

Тери Пратчет

СТРАЖИТЕ! СТРАЖИТЕ!

ПОСВЕЩЕНИЕ

Можем да ги наречем Дворцовата стража, Градската стража, или пък Патрула. Както и да ги наречем, тяхното предназначение във всяко съчинение на героичния приказен жанр е едно и също: а именно, някъде около Трета глава (или пък десет минути след началото на филма) да се втурнат в стаята, да нападнат героя всички едновременно и да бъдат убити. Никой никога не ги пита дали това им харесва.

Книгата се посвещава на тези чудесни мъже.

А също така и на Майк Харисън, Мери Джентъл, Нийл Гейман и на всички останали, които помогнаха и се смяха на идеята за Б-пространството; колко жалко, че въобще не се сетихме за Ръкописа на Шрьодингер...

* * *

Ето къде са отишли драконите.

Те лежат...

Не мъртви, нито заспали. Нито пък чакат нещо, защото чакането предполага някакво нетърпение. Може би думата, от която се нуждаем тук, е...

...задрямали.

И макар че пространството, което заемат, не е като нормалното пространство, въпреки всичко те са натъпкани здраво. Всеки един кубически сантиметър от него е запълнен с нокти, крака, люспи, краища на опашки, така че ефектът е като от онези плетеници-рисулки, докато очите на човек най-сетне проумеят, че разстоянието от дракон до дракон е просто друг дракон.

Могат да го наведат на мисълта за сардели, стига да си представи сарделите толкова огромни, люспести, горди и арогантни.

И се предполага, че все някъде има и ключ.

В едно съвършено различно пространство беше ранна утрин - в Анкх-Морпорк - най-стария, най-големия и най-мръсния от всички градове. Лек дъждец ръмвеше от сивото небе и браздеше речната мъгла, която се кълбеше из улиците. Плъхове от най-различни видове се движеха по нощните си дела. Под мокрото наметало на нощта убийците убиваха, крадците крадяха, леконравните жени си търсеха клиенти. И т.н.

А пияният Капитан Ваймс от Нощната стража се заклатушка несигурно надолу по улицата, свърна кротко в канавката пред Наблюдателницата и продължи да лежи там, докато, над него, странни букви от светлина запращяха във влажния въздух и промениха цвета си...

Градът беше... тъъ... беше... абе, как му беше името. Нещо. Жена. Т'ва беше. Жена. Бучаща, древна, на цели векове. Прилъгваше те, караше те, такова де, да се влюбиш в нея, а после ти теглеше един ритник в... в... в т'ва де. В т'ва там, устата. Езика. Сливиците. Зъбите. Ето това, точно това тя ти го правеше. Беше тъъ... така де, сещаш се, женско куче. Кученце. Кокошка. Кучка. И после ти я намразваш и... и точно когато а-ха да си помислиш, че си я, него де, изкарал от... от... както и да е, та точно тогава тя отваря огромното си, бумтящо, скапано сърце за теб, и те сварва непод... непод... непод... тъй-де. Готвен. Тъхъ. Туй-то. Изобщо не знаеш как да се справиш. Лежиш. И единственото нещо, за което си сигурен, е, че не можеш да я оставиш. Защото, защото тя е твоя, единственото нещо, което

имаш, та даже и в канавките й...

Мокра тъмнина забулваше достопочтеното здание на Невидимия университет - върховния колеж на магьосничеството. Единствената светлина представляваше слабо треперливо октариново пламъче, идващо от миниатюрните прозорци на новата Високоенергийна магическа сграда, където наточени и жадни съзнания ръчкаха самата тъкан на вселената, независимо дали на нея това ѝ харесва или не. Имаше светлина, разбира се, и в Библиотеката.

Тя представляваше най-големият сбор от магически текстове в цялата мултивселена. Рафтовете бяха натежали от хиляди томове окултно знание.

Твърдеше се, че тъй като огромните количества магия могат сериозно да изкривят нормалния свят, Библиотеката не се подчинява на общовалидните правила на времето и пространството. Твърдеше се, че тя трае вечно. Твърдеше се, че човек би могъл да броди с дни сред далечните рафтове, че някъде вътре се намират изгубени цели групи от търсещи студенти, че странни неща се спотайват из забравени ниши и че ги преследват други неща, дето са даже още по-странни.*

[* Нищо от това не беше вярно. Истината е, че дори и големите колекции от обикновени книги изкривяват пространството, както спокойно може да го докаже всеки един, който се е мотал из някоя наистина старомодна антикварна книжарница, някоя от онези, дето изглеждат, сякаш са били проектирани от г-н Ешър в лош ден, и има повече стълбища, отколкото етажи, и от онези редици с рафтове, дето свършват в малки врати, които съвсем сигурно са твърде малки, че да влезе през тях човек в цял ръст. Съответното уравнение е: Знание = сила = енергия = материя = маса; една добра книжарница е просто благовидна Черна Дупка, която знае да чете.]

По-мъдрите студенти, дирещи някой по-отдалечен том, имаха грижата да оставят тебеширени драски по рафтовете, докато бродеха все по-навътре из застоялия мрак, и заръчваха на приятелите си да ги потърсят, ако не се върнат до вечеря.

И тъй като магията може само едва-едва да се върже, самите книги в Библиотеката бяха нещо повече от просто преработено дърво и хартия.

Суровата магия прачеше от обложките им и се заземяваше безопасно в медните перила, приковани към всеки рафт точно за тази цел. Бледи фигурки от син огън пропълзяваха по шкафове и се носеше шум, книжен шепот, също като от колония спящи скорци. В тишината на нощта книгите си говореха една с друга. Носеше се и шумът от нечие хъркане.

Светлината от рафтовете не толкова разсейваше, колкото подчертаваше тъмнината, но виолетовото ѝ пламъче стигаше колкото наблюдателят да различи едно старинно, очукано писалище точно под централното кубе.

Хъркането идваше изпод него, където съдрано одеяло едва покриваше нещо прилично на купчина чували с пясък, но всъщност беше един мъжки орангутан в зряла възраст.

Това беше Библиотекарят.

Не бяха много хората напоследък, на които им правеше впечатление фактът, че той е маймуна. Промяната бе предизвикана от магическа злополука - една постоянна възможност, когато се пазят закуп толкова много и толкова мощни книги, и се смяташе, че той даже леко се е отървал. В края на краищата той все още беше в приблизително същата форма. Пък и му бяха разрешили да си запази работата, в която беше доста добър, макар че "разрешили" не е най-точната дума. Начинът, по който той можеше да разтегли

горната си устна и да разкрие повече невероятно жълти зъби от която и да било друга уста, която Университетският съвет някога беше виждал, някак подежда този въпрос всъщност никога да не бъде повдигнат.

Но сега се долови и друг шум - чужд тук, звук от проскърцването на отваряща се врата. По пода изтопуркаха стъпки и изчезнаха сред скупчените рафтове. Книгите зашумолиха негодуващо, а някои от по-големите магически енциклопедии издрънчаха с вериги.

Библиотекарят продължи да спи, унасян от шепота на дъжда.

В прегръдката на канавката си, на километър оттам, Капитан Ваймс от Нощната стража отвори уста и запя.

А пък една загърната в черен плащ фигура се втурна през среднощните улици, като прибягваше от врата на врата, докато стигна до мрачен и неприветлив главен вход. Някоя обикновена врата не става толкова мрачна от само себе си, човек можеше да усети това. Изглеждаше, сякаш архитекта са го привикали вътре и са му дали специални наставления. Искане нещо страховито от тъмен дъб. Я сложи един неприятен водоливник над свода, направи я да се затръшва така, сякаш стъпва великан и дай на всеки да разбере, че това не е от вратите, дето викат "бим-бам", когато дръпнеш звънеца.

Фигурата изчука някакъв сложен код по тъмната дървения. Отвори се миниатюрна преграда с решетки и едно подозрително око надникна навън.

- "Знаменателният бухал буха в нощта" - каза посетителят, докато се опитваше да изтръска плаща си от дъждовната вода.

- "Но много сиви господари тъжно ходят при хората, останали без повелител" - напевно произнесе глас от другата страна на решетката.

- "Ура, ура за дъщерята на сестрата на старата мома" - отвърна мократа фигура.

- "За палача всички молители са с еднакво високо положение."

- "И все пак, розата е вътре в бодила."

- "Добрата майка прави боб-чорба за блудния син" - каза гласът иззад вратата.

Последва пауза, нарушавана само от шума на дъжда. И тогава посетителят попита:

- Какво?

- "Добрата майка прави боб-чорба за блудния син".

Последва нова, по-дълга пауза. И тогава мократа фигура каза:

- Сигурен ли си, че зле построената кула не се тресе мощно от прелитащата пеперуда?

- А, не. Боб-чорба е. Съжалявам.

Дъждът неумолимо съскаше в неловкото мълчание.

- Ами УкУшарения кит? - попита прогизналият посетител, опитвайки се да се примъкне под заслона, който предлагаше входната врата, колкото и малък да беше.

- Какво за него?

- Не би трябвало да знае нищо за мощните дълбини, ако трябва да ти кажа.

- О, УкУшарения кит. Търсите Прояснените братя на абаносовата нощ. Три врати по-надолу.

- А вие кои сте тогава?

- Ние сме Озарените и древни братя на Ий.

- Аз пък си мислех, че се събирате на Сиропената улица - промърмори мокрият след известно време.

- Е, да, ама... Знаете как е. Клубът на дърворезбарите ползва стаята

във вторниците. Малко се бяхме поомешали.

- О? Е, благодаря все пак.

- Удоволствието беше мое.

Малката врата се затръшна.

Фигурата в плаща я изгледа един миг, след което зашляпа по улицата.

Наистина имаше още един вход. Строителят не си беше направил труда много-много да променя дизайна.

Той почука. Малката преграда с решетки се изстреля назад.

- Да?

- Слушай, "Знаменателният бухал буха в нощта" нали така?

- "Но много сиви господари тъжно ходят при хората без повелител."

- "Ура, ура за дъщерята на сестрата на старата мома", нали?

- "За палача всички молители са с еднакво високо положение".

- "И все пак, розата е вътре в бодила". Адски е мокро тук вън. Знаеш това, нали?

- Да - потвърди гласът с тона на някой, който наистина го знае, но не е той, дето стои там.

Посетителят въздъхна.

- "УкУшареният Кит не знае нищо за мощните дълбини" - рече той. - Ако от това ти става по-добре.

- "Зле построената кула се тресе мощно от прелитащата пеперуда".

Просителят сграбчи решетките на прозореца, придърпа се към него и изсъска:

- А сега ме пусни да вляза, прогизнал съм от дъжда.

Последва нова мокра пауза.

- Онези дълбини... ти мощни ли каза или нощни?

- Мощни, казах. Мощни дълбини. Тъй като са, така де, дълбоки. Аз съм - Брат Пръсти.

- На мен ми прозвуча като нощни - усъмни се невидимият пазач на вратата.

- Виж какво, искаш ли скапаната книга или не? Не съм длъжен да правя това. Бих могъл да съм си вкъщи, в леглото.

- Сигурен ли си, че беше мощни?

- Слушай, знам съвсем точно колко дълбоки са скапаните дълбини - припряно го увери Брат Пръсти. - Знам ги колко дълбоки бяха и когато ти беше само един забутан послушник. А сега ще отвориш ли тази врата?

- Ами... добре.

Чу се шумът от отмествани резета. После гласът каза:

- Имаш ли нещо против да бутнеш малко? Вратата на знанието, през която необучените нямат право да минават, нещо заяжда от влагата.

Брат Пръсти й удари едно рамо, промъкна се през нея, изгледа гадно Брат Пазача на Портата и забърза навътре.

Останалите го чакаха във Вътрешното Светилище, мотаейки се с глупавото изражение на хора, които не са свикнали да носят злокобните закачулени черни плащове. Върховният Старши Учител му кимна.

- Брат Пръсти, нали?

- Да, Върховен Старши Учителю.

- Носиш ли онова, което беше изпратен да донесеш?

Брат Пръсти измъкна един пакет изпод плаща си.

- Точно там, където казах, че ще е. Никакъв проблем.

- Браво, Брат Пръсти.

- Благодаря, Върховен Старши Учителю.

Върховният Старши Учител почука с чукчето си за внимание. Събраните в стаята се дотъртриха в нещо като кръг.

- Приканвам Уникалната и върховна ложка на Проясненото братство към ред - произнесе той с напевен глас. - Вратата на Знанието запечатана ли е здраво срещу еретици и непосветени?

- Твърдо е заяла - отвърна Брат Пазача на Портата. - От влажното е. Другата седмица ще си донеса рендето, бързичко ще я...

- Добре, добре - раздразнено го прекъсна Върховният Старши Учител. - И едно "да" щеше да свърши работа. Тройният кръг хубаво и вярно ли е очертан? Всички ли са тук, които Са Тук? И ще бъде добре за непосветения да го няма тук, защото той ще бъде взет от това място, гаскинът му - разпран, молитите му ще бъдат издухани от четирите вятъра, велчетът му разкъсан на парчета с много куки, а фишинът му ще бъде забучен на кол... Какво има пък сега?

- Извинявай, ти Проясненото братство ли каза?

Върховният Старши Учител изгледа свирепо самотната фигура, вдигнала ръка.

- Да, Проясненото братство, страж и пазител на священото знание от време, когато никой човек не може да...

- От миналия февруари - рече Брат Пазача услужливо.

Върховният Старши Учител усети, че Брат Пазача изобщо всъщност не е схванал смисъла на нещата.

- Съжалявам. Съжалявам. Съжалявам - заповтаря притеснената фигура. - Сгрешил съм братството, струва ми се. Сигурно съм свил не там, където трябва. Ще тръгвам, моля да ме извините...

- А фишинът му ще бъде забучен на кол - повтори многозначително Върховният Старши Учител на фона на мокри дървени шумове, докато Брат Пазача се опитваше да отвори страховитата порта. - Свършихме ли вече? Някой друг непосветен да се е озовал случайно тук на път за някъде другаде? - добави той с горчив сарказъм. - Така. Чудесно. Толкова се радвам. Дали ще е вече прекалено, ако се осмеля да попитам дали Четирите наблюдателни кули са обезопасени? О, хубаво. А Крачолът на Светостта, някой направил ли си е труда да му се изповяда? О, ти си го направил. Както трябва ли? Ще проверя, да знаеш... така. А прозорците завързани ли са с Червените връзки на Интелекта, в съответствие с древните предписания? Добре. А сега сигурно можем да се залавяме на работа.

С леко намусения вид на някой, който е прокарал пръст по най-горния рафт в стаята на снахата и е открил, противно на всички очаквания, че той е изрядно чист, Старшият Учител се залови на работа.

Ама че пасмина, мислеше си той. Група некомпетентни, които никое друго тайно общество не би докоснало и с десетметров Скипър на Властта. От онези, дето ще си изкълчат пръстите дори при най-простото тайно ръкостискане.

Но некомпетентни с възможности, въпреки всичко. Нека останалите общества да взимат опитните, надеждните, амбициозните, самоуверените. Той ще вземе хленчещите и обидените, онези, натъпкани със злоба и жлъч, онези, които знаеха, че биха могли да стигнат далеч, стига само да им се даде шанс. Дайте му онези, в които потоците на злината и мъстта бяха набъбнали зад тънките стени на негодността и долнопробната параноя.

И глупостта. Те всички изрекоха клетвата, мислеше си той, но нито един от тях не попита какво е това "фигин".

- Братя - изрече гласно. - Тази вечер трябва да обсъдим някои неща от изключителна важност. Доброто управление, не, самото бъдеще на Анкх-Морпорк

е в нашите ръце.

Те се наведоха по-наблизо. Върховният Старши Учител усети началото на познатата тръпка на силата. Бяха зависими от думите му. Усещане, което си заслужаваше обличането на скапаните глупави плащове.

- Нима не знаем всички ние, че градът е под гнета на корумпирани мъже, които дебелеят от нечестно спечелените си богатства, докато далеч по-добри хора са възпирани и принудени да живеят във фактическо робство?

- Разбира се, че знаем! - енергично рече Брат Пазача на Портата, след времето, необходимо им да си го преведат на ум.

- Още миналата седмица, там, в Гилдията на Лекарите, аз се опитах да изтъкна пред Майстор Кричли, че...

Погледите им не се срещнаха, тъй като Върховният Старши Учител се беше погрижил качулките на Братята да закриват лицата им в мистична тъмнина, но въпреки всичко накара Брат Пазача да млъкне със силата на чистото, безцеремонно мълчание.

- Но не винаги е било така - продължи Върховният Старши Учител. - Имало е златно време, когато онези, достойни за власт и уважение, са били справедливо възнаграждавани. Време, когато Анкх-Морпорк не просто е бил голям град, а величествен град. Време на рицарство. Време, когато... да, Брат Наблюдателна Кула?

Една тромава фигура в плащ свали ръка.

- За времето, когато сме имали крале ли говориш?

- Браво, Братко - каза Върховният Старши Учител, леко подразнен от тази необичайна проява на интелигентност. - И...

- Но всичко това е било променено преди стотици години - напомни Брат Наблюдателна Кула. - Нямахте ли някаква голяма битка или нещо такова? А оттогава имаме само господари като Патриция.

- Да, много добре.

- Няма повече крале, това се опитвам да кажа - услужливо обясни Брат Наблюдателна Кула.

- Както казва Брат Наблюдателна Кула, линията на...

- Но като отвори приказка за рицарството, та ме подсети.

- Точно така, и...

- То си върви с кралете, рицарството де - щастливо се обади Брат Наблюдателна Кула. - И рицарите. Освен това са имали и онези...

- Обаче - остро произнесе Върховният Старши Учител, - може случайно да се окаже, че традицията на кралете на Анкх не е свършено отряла, така както са си представяли досега, и че потомство по тази линия съществува дори и сега. Точно така сочат изследванията ми върху древните свитъци.

Той се облегна назад с очакване. Но като че не се получи ефектът, който беше очаквал. Може би те ще успеят да се справят с израза "свършено отряла", помисли си, но трябваше да спра до "потомство". Брат Наблюдателна Кула отново вдигна ръка.

- Да?

- Искаш да кажеш, че съществува някакъв наследник на трона, който се върти тук наоколо?

- Точно така, да.

- Аха. Става така, да ви кажа - начетено продължи Брат Наблюдателна Кула. - Непрекъснато така става. Чел съм за това. Наричат се потомци. Спотайват се с векове някъде из далечната пустош, като предават тайната сабя, белега по рождение и всичко останало от поколение на поколение. И тогава, точно когато старото кралство има нужда от тях, те се появяват и

изхвърлят всички узурпатори, случили се наоколо. И после настъпва всеобщо веселие.

Върховният Старши Учител усети как ченето му увисва. Не беше очаквал да е чак толкова лесно.

- Да, хубаво - обади се фигура, в която Върховният Старши Учител разпозна Брат Мазача. - И какво от това? Да речем, че се появява някой потомък, отива при Патриция и му казва: "Ей, ти, аз съм крал, ето го белега по рождение, както се предполага да е, а сега, разкарай се". И какво получава? Продължителност на живота от има-няма две минути, ето какво.

- Ти не слушаш - каза Брат Наблюдателна Кула. - Работата е в това, че потомъкът трябва да се появи, когато кралството е в опасност, нали така? Тогава всеки може да го види, нали разбираш? После го отвеждат в двореца, изцелява няколко човека, обявява малък празник, слага ръка на малко съкровище и това е всичко.

- Трябва да се ожени и за принцеса - добави Брат Пазача. - Като той е свинар.

Всички го погледнаха.

- Кой е казвал нещо за свинар? - попита Брат Наблюдателна Кула. - Никога не съм казвал, че е свинар. Какви са тия приказки за свине?

- Той има право, обаче - обади се Брат Мазача. - Обикновено той е или свинар, или дървар, или нещо подобно, нормалният потомък де. Във връзка с това, че трябва да е... как му се викаше. Когнито. Трябва привидно да е, така де, знаете, от нисък произход.

- Няма нищо лошо в ниския произход - каза един много малък Брат, който май се състоеше само от малък подвижен черен плащ с лош дъх. - При мен всички са с нисък произход. В моето семейство свинарството го имаме за изискана работа.

- Но твоето семейство няма кралска кръв, Брат Даникин - каза Брат Мазача.

- Може и да имаме - отвърна онзи намусено.

- Добре де - обади се Брат Наблюдателна Кула недоволено. - Хубаво. Но в решаващия момент, нали така, истинските крале отмятат наметалото, казват: "Хоп!" и същинската им царственост грейва ослепително.

- И как точно? - попита Брат Пазача.

- ...може и да имам кралска кръв - мърмореше си Брат Даникин. - Няма никакво право да казва, че съм нямал кралска кръв...

- Ами, просто става, ясно? Разбираш го, щом го видиш.

- Но преди това той трябва да спаси кралството - каза Брат Мазача.

- О, да - тежко отвърна Брат Наблюдателна Кула. - Това е най-важното, така де.

- И от какво?

- ...имам също толкова право, колкото и всички останали, да имам кралска кръв...

- Патриция? - попита Брат Пазача.

Брат Наблюдателна Кула, като неочакван авторитет по кралските въпроси, поклати глава.

- Не знам точно дали Патрицията е заплаха - каза той. - Той не е същинският тиранин, като такъв. Не е чак толкова лош, колкото някои от другите, които сме имали. Искам да кажа, той не ни потиска в буквалния смисъл на думата.

- Аз съм потиснат непрекъснато - каза Брат Пазача. - Майстор Кричли, при който работя, та той ме потиска и сутрин, и на обед, и вечер, крещи ми

и т.н. И жената в зарзаватчийницата, и тя непрекъснато ме потиска.

- Точно така - обади се Брат Мазача. - Моят хазяин ме потиска много нечестно. Тропа по вратата с все сила и непрекъснато разправя за наема, който уж му дължа, ама е пълна лъжа. А и съседите ми по стая, и те по цяла нощ ме потискат. Викам им, аз работя по цял ден, на човек все пак трябва да му се даде някакво време, за да се научи да свири на туба. Това е потискане, точно така. Ако аз не съм под крака на потисника, то не знам кой е.

- Ако разсъждаваме така... - бавно започна Брат Наблюдателна Кула, - струва ми се, че девер ми ме потиска непрекъснато с новия си кон и с двуколката, дето си ги е купил. А аз нямам. Искам да кажа, къде му е справедливостта на това? Обзалагам се, че един крал не би позволил подобна несправедливост да продължава, хорските жени да ги потискат защо нямат нова кола като нашия Родни и т.н.

Върховният Старши Учител слушаше това леко пообъркан. Не че не знаеше за съществуването на неща като лавините, но и през ум не беше му минало, когато пусна малката снежна топка от върха на планината, че това може да доведе до такива удивителни резултати. Изобщо нямаше нужда да ги подстрекава.

- Обзалагам се, че кралят ще има какво да каже по въпроса за хазяите - натърти Брат Мазача.

- И би обявил хората с фукливи коли извън закона - добави Брат Наблюдателна Кула. - Най-вероятно купени и с откраднати пари, струва ми се.

- Аз мисля - каза Върховният Старши Учител, за да понасочи малко нещата, - че един мъдър крал всъщност би обявил фукливите коли извън закона само за незаслужаващите ги.

В разговора настъпи замислена пауза, докато насъбралото се Братство мислено разделяше вселената на заслужаващи и незаслужаващи, и поставяше себе си в подходящата група.

- Много справедливо - бавно произнесе Брат Наблюдателна Кула. - Но Брат Мазача беше наистина прав. Не вярвам някой потомък да изиграе съдбовната си роля, само защото Брат Пазача си мисли, че жената в зарзаватчийницата непрекъснато го гледа странно. Без да се засяга.

- И ме удря в скапания кантар - каза Брат Пазача. - Пък и тя...

- Да, да, да - прекъсна ги Върховният Старши Учител. - Наистина, здравомислещото население на Анкх-Морпорк е под ботуша на потисниците. Един крал, обаче, по принцип се проявява при доста по-драматични обстоятелства. Като война, например.

Нещата се развиваха добре. Сигурно при цялата им егоцентрична глупост все някой от тях все щеше да е достатъчно умен, че да го предложи?

- Съществуваше някакво старо пророчество или нещо подобно - каза Брат Мазача. - Дядо ми разказваше. - Очите му се изцъклиха от усилието по драматичния спомен. - Аха, кралят ще дойде и ще донесе Ред и Справедливост, и ще познава единствено Истината, и ще Закриля и ще Служи на Хората с Меча си. Няма защо всички да ме гледате така, не съм си го измислил аз.

- О, това всички го знаем. И то би било адски хубаво - каза Брат Наблюдателна Кула. - Но питам се как точно ще стане - появява се на кон в града с Реда и Истината и т.н. като Четиримата ездаци от Апокълipsisъ? "Здрасти на всички - изписка той, - аз съм кралят, а онова там е Истината, пой си коня." Не е много практично, нали така? Тц. Не можеш да им имаш вяра на старите легенди.

- Защо не? - попита Брат Даникин раздразнено.

- 'щото са легендарни. По това ще ги познаеш - отвърна Брат Наблюдателна Кула.

- Тази за спящите красавици е хубава - каза Брат Мазача. - Само крал може да ги събуди.

- Не ставай тъп - строго рече Брат Наблюдателна Кула. - Ние нямаме крал, така че не можем да имаме и принцеси. Съвсем логично е.

- Разбира се, в старите времена е било лесно - щастливо рече Брат Пазача.

- Защо?

- Той просто е трябвало да убие дракон.

Върховният Старши Учител плясна с ръце и отправи негласна молитва към който и бог да го слушаше. Оказа се прав за тези хора. Рано или късно блуждаещите им малки мозъци ги отвеждаха там, където ти се искаше да отидат.

- Каква интересна идея - изви трели той.

- Не може да стане - мрачно отсече Брат Наблюдателна Кула. - Днес вече няма големи дракони.

- Може и да се появят.

Върховният Старши Учител щракна с кокалчетата.

- Да се върнат отново? - попита Брат Наблюдателна Кула.

- Казах, че може да се появят.

Откъм дълбините на качулката на Брат Наблюдателна Кула се разнесе нервен смях.

- Какво, истински? С огромни люспи и криле?

- Да.

- И дъх като пещ?

- Да.

- С онези големи нокти по краката?

- Нокти? О, да. Колкото искаш.

- Какво искаш да кажеш с това "колкото искаш"?

- Смея да се надявам, че това се разбира от само себе си, Брат Наблюдателна Кула. Щом искаш дракони, можеш да имаш дракони. Ти можеш да доведеш дракон тук. Сега. В града.

- Само аз?

- Всички вие. Искам да кажа, ние - отвърна Върховният Старши Учител. Брат Наблюдателна Кула се поколеба.

- Ами, аз не знам дали това е много добра...

- И той ще се подчинява на всяка ваша заповед.

Това ги спря. Това ги изпъчи. Това тупна пред мишите им дребни мозъци като къс месо в кучешка колиба.

- Можеш ли просто да го повториш? - бавно рече Брат Мазача.

- Вие можете да го ръководите. Можете да го накарате да направи каквото пожелаете.

- Какво? Истински дракон?

Върховният Старши Учител завъртя очи, скрит уютно в качулката си.

- Да, истински. Не някакво си блатно драконче за вкъщи. Оригиналният екземпляр.

- Но аз си мислех, че те са, така де... мит. Върховният Старши Учител се наведе напред.

- Били са митове и са били истински - високо каза той. - Едновременно и вълна, и частица.

- Тука вече не те разбрах - каза Брат Мазача.

- Ще го демонстрирам тогава. Книгата, моля, Брат Пръсти. Благодаря ти. Братя, трябва да ви кажа, че когато аз самият се учех при Тайните Учители...

- Кои, Върховни Старши Учителю? - попита Брат Мазача.

- Защо не слушаш? Ти никога не слушаш. Той каза "Тайните Учители!" - рече Брат Наблюдателна Кула. - Нали се сещаш, достопочтените мъдреци, които живеят на някаква планина и тайно ръководят всичко, и които са го научили на цялото това знание и т.н., и които могат да ходят по огън и т.н. Разказа ни го миналата седмица. Той ще ни научи, нали, Върховни Старши Учителю? - раболепно довърши той.

- О, Тайните Учители - възкликна Брат Мазача. - Съжалявам. Това е поради тия мистични качулки. Съжалявам. Тайни. Спомням си.

Но когато управлявам града, помисли си Върховният Старши Учител, няма да има нищо такова. Ще създам ново тайно общество от търсещи и интелигентни хора, макар и не твърде интелигентни, разбира се, не твърде интелигентни. И ние ще отхвърлим студения тиранин и ще възвестим нова ера на просветление и братство и хуманизъм, и Анкх-Морпорк ще стане Утопия, а хора като Брат Мазача ще бъдат изпечени на бавен огън, ако аз имам думата по въпроса, което и ще бъде. И фирина* му.

[* В Речника на Насълзяващите Очите Трудни Думи "Фигин" се определя като: "малка паста с тънка коричка, която съдържа стафили." Речникът щеше да е безценен помощник за Върховния Старши Учител при съчиняването на клетвите на Обществото, тъй като той съдържа и "велчет" ("вид жилетка, носена от някои часовникари"), "гаскин" ("плашлива, сиво-кафява птица от семейството на водните кокошки"), а така също и "молки" ("игра за сръчност и ловкост, включваща костенурки").]

- Та, когато, както казах, аз самият се учех при Тайните Учители... - продължи той.

- Това беше, дето ти казали, че трябва да вървиш по оризова хартия, нали така - разговорчиво се обади Брат Наблюдателна Кула. - Винаги съм си мислел, че това е много хубаво. Оттогава си я събирам от дъното на макароните ми. Удивително, наистина. Мога да вървя по нея без никакъв проблем. Показва какво може да направи за теб членството в хубаво тайно общество, точно това прави.

Когато е върху скарата за печене, помисли си Върховният Старши Учител, Брат Мазача няма да е сам.

- Твоите стъпки по пътя на просветлението са пример за всички нас, Брат Наблюдателна Кула. Ако мога да продължа, обаче... сред многото тайни...

- ...от Сърцето на Битието... - обади се одобрително Брат Наблюдателна Кула.

- ...от Сърцето, както Брат Наблюдателна Кула казва, на Битието, беше и настоящето местопребиваване на благородните дракони. Поверието, че те са отмрели, е съвсем погрешно. Те просто са открили нова еволюционна ниша. И могат да бъдат извикани в нея. Тази книга... - той я размаха, - дава конкретни инструкции.

- То е просто в една книга? - попита Брат Мазач.

- Не и обикновена книга. Това е единственият екземпляр. Необходими ми бяха години, докато я проследя - отговори Върховният Старши Учител. - Написана е с ръката на Тюбал де Малахит, велик изследовател на драконовото познание. С неговата собствена ръка. Той е призовавал дракони от всякакъв размер. Същото можете да направите и вие.

Последва ново дълго, неловко мълчание.

- Хм - рече Брат Пазача.

- На мен ми звучи малко, тъй де... магическо - рече Брат Наблюдателна Кула, с нервния глас на някой, който е забелязал под коя чаша е захлупено граховото зърно, но не иска да каже. - Искам да кажа, не желая да поставям под въпрос висшата ти мъдрост и прочие, но... ами... така де... магия...

Гласът му заглъхна.

- Аха - рече Брат Мазача с неудобство.

- То е, ъ-ъ, заради магьосниците де - обади се Брат Пръсти. - Ти сигур' не си знаел т'ва, когато си се захванал с онези преподобни отци на планината им, но магьосниците по тия места се стоварват върху ти като цял тон тухли, само ако те заловят, че правиш нещо подобно.

- Разграничаване, така го наричат - каза Брат Мазача. - Като например, аз не се бъркам в мистичните, разнообразни... как му се викаше... на каузалността, а те не се занимават с никакво измазване.

- Не мога да разбера какъв е проблемът - каза Върховният Старши Учител.

Всъщност го виждаше, даже прекалено ясно. Това беше последното препятствие. Помогни на нищожните им дребни мозъци да го прескочат и държиш света в ръката си. Техният изумително неинтелигентен егоизъм не беше го подвел досега, със сигурност не би го провалил и в този момент...

Братството се размърда неудобно. После Брат Даникин заговори.

- Уф! Магьосници. Какво разбират те от сериозна работа.

Върховният Старши Учител си пое дълбоко дъх.

Ах...

Атмосферата на обидени, злопаметни, низки съзнания се сгъсти забележимо.

- Нищо, факт - каза Брат Пръсти. - Само се размотават наоколо, вирнали носове, сякаш са твърде важни, че да се занимават с простите хорица като нас. Гледах ги, докато работех в Университета. Задните им части са по километър широки, честна дума. Някой да ги е хванал някога да свършат някоя честна и почтена работа?

- Като да крадат ли? - обади се Брат Наблюдателна Кула, който никога не беше харесвал особено Брат Пръсти.

- Естествено, те разправят - продължи Брат Пръсти, като демонстративно отмина забележката, - че ние не трябва да се захващаме с магия, тъй като само те знаели как да не закачат универсалната хармония и пр. Цял куп глупости само, мен ако питате.

- Ами-ии - рече Брат Мазача, - аз всъщност не знам. Искам да кажа, че ако приготвиш погрешно сместа, после получаваш просто много мокра мазилка навсякъде из краката си. Но ако направиш погрешно някоя магия, разправят, че някакви страховити неща излизали от дървенията и те "лепвали" на място.

- Да, ама това го разправят магьосниците - замислено произнесе Брат Наблюдателна Кула. - Аз самият никога не съм могъл да ги понасям, ако трябва да си кажа истината. Възможно е, пък, да са набарали нещо хубаво и да не искат останалите от нас да го открият и те. Всичко е само размахване на ръце и мънкане под носа, когато всичко вече е приключило.

Братството обмисли това. Звучеше правдоподобно. Ако бяха набарали нещо хубаво, то те съвсем определено не биха искали някой друг да им се натриса.

Върховният Старши Учител реши, че моментът е назрял.

- Значи, споразумяхме се, братя? Готови ли сте да се упражним в магия?

- О, да се упражним - рече Брат Мазача с облекчение. - Нямам нищо

против да се упражнявам. Стига да не се налага да я правим наистина...

Върховният Старши Учител тупна книгата.

- Искам да кажа да проведем истински заклинания! Да вкараме града отново в правия път! Да призовем дракон! - извика той.

Те отстъпиха крачка назад. Брат Пазача рече:

- И после, ако извикаме този дракон, ще се появи законният крал, само това ли?

- Да!

- Това го разбирам - рече и Брат Наблюдателна Кула в подкрепа. - Логично е. Поради предопределението и поучителните криволици на съдбата.

Последва моментно колебание и след него едно общо кимане на качулки. Само Брат Мазача изглеждаше неопределено нещастен.

- Ами-ии-и-рече той. - Няма да се изплъзне изпод контрола ни, нали?

- Уверявам те, Братко Мазач, че можеш да се откажеш във всеки един миг, в който пожелаеш - ласкаво каза Върховният Старши Учител.

- Ами... добре - отвърна колебаещият се Брат. - Само за малко тогава. Бихме ли могли да го задържим тук толкова, колкото да изпепели, например, всички потиснически зарзаватчийници?

- Ах...

Той беше спечелил. Отново ще има дракони. И отново крал. Не като старите крале. Един крал, който ще изпълнява това, което му се каже.

- Зависи - започна Върховният Старши Учител, - от това колко можеш да помогнеш. Като начало, ще имаме нужда от всяка една частичка магия, която можеш да донесеш...

Може би нямаше да е много добра идея да им покаже, че втората половина от книгата на де Малахит представлява овъглена маса. Човекът явно не е разбирал много.

Но той би могъл да се справи далеч по-добре. И абсолютно никой нямаше да го спре.

Гръмотевица изтрещя...

Казват, че боговете си играят със съдбата на хората. Но какви игри, и защо, и кои са пешките, и каква е играта, и какви са правилата - кой знае? Най-добре да не мислим.

Гръмотевица изтрещя...

Изтърколи се шестица.

А сега да се отдръпнем за кратко от подгизналите улици на Анкх-Морпорк, да погледнем над утринните мъгли на Света на Диска и отново да се фокусираме в него-върху един млад мъж, който се отправя към града с цялата откритост, честност и невинност на намеренията на айсберг, навлизащ на територията на основна плавателна линия. Младият мъж се казва Керът*.

[* Carrot - морков, англ.; бел.пр.]

Това не е заради косата му, която баща му винаги беше подстригвал къса поради Хигиенни съображения. А поради формата му.

Това е от онзи вид заострена форма, която едно момче придобива чрез чист живот, здравословна храна и хубав планински въздух в мощни дробове. Когато извие раменните си мускули, останалите мускули първо трябва да им направят място.

Освен това той носи сабя, дадена му при загадъчни обстоятелства. Много

загадъчни обстоятелства. Изненадващо, но около тази сабя има нещо много неочаквано. Тя не е вълшебна. Няма си име. Когато я развърти, човек не го обзема чувството за сила, а просто получава мазоли. Би могъл да си помислиш, че е сабя, която толкова много е била използвана, че е престанала да бъде нещо друго, освен сабя в концентриран вид, дълго парче метал с много остри краища. А и няма никакво предопределение, изписано на нея. На практика, всъщност, тя е уникална.

Гръмотевица изтрещя.

Канавките на града изгълголиха тихичко, щом боклуците от нощта бяха понесени нататък, като в някои случаи протестираха слабо.

Когато стигна до полегналата фигура на Капитан Ваймс, водата се отклони и потече в два потока покрай него. Ваймс отвори очи. Последва един миг на празно спокойствие, преди споменът да го тресне като лопата.

Беше се оказал лош ден за Стражата. Като начало, бяха погребали Херберт Гаскин. Горкият стар Гаскин. Той бе нарушил едно от фундаменталните правила на стражника. Не беше от правилата, дето някой като Гаскин можеше да ги наруши втори път. И така, бяха го положили в прогизналата земя, докато дъждът барабанеше по ковчега, и нямаше никой, който да го оплаче, освен тримата оцелели членове на Нощната Стража - най-презряната група хора в целия град. Сержант Колън беше облян в сълзи. Горкият стар Гаскин.

Горкият стар Ваймс, помисли си Ваймс.

Горкият стар Ваймс, тук в канавката. Но точно тук той се сепна. Горкият стар Ваймс, дето водата му влиза под нагръдника. Горкият стар Ваймс, дето гледа как остатъкът от съдържанието на канавката се извлича покрай него. Сигур' дори и горкият стар Гаскин е по-добре сега.

Я да видим... тъй, беше си тръгнал след погребението и се беше напил. Не, не напил, някаква друга дума беше, свършваше на "оил". Напоил, това беше. Защото целият свят, изкривен и обърнат наопаки, като огънато огледало, идваше отново на фокус, само ако го погледнеш човек през дъното на бутилката.

Сега нещо друго, какво беше то?

О, да. Нощ. Време за дежурство. Не и за Гаскин, обаче. Трябва да наеме нови момчета. Така или иначе, идваше ново попълнение, не беше ли така? Някакъв селяндур от майната си. С писмо. Някакъв майчин син от село...

Ваймс се предаде и се строполи долу. Канавката продължи да клокочи.

А над него светлите букви пращяха и трепкаха в дъжда.

Не само чистият планински въздух бе допринесъл за огромната физика на Керът. Това, че отрасна в златна мина, ръководена от джуджета, и работеше по дванайсет часа на ден, като избутваше колички на повърхността, трябва да беше помогнало.

Вървеше изгърбен. Това пък се дължеше на израстването в златна мина, ръководена от джуджета, които мислят, че пет стъпки е добра височина за таван.

Той отдавна знаеше, че е различен. С повече цицини например. Един ден баща му се приближи до него, или, по-скоро, приближи се до хълбока му, и разказа, че той всъщност не е, както винаги си беше мислил, джудже.

Ужасно е да си почти шестнайсетгодишен и да се окажеш сбъркан вид.

- Не искахме да ти го казваме по-рано, синко - рече баща му. -

Мислехме си, че ще го надраснеш.

- Какво да надрасна? - бе попитал Керът.

- Растенето. Но сега майка ти мисли, тъй де, и двамата си мислим, че е време да се върнеш сред себеподобните си. Искам да кажа, не е честно да те държим сбутан тука без компания от твоя ръст. - Баща му заусуква един хлабав нит по каската си, сигурен белег, че се е притеснил. - Ъ-ъ-добави той.

- Но вие сте моите подобни! - отчаяно рече Керът.

- От една страна, да - отвърна баща му. - Но от друга страна, която е доста по-точна и правилна, не. Всичко опира до оная работа с генетиката, нали разбираш. Така че сигурно ще е много хубава идея да поизлезеш малко навън и да видиш нещо от света.

- Какво, завинаги ли?

- О, не! Не. Разбира се, че не. Можеш да се връщаш и да ни навестваш винаги, когато пожелаеш. Но, така де, момък на твоята възраст, закотвен тука... Не е редно. Разбираш ме. Това искам да кажа. Не си вече дете. Да трябва да се влачиш по колене почти през цялото време и пр. Не е редно.

- И кои са ми подобните тогава? - попита Керът озадачено.

Старото джудже си пое дълбоко дъх.

- Ти си човек - рече то.

- Какво, като г-н Варнеши ли? - Г-н Варнеши докарваше една волска каруца горе в планината веднъж седмично, за да търгува разни неща за злато.

- Аз съм от Големите хора?

- Висок си шест стъпки и половина, момчето ми. А той - само пет. - Джуджето отново заусуква хлабавия нит. - Разбираш как стоят нещата.

- Да, но... но може би аз просто съм малко висок за ръста си - отчаяно рече Керът. - В края на краищата, може да има ниски човеци, защо пък да няма и високи джуджета?

Баща му го потупа дружески по задната част на коленете.

- Трябва да приемеш фактите, момче. Ще се чувстваш далеч по-добре горе на земята. В кръвта ти е. Пък и покривът не е толкова нисък там. - Не можеш да продължиш да се удриш в небето там навън, помисли си той.

- Чакай малко - започна Керът, а честното му чело се сбръчка от усилието да пресметне. - Ти си джудже, нали така? И мама е джудже. Значи и аз трябва да съм джудже. Житейска истина.

Джуджето въздъхна. Беше се надявал да стигне и дотук, но може би след няколко месеца, един вид да му го разкрие тактично, но вече не беше останало време.

- Седни, момче. - Керът седна. - Работата е в това - започна той нещастно, когато голямото, честно лице на момчето беше вече малко по-близо до неговото, - че ние те открихме един ден в гората. Щъпуркаше насам-натам близо до един от капаните... хм. - Хлабавият нит изскърца. Царят продължи по-нататък. - Работата е там, как да ти кажа... там имаше каруци. В пламъци, както можем да се изразим. И мъртви хора. Хм, да. Изключително мъртви хора. Поради разбойниците. Лоша зима беше онази, всякакви бяха наизлезли из планината... Така че ние те прибрахме, разбира се, а после, ами, то беше дълга зима, както вече ти казах, а майка ти се привърза към теб, и, ами, така и не се накахме да помолим Варнеши да направи проучвания. Това е накратко цялата история.

Керът прие това сравнително спокойно, главно поради факта, че не разбра почти нищо. Освен това, доколкото той имаше някаква представа, да те намерят да щъпукаш в гората, беше нормалният начин, по който се раждаха

децата. Едно джудже не се счита за достатъчно възрастно, за да му* бъдат обяснени техническите процеси, докато не стигне до пубертета, т.е. около 55 години.

[* Това местоимение се използва от джуджетата за обозначаване и на двата пола. Всички джуджета имат бради и са облечени в поне дванайсет ката дрехи. Полът е малко или много въпрос на избор.]

- Добре, татко - отвърна той и се наведе надолу, така че да се изравни с ухото на джуджето. - Но нали знаеш, че аз и... нали знаеш Минти Роксмекър*? Тя наистина е красива, татко, брадата ѝ е мека като въ-ъ, като нещо много меко... ние се разбираме и...

[* rocksmacker - (букв.) - който целува скали, (англ.); бел.пр.]

- Да - отвърна джуджето с леден глас. - Знам. С баща ѝ си казахме няколко думи. - Както и майка ѝ с майка ти, добави той, а после тя пък ми каза няколко думи. По-точно - много думи. Не че не те харесват, ти си сериозно момче и чудесен работник, чудесен зет би излязло от теб. Четири чудесни зетя. Това е проблемът. Пък и тя е само на шейсет години, така или иначе. Не е пристойно. Не е редно.

Той беше чувал за деца, отгледани от вълци. Чудеше се дали на водача на глутницата някога изобщо му се е налагало да се оправя с нещо толкова заплетено като това. Може би единственото, което се е искало от него, е било да го отведе някъде в някое закътано сечище и да му каже: "Слушай, синко, сигурно си се чудил защо не си толкова космат като всички останали..."

Беше го обсъдил с Варнеши. Хубав, сериозен човек беше Варнеши. Разбира се, беше познавал баща му. И дядо му, сега като се замисли за това. Хората като че ли не издържаха дълго, сигурно се дължеше на всичките тези напъни да се изпомпва кръв толкова нависоко.

- Имаш си проблем, царю.*

[* Букв. дезка-кник, "надзирател на мината".]

Съвсем сигурно. Скалите са твърди, тъмнината е тъмна. Захвани се с разни описания и здравата си я загазил, това е тяхното мото. Но след двеста години общуване с хората царят, така да се каже, беше развил прилежен умствен инструментариум, който почти напълно отговаряше на нуждите му, за да ги разбира.

- Без съмнение две и две е равно на четири - изтъкна той много бавно.

- Все тая.

Последва мълчание, докато царят подложи това на внимателен анализ.

- Ти казваш - започна той, като мереше всяка дума, - че ние трябва да отпратим Керът да бъде пате сред човеците, защото две и две е равно на четири?

- Той е чудесно момче. Цял куп възможности за голямо, силно момче като него - рече Варнеши.

- Чувал съм, че джуджета отиват да работят в Големия град - несигурно започна царят. - И че изпращат пари на семействата си оттам, което е много препоръчително и похвално.

- Това е то, тогава. Намери му работа в... в... - Варнеши затърси вдъхновение, - ...в Стражата, или нещо подобно. Пра-пра-дядо ми беше в Стражата, да ти кажа. Чудесна работа за яко момче, така разправяше дядо ми.

- Какво е Стражата? - попита царят.

- О! - рече Варнеши, с неопределения тон на човек, семейството на когото за последните три поколения не е изминало повече от трийсетина километра, - те обикалят насам-натам и се грижат хората да спазват законите

- Това е много почитено задължение - каза царят. Обикновено той даваше нарежданията, затова имаше много твърди убеждения, че останалите трябва да беше казал възрастният човек, докато посрббваха от една чашка с ракия на пейка пред Шахта N:2.

- Той е добро момче, така да знаеш - рече царят. - Трезв характер. Честен. Не е твърде умен, но като му кажеш да свърши нещо, дъх не спира да си поеме, докато не го свърши. Послушен.

- Можете да му отрежете краката - предложи Варнеши.

- Не краката му ще са същинският проблем - мрачно каза царят.

- А! Да. Ами, в такъв случай бихте могли...

- He.

- Не - замислено се съгласи Варнеши. - Хмм. Ами, тогава, това, което трябва да направиш, е да го отпратиш надалеч за известно време. Пусни го да се поомеси малко с хората. - Той се облегна назад. - Това, пред което си изправен, царю, е проблема с патето - добави той с начетен глас.

- Не мисля, че е редно да му го казвам. Той и без друго отказва да повярва, че е човек.

- Това, което имам предвид, е, че той е пате, отгледано сред пилци. Широко известно селскостопанско явление. Открива, че адски добре може да кълве и то, и хал-хабер си няма от плуване. - Царят слушаше учтиво. Джуджетата не си падат много по селското стопанство. - Но като го изпратиш да види много други патици, оставиш го да си понамокри краката и той ще престане да търчи след кокошчиците. Като две и две - четири.

Варнеши се облегна назад с вида на човек, който е доволен от себе си.

Когато прекарваш по-голямата част от живота си под земята, развиваш много буквален начин на мислене. Джуджетата не си служат с метафори и сравнения, вършат каквото им е било наредено.

- Разбира се, те не приемат всеки - каза Варнеши, ровейки из дълбините на спомена.

- И аз така си мисля, след като е такава важна задача. Ще пиша до техния цар.

- Не мисля, че те имат цар там - каза Варнеши. - Само един човек, който им казва какво да правят.

Царят на джуджетата прие това спокойно. Това беше като че ли 97% от дефиницията за царуване, поне що се отнасяше до него.

Керът понесе новината без никакъв шум, точно по същия начин, по който получаваше нареждания да отвори отново Мина №4, или да нареже дърва за укрепване на подпорите. По природа всички джуджета са изпълнителни, сериозни, буквални, послушни и замислени хора, единственият дребен недостатък на които е склонността, само след едно питие, да се втурват срещу врага с вик "Аарррргх!" и да му отрежат с брадва коленете. Керът не виждаше причина да е по-различен. Ще отиде в този град - където и да беше това! - и от него ще стане човек.

Взимат само най-добрите, така беше казал Варнеши. Един страж трябва да бъде изкусен боец и чист в мислите, думите и делата си. От дълбините на наследствения си запас от шегичи, старецът беше измъкнал приказки за среднощни гонитби по покривите на лунна светлина, а така също и страхотни битки със злодеи, които, естествено, пра-прадядо му беше спечелил, въпреки че е бил значително превъзхождан по брой.

Керът трябваше да признае, че това звучи далеч по-добре от работата в мината.

След кратък размисъл царят написа едно писмо до управителя на Анкх-Морпорк, като почтително го молеше Керът да бъде взет предвид за място сред цвета на града.

В тази мина рядко се пишеха писма. Работата спря и целият род насяда в кръг в почтително мълчание, докато перото му скърцаше по пергамента. Леля му беше изпратена до Варнеши да го помоли с хиляди извинения дали не би могъл да благоволи да им даде малко восък. Сестра му беше изпратена пък долу в селото да попита г-жа Гарлик - вещицата, как се завършва писането на препоръка.

Бяха минали месеци.

И тогава се получи отговор. Беше доста омърлян, тъй като пощата в Планините Рамтоп обикновено се връчваше на някой произволен, който се отправяше най-общо в кажи-речи приблизително същата посока. И освен това беше доста кратък. Пишеше направо, че молбата е приета и той да се представи незабавно за започване на служба.

- Просто така? - попита Керът. - Аз пък си мислех, че ще има проверки и пр. Да видят дали съм подходящ.

- Ти си мой син - отвърна царят. - Аз им го казах, нали разбираш. Съвсем логично е да си подходящ. Може би си от офицерско тесто.

Той беше измъкнал една торба изпод стола си, потършува из нея и връчи някакво дълго парче метал на Керът - по-скоро сабя, отколкото коса, ама не много.

- Това по право ти принадлежи. Когато открихме... каруците, това беше единственото останало нещо. Разбойниците, нали разбираш. Само между нас да си остане... - той направи знак към Керът да се приближи, - занесохме го на една вещица да я погледне. Да не би да е магическа. Но не е. Възможно най-немагическата сабя, която някога е виждала, тъй каза вещицата. Обикновено притежават малко, така де, тъй като това е като магнетизъм, предполагам. Но е добре балансирана.

Той му я подаде.

Порови още малко.

- А сега, ето ти и това. - Той вдигна една риза. - Тя ще те закриля.

Керът внимателно я пое. Беше направена от вълната на рамтопска овца, която имаше цялата топлина и мекост на свинска четина. Беше една от легендарните вълнени жилетки на джуджетата, от онези, дето се нуждаят от панти.

- От какво да ме закриля? - попита той.

- Настинка и т.н. - отвърна царят. - Майка ти казва, че трябва да я носиш. И, тъ-ъ... това ме подсеща. Г-н Варнеши каза, че би искал да се отбиеш при него като слизаш от планината. Имал нещо за теб.

Майка му и баща му махаха, докато не се скри от погледа им. Минти не го изпрати. Странна работа. Тя като че го отбягваше напоследък.

Беше взел сабята, метна я на гръб, със сандвичи и чисто бельо в торбата, и със света, малко или много, в краката му. В джоба си носеше знаменитото писмо от Патриция, човекът, който управляваше големия, чуден град Анкх-Морпорк.

Поне майка му така се беше изразила за него. Най-отгоре на листа определено имаше кръст, който изглеждаше много важен, но подписът гласеше нещо като "Лупин Заврънкулка, Секр'р, дп".

Дори и да не беше подписано от самия Патриций, със сигурност беше написано от някой, който работеше за него. Или пък в същата сграда. Може би Патрицият поне беше научил за писмото. В най-общи линии. Не това писмо,

вероятно, но сигурно той знаеше за съществуването на писма по принцип.

Керът крачеше непоколебимо надолу по планинските пътеки, обезпокоявайки рояци земни пчели. След известно време извади сабята от ножницата и замахна за проба срещу няколко провинили се дънера и незаконни туфи гръцка коприва.

Варнеши седеше във вратата на колибата си и нижеше сушени гъби на канап.

- Здравей, Керът - каза той и го поведе вътре в колибата. - Нетърпелив си за града, а?

Керът обмисли това както подобава.

- Не.

- Имаш си едно на ум, така ли?

- Не. Просто вървях - призна чистосърдечно Керът. - За нищо особено не мислех.

- Баща ти даде сабята, нали? - попита Варнеши, докато тършуваше по една зловонна лавица.

- Да. И вълнена жилетка да ме закриля срещу настинки.

- А! Да, понякога ставало много влажно там долу, така съм чувал. Закрила. Много е важно. - Той се обърна и добави с драматичен глас: - Това принадлежеше на пра-прадядо ми.

Беше странно, наподобяващо полусфера устройство, заобиколено от каишки.

- Това някакъв вид прашка ли е? - попита Керът, след като го поразгледа в учтиво мълчание.

Варнеши му каза какво е.

- Предница на панталон като за риболов? - рече Керът, озадачен.

- Не. Това е за борбата - смутолеви Варнеши. - Трябва да я носиш непрекъснато. Предпазва ти най-важните органи, тъй де.

Керът я изпробва.

- Малко ми стяга, Г-н Варнеши.

- Това е, защото не трябва да си я слагаш на главата, ясно ли ти е.

Обясни още малко, за все по-нарастващо объркване на Керът, последвано от ужас.

- Пра-прадядо ми обичаше да казва - довърши Варнеши, - че ако не била тя, днес нямало да ме има.

- Какво е искал да каже с това?

Варнеши отвори и затвори няколко пъти уста.

- Нямам ни най-малка представа - рече омаломощено.

Както и да е, срамното нещо сега лежеше на дъното на раницата на Керът. Джуджетата гледаха да си нямат много вземане-даване с такива неща. Ужасният предпазител представяше поглед върху свят, толкова чужд, колкото и обратната страна на луната.

Беше получил и друг един подарък от Г-н Варнеши. Малка, но много дебела книга, подвързана в кожа, която с течение на годините беше заприличала на дърво.

Казваше се: "Законите и Военните Порядки в Градовете Анкх и Морпорк."

- И тя принадлежеше на пра-прадядо ми - каза той. - Това е, което Стражата трябва да знае. Трябва да знаеш всички закони - хрисимо добави той, - за да си добър офицер.

Може би беше редно Варнеши да си припомни това, че в целия живот на Керът никой никога не го беше излъгал нито веднъж, нито пък му беше дал нареждане, което той не се предполагаше да изпълни в буквалния смисъл на думата. Керът пое тържествено книгата. Никога и през ум не би му минало, че

ако ще е офицер от Стражата, той ще е нещо друго, освен добър офицер.

Трябваше да пропътува почти хиляда километра и изненадващо, времето мина съвсем безметежно. Хората, които са доста по-високи от шест стъпки и почти толкова широки в раменете, често имат безметежни пътувания. Разбойници изскачат срещу тях иззад скалите, а после казват разни неща, като: "О, извинявайте. Взех ви за някой друг."

Той прекара по-голямата част от пътуването в четене.

И сега Анкх-Морпорк беше пред него.

Беше малко разочаровашо. Очакваше високи бели кули, които се извисяват над пейзажа, и знамена. Анкх-Морпорк не се извисяваше. Той по-скоро май се спотайваше, прилепнал към земята, сякаш се страхуваше, че някой може да я открадне. Нямаше никакви знамена.

На портата стоеше страж. Или поне носеше ризница, а нещото, на което се облягаше, беше копие. Трябваше да е страж.

Керът му отдаде чест и представи писмото. Мъжът го разглежда известно време.

- Хмм? - рече най-накрая.

- Струва ми се, че трябва да се срещна с Лупин Заврънкулка Секр'р дп - каза Керът.

- А това "дп" за какво е? - подозрително попита стражът.

- Може ли да е "Дойди Прилежно" - подсказа Керът, който сам се беше чудил върху това.

- Ами, не знам за никакъв Секр'р - отвърна стражът. - Трябва ти Капитан Ваймс от Нощната стража.

- И къде се е установил той? - попита Керът учтиво.

- По това време на денонощието аз бих го потърсил в "Грозда" на Лесната Улица - каза стражът. Той изгледа Керът отгоре до долу. - Присъединяваш се към стражата, а?

- Надявам се да се окажа достоен, да - потвърди Керът.

Стражът го удостои с нещо, което най-общо би могло да се нарече старомоден поглед. В действителност беше неолитен.

- К'во си 'правил? - попита той.

- Моля? - попита Керът.

- Все нещо трябва да си с'вършил - каза стражът.

- Баща ми написа писмо - гордо обясни Керът. - Изпратиха ме доброволец.

- Шибана работа - каза стражът.

Отново беше нощ, а отвъд портала на ужаса:

- Колелата на Мъчението завъртени ли са, както си му е редът? - попита Върховният Старши Учител.

Проясненото Братство се раздвижи из кръга.

- Брат Наблюдателна Кула? - попита Върховният Старши Учител.

- Не е моя работа да въртя Колелата на Мъчението - промърмори Брат Наблюдателна Кула. - На Брат Мазача е, т'ва да върти Колелата на Мъчението...

- Не, по дяволите, не е, моята работа е да смазвам Валове на Универсалния Лимон - разгорещено отвърна Брат Мазача. - Ти винаги казваш, че било моя работа...

Върховният Старши Учител въздъхна в дълбините на качулката си, щом започна още една свада. И от тази измет той щеше да изкове Ерата на

Рационалността?

- Я млъквайте по-добре, ясно? - скастри ги той. - Всъщност тази вечер нямаме нужда от Колелата на Мъчението. Престанете, вие двамата. А сега, Братя... всички ли сте донесли нещата, за които бяхте инструктирани?

Последва всеобщо мърморене.

- Поставете ги в Кръга на Заклинанието - каза Върховният Старши Учител.

Беше окаяна колекция. Донесете магически неща, така им беше казал. Само Брат Пръсти беше измислил нещо, дето си струваше. Приличаше на един вид украса за олтар, най-добре да не питаме откъде. Върховният Старши Учител пристъпи напред и побутна едно от останалите неща с пръста на крака си.

- Какво е това? - попита.

- Т'ва е амулет - измънка Брат Даникин. - Много е мощен. Откупих го от един човек. С гаранции. Закриля те срещу ухапване на крокодил.

- Сигурен ли си, че можеш да се разделиш с него? - попита Върховният Старши Учител.

Последва прилежно кикотене от страна на останалите Братя.

- Нищо не сте свършили, Братя. Донесете магически неща, така ви казах. А не евтини джунджурии и боклуци! Да му се не види, този град е червив от магия! - Той посегна надолу. - Какви са тези неща, за бога?

- Камъни - несигурно отвърна Брат Мазача.

- Това и аз го виждам. И защо да са магически?

Брат Мазача затрепери.

- Имат дупки в тях, Върховен Старши Учителю. А всеки знае, че камъни с дупки в тях са магически.

Върховният Старши Учител се върна обратно на мястото си на кръга. Вдигна ръце.

- Добре, чудесно, хубаво - отегчено промълви той. - Ако така ще го правим, значи така ще го правим. Ако получим дракон, дето е дълъг шест пръста само, всички ще знаем причината за това. Нали така, Братко Мазач? Брат Мазач? Извинявай. Не чух какво каза? Брат Мазач?

- Казах "да", Върховен Старши Учителю - прошепна онзи.

- Много добре. Поне щом с това сте почти наясно... - Върховният Старши Учител се обърна и вдигна книгата. - А сега, ако всички сме готови...

- Хъм. - Брат Наблюдателна Кула хрисимо вдигна ръка. - Готови за какво, Върховен Старши Учителю?

- За призоваването, разбира се. Боже мой, аз пък си мислех...

- Но ти не си ни казал какво се очаква да направим, Върховен Старши Учителю - изскимтя Брат Наблюдателна Кула.

Върховният Старши Учител се поколеба. Беше вярно, но не се канеше да си го признае.

- Ами, естествено - започна той. - То е очевидно. Трябва да фокусирате съсредоточеността си. Мислете силно за дракони - преведе той. - Всички.

- И това е всичко, така ли? - попита Брат Пазача.

- Да.

- Не трябва ли да пеем някаква мистична струна или нещо подобно?

Върховният Старши Учител се облещи срещу него. Брат Пазача съумя да запази толкова предизвикателен вид срещу лицето на потисника, колкото това беше възможно за някаква си анонимна сянка под черна качулка. Не беше се включил в тайно общество, за да не пее мистични руни. Беше го очаквал с нетърпение.

- Можеш, щом така искаш - каза Върховният Старши Учител. - А сега, искам вие да... да, какво има, Брат Даникин?

Малкият Брат свали ръка.

- Аз не знам никакви мистични струни, Старши Учителю. - Не и такива, които могат да бъдат изпятни...

- Хъм!

Той отвори книгата.

Беше открил с доста голяма изненада, след страници, страници с набожни глупости, че същинското Призоваване само по себе си беше едно кратко изречение. Никакво пеење, никаква поезия, а прост сбор от безсмислени срички. Де Малахит казваше, че те предизвиквали форми на интерференция във вълните на реалността, но загубеният стар глупак най-вероятно си го измисляше покрай другото. Това беше проблемът с магьосниците - те трябваше да направят всяко едно нещо да изглежда трудно. Единственото, от което наистина се нуждаеше човек, беше сила на волята. А Братството притежаваше в изобилие от нея. Дребнава и язвителна воля, да, гадна от озлобление може би, но все пак достатъчно мощна по свой си начин...

Този път няма да опитват нищо засукано. Някое забутано местенце...

Наоколо Братята монотонно пееха това, което всеки един от тях считаше, съгласно разбиранията си, че е нещо мистично. Общият ефект всъщност не беше никак лош, ако човек не слушаше думите.

Думите. О, да...

Той погледна надолу, после ги изрече на висок глас.

Нищо не се случи.

Той примига.

Когато отново отвори очи, се намираше на една тъмна уличка, стомахът му гореше в огън, а той беше много ядосан.

Очертаваше се това да бъде най-лошата нощ в живота на Зеббо Муути, Крадец Трета категория, и хич нямаше да му стане по-добре, ако узнаеше, че тя ще му е и последната. Дъждът принуждаваше хората да си стоят по домовете, а той страшно беше изостанал с графика си. Следователно, беше малко по-непредпазлив от друг път.

Из среднощните улици на Анкх-Морпорк непредпазливостта е абсолютно правило. Не съществува такова нещо като "умерено непредпазлив". Или си много непредпазлив, или си мъртъв. Може да ходиш насам-натам и да дишаш, но все тая, вече си мъртъв.

Той чу приглушените звуци, идващи от съседната уличка, измъкна увитата в кожа палка от ръкава си, почака докато жертвата почти сви зад ъгъла, скочи, извика: "О, по дяв..." и умря.

Извънредно необичайна смърт. Никой не беше умираше така от стотици години.

Каменната стена зад него заблестя вишневочервена от горещината, която постепенно се разсея в тъмнината.

Той беше първият, който видя Анкх-Морпоркския дракон. Знанието за това, обаче, не му донесе никаква радост, защото беше мъртъв.

- ...олите - довърши той, а безтелесното му вече его погледна към малката купчина въглени долу, която - знаеше го с непозната му досега сигурност, - беше това, от което току-що го бяха обезтелесили. Беше странно усещане, да видиш собствените си тленни останки. Не му се стори чак толкова ужасяващо, както би си го представил, ако го бяха попитали за това, да речем, десет минути по-рано. Да установиш, че си мъртъв, се облекчава от откритието, че наистина съществува твое друго "Аз", което да осъзнае факта

на смъртта..

Отсрещната уличка отново беше празна.

- Това наистина беше странно - каза Муути.

- ОПРЕДЕЛЕНО КРАЙНО НЕОБИЧАЙНО.

- Видя ли го? Какво беше това? - Муути вдигна поглед към тъмната фигура, която изникна от сенките. - Ти кой си, обаче? - подозрително добави той.

- ПОЗНАЙ - отвърна гласът.

Муути се взря в закачулената фигура.

- По дяволите! - възкликна той. - Аз пък си мислех, че ти не идваш за такива като мен.

- АЗ ИДВАМ ЗА ВСИЧКИ.

- Искам да кажа... лично, един вид.

- ПОНЯКОГА. В СПЕЦИАЛНИ СЛУЧАИ.

- Тъх, добре - каза Муути, - и това е един от тях, значи! Искам да кажа, приличаше на същински дракон! Какво може да направи човек? Не очакваш да срещнеш дракон зад ъгъла!

- А СЕГА, АКО ОБИЧАШ ДА ТРЪГНЕШ НАСАМ... - Смърт постави костелива ръка върху рамото на Муути.

- Знаеш ли, веднъж една гадателка ми предсказа, че съм щял да си умра в кревата, наобиколен от скърбящи пра-правнуци - рече Муути, докато следваше внушителната фигура. - Какво ще кажеш за това, а?

- МИСЛЯ, ЧЕ Е СГРЕШИЛА.

- Гаден дракон. И бълваше огън. Страдах ли много?

- НЕ. НА ПРАКТИКА БЕШЕ МИГНОВЕНО.

- Това е добре. Не бих искал да си мисля, че много съм страдал. - Муути се огледа наоколо. - А какво ще стане сега? - попита.

Зад тях, дъждът разми малката купчинка черна пепел в калта.

Върховният Старши Учител отвори очи. Лежеше по гръб. Брат Даникин се готвеше да му прави изкуствено дишане. Самата мисъл беше достатъчна, за да върне когото и да било в съзнание.

Той се изправи, като се опитваше да се отърси от усещането, че тежи няколко тона и е покрит с люспи.

- Успяхме - прошепна. - Драконът! Той дойде! Почувствахте!

Братята се спогледаха.

- Ние изобщо нищо не видяхме - каза Брат Мазача.

- Аз може и да видях нещо - лоялно рече Брат Наблюдателна Кула.

- Не, не тук - срязва ги Върховният Старши Учител. - Не бихте искали да се материализира тук, нали! Случи се там, навън, в града. Просто за няколко секунди... - Той посочи. - Погледнете!

Братството виновно се завъртя, като очакваше всеки миг горещия пламък на възмездието.

В центъра на кръга магическите предмети лекичко се разпадаха на прах. И докато те гледаха, пред очите им амулетът на Брат Даникин се раздробя.

- Изпари се - прошепна Брат Пръсти. - Дявол ме взел!

- Три долара ми струваше тоя амулет - промърмори Брат Даникин.

- Но това доказва, че става - каза Върховният Старши Учител. - Не го ли виждате, бе, глупаци? Става! Ние можем да призоваваме дракони!

- Може да се окаже доста скъпичко по отношение на магическите атрибути - каза Брат Пръсти със съмнение.

- ...три долара струваше. Никакъв боклук не беше...

- Силата - изръмжа Върховният Старши Учител, - не се постига евтино.

- Много вярно - кимна Брат Наблюдателна Кула.

- Не е евтино. Много вярно. - Той отново погледна към купчинката изчерпана магия. - Божичко! - възкликна. - Ние все пак го направихме, нали така! Ние просто взехме, че адски добре направихме малко магия, така ли е?

- Виждаш ли? - обади се Брат Пръсти. - Казах ти аз, че няма нищо страшно.

- Всички вие се справихте забележително добре - насърчително каза Върховният Старши Учител.

- ...трябваше да са шест долара, ама той каза, че сам си прерязвал гърлото, но щял да ми го продаде за три долара...

- Тхъ - изсумтя Брат Наблюдателна Кула. - Хванахме му цаката! Изобщо не болеше. Направихме истинска магия! И не налетяхме на никакви феи, дето събират зъби и излизат от дървенията, Брат Мазачо, нямаше начин да не забележа.

Останалото Братство кимна. Истинска магия. Без съмнение. Всички най-добре да си отварят очите и да са нащрек.

- Чакай малко, обаче - каза Брат Мазача. - Къде е отишъл този дракон? Искам да кажа, ние наистина ли го призовахме или не?

- Как можеш изобщо да зададеш такъв глупав въпрос - промърмори Брат Наблюдателна Кула, но със съмнение.

Върховният Старши Учител изтупа праха от мистичното си наметало.

- Ние го призовахме и той дойде. Но само за времето, докато траеше магията. После се върна обратно. Ако искаме да остане по-за дълго, имаме нужда от повече магия. Ясно? И именно това трябва да постигнем...

- ...никога повече няма да си видя трите долара...

- Млъквай!

Мили Татко! (пишеше Керът) Е, ето ме вече в Анкх-Морпорк.

Не е като вкъщи. Струва ми се, че се е попроменил, откакто прапрадядото на г-н Варнеши е бил тук. Не мисля, че хората тук различават Доброто от Злото.

Открих Капитан Ваймс в една обикновена бирария. Спомних си какво казваше ти, че доброто джудже никога не влиза по такива места, но тъй като той не излезе, аз влязох. Лежеше с глава на масата. Когато го заговорих, той рече: "Дръпни другия, момче, има звънци по него". Предполагам, че беше толкова зле от пиенето. Каза ми да си намеря място, където да живея и да се явя при Серж. Колън в Наблюдателницата довечера. Рече, че всеки, който искал да се присъедини към стражата, трябвало да му се прегледа главата. Г-н Варнеши не беше споменал за това. Може би го правят поради Хигиенни причини.

Отидох на разходка. Тук има много хора. Намерих едно място, казва се "Сенките". После видях някакви хора, които се опитваха да оберат една млада Дама. Погрижих се за тях. Те не знаеха как да себият истински и един от тях се опита да ме ритне в Жизненоважните Органи, но аз носех Предпазителя, както бях инструктиран, и той самият се нарани. После Дамата дойде при мен и рече Дали Се Интересувам от Легло. Казах, че да. Тя ме заведе до мястото, където живееше, общежитие, мисля, че се казва. Ръководи се от Г-жа Пам. Дамата, дето беше нейна чантичката, викат й Рийт, каза: "Трябваше да го видиш, те бяха трима, това е удивително." Г-жа Пам каза, че заведението

черпи. Тя каза: "Какъв голям Предпазител". Така че, качих се на горния етаж и заспах, макар че това е много шумно място. Рийт ме събуди веднъж-два пъти, за да ме попита Искам ли нещо, но нямаха ябълки. Така че, Измъкнах се по Тарлици, както казват тук, но не разбирам как е възможно това, защото, като станах, си обух обувките, това е Здрав Разум.

Определено има много за вършене. Когато отидох да се срещна със Серж., видях едно място, наречено Гилдията на Крадците!! Попитах Г-жа Пам и тя отвърна: Разбира се. Тя каза, че лидерите на Крадците в Града се срещат там. Отидох в Наблюдателницата и се срещнах със Серж. Колън - един много дебел мъж, а когато му казах за Гилдията на Крадците, той рече: Не ставай Идиот. Не мисля, че говори сериозно. Той вика: Хич да не те е грижа за Гилдията на Крадците, Това е всичко, което трябва да правиш, вървиш из Улиците през Нощта, и викаш: Дванайсет Часа е и Всичко е Наред. Аз попитах, Какво, ако не всичко е наред, а той каза: Най-добре бързо да си намериш друга улица.

Това не е Командване.

Дадох ми някаква ризница. Ръждясала е и не е направена добре.

Дават ти пари за това, че си страж. Те са 20 долара на месец. Когато ги получа, ще ви ги изпратя.

Надявам се, че всички сте добре и че онази Шахта N:5 вече е отворена. Този следобед ще ида да погледна Гилдията на Крадците. Това е позор. Ако направя нещо, ще бъда Голяма Работа. Вече му улавям Чалъма на тукашния говор.

Ваш любящ син, Керът.

PS. Моля, предайте цялата ми любов на Минти. Тя наистина ми липсва.

Лорд Ветинари, Патрицият на Анкх-Морпорк, закри очите си с ръка.

- Какво е направил?

- Прекара ме през улиците - каза Урдо ван Пю към настоящия момент Президент на Гилдията на Крадците, Обирджииите и Обединените Търговци. - Посред бял ден! С вързани ръце! - Той направи няколко стъпки към строгия служебен стол на Патриция и размахна пръст.

- Ти знаеш много добре, че се вместихме в рамките на Бюджета - каза той. - Да бъда унижен по този начин! Като най-обикновен престъпник! Най-добре да последва изчерпателно извинение - рече той, - или ще се озовеш изправен пред удара на нова стачка. Ще бъдем принудени да го предприемем, въпреки естествената ни гражданска отговорност - добави той.

Именно пръста. В пръста беше грешката. Патрицият ледено гледаше пръста. Ван Пю проследи погледа му и бързо свали въпросното нещо. Патрицият не беше човек, на когото можеш да размахаш пръст, освен ако не искаш да се озовеш с практическата възможност да броиш само до девет.

- И казваш, че това е бил един-единствен човек? - попита Лорд Ветинари.

- Да! Точно това е... - Ван Пю се поколеба. Звучеше странно, сега като трябваше да го разкаже на някого.

- Но там сте стотици хора - спокойно произнесе Патрицият. - Наблъскани като, извинявай за израза, разбойници.

Ван Пю на няколко пъти си отваря и затваря устата. Откровеният отговор трябваше да бъде: да, и ако някой се беше вмъкнал тайно и се беше спотайвал из коридорите, лошо му се пишеше. Но начинът, по който онзи влезе вътре с решителна крачка, все едно цялото място му принадлежи, точно това сачиса

всички. Както и фактът, че той непрекъснато удряше тоя-оня и им викаше да си Поправели Поведението.

Патрицият кимна.

- Ще се заема с въпроса мигновено - каза той. Хубава дума беше тази. Винаги предизвикваше колебание у хората. Те никога не бяха сигурни дали той има предвид "сега", или че това ще продължи "кратко". Но никой никога не се осмеляваше да попита.

Ван Пю се отдръпна.

- Изчерпателно извинение, подчертавам. Имам реноме да поддържам - добави той.

- Благодаря ти. Не ме оставяй да те задържа - каза Патрицият, като още веднъж придаде на езика собствения си индивидуален уклон.

- Така. Добре. Благодаря ти. Много добре - отговори крадецът.

- В края на краищата, имаш толкова много работа да вършиш - продължи Лорд Ветинари.

- Ами, разбира се, случаят е точно такъв. - Крадецът се поколеба. Последната забележка на Патриция, имаше шипове по нея. Човек усещаше как очаква именно той да удари.

- Ъ-ъ - рече с надеждата, че нещо ще му подсказе.

- Като развиваш такава голяма дейност, де.

По лицето на крадеца се изписа паника. Неопрделена вина наводни съзнанието му. Въпросът не беше какво е направил, а какво е открил Патрицият. Той имаше очи навсякъде, но нито едни от тях не бяха толкова ужасяващи, колкото леденосините, точно над носа му в момента.

- Аз, ъ-ъ, не разбирам много добре... - започна крадецът.

- Любопитен избор на цели. - Патрицият вдигна лист хартия. - Например, една кристална топка, притежание на гадателка от Чистата Улица. Малък орнамент от храма на Офлър-Богът-Крокодил. И т.н. Дреболии.

- Опасявам се, че наистина не знам... - започна старшият крадец.

Патрицият се наведе напред.

- Сигурен ли си, че не е нелицензирана кражба? - попита той.*

[* Една от забележителните иновации, въведени от Патриция, беше да направи Гилдията на Крадците отговорна за кражбите, с годишен бюджет, насрещно планиране и, най-вече, строга защита на професията. Така, в замяна на договорено средно равнище на престъпленията годишно, самите крадци имаха грижата неупълномощените престъпления да бъдат посрещани с цялата сила на Несправедливостта, която обикновено представляваше бухалка с гвоздеи по нея.]

- Веднага ще се погрижа! - запелтечи старшият крадец. - Можеш да разчиташ на това!

Патрицият го дари с мила усмивка.

- Сигурен съм, че мога - каза той. - Благодаря ти, че дойде да ме видиш. Не губи време да си тръгнеш.

Крадецът се заизмъква навън. Винаги ставаше така с Патриция, горчиво разсъждаваше той. Идваш при него с абсолютно основателно оплакване. А в следващия миг откриваш как се измъкваш заднешком, кланяйки се и огъвайки се, доволен, че просто си се отървал жив оттам. Трябва да му отдадеш дължимото на Патриция, съгласи се той недоволен. Иначе той изпращаше хора да си го вземат.

Когато си тръгна, Лорд Ветинари натисна малкото бронзово звънче, което викаше секретаря му. Името на човека, въпреки почерка му, беше Лупин Уанз. Той се появи, приготвил молив да пише.

Ето какво можеше да се каже за Лупин Уанз. Беше изтупан. Той винаги създаваше впечатлението, сякаш току-що са го довършили. Дори и косата му беше така пригладена и напомадена, че изглеждаше като че са я изрисували.

- Стражата явно има някакви проблеми с Гилдията на Крадците - каза Патрицията. - Ван Пю беше тук и твърдеше, че някой от Стражата го е арестувал.

- За какво, сър?

- За това, че е крадец, очевидно.

- Някой от Стражата? - попита секретарят.

- Знам. Но все пак, погрижи се.

Патрицията се усмихна сам на себе си.

Винаги беше трудно да проникнеш в идиосинкратичното чувство за хумор на Патриция, но видението на червендалестия, разлютен старши крадец не искаше да го остави.

Един от най-големите приноси на Патриция към надеждното функциониране на Анкх-Морпорк беше, още от ранните дни на неговото администриране, легализирането на древната Гилдия на Крадците. Престъплението винаги е било сред нас, разсъждаваше той, следователно, ако ще има престъпление, то поне нека бъде организирано.

И така, Гилдията беше насърчена да излезе от сенките и да си построи голяма "Сграда на Гилдията", да заема мястото си по обществените банкети, както и да основе образователен институт с дневни курсове и сертификати от Града и Гилдията, и пр. В замяна на постепенното ограничаване на Стражата, тя се съгласи, опитвайки се да бъде лоялна, да държи нивото на престъпността до ниво, определяно всяка година. По този начин всеки можеше да планира отнапред, казваше Лорд Ветинари, и така бе отстранена част от несигурността заради хаоса, който представлява животът.

А след това, малко по-късно, Патрицията привика отново водещите крадци и им каза, о, между другото, има и още нещо. Какво беше то? О, да...

Аз знам кои сте вие, им рече той. Знам къде живеете. Знам какви коне яздите. Знам къде жените ви си правят прическите. Знам къде сладичките ви дечица, на колко станаха вече, божичко, как лети времето, знам къде си играят те. Така че няма да забравите за какво се бяхме споразумели, нали така? И им се усмихна.

Усмихнаха се и те, криво-ляво. И всъщност, това се оказа много задоволително решение от гледна точка на всички. Много кратко време им беше необходимо на старшите крадци да си пуснат шкембета и да си поръчат кланови гербове, както и да почнат да се събират в прилични помещения, а не из опушените бърлоги, които никой така или иначе не харесваше особено. Сложна система от разписки и квитанции имаше грижата, макар че всеки можеше да се кандидатира за вниманието на Гилдията, никой да не бъде свръхоблагодетелстван с него, и това беше много приемливо - поне за онези граждани, които бяха достатъчно богати, че да си позволят доста разумните вноски на Гилдията, гарантиращи необезпокояван живот. За това съществуваше странна чужда дума: "за-страх-уловка". Никой не знаеше точно какво е означавала първоначално, но Анкх-Морпорк беше вложил свое съдържание в нея.

На Стражата това не й бе харесало, но простият факт беше, че крадците се справяха далеч по-добре с контрола върху престъпленията, отколкото някога бе успявала. В края на краищата, Стражата трябваше да работи двойно по-яко, за да намали престъпността поне мъничко, докато единственото, което Гилдията трябваше да направи, беше да работи по-малко.

И така, градът процъфтяваше, докато Стражата западна, точно като

безполезен придатък, в шепа нежелани безделници, които никой човек със здрав разум не би си помислил дори да приеме насериозно.

Последното нещо, което някой искаше от тях, беше да им щукне да се борят с престъпността. Но да видиш старши крадеца, поставен в неловко положение, беше нещо, което при всички случаи си заслужаваше безпокойството, това Патрицият го чувстваше.

Капитан Ваймс много колебливо почука на вратата, защото всяко почукване отекваше из черепа му.

- Влез.

Ваймс си свали шлема, пхна го под мишница и отвори вратата. Изскърцването ѝ беше като тъп трион през главния му мозък.

Той винаги се чувстваше неудобно в присъствието на Лупин Уанз. Ако е думата за това, той се чувстваше неудобно и в присъствието на Лорд Ветинари - но това беше различно, това беше въпрос на възпитание. И обикновен страх, разбира се. Докато Уанз - него го познаваше още от детството им в "Сенките". Още тогава си личеше, че има бъдеще. Той никога не стана главатар на бандата. Никога главатар. Не му достигаше сила и издръжливост за това. Пък и, в края на краищата, какъв беше смисълът да си главатар на бандата? Зад гърба на всеки главатар на банда винаги имаше по няколко помощници, дето драпат да се издигнат. Да си главатар на банда не е работа с дългосрочна перспектива. Но във всяка банда има по едно бледо момче, дето му позволяват да остане в нея, защото именно то е, което дава всички свежи идеи, обикновено свързани с разни стари жени и незаклучени магазини. Това беше нормалното място на Уанз в хода на нещата.

Ваймс беше един от обикновените редници тогава, фалцетът - еквивалент на вечно съгласния. Спомняше си Уанз като кльощаво малко дете, което винаги се влачеше най-подире в обикновените си панталони, които доизносваше от някого и със странното подскачане, което си беше измислил, за да не изостава от по-големите момчета и все даваше някакви нови идеи, за да не се занасят безцелно с него - обичайното занимание, ако не им се представеше нищо друго по-интересно. Това беше превъзходно обучение за суровостта на зрелия живот, а Уанз добре се изучи.

Да, и двамата бяха тръгнали от канавките. Но Уанз си беше пробил път нагоре, докато - както и той самият пръв щеше да си признае, - Ваймс просто беше следвал пътя. Уж стигаше донякъде, но казваше какво мисли или каквото не трябва. Обикновено правеше и двете едновременно.

Това го караше да се чувства неудобно с Уанз - тиктакането на силния часовник на амбицията.

Ваймс така и не успя да овладее амбицията. Тя беше нещо, което се случваше на другите хора.

- А, Ваймс.

- Сър - рече Ваймс дървено. Не се опита да отдаде чест, за да не би да загуби равновесие. Съжаляваше, че не му остана време да си изпие вечерята.

Уанз порови из документите върху писалището си.

- Задават се странни работи. Сериозно оплакване срещу теб, опасявам се.

Уанз не носеше очила. Ако обаче носеше очила, сега би погледнал Ваймс над рамките им.

- Сър?

- Някой от хората ти от Нощната Стража. Май е арестувал шефа на

Гилдията на Крадците.

Ваймс се олюля леко и се напъна с все сила да се съсредоточи. Не беше подготвен за такова нещо.

- Съжалявам, сър. Май не ви разбрах.

- Казах, Ваймс, че някой от хората ти е арестувал шефа на Гилдията на Крадците.

- Някой от хората ми?

- Да.

Разпилените мозъчни клетки на Ваймс храбро се заопитваха да се регрупират.

- Някой от Стражата? - попита той.

Уанз се усмихна без смях.

- Вързал го и го оставил пред двореца. Голям скандал, опасявам се. Имало бележка... а!... ето я... "Този човек се обвинява във: Сговаряне за извършване на Престъпление, по Параграф 14 (и и и) от Общия Наказателен Кодекс, 1678, от мен, Керът Айрънфаундерсън*.

[* Ironfoundersson - букв. "син на откривателя на желязо", англ.; бел.пр.]

Ваймс примигна срещу него.

- Четиринайсет и и и?

- Очевидно.

- Какво означава това?

- Наистина нямам ни най-малката представа - сухо отвърна Уанз. - Ами името... Керът?

- Но ние не правим такива неща! - каза Ваймс. - Не можеш да идеш да арестуваш Гилдията на Крадците. Искам да кажа, това ще отнеме цял ден!

- Очевидно този Керът мисли друго.

Капитанът поклати глава, после трепна.

- Керът? Нищо не ми говори. - Тонът на замъглената му убеденост бе достатъчен дори и за Уанз, който се изненада за миг.

- Той беше доста... - Секретарят се поколеба. - Керът, Керът - произнесе той. - Чувал съм това име и преди. Виждал съм го написано. - Погледът му се изпразни. - Доброволецът, той беше! Спомняш ли си, че ти го показвах?

Ваймс се облеци срещу него.

- Нямаше ли там писмо от, не знам, някакво джудже...?

- Някакви приказки за служба в полза на обществото и пазене на улиците в безопасност, точно така. Молеше дали не можем да видим синът подходящ ли е за някоя скромна служба в Стражата.

Секретарят си ровеше из папките.

- Какво ли е направил? - попита Ваймс.

- Нищо. Това беше. Ама съвсем нищичко.

Ваймс сбръчка чело, щом мислите му се оформиха около една нова мисъл.

- Доброволец? - произнесе той.

- Да.

- Не е бил принуден да се запише?

- Той искаше да се запише. А ти каза, че трябва да е някаква шега, а аз казах, че е редно да се опитаме да наберем повече етнически малцинства в Стражата. Нали си спомняш?

Ваймс се опита. Не беше лесно. Смътно си спомняше, че се напи, за да забрави. Това, което обезсмисли опита беше, че вече не можеше да си спомни какво точно се опитва да забрави. В крайна сметка, той просто пи, за да

забрави за пиенето.

Мрежата с хаотичния асортимент от спомени, които той дори и не се опитваше вече да удостои с името "памет", не извади нищо, което да го подсети.

- Така ли? - отвърна безпомощно.

Уанз склочи ръце върху писалището и се наведе напред.

- Слушай сега, Капитане. Негова Светлост иска обяснение. Не искам да бъда принуден да му докладвам, че капитанът от Нощната Стража и хал-хабер си няма за това какво става сред хората под негова, ако мога да използвам най-общо термина, команда. Подобни неща водят само до неприятности, задават се въпроси, такива ми ти работи. А ние не искаме това, нали. Нали?

- Не, сър - промълви Ваймс.

Смътният спомен за някой, който настойчиво му говореше в "Грозда" се опитваше виновно да изскочи от дъното на съзнанието му. Това със сигурност не беше джудже, нали? Във всеки случай, не и ако не променяха коренно определението за джудже.

- Разбира се, че не искаме - каза Уанз. - Заради старите времена. И т.н. Така че, аз ще измисля нещо, което да му кажа, а ти, Капитане, ще се погрижиш да откриеш какво става и да му сложиш край. Дай на това джудже един кратък урок за това какво ще рече да си страж, разбрахме ли се?

- Ха-ха - дисциплинирано отговори Ваймс.

- Моля? - рече Уанз.

- О! Помислих си, че беше шега. Сър.

- Виж какво, Ваймс, проявявам много голямо разбиране. Предвид обстоятелствата. А сега, искам да идеш там и да оправиш това. Разбра ли?

Ваймс отдаде чест. Черното униние, което винаги се спотайваше, готово да се възползва от трезвеността му, се намести върху езика му.

- Съвсем прав сте, г-н Секретар - отговори той. - Ще се погрижа той да научи, че арестуването на крадци противоречи на закона.

Съжали, че изобщо го е казал. Ако не казваше подобни неща, сега щеше да е къде-къде по-добре - Капитан от Дворцовата Стража, голям човек. Давайки му Нощната Стража, Патрицията си беше направил малка шега. Но Уанз вече четеше нов документ на писалището си. Ако беше забелязал сарказма, не го показва.

- Много добре - каза той.

Скъпа Мамо! [пишеше Керът] Този ден мина много по-добре. Отидох в Гилдията на Крадците и арестувах главния Негодник и го завлякох до Двореца на Патриция. Предполагам, че повече няма да създава неприятности. А Г-жа Пам казва, че мога да остана на тавана, тъй като винаги е от полза да има някой мъж наоколо. Това стана, защото през нощта в една от Стаите на Момичетата имаше някакви Пияни-Заляни мъже, дето вдигаха Шум, и аз се наложи да си поприказвам с тях и те Оказаха Съпротива, а един от тях се опита да ме нарани с коляно, но аз си бях с Предпазителя, а Г-жа Пам казва, че си бил счупил Пателата, но не се наложи да плащам за нова.

Не разбирам някои от задълженията на Стражата. Имам колега по дежурствата, казва се Ноби. Вика, че много съм се натягал. Вика, че имало много да се уча. Мисля, че има право, защото съм стигнал едва до Страница 326 в "Законите и Военните Порядки на Градовете Анкх и Морпорк".

Обичам ви всички, Ваш Син, Керът.

PS. Целувки и на Минти.

Не беше просто самотата, а обърнатият наопаки живот. Това беше проблемът, мислеше си Ваймс.

Нощната Стража ставаше, когато останалата част от света си лягаше, и си лягаше, когато зората се понесеше над пейзажа. Прекарваше цялото си време из мокрите, тъмни улици, в един свят на сенките. Нощната Стража привличаше онзи тип хора, които, поради една или друга причина, проявяваха склонност към такъв живот.

Той стигна до Наблюдателницата. Беше древна и изненадващо голяма постройка, вклинена между една работилница за щавене на кожи и един шивач, който правеше подозрителни кожени стоки. Някога трябва да е била много внушителна, но сега по-голямата част от нея беше необитаема и кръстосвана само от бухали и плъхове. Над вратата някакво мото, изписано на древния език на града, сега почти беше ерозирало от времето, мръсотията и лишеите, но поне можеше да се различи: "FABRICATI DIEM, PVNC".

Превеждаше се - според Сержант Колън, който беше служил в чужди подразделения и се считаше за експерт по чуждите езици, - като "Да Пазим и Да Служим".

Да. Да бъдеш страж трябва да е означавало нещо, някога.

Сержант Колън, мислеше си той, докато се препъваше из плесенялия мрак. Ето един човек, който обичаше тъмнината. Сержант Колън дължеше трийсет години щастлив семеен живот на факта, че г-жа Колън работеше по цял ден, а Сержант Колън работеше по цяла нощ. Те си общуваха посредством бележки. Той ѝ приготвяше чая преди да излезе нощем, а тя му оставяше закуската вкусна и топла във фурната сутрин. Имаха три големи вече деца и Ваймс предполагаше, че са се родили в резултат на изключително убедително писане.

А Ефрейтор Нобс... ами, всеки като Ноби би имал неограничено основание да не иска останалите хора да го виждат. За това не се изискваше кой-знае колко да му мислиш. Единствената причина, поради която човек не можеше да каже, че Ноби е съвсем близо до животинския свят, беше, че животинският свят щеше да се вдигне и да си замине.

И накрая, разбира се, идваше той самият. Просто един кльощав, брадясал сбор от лоши навици, 마리нован в алкохол. И това беше Нощната Стража. Само тримата. Някога са били десетки, стотици. А сега - само трима.

Ваймс пое наслуки нагоре по стълбата, налучка в тъмното пътя към канцеларията си, тръшна се в допотопния кожен стол с изтърбушената му тапицерия, порови в най-долното чекмедже, сграбчи бутилка, захапа тапа, дръпна, изплю корк, отпи. Започна деня си.

Светът изплува на фокус.

Животът е само химикали. Капка тук, друга - там, всичко е променено. Елементарно капене на ферментирали сокове и съвсем внезапно си изправен пред още няколко часа, които да изживееш.

Някога, по времето, когато това е бил почтен квартал, някакъв изпълнен с надежди собственик на съседната кръчма бе платил значителна сума пари на магьосник за светещ цветен надпис, всяка буква-в различен цвят. Сега работеше от време на време, като понякога даваше накъсо в дъжда. В момента "Е"-то беше в ослепително розово и светеше и гаснеше напосоки.

Ваймс беше свикнал с него. Струваше му се като част от живота.

Вгледа се известно време в трепкащата игра на светлината върху ронещата се мазилка, след което вдигна единия си обут в сандал крак и тупна

тежко върху дъсчения под. Два пъти.

След няколко минути далечно хриптене подсказа, че Сержант Колън се качва по стълбите.

Ваймс броеше на ум. Колън винаги се спираше за шест секунди най-горе на площадката, за да си върне част от въздуха.

На седмата секунда вратата се отвори. Лицето на сержанта изгря в рамката като месечина.

Сержант Колън можеше да бъде описан така: той беше от онези хора, които, ако си изберяха военната кариера, автоматически се закотвяха на поста сержант. Човек никога не би могъл да си ги представи като ефрейтори. Или пък капитани. Ако не тръгнеше по пътя на военния, тогава той изглеждаше роден за нещо като, кой-знае, касапин в колбасарски цех; някоя работа, където голямото червено лице и склонността да се потиш даже и в мразовито време са на практика част от необходимите квалификации.

Той отдаде чест, много внимателно постави орфан лист хартия върху бюрото на Ваймс и го разглади.

- 'р вечер, Капитан - каза той. - Докладва се вчерашния инцидент, и такова. Освен това, дължиш четири пенса на Чай-Клуба.

- Каква е тая работа с някакво джудже, Сержант? - рязко попита Ваймс.

Колън сбърчи чело.

- Какво джудже?

- Онова, което току-що се е включило в Нощната Стража. Казва се... - Ваймс се поколеба, - Керът, или нещо подобно.

- Той? - Ченето на Колън увисна. - Той е джудже? Винаги съм казвал, че не може да им се има вяра на малките копеленца! Значи, той успя да ме заблуди, Капитане, малкият му кучи син трябва да е излъгал за ръста си! - Колън беше предубеден за ръста, поне що се отнасяше до хора, по-ниски от самия него.

- Знаеш ли, че е арестувал Президента на Гилдията на Крадците тази сутрин?

- За какво?

- За това, че е Президент на Гилдията на Крадците, както изглежда.

Сержантът изглеждаше озадачен.

- Къде е престъплението в това?

- Струва ми се, че май е най-добре да поприказвам с този Керът.

- Вие не го ли видяхте, сър? - попита Колън. - Той каза, че ви е докладвал, сър.

- Аз, въ, сигурно съм бил зает по това време. Не ми е едно на главата.

- Да, сър - съгласи се Колън учтиво.

Ваймс имаше точно толкова останало му самоуважение, колкото да отвърне поглед и да зарови из пластовете бумажки върху бюрото си.

- Трябва да го отстраним от улиците възможно най-скоро - промърмори той. - Преди да се усетим и вече ще ни е докарал шефа на Гилдията на Убийците заради това, че убива хора! Къде е той?

- Изпратих го навън с Ефрейтор Нобс, Капитане. Казах да му покаже района и бакиите, такива работи.

- Ти си изпратил току-що постъпило попълнение навън с Ноби? - уморено попита Ваймс.

Колън се запъна.

- Ами, сър, опитен човек, помислих си, Ефрейтор Нобс би могъл да го научи на много...

- Нека се надяваме само, че не се учи бързо - каза Ваймс, докато си

нахлупваше кафявия железен шлем на главата. - Хайде.

Когато излязоха от Наблюдателницата, на стената на кръчмата беше подпряна стълба. Някакъв як мъж отгоре ѝ изпсува под носа си, докато се бореше със светещата табела.

- "Е"-то не работи както трябва - извика му Ваймс.

- Какво?

- "Е"-то. А "Т"-то пращи, когато вали. Крайно време беше да го поправят.

- Поправят? О! Да. Поправят. И аз точно това правя. Поправям го.

Стражите зашляпаха през локвите. Брат Наблюдателна Кула бавно поклати глава и после отново насочи вниманието си към отверката.

Мъже като Ефрейтор Нобс могат да бъдат открити във всяка армия. Въпреки че познанията им върху всяка буква от Правилника обикновено са енциклопедични, те имат пълната грижа никога да не пораснат в чин над, може би, ефрейтор. Той имаше склонността да говори през крайчеца на устата си. Пушеше непрестанно, но странното нещо - забеляза Керът, - беше, че всяка една цигара, запалена от Ноби, се превръщаше във фас почти на мига и си оставаше фас безкрайно дълго или докато не се озовеше зад ухото му, което представляваше един вид никотиново Слоанско Гробище. В редките случаи, когато той вадеше някоя от устата си, държеше я, стисната в юмрук.

Беше дребен, кривокрак мъж, който малко приличаше на шимпанзе, дето никога не го канят на следобедно парти.

Възрастта му беше неопределима. Но в цинизма и общата досада от света, която е един вид историческо мерило на личността, той беше на около седем хиляди години.

- Леко парче е тоя маршрут - рече той, докато крачеха по една мокра улица в квартала на търговците. Опитва някаква дръжка на врата. Беше заключена. - Дръж се за мен - добави, - и аз ще имам грижата да нямаш проблеми. Така, ти пробваш дръжките на вратите от другата страна на улицата.

- А! Разбирам, Ефрейтор Нобс. Трябва да проверим дали някой не си е забравил магазина отключен - каза Керът.

- Бързо схващаш, синко.

- Надявам се да мога да арестувам някой нарушител на местопрестъплението - пламенно изрече Керът.

- Ъ-ъ, ъхъ - отвърна Ноби несигурно.

- Но ако открием някоя незаключена врата, предполагам, че трябва да извикаме собственика - продължи Керът. - А един от нас трябва да остане да пази нещата, нали така?

- Да? - Ноби се поободри. - Аз ще го направя - каза той. - Хич да не те е грижа. А ти можеш да отидеш и да намериш жертвата. Собственика, искам да кажа.

Той изпробва нова дръжка. Завъртя се в ръката му.

- Там у нас, в планините - започна Керът, - ако заловят някой крадец, провисват го на...

Млъкна, докато лекичко побутна някаква дръжка. Ноби се смръзна.

- На какво? - попита той, слисан от ужас.

- Не си спомням сега - каза Керът. - Майка ми казваше, че така или иначе и това е прекалено леко наказание за тях. Да се Краде е Грях.

Ноби беше надживял неизвестен брой чутовни кланета просто като ги беше

пропуснал. Той пусна дръжката на вратата, после я потупа приятелски.

- Ето! - извика Керът.

Ноби подскочи.

- Какво ето?

- Спомних си на какво ги провисваме - каза Керът.

- О! - немошно възкликна Ноби. - Е, и на какво?

- Провисваме ги на градската кула - каза Керът. - Понякога с дни. Не повтарят, това мога да ти кажа.

Ноби подпря пиката си на стената и изрови угарка из дълбините на ухото си. Необходимо беше да изяснят едно-две неща, реши той.

- Защо трябваше да станеш страж, момче?

- Всички все това ме питат - рече Керът. - Не трябваше. Аз поисках.

Това ще ме направи Мъж.

Ноби никога никого не поглеждаше право в очите. Той се вгледа удивено в дясното ухо на Керът.

- Искаш да кажеш, че от нищо не бягаш?

- Защо ще искам да бягам от нещо?

Ноби се пообърка малко.

- А! Винаги има нещо. Може би... може би несправедливо са те обвинили в нещо. Като, например - той се ухили, - може би необяснимо как се е оказало, че от склада липсват определени неща и са нарочили теб. Или пък определени неща са били открити в торбата ти, а ти и представа си нямал как са се озовали там. Такива ми ти неща. На стария Ноби можеш да кажеш. Или - той сръга Керът, - може би е нещо друго, а? Шерше ла фам, а? Да не е загазило някое момиче?

- Аз... - започна Керът, а после си спомни, че, да, човек трябва да казва истината, дори и на странни хора като Ноби, които май не знаеха какво е това. А истината беше, че Минти винаги загазваше заради него, макар че точно как и защо, за него си оставаше загадка. Почти всеки път, когато той си тръгваше след посещение в пещерата на Роксмекърови, чуваше баща й и майка й да крещят. Те винаги бяха много учтиви с него, но по някакъв начин, само защото са я зърнали с него, беше достатъчно Минти да загази яко в отношенията й с техните.

- Да - отвърна той.

- А! Често се случва - мъдро каза Ноби.

- Непрекъснато - рече Керът. - Почти всяка нощ всъщност.

- Господ да ме убие! - възкликна Ноби, впечатлен. Погледна надолу към Предпазителя. - И затова ли са те накарали да го носиш това?

- Какво искаш да кажеш?

- Е, не се притеснявай - рече Ноби. - Всеки си има своята малка тайна.

Или голяма тайна, както може да се окаже. Даже и капитанът. Той е при нас само защото е бил Унижен от Жена. Така казва сержантът. Унижен.

- Божичко! - възкликна Керът. Звучеше болезнено.

- Но аз пък мисля, че е защото казва каквото мисли. Казал го веднъж по грешка на Патриция, чух. Казал, че Гилдията на Крадците не била нищо друго, освен банда крадци, или нещо подобно. Та затова е при нас. Н'нам, наистина.

- Той погледна в размисъл към тротоара, после каза: - И къде живееш, момче?

- Има една дама, казва се Г-жа Пам... - започна Керът.

Ноби се задави с някакъв дим, дето тръгна в обратна посока.

- В "Сенките"? - изхъхри той. - Ти живееш там?

- О, да.

- Всяка нощ?

- Е, всъщност, всеки ден. Да.
- И си дошъл тук, за да станеш мъж?
- Да!

- Мисля, че не бих искал да живея там, откъдето идваш - каза Ноби.

- Ами, виж - започна Керът, съвършено объркан, - дойдох тук, защото г-н Варнеши каза, че това е най-хубавата работа на света, да поддържаш закона и пр. Така е, нали?

- Ами, тъ-тъ - отвърна Ноби. - Колкото до това... искам да кажа, поддържането на Закона... искам да кажа, някога, да, преди да се появят всичките Гилдии и подобни... законът, един вид, не е наистина, искам да кажа, в наши дни, всичко е по-скоро... ох! Не знам. Общо взето, просто си удряш звънчето и си държиш главата наведена.

Ноби въздъхна. После изсумтя, измъкна пясъчния часовник от колана си и се взря в бързо изтичащите пясъчинки. Върна го обратно на мястото му, свали кожения калъф от звънеца на колана си, след което го раздруса веднъж-дваж, не много силно.

- Дванайстия час - измънка, - и всичко е наред.

- И това е всичко, така ли? - попита Керът, когато нищожното ехо заглъхна.

- Каж-речи. Каж-речи. - Ноби смукна набързо от фаса си.

- Само това? Никакви среднощни гонитби по покривите? Никакво люлеене на полилеи? Нищо такова? - попита Керът.

- Не бих казал - пламенно отвърна Ноби. - Никога не съм правил нещо подобно. Никой никога не ми е казал за нещо подобно. - Дръпна от цигарата, - Човек може да умре от студ, ако тича по покривите. Аз мисля, че ми стига звънецът, ако нямаш нищо против.

- Мога ли да опитам? - попита Керът.

Ноби изпита чувството на несигурност. Единствената причина, поради която направи грешката безмълвно да подаде звънеца на Керът.

Онзи го разгледа няколко секунди. После мощно го размаха над главата си.

- Дванайсет часа! - изрева той. - И всичко е на-рееедд!

Ехото заподскача напред-назад по улицата, докато най-сетне не го погълна ужасна, плътна тишина. Няколко кучета залаяха в нощта. Заплака бебе.

- Шшшшш! - изсъска Ноби.

- Е, всичко е наред, нали така?

- Няма да е, ако не спреш да размахваш този скапан звънец! Дай го тук!

- Не разбирам! - рече Керът. - Виж, имам ей тая книга, дето ми я даде г-н Варнеши... - Той затършува за "Законите и Военните Порядки".

Ноби хвърли един поглед към тях, после сви рамене.

- Никога не съм ги чувал. А сега спирай с тая дандания. Нали не искаш да вървиш и да вдигаш такъв шум. Всякакви можеш да ги привлечеш. Хайде, насам.

Той сграбчи Керът за ръката и го подкара по улицата.

- Какви всякакви? - попита Керът, докато безцеремонно го буташа напред.

- Лоши - промърмори Ноби.

- Но ние сме Стражата!

- Адски си прав! И не искаме да се замесваме с подобни хора! Спомни си какво се случи с Гаскин!

- Не си спомням какво се е случило с Гаскин! - отвърна Керът съвсем

сащисан. - Кой е Гаскин?

- Беше преди теб - измърмори Ноби. Той се поохлади малко. - Горкото копеле. Можеше да се случи на всеки от нас. - Вдигна очи и изгледа свирепо Керът. - А сега престани, чуваш ли? Лазиш ми по нервите. Кървави среднощни гонитби, дръж ми задника!

Упъти се решително по улицата. Обичайният начин на придвижване на Ноби беше като боязливо пристъпваше с едното рамо напред, а комбинацията от решителната крачка и боязливото пристъпване създаваше странен ефект, подобно на рак, който куца.

- Но, но - подхвана Керът, - в тази книга пише...

- За никаква книга не ща да знам - изръмжа Ноби.

Керът изглеждаше напълно съкрушен.

- Но Законът...

Прекъснаха го почти окончателно с брадва, която изсвистя от един нисък вход досами него и отскочи от отсрещната стена. Последва я шумът от разцепено дърво и изпотрошени стъкла.

- Ей, Ноби! - припряно рече Керът. - Там се бият!

Ноби хвърли поглед към вратата.

- Разбира се, че се бият. Това е бар на джуджета. От най-долнопробните. Стой надалеч от тях, момче. Тия малки копелета са в състояние да ти подложат крак, а после дванайсет пъти да ти извадят душата, Дръж се до стария Ноби и той ще...

Той сграбчи Керът за рамото, дебело като дървесен ствол. Беше като да се опиташ да изтеглиш къща.

Керът беше пребледнял.

- Джуджета, които пият? И се бият?

- Няма съмнение - отвърна Ноби. - Непрекъснато. И използват такъв език, дето аз не бих го използвал даже и към собствената си скъпа майчица. Гледай да не се забъркваш с тях, те са отровна пасмина... не влизай вътре!

Никой не знае защо джуджетата, които в планините водят тих, благопристоен живот, забравят напълно за това, когато се озоват в големия град. Нещо го прихваща дори и най-безупречния миньор на желязна руда и го подтиква да се носи непрекъснато в метална ризница, да грабне брадва, да си смени името на нещо като "Хванигръклян Избийпищялков" и да се напие до войнстваща забрава.

Сигурно се дължи именно на това, че там, у дома, те водят наистина тих и благопристоен живот. В края на краищата, най-вероятно първото нещо, което едно младо джудже иска да направи, когато хване към големия град, след като седемдесет години е работило за баща си на дъното на мината, е да си поръча едно голямо и после да фрасне някого.

Боят представляваше едно от типичните им забавни сбивания, с около стотина участници и около сто и петдесетина съюзи. Крясъците, клетвите и дрънченето на брадви по железни шлемове се смесваха с шума от пияната групичка до камината, която - още един типичен обичай на джуджетата,-пееше за злато. Ноби се натресе в гърба на Керът, който ужасен наблюдаваше сценката.

- Виж какво, тук всяка нощ е все така. Не се намесвай, така казва сержантът. Национални нрави или нещо подобно. С национални нрави не се занимавай.

- Но, но - заекна Керът, - това е моят народ. Един вид. Срамота е да

се държат така. Какво ще си помислят хората?

- Ние мислим, че са долни малки копелета. А сега, хайде!

Но Керът беше нагазил в боричкащата се маса. Той сви ръце на фуния пред устата си и изрева нещо на език, който Ноби не разбра. На практика, който и да било език, включително и собствения му, би подходил на описанието, но в този случай той беше Езикът на Джуджетата.

- Гр'дузк! Гр'дузк! ааК'зт езем ке бур'к тзе тзим?*

[* Букв.: "Добър ден! Добър ден! Какви са тия работи, дето стават тук (на това място)?"]

Боят престана. Сто брадясали лица се втрениха в приведената фигура на Керът. Раздразнението им се примеси с изненада.

Една очукана халба отскочи от бронята му. Керът се пресегна и вдигна някаква биеща се фигура, без видими усилия.

- Дж'ук, йдтруз-г'руд-езгуза, худр'зд дезек дрез'хук, хузурук'т б'тдуз г'ке'к ме'ек б'тдуз т'бе'тк кче'друкт ке'хкт' д. ааДб'тхук?*

[* Слушай, слънчице [букв.: "втрениеният поглед на голямото горещо око в небето, яростният взор на което прониква в отвора на пещерата"], не искам да ми се налага да удриям когото и да било, така че, ако ще си играете на Б'тдуз /1/, и аз ще си играя на Б'тдуз с вас. Разбрахме ли се? /2/]

[/1/ Популярна игра сред джуджетата, която се състои в заставане на няколко крачки разстояние един от друг и хвърляне на големи каменни късове по главата на противника.]

[/2/ Букв.: "Всичко правилно закрепено и подпряно?"]

Никога през живота си никое джудже не беше чувало толкова много думи на Стария език от устата на някой, надхвърлящ четири стъпки височина. Бяха удивени.

Керът пусна провинилото се джудже на пода. В очите му имаше сълзи.

- Вие сте джуджета! - каза той. - Джуджетата не трябва да се държат така! Погледнете се. Не ви ли е срам?

Сто твърди като камък челюсти увиснаха.

- Искам да кажа, погледнете се! - Керът поклати глава. - Представете ли си горката ви, белобрада стара майчица, която изнемогва там, далеч, в малката си дупка, и се чуди какво ли прави синът ѝ тази вечер, представете ли си какво ли би си помислила тя, ако ви видеше сега? Вашите собствени скъпи майки, които най-напред ви показаха как да си служите с търнокоп...

Ноби, застанал на входа ужасен и замаян, долови нарастващия хор от секнене на носове и сподавени хълцания, докато Керът продължаваше:

- ...тя най-вероятно си мисли: сигурно той кротко играе на домино някъде или нещо подобно...

Едно близкостоящо джудже, което носеше шлем, оброчен с дълги колкото среден пръст шипове, тихичко заплака в бирата си.

- А и се обзалагам, че много отдавна никой от вас не ѝ е писал, а обещахте да ѝ пишете всяка седмица...

Ноби разсеяно измъкна една мърлява кърпичка и я подаде на едно джудже, облегло на стената, което се тресеше от мъка.

- Така значи - мило каза Керът. - Не искам да насилвам никого, но отсега нататък ще минавам отгук всяка вечер и ще очаквам подобаващи на джуджета образци на поведение. Знам какво е да си далеч от къщи, но за подобни неща не съществува извинение. - Той си докосна шлема. - Г'хрук, т'ук.*

[* 'р вечер, на всички. (Букв.: "Благопожелания на всички присъстващи в зала на деня".)]

Той дари всички с лъчезарна усмивка и полуизлезе, полуизпъзля от бара. Щом се измъкна на улицата, Ноби го потупа по ръката.

- Да не си посмьл друг път да ми причиняваш нещо подобно - разгневи се той. - Ти си Градската Стража! Не ми излизай повече с тая работа за закона!

- Но това е много важно - сериозно каза Керът, подтичвайки след Ноби, докато той сви боязливо по една по-тясна улица.

- Но не толкова важно, колкото да останеш цял-целеничък - отвърна Ноби. - Барове на джуджета! Ако имаш поне малко здрав разум, мойто момче, ще влезеш тук. И си затваряй устата.

Керът се вгледа нагоре към сградата, която бяха стигнали. Беше издигната малко по-навътре от калта на улицата. Отвътре се носеше шумът от значително количество пиене. Очукана табела висеше над вратата. Изобразяваше барабан.

- Кръчма, нали? - попита Керът замислено. - Отворена е по това време?

- Не виждам защо да не е - отвърна Ноби, докато отваряше вратата. - Адски полезна идея. "Поправения Барабан".

- И още пият? - Керът запрелиства бързо книгата.

- Надявам се - рече Ноби. Той кимна към трола, който бе наел от "Барабана" като размазвач*.

[* Нещо като бияч, но тролите използват повече сила.]

- 'р вечер, Детритъс. Само развеждам новото момче из района.

Тролът изсумтя, после махна с една закоравяла ръка.

Вътрешността на "Поправения Барабан" сега се слави като най-известната пропаднала кръчма по целия свят на Диска и като такава забележителност на града, че след неотдавнашна неотложна редекорация, новият собственик загуби цели дни, докато възстанови оригиналната патина от мръсотия, сажди и потрудно разпознаваеми вещества по стените и внесе един тон вече сплутитреволящи за пода. Пиячите бяха обичайната пасмина герои, главорези, наемници, разбойници, негодници, но само анализ под микроскоп би подсказал кой какъв е. Плътни кълба дим висяха във въздуха, може би за да избегнат допир със стените.

Разговорът заглъхна частично, когато двамата стражи влязоха вътре, после възобнови предишната си сила. Няколко стари дружки махнаха на Ноби.

Той си даде сметка, че Керът е зает.

- К'во прайш? - попита го. - И никакви приказки за майките, разбрахме ли се?

- Водя си записки - каза Керът, мрачно. - Имам тетрадка.

- Ето купона. Това място ще ти хареса. Идвам тук 'сека вечер за вечеря.

- Как пишеш "закононарушение"? - попита Керът, прелиствайки страница.

- Не го пиша - отвърна Ноби, докато си пробиваше път през тълпата.

Един рядък импулс към щедрост се загнезди в главата му. - Какво искаш за пиене?

- Не мисля, че това ще е много уместно - каза Керът. - Така или иначе, Силните Напитки Те Правят За Посмешище.

Усети пронизващ поглед в тила си, обърна се и се озова срещу голямото, мазно и добродушно лице на един орангутан.

Беше се настанил на бара с половинкилограмова халба и купа фъстъци пред себе си. Наклони дружелюбно чашата си към Керът, след което отпи дълбоко и шумно, като очевидно оформи долната си устна в един вид прехващаща фуния и нададе шум все едно изпразват воден канал.

Керът сръга Ноби.

- Има майм... - започна той.

- Не го казвай! - припряно го прекъсна Ноби. - Не казвай тази дума!

Това е Библиотекарят. Работи в Университета. Винаги слиза тук да изпие едно преди лягане.

- И хората нямат нищо против?

- А защо трябва да имат нещо против? - попита Ноби. - Той винаги плаща, когато е негов ред да черпи, като всички останали.

Керът се обърна и отново погледна към маймуната. Цял куп въпроси се натискаха на вниманието му, като например: къде си държи парите? Библиотекарят улови погледа му, изтълкува го неправилно и любезно побутна купичката с фъстъци към него.

Керът се изправи в пълния си внушителен ръст и се консултира с книгата си. Следобедът, прекаран в четене на "Законите и Военните Порядки", се оказа оползотворен добре.

- Кой е собственикът, съдържателят, наемателят или хазяинът на тези постройки? - обърна се той към Ноби.

- К'во? - попита малкият страж. - Хазяин? Ами, предполагам, че ей тоя, Чарли, отговаря тази вечер. Защо? - Той посочи към един едър, здраво сложен мъж, лицето на когото беше набраздено от белези; притежателят му спря наред размазването на мръсотията още по-старателно около някакви чаши посредством мокър парцал, и намигна съзаклятнически на Керът.

- Чарли, това е Керът - каза Ноби. - Той се настанява при Роузи Паам.

- Какво, за постоянно ли? - възкликна Чарли.

Керът си прочисти гърлото.

- Ако вие отговаряте - произнесе той, - тогава, мое задължение е да ви уведомя, че сте задържани.

- За държание ли? Какво държание, приятелче? - рече Чарли, докато все още си бършеше.

- Задържан сте - каза Керът, - с оглед на представянето на обвинения:

1) (и) че на или около 18 Груни, на мястото, наречено "Поправения Барабан", Филигранната Улица, сте извършили следното: а) сервирали сте или б) причинили сте сервирането на алкохолни напитки след 12 (дванайсет) часа през нощта, в противоречие с постановеното с Декрета за Обществените Кръчми (Предварителен) от 1678 г., и 1) (ии) че на или около 18 Груни, на мястото, наречено "Поправения Барабан", Филигранната Улица, сте сервирали или сте причинили сервирането на алкохолни напитки в бутилки, с размер и вместимост, различни от упоменатите в горепосочения Декрет, и (2) (и) че на или около 18 Груни, на мястото, наречено "Поправения Барабан", Филигранната Улица, сте допуснали посетителите да носят голи островърхи оръжия с дължина, по-голяма от 20 (двадесет) сантиметра, в противоречие с Параграф Три от споменатия Декрет и 2) (ии) че на или около 18 Груни, на мястото, наречено "Поправения Барабан", Филигранната Улица, сте сервирали алкохолни напитки в помещения, очевидно неоторизирани за продажбата и/или консумацията на гореупоменатите напитки, в противоречие с Параграф Три на горепосочения Декрет.

Гробна тишина беше настъпила, когато Керът обърна нова страница, след което продължи:

- Мой дълг е също така да ви уведомя, че възнамерявам да свидетелствам пред Правосъдието с оглед на съображенията за обвинения по силата на Декрета за Обществените Сдружавания (Хазарт) от 1567 г., Декретите за Контролираните Постройки (Хигиенен) Декрети от 1433, 1456, 1463, 1465, въ, и от 1470 до 1690 години, а така също... - той хвърли поглед встрани към

Библиотекаря, който разпознаваше проблемите, когато ги чуеше, че се задават, и припряно се опитваше да си довърши питието, - Декрета за Домашните и Опитомените Животни (Грижи и Защита) от 1673 г.

Тишината, която последва, съдържаеше рядката характеристика на примряло нетърпение, докато насъбралото се множество очакваше да види какво ще се случи.

Чарли внимателно остави чашата, петната по която бяха излъскани до ослепителен блясък, после наведе поглед към Ноби.

Ноби полагаше неистови усилия да се престори, че е сам-самичък и че няма каквато и да било връзка с когото и да било, дето стои досами него и съвсем случайно носи същата униформа.

- К'во искаше да каже с тоя Съд? - обърна се той към Ноби. -

Правосъдие не съществува.

Ноби ужасено сви рамене.

- Нов е, нали? - попита Чарли.

- Не му обръщай внимание.

- Нищо лично, нали разбираш - рече Чарли на Ноби. - Само, е, как му се вика... Имаше някакъв магьосник тука оная вечер, дето разправяше за това. Един вид изкривено образование, сещаш ли се? - Той като че ли се замисли за един миг. - Кривата на ученето. Така рече. Това е кривата на ученето. Детритъс, я си докарай дебелия каменен задник тука за малко.

По принцип в такъв момент в "Поправения Барабан" някой хвърля чаша. И всъщност точно това се случи сега.

Капитан Ваймс побягна нагоре по Късата Улица - най-дългата в града, което накратко демонстрира знаменитото Морпоркско тънко чувство за хумор, - а Сержант Колън се влачеше след него и протестираше.

Ноби стоеше отвън пред "Барабана" и подскачаше от крак на крак. В мигове на опасност той притежаваше способността да се прехвърля от място на място без очевидно да минава през междинното пространство, което би засрамило всеки един обикновен телепортатор.

- Той се бие там вътре! - запелтечи, сграбчвайки капитана за ръката.

- Съвсем сам? - попита капитанът.

- Не, с всички! - изкрещя Ноби, докато подскачаше от крак на крак.

- О!

Съвестта казваше: Трима сте. Той носи същата униформа. Той е един от хората ти. Спомни си горкия стар Гаскин.

Друга част от мозъка му, омразната, презряна част, която въпреки всичко му беше дала възможността да оцелее в Стражата през всичките тези десет години, казваше: Невъзпитано е да се намесваш. Ще почакаме, докато той свърши, после ще го попитаме дали има нужда от помощ. Освен това в стратегията на Стражата не влиза да участва в битки. Много по-лесно е да влезеш, след като всичко е приключило, и да арестуващ някого, който вече е проснат на земята.

Чу се трясък - щом един съседен прозорец се пръсна навън и изплю зашеметен участник в борбата на отсрещния край на улицата.

- Струва ми се - внимателно произнесе капитанът, - че най-добре да предприемем незабавни действия.

- Точно така - каза Сержант Колън, - човек може и да го ранят, като

стои тука.

Примъкнаха се предпазливо малко по-нататък по улицата, където шумът от цепещо се дърво и трошачи се стъкла не беше толкова оглушителен, като внимателно избягваха да се погледнат в очите. Откъм кръчмата долиташе по някой писък, от време на време и загадъчно дрънчене, като че някой удряше гонг с коляното си.

Те стояха наред малкото езеро смутена тишина.

- Почива ли вече тази година, Сержант? - най-накрая попита Капитан Ваймс, като се люлееше напред-назад на пети.

- Дасър. Изпратих жената в Куирм миналия месец, да види леля си, сър.

- Било много хубаво по това време на годината, казват.

- Дасър.

- Имало много мушката там и прочие.

Някаква фигура се изгърколи от прозорец по-нависоко и се размаза върху паветата.

- Това е там, дето имат слънчев часовник с цветя, нали така? - отчаяно рече капитанът.

- Дасър. Много е хубав, сър. Целият е направен от малки цветчета, сър.

Чу се шум като от нещо, което многократно удря друго нещо с трето нещо, тежко и дървено. Ваймс потрепери.

- Не мисля, че на него щеше да му хареса в Стражата, сър - рече сержантът с мил гласец.

Вратата на "Поправения Барабан" толкова често биваше изтръгвана по време на всевъзможните крамоли, че неотдавна бяха монтирали специално закалени панти. Фактът, че последващият титаничен трясък изкърти цялата врата заедно с рамката, демонстрира единствено, че значителна сума пари просто са отишли на вятъра. Някаква фигура наред отломъците се опита да се вдигне на лакти, изпъшка и се свлече.

- Ами, струва ми се, че това беше всичко... - започна капитанът.

Ноби рече:

- Това е онзи, скапаният трол!

- Какво? - попита Ваймс.

- Това е тролът! Онзи, дето стои на вратата!

Приблжиха се с изключителна предпазливост.

И наистина беше Детритъс, въдворителят.

Много е трудно да нараниш създание, което по същество представлява подвижен камък. Някой обаче явно беше успял. Падналата фигура стенеше като двойка тухли, дето са ги смлели една в друга.

- Това е разправия, достойна за в книгите - неопределено каза сержантът. И тримата се обърнаха и се възряха в ярко осветения правоъгълник, където доскоро беше вратата. Нещата съвсем определено бяха поутихнали вътре.

- Нали не мислиш - започна сержантът, - че той е победил, а?

Капитанът вирна брада.

- Дължим го на нашия колега и другар по оръжие. Трябва да проверим.

Зад тях някой изхленчи. Обърнаха се и видяха Ноби, който подскачаше на един крак, а си стискаше петата на другия.

- Какво те е прихванало, човече? - попита Ваймс.

Ноби издаде измъчени звуци.

Сержант Колън започна да проумява. Макар че предпазливото раболепничене беше обичайният модел за поведение на Нощната Стража, нямаше ни един измежду тях, който поне веднъж да не е опитвал юмруците на

Детритъс. Ноби просто беше опитал да си поиграе на отмъщение според най-добрите полицейски традиции навсякъде по света.

- Взе, че го ритна в топките, сър.

- Позор - неопределено отвърна капитанът. Поколеба се. - Тролите имат ли топки? - попита той.

- И то от камък, сър.

- Божичко! - рече Ваймс. - Госпожа Природата се движи по странни пътища, не е ли така.

- Съвсем прав сте, сър - послушно се съгласи сержантът.

- А сега - каза капитанът и изтегли сабята си, - напред!

- Дасър.

- Това се отнася и за теб, Сержант - добави капитанът.

- Дасър.

Това беше възможно най-предпазливото напредване в историята на военните маневри, най-долу в скалата, където неща като Щурмът на леката кавалерия са най-горе.

Те надникнаха внимателно през изтърбушената врата.

По масите бяха намятани значителен брой хора, по-точно по онова, което беше останало от масите. Тези, които още бяха в съзнание, не изглеждаха особено щастливи от този факт.

Керът стоеше наред с таята. Ръждясалата му ризница беше изпокъсана, шлемът му беше изчезнал, олюляваше се малко насам-натам, а едното му око вече започваше да се подува, но той разпозна капитана, пусна немошно протестиращия клиент, когото държеше, на земята, и отдаде чест.

- Дълга да доложи трийсет и едно нарушения по Предизвикване на сбиване, сър, петдесет и шест случая на Размирно поведение, четиридесет и едно нарушения по Възпрепятстване на служител от Стражата при изпълнение на служебния му Дълг, тринайсет нарушения по Нападение със Смъртоносно оръжие, шест случая на Злонамерено издебване в гръб и... и... Ефрейтор Ноби не ми е показал още нищо...

Той политна назад и счупи маса.

Капитан Ваймс се прокашля. Изобщо не беше сигурен какво се предполагаше да направи сега. Доколкото знаеше, Стражата никога по-рано не се беше озовавала в такова положение.

- Мисля, че трябва да му донесеш да пийне нещо, Сержант - каза той.

- Дасър.

- Донеси и на мен едно.

- Дасър.

- Вземи и за себе си, ако искаш.

- Дасър.

- А ти, Ефрейтор, би ли... какво правиш?

- Претърсвам телата сър - бързо отвърна Ноби, докато се изправяше. - За уличаващи доказателства и прочее.

- В кесиите им?

Ноби скри ръце зад гърба си.

- Човек никога не знае, сър.

Сержантът беше открил една като по чудо оцеляла бутилка с алкохол в развалините и изля по-голямата част от съдържанието ѝ между устните на Керът.

- К'во ще правим с всичко това, Капитане? - попита той през рамо.

- Нямам ни най-малка представа - каза Ваймс и седна. Затворът на Стражата беше голям точно колкото да побере шестима много дребни човека, каквито бяха обикновено единствените, подлежащи на прибиране в него. Докато тези...

Той отчаяно се огледа наоколо. Тук беше Норк "Набиващият на колове", проснат под една маса, който гълголеше нещо неразбираемо. Тук беше Големият Хенри. Тук беше и Грабещия Симънс, един от най-страшните кавгаджии по баровете из целия град. Общо взето, тук имаше достатъчно хора, покрай които човек за нищо на света не би искал да е, щом дойдат на себе си.

- Бихме могли да им прережем гърлата, сър - рече Ноби, ветеран от двайсетина бойни полета, малко след като битките по тях бяха свършили.

Той беше открил един участник в сражението в несвяст, който горе-долу отговаряше по размер, и замислено му сваляше ботушите, които изглеждаха съвсем нови и почти точния номер.

- Това би било съвършено погрешно - каза Ваймс. Той не беше сигурен как точно човек прерязваше нечие гърло. Никога досега не му се беше удавал подобен случай.

- Не - каза той. - Мисля, че може би ще ги пуснем да си ходят с предупреждение.

Изпод пейката долетя стон.

- Освен това - продължи бързо, - трябва възможно най-скоро да пренесем падналия ни другар на някое безопасно място.

- На място казано - рече сержантът и сръбна от шишето, колкото да си успокои нервите.

Двамата успяха да повдигнат Керът помежду си и да насочат треперещите му крака нагоре по стълбите. Ваймс, който едва удържаше на тежестта, се огледа за Ноби.

- Ефрейтор Нобс - грубо извика той, - защо риташ хората, когато са паднали?

- Така е най-безопасно, сър - отвърна Ноби.

На Ноби много отдавна му бяха казали, че трябва да се бие честно и почтено и да не удря падналия си противник, но той обмисли творчески проблема може ли тези правила да се прилагат от някой, дето е висок четири стъпки и притежава мускулния тонус на еластичен бинт.

- Ами, престани. Искам да предупредиш престъпниците - каза капитанът.

- Как, сър?

- Ами... - Капитан Ваймс млъкна. Да пукне, ако знаеше. - Просто го прави - сопна се. - Предполагам, че не съм длъжен да ти казвам всяко нещо!

Ноби остана сам най-горе на стълбището. Едно общо мърморене и пшкане откъм пода подсказваше, че хората започват да идват в съзнание. Ноби помисли бързо. Размаха предупредително пръст, мек като кашкавал.

- Нека това да ви е за урок - каза той. - Да не го правите отново.

И си плю на петите.

Горе, в тъмнината сред гредите, Библиотекаря се почеса замислено. Животът определено беше пълен с изненади. Щеше да наблюдава продължението с интерес. Той изчисти замислено един фъстък с крак, след което се изгуби в мрака.

Върховният Старши Учител вдигна ръце.

- Кадилниците на Съдбата наказани ли са ритуално, така че Злото и Отнесеното Мислене да бъдат изгонени от този Осветен Кръг?

- Ъхъ.

Върховният Старши Учител свали ръце.

- Ъхъ? - рече той.

- Ъхъ - щастливо отвърна Брат Даникин. - Аз самият го направих.

- Предполага се да кажете: "Да, О Върховни!" - каза Върховният Старши Учител. - Честна дума, повторих ви достатъчно пъти, че ако всички вие не влезете в духа на начинанието...

- Да, слушай какво ти приказва Върховният Старши Учител - каза Брат Наблюдателна Кула, като изгледа кръвнишки блудния Брат.

- Цели часове изгубих да ги наказвам това, кадилниците - промърмори Брат Даникин.

- Продължавай нататък, О, Върховни Старши Учителю - каза Брат Наблюдателна Кула.

- Добре. Тази вечер ще опитаме с друго експериментално призоваване. Вярвам, че сте намерили подходящ суров материал, братя?

- ...търках и търках, а никой едно благодаря не ти казва...

- Всичко е оправено, Върховни Старши Учителю - каза Брат Наблюдателна Кула.

Това беше малко по-добра колекция. Старши Учителят трябваше да го признае. Братята определено се бяха постарали. Първото място заслужи един светец кръчмарски надпис, свалянето на който, помисли си Старши Учителят, би трябвало да се удостои с някаква гражданска награда. В момента "Е"-то беше страховито розово и примигваше.

- Аз го донесох - гордо каза Брат Наблюдателна Кула. - Помислиха, че го поправам или нещо подобно, но аз си бях взел отверката и...

- Да, браво - каза Върховният Старши Учител. - Проявил си инициативност.

- Благодаря ти, Върховни Старши Учителю - грейна Брат Наблюдателна Кула.

- ...окървавих си кокалчетата чак. Даже не си получих и трите долара обратно, а никой думичка не обелва...

- А сега - каза Върховният Старши Учител, като вдигна книгата, - ще започнем с началото. Млъквай, Брат Даникин.

Всеки град в мултивселената има такава част, която прилича на "Сенките" на Анкх-Морпорк. Това обикновено е най-старата част, като улиците й вярно следват първоначалните пътеки на средновековните крави, водещи надолу към реката, и носят имена като "Кланицата", "Гълъбарника", "Мучащата уличка"...

Всъщност почти навсякъде в Анкх-Морпорк е така. Но за "Сенките" важеше още повече, един вид черна дупка на пропило се в зидарията беззаконие.

Казано другояче: дори и престъпниците се бояха да ходят по улиците. На Стражата и кракът й не стъпваше там.

Сега той случайно стъпваше там. Не много сигурно. Беше се оказала изнурителна нощ, а те си успокояваха нервите. Толкова се бяха успокоили сега, че и четиримата се осланяха на останалите трима да ги държат изправени и да ги водят.

Капитан Ваймс подаде бутилката обратно на сержанта.

- Как не ви е, ви е, ви е - той помисли малко, - срам - довърши. - Пияни пре-ед ста... старши офицер.

Сержантът се опита да каже нещо, но успя да произнесе само серия от

"И"-та.

- Ти си на поссст - каза Капитан Ваймс, като се блъсна в стена. Той изгледа свирепо зидарията. - Тази стена ме обиди - заяви той. - Ха! Мислиш си, че си много здрава, а! Е, ас'съм офицер на, на, на Закона, ш'ти дам дъ съ разбереш, а ние от ништо не се възползваме...

Той примигна бавно, веднъж или два пъти.

- Какво е това, дете не се възползваме от него, а, Сержант? - попита той.

- Шансове ли, сър? - попита Колън.

- Не, не, не. Т'ва е друго нещо. Няма значение. Както и да е, ние изобщо не се възползваме от... от... от него и от никого.

Неясни образи препускаха из главата му - цяла стая, пълна с престъпни типове, хора, които му се бяха подигравали, хора, самото съществуване на които го беше обиждало и му се беше надсмивало с години, проснати наоколо и стенещи. Не беше съвсем наясно как се случи, но някаква почти забравена част от него, някакъв доста по-млад Ваймс с лъскава, светеща ризница и с големи надежди, някакъв Ваймс, за когото той си мислеше, че алкохолът много, много отдавна го е удавил, изведнъж място не можеше да си намери.

- Дъ ти, дъ ти, дъ ти кажъ ли нешто, Сержант? - попита той.

- Сър? - Четиримата дружно се удариха в нова стена и подеха нов, бавен рачешки валс из улицата.

- Този град. Този град. Този град, Сержант. Този град е, е... е Жена, Сержант. Точно така. Жена, Сержант. Древна, изрисувана стара хубавица, Сержант. Ноакосевлюбишвня, тогава, тогава, тогава тятибие единритниквзъбите...

- Жена? - попита Колън. Той изкриви потното си лице в усилието на мисълта. - Но той е широк осем мили, сър. И има река през него. И много къщи и прочее, сър - възрази той.

- Ах! Ах! Ах! - Ваймс размаха един несигурен пръст срещу него. - Никога, никога, никога не съм казвал, че е малка жена, нали така. Бъди честен. - Той размаха бутилката. Още една произволна мисъл експлодира в пияната на съзнанието му.

- Така или иначе, дадохме им да се разберат - развълнувано рече той, докато четиримата затанцуваха косо обратно към отсрещната стена. - Дадохме им да се разберат, нали така? Урок, дете няма да го забравят на бърза ръка, а?

- Точно така - отвърна сержантът, но не много ентусиазирано. Той все още продължаваше да се чуди за сексуалния живот на своя офицер.

Но Ваймс се намираше в такова състояние на духа, че не се нуждеше от насърчение.

- Ха! - извика той към тъмните улици. - Не ви хареса, а? Вкуса на вашето, вашето, вашето... собствено лекарство. Е, сега можете да се спиртосате в собствения си сос! - Той хвърли празната бутилка във въздуха.

- Два часа! - изкрещя той. - И всичко е наред!

Кое то беше удивителна новина за многобройните сенчести фигури, които мълчаливо следваха като сенки четиримата от известно време насам. Единствено най-искреното им учудване ги беше възпряло да направят вниманието си остро и сигурно. Тези хора съвсем явно са стражи, мислеха си, имат си подobaващите шлемове и всичко останало, й въпреки всичко, ето че са тук, в "Сенките". Така че наблюдаваха с онова сливане, с което глутница вълци може да се фокусира върху шепа овце, които не само че са доприпкали в сечището, но и закачливо си играят и блеят. Краят, естествено, щеше да е

агнешка мръвка, но междувременно любопитството им възпираше развързката.

Керът вдигна зашеметената си глава.

- Къде сме? - попита той.

- На път за вкъщи - отвърна сержантът. Вдигна очи към издълбаната, проядена от червеи и насечена с нож табела над главите им. - Просто слизаме по, слизаме по, слизаме по... - той примижа, - Улицата на влюбените.

- Улицата на влюбените не е по пътя за вкъщи - изломоти Ноби. - Не ни трябва да вървим по Улицата на влюбените, това е в "Сенките". Имаш да вземаш да тръгнем по Улицата на влюбените...

Настъпи един трескав миг, в който осъзнаването свърши ледената работа на здравия нощен сън и на няколко чаши силно кафе. И тримата, по мълчаливо съгласие, се скупчиха около Керът.

- Какво ще правим, Капитане? - попита Колън.

- Ъъ. Бихме могли да викаме за помощ - несигурно каза капитанът.

- Какво, тук ли?

- Имаш право...

- Мисля, че сигурно сме свили наляво от Сребърната улица, вместо надясно - потрепери Ноби.

- Е, това е грешка, която никога няма да повторим - каза капитанът. После съжали, че го е казал. Чуха стъпки. Някъде отляво се чу кикотене.

- Трябва да образуваме квадрат - каза капитанът. Всички се опитаха да образуват точка.

- Ей! Какво беше това? - попита Сержант Колън.

- Кое?

- Ето го пак. Нещо като търкане на кожа.

Капитан Ваймс се опита да не мисли за качулки и удушаване с клуп.

Той знаеше, че съществуват много богове. Съществуваше бог за всеки занаят. Имаше бог на просяците, богиня на курвите, бог на крадците, може би дори и бог на убийците.

Зачуди се дали някъде в този огромен пантеон не съществуваше и бог, който ще се смили над здраво притиснатите и кажи-речи невинни, съблюдаващи прилагането на закона стражи, които съвсем определено се канеха да умрат.

Най-вероятно няма такъв, помисли си с горчивина. Нещо такова не беше достатъчно стилно за боговете. Я се опитай да хванеш някой бог, дето го е грижа за нещастно копеле, дето се бяхти за по няколко долара на месец. Никога! Боговете се надпреварваха за ония хитри кучи синове, чиято идея за тежка работа се свеждаше до изчегъртването на Рубиненото око на Царя Стоножка от очната му ябълка, а не за някакъв си мухльо, дето трамбова паветата всяка нощ...

- По-скоро нещо хлъзгаво - каза сержантът, който обичаше да изяснява нещата.

И после се чу шум...

...може би вулканичен шум, или звукът от врящ гейзер, но при всички случаи дълъг, сух ревящ звук като меховете в ковачниците на Титаните...

...но той не беше толкова страшен, колкото светлината, синьо-бяла и от онази, която отпечатва формата на кръвоносните съдове по очните ти ябълки върху задната вътрешна повърхност на черепа ти.

И двете продължиха стотици години, после спряха след миг.

Последвалата тъмнина се изпълни с морави образи и щом ушите възобновиха способността си да чуват - със слабо прашене на препечена тухла.

Известно време стражите не помръднаха.

- Тъй, тъй - тихо каза капитанът. След още една пауза той каза много ясно, като всяка съгласна се закотвяше точно на мястото си:

- Сержант, вземи няколко човека и проучи това, разбрано?

- Да проуча какво, сър? - попита Колън, но капитана вече го беше осенила идеята, че ако сержантът вземеше няколко човека, то той, Ваймс ще трябва да остане съвсем сам.

- Не, имам по-добра идея. Всички ще отидем - твърдо каза той.

Отидоха.

Сега, когато очите им свикнаха с тъмнината, видяха неясен червен блясък пред себе си.

Оказа се, че е стена, която бързо се охлаждаше. Парчета изпечена зидария се разпадаха, докато се свиваха и издаваха тихо свистене.

Това не беше най-лошото. Най-лошото беше на стената.

Те се вторачиха.

Гледаха дълго.

Оставаха още само час или два до зазоряване, така че на никой и през ум не му мина да предложи да си намерят пътя в тъмнината. Чакаха до стената. Поне беше топла.

Опитаха се да не я гледат.

Най-сетне Колън се протегна с мъка и каза:

- Не унивай, Капитане. Можеше и по-зле да е.

Ваймс довърши бутилката. Без никакъв ефект. Има някои видове трезвеност, дето просто не можеш да ги помръднеш.

- Да - рече той. - Можеше ние да сме.

Върховният Старши Учител отвори очи.

- Още веднъж постигнахме успех.

Братството избухна в нестройно веселие. Братята Наблюдателна Кула и Пръсти сплетоха ръце и затанцуваха ентусиазирана джига в магическия си кръг.

Върховният Старши Учител си пое дълбоко дъх.

Първо моркова, помисли си той, а сега пръчката. Той обичаше пръчката.

- Тишина! - изкрещя той.

- Брат Пръсти, Брат Наблюдателна Кула, преустановете тази срамна проява! - крясна той. - Останалите, запазете тишина!

Те притихнаха като буйни деца, които току-що са видели учителя да влиза в класната стая. После стихнаха още повече като деца, които току-що са видели и изражението върху лицето му.

Върховният Старши Учител изчака да се смръзнат, после закри край нестройната им редица.

- Май че си мислим, че сме направили малко магия, нали така? Хмм? Брат Наблюдателна Кула?

Брат Наблюдателна Кула преглътна.

- Ами, въ, ти каза, че сме, въ, искам да кажа...

- Вие още нищо не сте направили!

- Ами, въ, не, въ... - Брат Наблюдателна Кула затрепери.

- Истинските магьосници започват ли да подскачат след всяка нищожна магия и да си пеят "Ето, почна се, ето, почна се, ето, почна се", Брат Наблюдателна Кула? Хмм?

- Ние, малко...

Върховният Старши Учител се завъртя на пети.

- А дали непрекъснато зяпат страхливо дървенията, Брат Мазачо?

Брат Мазача провеси глава. Не си беше дал сметка, че някой е забелязал.

Когато напрежението се натегна задоволително, като тетива, Върховният Старши Учител се облегна назад.

- Защо трябва да ме е грижа? - Той поклати глава. - Можех да избира когото и да е. Можеше да избира най-добрите. А сега имам само шепа деца.

- Ъъ, честно - каза Брат Наблюдателна Кула, - ние се стараехме, искам да кажа, ние наистина се съсредоточавахме. Нали така, момчета?

- Да - отвърнаха те хорово.

Върховният Старши Учител ги изгледа свирепо.

- В това Братство няма място за Братя, които не са с нас по целия път - предупреди той.

С почти видимо облекчение цялото Братство, като паникьосани овце, видели, че кошарата се отваря, се втурнаха към процепата.

- Не се притеснявайте за това, ваше върховенство - пламенно изрече Брат Наблюдателна Кула.

- Предаността трябва да бъде нашата парола! - каза Върховният Старши Учител.

- Парола. Да - каза Брат Наблюдателна Кула. Той сръга Брат Мазача, погледът на когото отново се беше отклонил към перваза.

- К'во? О! Да. Парола. Да.

- И доверие, и братство.

- Ъхъ. И те също - обади се Брат Пръсти.

- Така - каза Върховният Старши Учител, - ако тук присъства някой, когото не го е грижа, не гори от нетърпение да продължи в това велико дело, нека пристъпи напред още сега.

Никой не се помръдна.

Хванаха се. Ей, богове, добър съм в тая работа, помисли си Върховният Старши Учител. Мога да си играя с ужасните им малки мозъчета като с ксилофон. Удивителна е простата сила на обикновения живот. Кой би си помислил, че слабостта може да се окаже по-голяма сила от силата? Но трябва да знаеш как да я направляваш. А аз знам.

- Много добре. А сега ще повторим Клетвата.

Той поведе неуверените им, ужасени гласове по нея, като отбелязваше с одобрение сподавания начин, по който казваха "фигин". И държеше Брат Пръсти под око.

Той е малко по-умен от останалите, помисли си той. Или поне по-малко наивен. Най-добре да се погрижа винаги аз да съм този, който си тръгва последен. Не искам да се пръкне някоя хитра идея да ме проследят до вкъщи.

Необходимо е твърде особено мислене, за да управляваш град като Анкх-Морпюрк, а Лорд Ветинари го притежаваше. Но в края на краищата, той също беше особено човек.

Той объркваше и вбесяваше по-дребните търговски магнати до такава степен, че отдавна се отказаха от покушенията срещу него и сега просто се боричкаха за постове помежду си. Както и да е, всеки убиец, който би се опитал да нападне Патриция, щеше да се види в чудо къде да намери достатъчно плът, че да забие камата.

Докато останалите лордове вечеряха с чучулиги, пълнени с паунов език, Лорд Ветинари считаше, че чаша преварена вода и половин филия сух хляб са

изискано, насищащо ястие.

Беше вбесяващо. Той като че нямаше никакъв порок. Човек би си помислил, че с това бледо, конско лице, той би имал склонност към разни работи с камшици, игли, както и млади жени из подземията. Останалите лордове биха приели нещо такова. Няма нищо лошо в камшиците и иглите, в известни граници. Но Патрицията очевидно прекарваше вечерите си в изучаване на доклади и, в специални случаи, ако можеше да си позволи вълнението, в игра на шах.

Най-често носеше черно. То не беше особено внушително черно, каквото обличаха най-добрите убийци, а трезвото, леко опърпано черно на човек, който не иска да губи време сутрин, докато се чуди какво да избере. А човек трябваше да стане много рано сутрин, ако искаше да превари Патриция. Всъщност по-мъдро беше изобщо да не си ляга.

Но той беше популярен, поне донякъде. Под негово управление, за пръв път от хиляди години, Анкх-Морпорк функционираше. Може и да не беше честно, или справедливо, или пък изключително демократично, но градът работеше. Той се грижеше за него, така както човек се грижи за буен храст - пуска някое клонче да порасне тук, подкастрира друго нежелано там, Говореше се, че е в състояние да толерира абсолютно всичко, с изключение на онова, което застрашава града*, и така си беше...

[* И без мимовете. Това беше странно отвращение, но факт. Всеки един в торбести гащи и избелено лице, който се опиташе да си представи изкуството някъде в рамките на рушащите се стени на Анкх, много скоро щеше да се озове в яма със скорпиони, на едната стена на която бе изписан съветът: "Научи се да говориш."]

Той дълго стоя втрънен в поразената стена, докато дъждът се стичаше по брадичката му и просмукваше дрехите му. Зад него Уанз кръжеше нервно.

После една дълга, тънка, изпъстрена със сини вени ръка се пресегна и върховете на пръстите ѝ проследиха сенките.

Е, не толкова сенки, по-скоро поредица от силуети, Очертанията бяха много ясни. Вътре се намираше познатият вид зидария. Отвън обаче нещо беше стопило стената в доста хубава керамика, придавайки на древните плочи огледален блясък.

Формите, очертани в зидарията, представляваха живата картина на шест човека, замръзнали в изненадана поза. Вдигнатите ръце съвсем ясно са държали ножове и къси саби.

Патрицията мълчаливо погледна към купчината пепел в краката си. Няколкото жилки разтопен метал може някога и да са били съвсем същите оръжия, които така категорично се бяха изобразили върху стената.

- Хмм.

Капитан Ваймс почтително го преведе през улицата и после по Уличката на Бързия късмет, където му посочи Обстоятелство А, а именно...

- Стъпки. Което малко поразяга понятието, сър. Те по-приличат на нещо, дето можеш да го наречеш нокти. Даже човек може да стигне чак дотам, че да каже огромни нокти.

Патрицията се вгледа в отпечатъците в калта. Изражението му беше непроницаемо.

- Виждам - най-накрая каза той. - И имате ли някакво мнение за всичко това, Капитане?

Капитанът имаше. В часовете преди да се съмне го бяха споходили всякакви мнения, като се започне от твърдото убеждение, че е било голяма грешка изобщо да се ражда.

И тогава сивата светлина се бе промъкнала чак в "Сенките", а той все още беше жив и неопечен. Бе се огледал с идиотско облекчение и бе видял, на не повече от метър, отпечатъците. Неподходящ момент да си трезвен.

- Ами, сър, знам, че драконите са изчезнали преди хиляди години, сър...

- Да? - Патрицият присви очи.

Ваймс задълба упорито.

- Но, сър, проблемът е дали те го знаят? Сержант Колън каза, че е чул шум от търкане на кожа точно преди, точно преди, точно преди, въ... нападението.

- Та значи мислите, че някакъв изчезнал, а всъщност напълно митичен дракон е долетял в града, кацнал е на тази малка уличка, изпепелил е група престъпници и после е отлетял? Човек би казал, че е било създание с много силно развито обществено чувство.

- Ами, щом така казвате...

- Ако добре си спомням, драконите от легендите са били самотни и диви създания, които избягват хората и обитават запустели места, където човешки крак не е стъпвал - рече Патрицият. - Съвсем не са били градски създания.

- Не, сър - отвърна капитанът, като превъзможна забележката си, че ако човек искаше да намери наистина запустяло място, където човешки крак не стъпва, то "Сенките" идеално можеха да свършат работа.

- Освен това нормално е да предположим, че все някой щеше да е забелязал, не сте ли съгласни?

Капитанът кимна към стената и ужасяващия ѝ фриз.

- Освен тях ли, имате предвид, сър?

- Аз мисля - отвърна Лорд Ветинари, - че това е някакъв особен вид бойно изкуство. Може би някоя от враждуващите банди е наела магьосник. Малко местно спречкване.

- Може да има връзка с всичките онези странни кражби, сър - обади се и Уанз.

- Но съществуват и отпечатъците от стъпките, сър - твърдоглаво продължи Ваймс.

- Досами реката сме - каза Патрицият. - Може би е била, кой-знае, някакъв вид блатна птица. Чисто съвпадение - добави той, - но аз на ваше място бих ги покрил. Не искаме хората да го разберат погрешно и да стигнат до глупави заключения, нали? - остро довърши той.

Ваймс се предаде.

- Както желаете, сър - каза той, като си гледаше в сандалите.

Патрицият го потупа по рамото.

- Няма значение. Продължавайте. Добра проява на инициативност от твоя човек. И да патрулирате в "Сенките"... Браво.

Той се обърна и почти се заби в стената, която представляваше ризницата на Керът.

За свой ужас, Капитан Ваймс видя как най-новото му попълнение учтиво сочи към каретата на Патриция. Около нея, въоръжени до зъби и нащрек, стояха шестимата членове на Дворцовата Стража, които се изправиха и го погледнаха още по-бдително. Ваймс ги мразеше неимоверно. Имаха пера на шлемовете си. Той мразеше стражи с пера.

Чу Керът да казва:

- Моля да ме извините, сър, това ваша карета ли е, сър?

А Патрицият го изглежда тъпо отгоре до долу и рече:

- Да, моя е. Кой си ти, млади човече?

Керът отдаде чест.

- Волнонаемен полицаи, Керът, сър.

- Керът, Керът. Звучи ми познато.

Лупин Уанз, който пръхаше зад него, зашепна в ухото на Патриция.
Лицето му се разведри.

- А, младият ловец на крадци. Малка грешка беше станала там, струва ми се, но е похвално. Никой не е над закона, а?

- Не, сър - рече Керът.

- Много похвално, много похвално. А сега, господа...

- Относно каретата ви, сър - твърдоглаво рече Керът, - нямаше как да не забележа, че предното странично колело, в противоречие с...

Той ще арестува Патриция, помисли си Ваймс, а мисълта се процеди през мозъка му като ледено поточе. Той наистина ще арестува Патриция. Върховният управник. Той ще го арестува. Ама той точно това и ще направи. Момчето не знае какво означава думата "страх". О, дали не би била добра идея да знаеше какво означава думата "оцеляване"...

А не мога да накарам мускулите на устата си да помръднат.

Всички сме мъртви. Разбира се, можем да бъдем само задържани, според настроението на Патриция. Но както всички знаем, той рядко е в чак такова добро настроение.

В този момент Сержант Колън си завоюва метафоричен медал.

- Волнонаемен полицаи, Керът! - извика той. - Внимание! Волнонаемен полицаи Керът, кръв-ъгом! Волнонаемен полицаи Керът, бее-гом марш!

Керът се изопна като внезапно издигнал се хамбар и се вгледа право напред с яростното изражение на върховно послушание.

- Браво, човече - замислено каза Патрицията. - Продължавайте, Капитане. И не се колебайте да се разправите твърдо с всякакви глупави слухове за дракони, ясно?

- Да, сър.

- Браво.

Каретата затрополи нататък, а телохранителите подтичваха край нея.

Зад него, Капитан Ваймс само смътно си даваше сметка за сержанта, който крещеше на отдалечаващия се Керът да се спре. Той мислеше.

Погледна към отпечатъците в калта. Използва униформеното си копие, за което знаеше, че е дълго точно седем стъпки, за да ги премери, а също и разстоянието между тях. Подсвирна тихо. После, с повишена предпазливост, продължи по улицата зад ъгъла. Водеше към една малка, заключена с катинар и покрита с мръсотия врата на гърба на някакъв магазин за дърво. Има нещо много сбъркано, помисли си той.

Отпечатъците излизаха от улицата, но не влизаха в нея. Пък и нямаме блатни птици особено често в Анкх, основно защото замърсяването би им разяло краката.

Той погледна нагоре. Безброй простори за пране кръстосваха тесния правоъгълник на небето като мрежа.

Така, помисли си той, нещо голямо и страшно е излязло от тази улица, но не е влязло в нея.

И Патрицията е много притеснен от него.

Наредено ми е да забравя.

Отстрани на улицата забеляза нещо, наведе се и вдигна прясна, празна черупка от фъстък.

Запремята я от ръка в ръка, вгледан в нищото.

Точно сега имаше нужда да пийне едно. Но може би беше по-добре да

почака.

Библиотекарят си пробиваше трескаво път из тъмните пътеки между дремещите рафтове с книги.

Покривите на града му принадлежаха. О, убийците и крадците също можеха да се възползват от тях, но той много, много отдавна бе открил, че комините, подпорите, водоливниците и ветропоказателите са удобна и по някакъв начин успокояваща алтернатива на улиците.

Или поне досега.

Беше му се сторило забавно и поучително да последва Стражата в "Сенките", градска джунгла, която не представляваше никаква опасност за една сто и двайсет килограмова маймуна. Но кошмарът, който видя, докато се мяташе насам-натам над една тъмна улица, щеше - ако беше човек, - да го накара да се усъмни в собствените си очи.

Като маймуна той не изпитваше каквито и да било съмнения относно очите си и им вярваше винаги и безрезервно.

Точно в този момент той искаше незабавно да ги съсредоточи върху една книга, която може би съдържащо някакво обяснение. Намираше се в една секция, с която никой не се занимаваше в наши дни; книгите там не бяха точно магически. По пода обвинително се стелеше прах.

Прах със стъпки по него.

- Ууук? - каза Библиотекарят в топлия здрач.

Продължи предпазливо напред, съзнавайки с чувство за неизбежност, че стъпките като че имаха предвид същата посока.

Сви зад един ъгъл и ето. Секцията. Шкафът с книгите. Рафтът.

Празното място.

В мултивселената съществуват много ужасни гледки. Но по някакъв начин обаче за душа, настроена към деликатния ритъм на една библиотека, почти не съществува по-страшна гледка от дупката, където трябва да е една книга.

Някой беше откраднал книга.

В самотата на Продълговатия кабинет, личното му светилище, Патрицият крачеше нагоре-надолу. Диктуваше поток от заповеди.

- И да изпратят хора да боядисат стената - довърши той.

Лупин Уанз повдигна вежда.

- Това разумно ли е, сър?

- Мислиш ли, че фриз с мъртвешки сенки по него няма да предизвика коментари и размишления? - кисело отвърна Патрицият.

- Но не толкова, колкото прясо боядисване в "Сенките" - спокойно каза Уанз.

Патрицият се поколеба един миг.

- Имаш право - изръмжа той. - Накарай няколко човека да я съборят.

Той стигна дъното на стаята, завъртя се на пети и отново закричи в обратна посока. Драconi! Като че нямаше достатъчно важни, достатъчно истински неща, с които да се занимава сега.

- Ти вярваш ли в драconi? - попита той.

Уанз поклати глава.

- Това е невъзможно, сър.

- И аз така съм чувал - каза Лорд Ветинари. Той стигна до отсрещната стена, обърна се.

- Бихте ли желали да продължа с разследването? - попита Уанз.

- Да. Направи го.

- И ще се погрижа Стражата да внимава много - каза Уанз.

Патрицият прекъсна маршируването си.

- Стражата? Стражата? Мили ми приятелю, Стражата е шайка некадърници, командвани от пияница. Необходими ми бяха години, за да го постигна. Последното нещо, за което трябва да мислим, е Стражата. - Той размисли един миг. - Виждал ли си някога дракон, Уанз? Някой от големите, искам да кажа? О, те са невъзможни. Ти го каза.

- Те са само легенда всъщност. Суеверие.

- Хмм - рече Патрицият. - А характерно за легендите, разбира се, е това, че те са легендарни.

- Точно така, сър.

- Дори и така да е... - Патрицият млъкна, после постоя втренчен в Уанз. - Е, добре. Погрижи се да го разбереш. Не желая да чувам нищо повече за тази история с драконите. Това е от нещата, които правят хората неспокойни. Да му се сложи край.

Щом остана сам, той се изправи и погледна мрачно към града-близнак в краката си. Отново ръмеше.

Анкх-Морпорк! Кипящ град на стотици хиляди души! И, както Патрицият тайничко забеляза, десет пъти повече хора. Свежият дъжд блестеше върху панорамата от кули и покриви, без ни най-малка представа за гъмжация, злобен свят, върху който се излива. Един по-късметлия дъжд се ронеше върху планински овце, или пък шепнеше тихо над горите, или пък попиваше кръвосмесително в морето. Дъждът, който валеше над Анкх-Морпорк, обаче беше здравата загазил. Причиняваха ужасни неща на водата тук. Че я пиеха, беше само началото на проблемите й.

Патрицият обичаше да усеща, че има поглед над един град, който работи. Не красив град, не известен, нито пък град с добра канализационна система, а още по-малко град, който се слави с добра архитектура. Дори и най-ревностните му жители биха се съгласили, че наблюдаван някъде отвисоко, Анкх-Морпорк изглеждаше сякаш някой се е опитал от камък и дърво да постигне ефекта, обикновено асоцииран с паважа пред денонощните закусвални с храна за вкъщи.

Но той работеше. Продължаваше безгрижно като жироскоп на ръба на пагубен завод. Патрицият твърдо вярваше, се дължеше на факта, че нито една групировка не беше достатъчно могъща, за да го бутне в пропастта. Търговци, крадци, убийци, магьосници - всички вземаха дейно участие в състезанието, без да си дават сметка, че изобщо не им е нужно никакво състезание, и със сигурност, без капчица доверие един в другото, че да спрат и да се замислят кой е разчертал трасето и кой държи стартовия флаг.

Патрицият мразеше думата "диктатор". Тя го оскърбяваше. Той никога на никого не казваше какво да прави. Не ставаше нужда, това беше великолепно. Една голяма част от живота му се състоеше в нагласяване на нещата така, че това състояние да продължава.

Разбира се, съществуваха най-различни групировки, които искаха падането му, и това беше съвсем нормално и редно, както и белег за едно действащо и здраво общество. Никой не би могъл да го упрекне в неразумен подход по този въпрос. Нима не беше създал повечето самият той? А най-очарователно при тях беше, че прекарваха почти цялото си време в ежби помежду си.

Чудно нещо е човешката природа, винаги казваше Патрицият. Стига веднъж

да разбереш къде са й лостовете за управление.

Беше го обзело неприятно предчувствие за тази работа с дракона. Ако някога, някъде е съществувало създание, което няма никакви видими лостове, то това беше драконът. Нещото трябваше да се изясни.

Патрицият не вярваше в ненужната жестокост.*

[* Но споделяше идеята за необходимата жестокост, разбира се.]

Не вярваше в безсмисленото отмъщение. Но страстно вярваше в нуждата нещата да се изясняват.

Странно, но и Капитан Ваймс мислеше същото. Той установи, че хич не му харесва идеята граждани, та било то и от "Сенките", да бъдат превръщани в най-обикновена керамична окраска.

А и го бяха извършили пред очите на Стражата, кажи-речи. Като че Стражата нямаше никакво значение, като че беше някакъв си незначителен детайл. Това го тормозеше.

Разбира се, беше вярно. От това само му ставаше по-зле.

Още повече се ядосваше, че наруши заповед. Естествено, заличи следите. Но в най-долното чекмедже на старинното му писалище, скрита под купчина празни бутилки, лежеше гипсова отливка. Усещаше я как се е втренчила в него през три пласта дърво.

И представа си нямаше какво го прихвана. А сега правеше нещо още по-лошо.

Той направи преглед на... - поради липсата на по-подходяща дума - ...бойците си. Беше наредил на двамата старши по чин да дойдат във всекидневното облекло. Кое то ще рече, че Сержант Колън, който цял живот беше носил единствено и само униформа, се потеше зачервен и притеснен в костюма си, дето го обличаше за погребения. Докато Ноби...

- Чудя се, дали съм бил съвсем ясен с думата "всекидневно"? - рече Капитан Ваймс.

- Това нося извън работа, шефе - отвърна Ноби укорно.

- Сър - поправи го Сержант Колън.

- И гласът ми е граждански. На това му викам аз инициатива.

Ваймс бавно се завъртя около ефрейтора.

- А това твоё гражданско облекло не кара ли стариците да припаднат, а дечурлигата да търчат подире ти по улиците? - попита той.

Ноби се размърда притеснено. Не се чувстваше много на ти с иронията.

- Не, сър, шефе. Това е по последна мода.

В най-общи линии беше вярно. Напоследък в Анкх си падаха по големи шапки с пера, цепнати жакети със златни ширити, клоширани панталони и ботуши с декоративни шпори. Проблемът беше, помисли си Ваймс, че повечето от последователите на модата имаха далеч повече телеса, които да пхнат из съставните части, докато за ефрейтор Нобс можеше да се каже само, че е там някъде, вътре.

Можеше да се окаже и предимство. В края на краищата, абсолютно никой не би повярвал, ако го видеше да иде насреща му по улицата, че той е страж, който се опитва да изглежда незабележим.

На Ваймс му мина през ума, че не знае абсолютно нищо за Нобс извън работата. Даже не можеше да си спомни къде живее. Познаваше го от толкова години, а никога не си даде сметка, че в личния си живот Ефрейтор Нобс е едно наперено конте. Като петле. Едно съвсем малко петле, наистина, дето продължително време са го удряли с нещо тежко, може би, но все пак конте.

Ето ти още едно доказателство, че човек никого не познава истински.

Той отново се съсредоточи върху неотложната задача.

- Искам вие двамата - обърна се към Нобс и Колън, - да се смесите незабележимо, или в твоя случай, забележимо, Ефрейтор Нобс, с хората тази вечер и тъ-тъ... да видите дали ще можете да откриете нещо необичайно.

- Необичайно като какво например? - попита сержантът.

Ваймс се поколеба. Той самият не беше съвсем сигурен.

- Нещо, дето прилича на такова.

- А! - Сержантът кимна учено. - Дето прилича. Добре.

Последва неловко мълчание.

- Може би хората са видели странни неща - каза Капитан Ваймс. - Или е имало необясними пожари. Или отпечатащи от стъпки. Сещате се - довърши той в отчаяние, - следи от дракони.

- Искаш да кажеш, като например, купчини злато, дето са спали на тях - каза сержантът.

- И девици, приковани към скали - добави Нобс ерудирано.

- Виждам, че сте специалисти - въздъхна Ваймс. - Просто направете каквото можете.

- Това смесване - тънко подхвана Сержант Колън, - то ще предполага посещения по кръчми, пиене и т.н., нали?

- До известна степен - каза Ваймс.

- А! - възкликна сержантът щастливо.

- В определени граници.

- Съвсем прав сте, сър.

- И за ваша сметка.

- О!

- Но преди да тръгнете - каза капитанът, - някой от вас да познава някого, който би могъл да знае нещо за дракони? Освен че спят върху злато и онова там, за младите жени, искам да кажа.

- Сигурно магьосниците знаят - пробва се Ноби.

- Освен магьосниците - твърдо отсече Ваймс. На магьосниците не можеше да им се има вяра. Всеки страж го знаеше. Те бяха по-зле даже и от цивилното население.

Колън обмисли това.

- Ами, остава Лейди Рамкин. Живее на Скуун Авеню. Отглежда блатни дракони. Сещате се, онези малките гадинки, дето хората си ги гледат по къщите?

- О, тази ли - мрачно рече Ваймс. - Мисля, че я мярках напоследък. Онази, с лепенката "Изцвили, Ако Обичаш Дракони" на гърба на каретата?

- Точно тя. Тя е куку - отвърна Сержант Колън.

- А какво искате аз да направя, сър? - попита Керът.

- Тъ-тъ. За теб е най-важната работа - припряно каза Ваймс. - Искам ти да останеш тук и да наглеждаш канцеларията.

Лицето на Керът цъфна в бавна, невярваща усмивка.

- Искате да кажете, че аз отговарям тук, сър?

- Така да се каже - отговори Ваймс. - Но ти се забранява да арестуваш когото и да било, разбрано? - побърза да добави.

- Дори и ако нарушават закона, сър?

- Дори и тогава. Само го отбележи.

- Ще си чета книгата тогава. И ще си лъскам шлема.

- Добро момче - рече капитанът. Това ще е абсолютно безопасно, помисли си той. Никой никога не влиза тук, даже заради изгубено куче. Никой никога

не се сеща за Стражата. Трябваше наистина съвсем да не си в час, за да се обърнеш за помощ към Стражата, горчиво си помисли той.

Скуун Авеню беше широка, засадена с дървета и невероятно изискана част от Анкх, достатъчно високо над реката, за да е надалеч от всепроникващата ѝ миризма. Хората на тази улица имаха стари пари, които се предполагаше да са доста по-добри от новите пари, макар че Капитан Ваймс никога не беше притежавал достатъчно и от двата вида, че да забележи разликата. Хората на Скуун Авеню си имаха лични бодигардове. Смяташе се, че са толкова издигнати, та не си говорят даже и с боговете. Това беше по-скоро клевета. Те биха си говорили с боговете, ако бяха добре възпитани богове от прилично семейство.

Не беше трудно да се открие къщата на Лейди Рамкин. Тя заемаше стърчащ зъбер, от който се откриваше величествена гледка към града, ако човек на това му викаше приятно прекарване на времето. На входната врата имаше каменни дракони, а градините имаха запуснат и неподдържан вид. Статуи на отдавна споминали се Рамкиновци стърчаха мрачно из зеленината. Повечето от тях имаха саби и бяха обвити с бръшлян досами шията.

Ваймс почувства, че не беше така, защото собственикът на градината е твърде беден, че да направи нещо по въпроса, а по-скоро си е помислил, че съществуват далеч по-важни неща, отколкото предците, което беше доста необичайна гледна точка за аристократ.

Освен това явно мислеше и че съществуват далеч по-важни неща от поддържането на недвижимата собственост. Когато натисна звънеца на иначе доста хубавата стара къща, наред избуялата рододендророва гора, няколко парчета от гипсовата фасада изпопадаха.

Това май беше единственият резултат, като се изключи фактът, че нещо откъм задната страна на къщата започна да вие. Или някакви неща.

Отново заваля. След известно време Ваймс се усети за достойнството на поста си и предпазливо заобиколи сградата на безопасно разстояние от стените.

Стигна до тежка дървена порта в тежка дървена стена. В пълен контраст с пълната запуснатост на останалата част от къщата, тази изглеждаше сравнително нова и много солидна.

Почука. Това предизвика нов залп от странни свирещи звуци.

Вратата се отвори. Нещо ужасно се надвеси над него.

- А, добри ми човече! Знаеш ли нещо за чифтосването? - изгърмя то.

В Наблюдателницата беше тихо и топло. Керът слушаше съскането на пясъка в пясъчния часовник и се съсредоточи върху лъскането на нагръдника си. Вековните петна бяха отстъпили пред бодрата атака. Той блестеше.

С лъскавите нагръдници човек беше наясно. Странностите на града, където имаха всичките тези закони и се съсредоточаваха върху незачитането им, му идваха в повече. Но един лъскав нагръдник беше просто нагръдник, дето добре са го излъскали.

Вратата се отвори. Той се взря над старинното писалище. Там нямаше никой.

Опита още няколко усърдни търкания.

Разнесе се неясният шум от някой, на когото му е писнало да чака. Две ръце с морави нокти сграбчиха края на писалището и лицето на Библиотекаря

бавно изникна пред погледа му като кокосов орех в ранно утро.

- Уук - рече той.

Керът се опули. Внимателно му бяха обяснили, че, противно на външния вид, правилата, валидни за животинското царство, не се отнасят за Библиотекаря. От друга страна, самият Библиотекар не проявяваше кой знае какъв интерес към подчинението и на правилата, валидни за човешкото царство. Беше една от онези малки аномалии, които човек просто приема.

- Здравей - несигурно каза Керът. ("Не му викай "момче", нито го потупвай по рамото, това винаги го раздразва.")

- Уук.

Библиотекарят ръгна писалището с дълъг, многоставен пръст.

- Какво?

- Уук.

- Моля?

Библиотекарят завъртя очи. Странно беше, помисли си той, че т.нар. интелигентни кучета, коне и делфини никога не срещаха никакъв проблем да посочат на човеците жизненоважната новина, т.е. че трите деца са се изгубили в пещерата, или че влакът се кани да поеме по линията, която води към взривения мост или нещо подобно, докато той, само на шепа хромозоми разстояние от носенето на жилетка, имаше трудности да убеди средностатистическия човек да влезе на сухо и да се скрие от дъжда. С някои хора просто не можеше да се говори.

- Ууук! - каза той и направи знак.

- Не мога да напусна офиса - каза Керът. - Имам Заповеди.

Горната устна на Библиотекаря се дръпна назад като щора.

- Това усмивка ли е?

Библиотекарят поклати глава.

- Някой да не е извършил престъпление? - попита Керът.

- Ууук.

- Лошо престъпление?

- Ууук!

- Като убийство?

- Ииик.

- По-лошо и от убийство?

- Ииик! - Библиотекарят се метна към вратата и нетърпеливо заподскача нагоре-надолу.

Керът преглътна. Заповедите са си заповеди, но това беше нещо друго. Хората в този град бяха способни на всичко.

Той се намъкна в нагръдника си, наниза искрящия шлем на главата си и се отправя към вратата.

После си спомни задълженията си. Върна се при писалището, намери парче хартия и старателно написа: "Вън В Битка С Престъпността. Моля, Елате По-Късно. Благодарим."

И излезе на улицата, неопетнен и неустрашим.

Върховният Старши Учител вдигна ръце.

- Братя, да започваме...

Толкова беше лесно. Единственото, което трябваше да направи, беше да канализира онзи огромен, отвратителен резервоар от ревност и раболепно негодувание, които Братята притежаваха в такова изобилие, да впрегне ужасната им, делнична неприязън, която притежаваше сила, сама по себе си по-

голяма и от бучащо зло, след което да отвори собственото си съзнание...
... на мястото, където бяха драконите.

Ваймс се озова сграбчен за ръката и въвлечен вътре. Тежката врата се затръшна зад гърба му с решително щракване.

- Това е Лорд Планиновесел Смахолуспест Замахнинокти III на Анкх - каза призрактът, облечен в огромна и страховито подплатена броня. - Знаеш ли, аз наистина мисля, че той не може да се справи с напъна.

- Не може ли? - рече Ваймс, отстъпвайки назад.

- Наистина сте нужни двама.

- Нужни сме, нали - прошепна Ваймс, а плешките му се опитваха да си пробият път навън през оградата.

- Би ли направил тази услуга? - избумтя нещото.

- Какво?

- О, не издребнявай, човече. Просто трябва да му помогнеш да се вдигне във въздуха. Аз съм, дето имам да върша трудната работа. Знам, че е жестоко, но ако не успее тази вечер, тогава - чака го сатъра. Оцеляват най-приспособените и прочее, нали се сещаш.

Капитан Ваймс съумя да се овладее. Той очевидно се намираше в присъствието на някаква сексуално извратена потенциална убийца, поне доколкото можеше да се определи някакъв пол под странните многослойни одежди. Ако не беше жена, тогава репликите "аз съм, дето имам да върша трудната работа" дадоха плод за умствени разсъждения, които още дълго време щяха да го преследват. Знаеше, че богатите хора правеха нещата по различен начин, но това беше вече прекалено.

- Мадам - студено каза той, - аз съм офицер от Нощната стража и трябва да ви предупредя, че предложеният от вас начин на действие нарушава градските закони... - както и тези на няколко от по-консервативните богове, добави наум, - и трябва да ви посъветвам незабавно да освободите невредим Негова светлост...

Фигурата го зяпна удивено.

- Защо? - рече тя. - Това си е моят скапан дракон.

- Изпий още едно, не-Ефрейтор Ноби, а? - несигурно каза Сержант Колън.

- Нямам нищо против да го направя, не-Сержант Колън - отвърна Ноби.

Бяха се заели насериозно с незабележимостта. Това изключваше повечето от кръчмите от Морпоркската страна на реката, където много добре ги познаваха. Сега се намираха в една доста елегантна кръчма в търговската част на Анкх, където бяха толкова небиещи на очи, колкото те си знаеха. Останалите посетители си мислеха, че са някакъв вид кабаре.

- Мислех си - рече Серж. Колън.

- Какво?

- Ако си купим една-две бутилки, бихме могли да си идем вкъщи и тогава наистина ще сме незабележими.

Ноби помисли малко върху това.

- Но той каза, че трябва да си държим ушите отворени. Предполага се, как го каза той, да разкрием нещо.

- Можем да го направим и вкъщи - настоя Колън. - Бихме могли цяла нощ да слушаме, и то силно.

- Т'ва е добра идея - каза Ноби. Всъщност, колкото повече мислеше за

нея, тя му се струваше все по-хубава и по-хубава.

- Но най-напред - заяви той, - трябва да направя едно посещение.

- И аз - каза сержантът. - Тая работа с разкриването те хваща след малко, не е ли така?

Излязоха, залитайки, на уличката зад кръчмата. Горе грееше пълна луна, но през нея минаваха няколко парцаливи облака. Двойката незабележимо се тресна един в друг в тъмнината.

- Това ти ли си, Разследвател Сержант Колън? - попита Ноби.

- Точ'туй! А сега можеш ли да разкриеш вратата към клозета, Разследвател Ефрейтор Нобс? Търсим ниска, тъмна врата с неугледен вид, ха-ха-ха.

Чу се поредица от дрънчене и приглушени ругатни от Ноби, докато той се запрепъва по улицата, последвани от вой, когато една от безбройните сиви котки на Анкх-Морпорк пробяга между краката му.

- Чие си, маце - рече Ноби, под сурдинка.

- Нуждата не чака - каза Серж. Колън и се озова срещу някакъв сгоден бгъл.

Собствените му размишления бяха прекъснати от ръмженето на ефрейтора.

- Ти ли си това там, Сержант?

- За теб Разследвател Сержант, Ноби - учтиво напомни Колън.

Гласът на Ноби беше припрян и внезапно много трезвен.

- Не вдигай врява, Сержант, но току-що видях да прелита дракон!

- Виждал съм да прелита конска муха. И обикновена муха. И листна въшка даже съм виждал да прелита. Но никога не съм виждал дракон да прелита.

- Разбира се, че си, тъпак такъв - нетърпеливо каза Ноби. - Слушай, не се будалкам. Имаше крила като... като... като страхотни големи крила!

Сержант Колън се обърна величествено. Лицето на ефрейтора така беше преbledнало, че се открояваше в тъмнината.

- Честно, Сержант!

Сержант Колън обърна очи към мокрото небе и към окъпаната от дъжда луна.

- Добре, покажи ми.

Зад гърба му долетя шумът от плъзгане и няколко керемиди се размазаха на улицата.

Той се обърна. И там, на покрива, стоеше драконът.

- На покрива има дракон! - изгъркори той. - Ноби, това там е дракон на покрива! Какво да правя, Ноби? На покрива има дракон! Гледа право в мен, Ноби!

- Като начало, можеш да си вдигнеш гащите - обади се Ноби иззад най-близката стена.

Дори и лишена от пластовете й защитно облекло, Лейди Сибил Рамкин си оставаше внушително висока. Ваймс знаеше, че варварските народи от централните земи имаха легенди за огромни, облечени в ризници, в метални сутиени, яхнали яки коне девици, които се спускат над бойните поля и отнасят мъртвите воители, щом паднат, в един величествен, разгулен нов живот, докато пеят с приятно мецосопрано. Лейди Рамкин можеше да е една от тях. Тя би могла да отнесе цял батальон. Когато заговореше, всяка дума беше като мощен удар по гърба и звучеше с аристократичната самоувереност на съвършеното добро възпитание. Самите гласни биха могли да разцепят тиково дърво. Рунтавите предци на Ваймс бяха свикнали на такива гласове,

обикновено от тежко въоръжени мъже на гърба на бойни кавалерийски коне, които им обясняваха защо би било такава хубава идея това, не се ли сещате, да атакуват врага и да го треснат за шестима. Краката му искаха да застанат мирно.

Праисторическите хора биха я боготворили, и всъщност, удивително точно бяха успели да издадат подобни статуи още преди хиляди години. Тя притежаваше изобилие от кестенява коса; перука, както по-късно научи Ваймс. Никой, който имаше много вземане-даване с дракони не си задържаше собствената коса за дълго.

Освен това тя носеше дракон на рамо. Беше представен като "Замахнинокти Винсент Вундеркинд от Куирм", наричан за кратко Вини, и който като че даваше значителен принос към необичайния химически мирис, изпълнил къщата. Тази миризма просмукваше всичко. Дори и щедрото парче кейк, което тя му предложи, имаше неговия вкус.

- Това, въ... рамото... изглежда... много хубаво - каза отчаяно, за да поведе разговор.

- Глупости. Просто го дресирам, защото тези, които могат да седят на раменете, вървят на двойна цена.

Ваймс промърмори, че понякога е виждал дамите от обществото с малки, цветни дракони по раменете и му се струвало, че е много... въ... красиво.

- О, звучи красиво. От мен да го знаеш. А после си дават сметка, че това ще рече сажди, опърлена коса и курешки по целия им гръб. Пък и ноктите им се впиват. И после решават, че нещото става прекалено голямо и миризливо, и преди да се усетиш, то вече е или в Морпоркския Слънчев Приют за Изгубени Дракони, или са му видели сметката с въже около врата в реката, горкичките малки създайци. - Тя седна, надипляйки пола, от която биха излезли платната за цяла една малка флотилия. - И така. Капитан Ваймс, нали така бяхте?

Ваймс се обърка. Отдавна споминали се Рамкиновци го гледаха откъм украсените рамки високо по сенчестите стени. Между, около и под портретите се намираха оръжията, които те най-вероятно бяха използвали, и то добре и често, ако се съдеше по вида им. Доспехи бяха наредени като аптекарски шишета покрай стените. Доста от тях, нямаше как да не го забележи, имаха големи дупки по тях. Таванът представляваше избеляла колекция от изядени от молци знамена. Нямаше нужда човек да провежда съдебно разследване, за да разбере, че праотците на Лейди Рамкин никога не бяха се измъквали позорно от битка.

Удивително беше, че тя е способна да направи нещо толкова миролюбиво, като да изпие чаша чай, например.

- Моите предци - тя проследи хипнотизиращия му поглед. - Нали разбирате, нито един от рода Рамкин не е умрял в леглото си през последните хиляда години.

- Да, госпожо?

- Извор на семейна гордост, така да се каже.

- Да, гос'жо.

- Някои от тях са умрели в чужди, разбира се.

Чашата с чай заподскача в чинийката на Капитан Ваймс.

- Да, гос'жо.

- Капитан е толкова смел чин, винаги съм си го мислила. - Тя го дари с блестяща, крехка усмивка. - Искам да кажа, полковниците и т.н. са винаги толкова старомодни, майорите са надути, докато човек винаги чувства, че има някакси нещо сладостно опасно у един капитан. Та, какво трябваше да ми

покажете?

Ваймс сграбчи вързопа си като пояс на целомъдрието.

- Чудех се - запъна се, - колко голям... тъ... блатния...

Той млъкна. Нещо ужасно се случваше с долните му части.

Лейди Рамкин проследи погледа му.

- О, не му обръщайте внимание - весело каза тя. - Ударете го с възглавничката, ако ви досажда.

Един дребен възрастен дракон беше изпъзлял изпод стола му и беше настанил зъбатата си муцуна в скута на Ваймс. Той душевадно се беше втренчил с големите си кафяви очи и лекичко лигавеше нещо доста разяждащо, ако се съди по усещането, върху коленете му. И вонеше като киселинна баня.

- Това е Капка Роса Мабелин Замахнинокти Първи - обясни нейна светлост. - Шампион и баща на шампиони. Но няма вече огън у него, горкото ми, съзливо старче. Обича да го чешат по корема.

Ваймс тайничко се опита със зловни тръсвания да отмести стария дракон. Той скръбно примигна срещу него с ревматичните си очи и оголи края на устата си, разкривайки стобор от почервени от сажди зъби.

- Само го отместете, ако ви досажда - весело подсказа Лейди Рамкин. - И така, какво питахте?

- Чудех се колко големи стават блатните дракони? - попита Ваймс, като се мъчеше да промени положението си. Чу се леко ръмжене.

- Дошъл сте чак дотук, за да ме попитате само това? Ами... като че ли си спомням Замахнинокти Добродушни стана цели четиринайсет палци висок, от краката до главата - разсъждаваше Лейди Рамкин.

- Тъ...

- Около три стъпки и половина - любезно добави тя.

- Само толкова? - попита Ваймс с надежда. В скута му старият дракон лекичко захърка.

- Боже мой, не! Той беше нещо като изключение, всъщност. Повечето не стават по-високи от осем палеца.

Капитан Ваймс замърда устни в бърза сметка.

- Две стъпки? - плахо попита той.

- Браво. Това са петлаците, разбира се. Кокошките са малко по-малки.

Капитан Ваймс нямаше намерение да се отказва.

- "Петлак" ще рече мъжки дракон, нали така?

- Само след като е навършил две години - победоносно каза Лейди Рамкин.

Капитан Ваймс седеше замаян, ядеше ужасния кейк, панталоните му постепенно се разтваряха, а потокът информация течеше над него; как мъжкарите се бият с пламък, но в сезона на снасянето на яйцата само кокошките* издишват огън, от горенето на сложни вътрешни газове, за инкубацията на яйцата, които се нуждаят от такава жестока температура, докато мъжкарите събират дърва за огън; група от блатни дракони била "свиване" или "притеснение"; женската била способна да снесе до три люпила от по четири яйца всяка година, повечето от които били стъпквани от разсеяни мъжкари; и драконите и от двата пола почти не проявявали никакъв интерес един към друг, и всъщност, към нищо друго, с изключение на дървата за огън, освен веднъж на два месеца, когато те ставали целенасочени като циркуляри.

[* Само до третото им люпило, разбира се. След това стават майки.]

Видя се безпомощен да предотврати изкарването си навън при колибките им в задния двор, екипиран от глава до пети в кожена броня, покрита със

стоманени плочки, и въведен в дългата, ниска постройка, откъдето беше дошло свиренето.

Температурата беше ужасна, но не чак толкова лоша, колкото коктейлът от миризми. Той се завлачи безцелно от една оградена с метал кошара към друга, докато крушовидни, писукащи малки ужасии с червени очи биваха представяни като "Луннопени Дукеса Мартенскаболи, която в момента е бременна" и "Луннамъгла Замахнинокти II, който беше Най-Добрият от Котилото в Псевдополис миналата година". Струи от блед зелен пламък играеха по коленете на капитана.

Много от преградите имаха розетки и сертификати, закачени над тях.

- А този, струва ми се, е Добричкият Биндъл Леки от Куирм - безпощадно рече Лейди Рамкин.

Ваймс се взря замаян над овъглената преграда в малкото създание, свито на топка на средата на пода. То приличаше почти толкова на всички останали, колкото Ноби - на средностатистическия човек. Нещо в родословното му дърво му беше отредило двойка вежди с почти същия размер, колкото и ниските му крила, които никога не биха могли да го вдигнат във въздуха. Главата му имаше неправилна форма, като на мравояд. Имаше ноздри като смукателна помпа. Ако някога въобще успееше да полети, нещата щяха да го теглят назад като двойка парашути.

Освен това, то насочи към Капитан Ваймс най-безмълвния интелигентен поглед, който някога беше срещал у животно, включително и у Ефрейтор Нобс.

- Случва се - тъжно каза Лейди Рамкин. - Всичко е в гените, нали знаете.

- Така ли? - попита Ваймс.

По някакъв начин, създанието концентрираше цялата сила, която събратята му хвърляха по пламъка и шума, в поглед като термично копие. Не можа да се съдържи и си спомни колко много искаше кученце, когато беше малко момче. Но да не забравяме, тогава те гладуваха - всяко нещо с месо по него щеше да свърши работа.

Чу стопанката на драконите да казва:

- Човек се опитва да отгледа добър пламък, дълбочина на люспите, правилния цвят и т.н. Трябва просто да се примири с някоя тотална издънка от време на време.

Малкият дракон насочи към Ваймс поглед, който сто процента би му спечелил наградата за "Дракона, Който Съдиите Най-Вероятно Ще Си Вземат У Дома И Ще Го Използват Като Подвижна Запапка".

Тотална издънка, помисли си Ваймс. Той не беше сигурен за точното значение на думата, но можеше да рискува с интелигентна догадка. Звучеше като остатък, след като си извадил ама съвсем всичко от каквото и да било значение. Като Стражата, помисли си той. Тотална издънка, всеки един от тях. И също като него. Това беше сагата на неговия живот.

- Това е то Природата - рече нейна светлост. - Естествено, и през ум не би ми минало да искам потомство от него, пък и той, така или иначе, не би могъл.

- Защо не? - попита Ваймс.

- Защото драконите трябва да се чифтосат във въздуха, а той никога няма да успее да полети с тези крила, струва ми се. Ще ми е мъчно да загубя кръвната линия, разбира се. Негов баща беше Дървоядната Яркалиюспа на Бренда Родли. Познаваш ли Бренда?

- Ъ, не - каза Ваймс. Лейди Рамкин беше от хората, които приемат, че всички останали познават всекиго, когото тя познава.

- Очарователно момиче. Все едно, братята и сестрите му се оформят много добре.

Горкото малко животинче, помисли си Ваймс. Това е то Природата, во кратце. Винаги изгаднява с изтърсаците.

Нищо чудно, че ѝ викат майка...

- Имахте нещо да ми показвате - подсказа му Лейди Рамкин.

Ваймс безмълвно ѝ подаде пакета. Тя свали тежките си ръкавици и го разви.

- Гипсова отливка от стъпка - каза направо. - Е и?

- Напомня ли ви на нещо? - попита Ваймс.

- Може да е блатна птица.

- О! - Ваймс беше съкрушен.

Лейди Рамкин се засмя.

- Или наистина голям дракон. Взели сте я от музей, нали?

- Не. Взех я от улицата тази сутрин.

- Ха? Някой си е направил шегичка с теб, мили ми приятелю.

- Ъъ. Там имаше, ъъ... косвено доказателство.

Разказа ѝ. Тя се облещи срещу него.

- Draco nobilis - дрезгаво каза тя.

- Моля? - попита Ваймс.

- Draco Nobilis. Благородният дракон. Обратното на тези тука... - тя махна с ръка по посока на сбутаните редици виещи гущери, - Draco Vulgaris, това са повечето от тях. Но всички големи са измрели. Това наистина е глупост. Няма два мнения. Всички са измрели. Красиви неща, наистина. Тежали тонове. Най-големите неща, които някога са летели. Никой не знае как са го правили.

И тогава те научиха.

Изведнъж стана много тихо.

По редиците с прегради, драконите се смълчаха, с пламнали очи и застанали нащрек. Гледаха към покрива.

Керът се огледа. Във всички посоки надалеч се простираха рафтове. Върху тези рафтове - книги. Направи премерено предположение.

- Това е Библиотеката, нали?

Библиотекарят продължи внимателно, но здраво да държи момчето за ръката и го поведе из лабиринта от пътеки.

- Има ли тяло? - попита Керът.

Би трябвало да има. По-лошо и от убийство! Тяло в библиотека. Това може да доведе до всичко.

Накрая маймуната тупна ѝ спря пред един рафт, не по-различен, както изглеждаше, от стотиците други. Някои от книгите бяха приковани с вериги. Там имаше дупка. Библиотекарят посочи към нея.

- Уук.

- Е, и какво от това? Някаква си дупка, където би трябвало да има книга.

- Уук.

- Взели са книга. Взели са книга? Викаш Нощната Стража - Керът се изпъчи гордо, - само защото някой е взел книга? И ти си мислиш, че това е по-лошо от убийство?

Библиотекарят го изгледа с поглед, какъвто останалите хора пазят специално за онези, които казват нещо подобно на: "Какво толкова лошо има в

геноцида?"

- Това на практика е наказуемо деяние, да губиш времето на Стражата - каза Керът. - Защо просто не го кажеш на главните магьосници, или на каквито и да са там?

- Уук. - Библиотекарят посочи с няколко изненадващо оскъдни жеста, че повечето магьосници и с две ръце не биха могли да си намерят собствените задници.

- Е, не виждам ние какво можем да помогнем. Как се казва книгата?

Библиотекарят се почеса по главата. Това щеше да е малко трудничко. Обърна се с лице към Керът, склучи кожените си като ръкавици ръце, после ги разтвори.

- Знам, че е книга. Как се казва?

Библиотекарят въздъхна, после вдигна ръка.

- Четири думи? - каза Керът. - Първата дума. - Маймуната пристисна два сбръчкани пръста един към друг. - Малка дума? Как? Какво? А...

- Уук!

- Как? Как. Втората дума?... Малка дума? А? Какво? Защо? Да? Но... Да? Да. Как да... и какво понататък? Третата дума. Какво? О! Втора сричка. Пръсти? Докосваме си пръстите. Палци.

Орангутанът изръмжа и театрално задърпа голямо косматото ухо.

- О, звучи така. Пръсти? Ръка? Прибавяме. Викове. Да срежа. По-малка дума... Зов. Зов! Първа сричка. Малка. Съвсем малка сричка. Заедно? На. От. До. При. При! Зов. При. Зов. При. Призов! Призов-аване? Призов-аване? Призоваваме. Призоваваме. Как да призоваваме Нещо? Ама че смешна работа! Четвъртата дума. Една цяла...

Той се взря внимателно, докато Библиотекарят загадъчно се въртеше в кръг.

- Голямо нещо. Страхотно голямо. Размахва криле. Нещо страхотно голямо, което подскача и размахва криле. Зъби. Пухти. Бълва. Страхотно, ужасно, голямо нещо, което бълва и размахва криле. - Пот изби по челото на Керът, докато той послушно се опитваше да разбере. - Смуче пръсти. Смуче някакви пръсти. Изгорено. Горещо. Огън. Нещо огромно, което размахва криле и бълва огън...

Библиотекарят завъртя очи. Хомо сапиенс? Дръжте си го за вас.

Огромният дракон танцуваше и се въртеше и тъпчеше въздуха над града. Беше в цвета на лунната светлина, която хвърляше отблясъци по люспите му. От време на време се извърташе и се плъзгаше измамно леко над покривите, опиянен от абсолютната радост на съществуването.

И всичко това никак не е редно, мислеше си Ваймс. Една част от него се възхищаваше на неподправената красота, но друга, настойчива и бдителна малка групичка от мозъчни клетки откъм погрешната страна на синапсите, дращеше тънкия си щрих по стените на почудата.

Това е адски голям гушер, присмиваха се те. Сигурно тежи тонове. Нищо, дето е толкова голямо, не би могло да полети, не и с красиви криле дори. И защо са му на един летящ гушер огромни люспи по гърба?

Петстотин стъпки над него копие от синьо-бял пламък избуча в небето.

Не може да направи нещо подобно! Та той сам ще си изпепели устните!

До него Лейди Рамкин стоеше със зинала уста. Зад нея малките оковани дракони скимтяха и виеха.

Огромният звяр се обърна във въздуха и връхлетя над покривите.

Пламъкът се стрелна отново. Под него изникнаха нови жълти пламъци. Направи го толкова тихо и стилно, че на Ваймс му бяха нужни няколко секунди, докато осъзнае, че, всъщност, няколко сгради вече горят.

- Божичко! - възкликна Лейди Рамкин. - Виж! Използва въздушните течения! Затова е огънат! -Тя се обърна към Ваймс, с безнадежден блясък в погледа. - Даваш ли си сметка, че ние може би сме свидетели на нещо, което никой не е виждал от векове?

- Да, това е един скапан летящ алигатор, дето ми подпалва града! - изкрещя Ваймс.

Тя не го слушаше.

- Трябва да има тяхно котило някъде. След всичкото това време! Къде мислиш, че живее?

Ваймс не знаеше. Но се закле пред себе си, че ще го открие и че ще му зададе няколко, ама много сериозни въпроса.

- Едно яйце - прошепна драконовъдката. - Да пипна само едно яйчице...

Ваймс се облеци срещу нея в най-искрено учудване. Осени го мисълта, че той самият може би е нещо сбъркан.

Под тях нова сграда избухна в пламъци.

- Колко далече точно - започна той, много бавно и внимателно, все едно говореше на дете, - са летели тия неща?

- Те са много териториални животни - промърмори нейна светлост. - Според една легенда те...

Ваймс усети, че му се готви нова порция знания относно драконите.

- Само фактите, милейди - каза нетърпеливо.

- Не много надалеч всъщност - отвърна тя, леко изненадана.

- Много ви благодаря, госпожо, бяхте изключително полезна - изломоти Ваймс и се втурна да бяга.

Някъде в града. Извън него нямаше нищо друго, освен ниски поля и едно бласто. Нямаше начин да не живее някъде в града.

Сандалите му шляпаха по наветата, докато летеше като хала из улиците. Някъде в града! Което беше абсолютно смехотворно, разбира се. Абсолютно смехотворно и невъзможно.

Не заслужавах това. От всички градове из целия този свят, където можеше да налети, избра моя...

По времето, когато стигна до реката, драконът беше изчезнал. Но над улиците висеше облак дим и вече бяха сформирани няколко живи вериги с кофи, които си предаваха вода от реката за към пострадалите сгради.*

[* След много оплаквания, миналата година Патрицият обяви Гилдията на Огнеборците извън закона. Причината беше, че ако човек си купеше контракт от Гилдията, къщата му се пазеше срещу пожар. За зла участ, колективният Анкх-Морпоркски дух много бързо взе връх, така че огнеборците започнаха да посещават домовете на потенциалните клиенти на групи, като коментираха на висок глас, неща от рода на: "Много пожаронебезопасно място е това, ммм-даааа", и "Сигурно ще избухне като фойерверк само от една невнимателно изпусната клечица кибрит, знаеш какво искам да кажа, нали?"]

Работата значително се затрудняваше поради потоците от хора, които се изливаха по улиците, помъкнали покъщината си. По-голямата част от града беше от дърво и слама, а те нямаха никакъв шанс в случая.

Всъщност, опасността беше удивително малка. Загадъчно малка, като се замислеше човек.

Ваймс незабележимо беше почнал да си носи тетрадка със себе си в последните дни, и отбеляза инцидента, сякаш самият факт на записването му по някакъв начин правеше света по-разбираемо място.

"Пункт: Една пустройка за коли (принадлежаща на един мирен бизнесмен), който видя как новата му карета избухва в пламъци).

Пункт: И малка зарзватчийница (абсолютно точно я уцели)."

Ваймс се учуди от това. Беше си купувал ябълки оттам веднъж и не му беше направило впечатление да има нищо, което би могло по някакъв начин да обиди дракон.

И все пак, много внимателен дракон, мислеше си, докато си проправяше път към Наблюдателницата. Като се вземат предвид всичките площи с дървен материал, купи сено, сламени покриви и складове за гориво, които случайно би могъл да удари, той бе успял наистина да уплаши всички, без да засегне града.

Лъчи от ранното утринно слънце пронизваха кълбата дим, когато той отвори вратата. Това беше дом. Не голата малка стаичка над магазинчето за свещи на Уиксънска уличка, където спеше той, а тази гадна кафява стая, която миришеше на непочистени кюнци, на лулата на Сержант Колън, на тайнствения личен проблем на Ноби и, напоследък, на боята за ризницата на Керът. Беше почти като у дома.

Беше празно. Той не се изненада много. Изтрополи до мястото си и се отпусна на стола си, възглавницата на който би била изхвърлена с отвращение оттам даже и от всяко едно мърляво улично псе, нахлупи шлема връз очите си и се опита да помисли.

Нямаше смисъл да се действа прибързано. Сред целия този пушек и смут драконът изчезна също така внезапно, както и дойде. Имаше достатъчно време да се действа. По-важното беше да реши в коя посока да се действа...

Оказа се прав. Блатна птица, а! Но откъде, по дяволите, трябваше да започне човек, когато търси шибан, огромен дракон в един милионен град?

Усещаше как дясната му ръка, съвършено неволно, е отворила най-долното чекмедже, а три от пръстите му, действащи по тайни заповеди от малкия му мозък, са надигнали бутилка. Беше една от онези бутилки, дето сами се изпразваха. Разумът му подсказваше, че понякога, от време на време, той трябва случайно да отвори някоя, да счупи пломбата и да проследи как кехлибарената течност се надига искряща към гърлото му. Само дето не можеше да си спомни усещането. Сякаш бутилките пристигаха вече изпразнени две трети...

Вгледа се в етикета. Приличаше на Старото Уиски от Подбрана Драконова Кръв на Джимкин Мечкаря. Евтино и силно, човек можеше огън да подпали с него, или пък да излъска лъжици. И не трябваше да изпиеш много, за да се напиеш, което също беше чудесно.

Именно Ноби го разбуди с новината, че в града има дракон, а също и Сержант Колън си е изпатил гадно. Ваймс седеше и примигваше късогледо, докато думите се носеха край него. Очевидно появата на огнедишащ дракон, който се съсредоточава с интерес върху нечий долни части от разстояние няколко стъпки, може да разстрои и най-силната натура. Подобно изживяване може да остави трайни последици у човек.

Ваймс все още храносмилаше това, когато се появи Керът, следван по петите от Библиотекаря.

- Видяхте ли го? Видяхте ли го? - попита той.

- Всички го видяхме - рече Ваймс.

- Знам всичко за него! - победоносно заяви Керът. - Някой го е довел

тук с магия. Някой е откраднал книга от Библиотеката и познайте как се казва тя?

- Даже и идея си нямам - немошно рече Ваймс.
- Казва се "Как да призоваваме дракони!"
- Уук - потвърди Библиотекарят.
- О! За какво се разправя? - попита Ваймс. Библиотекарят завъртя очи.
- Ами, за това по какъв начин да се викат дракони. С магия!
- Ууук.
- А това е незаконно, съвсем сигурно! - щастливо заяви Керът. -

Пускането на Свирепи Създания по Улиците...

Ваймс изпъшка. Това означаваше магьосници. Човек можеше само проблеми да очаква от тях.

- Дали - започна той, - не бихме могли да намерим някой друг екземпляр от тази книга, а?

- Уук. - Библиотекарят поклати глава.

- А дали случайно не знаете какво има в нея? - въздъхна Ваймс. -
Какво? О! Четири думи - уморено каза той. - Първа дума. Звучи така. Така.
Так? Бак, вак, мак, как... Как. Втора дума. Малка дума. А, и, на, от, да...
Да. Да, ясно, но имах предвид нещо по-конкретно? Не. Ясно.

- Какво ще правим сега, сър? - загрижено попита Керът.

- Той е там навън - изрече Ноби. - На земята, тъй де, през деня. Свит на кълбо в скритото си леговище, върху огромно златно съкровище, сънува древни драконови сънища от зората на времето и чака тайната завеса на нощта, когато отново ще се понесе... - Поколеба се, после добави намусено: -
Какво сте ме зяпнали всички така?

- Много поетично - каза Керът.

- Е, всеки знае, че истинските стари дракони са спели върху златни съкровища - вдигна рамене Ноби.

- Широко известен фолклорен мит.

Ваймс се вгледа тъпо в непосредствено близкото бъдеще. Макар и гаден, Ноби представляваше и добра индикация за това какво минава през главата на средностатистическия обитател на града. Човек можеше да го използва като един вид лабораторен плъх, за да предсказва какво е следващото събитие.

- Предполагам, че наистина би те заинтересувало да откриеш къде лежи това съкровище, нали така? - направи си експеримент Ваймс.

Ноби придоби още по-мошеническо изражение от обикновено.

- Ами, шефе, мислех си дали да не поогледам малко наоколо. Така де, сецаш се. Естествено, когато не съм на дежурство - хрисимо добави той.

- О, божичко! - възкликна Капитан Ваймс.

Той вдигна празната бутилка и много внимателно я прибра обратно в чекмеджето.

Проясненото Братство беше притеснено. Някакъв особен страх се предаваше от брат на брат. Това беше страхът на онзи, който, след като безразсъдно е експериментирал със слагането на барута и зареждането за изстрел, е открил, че дръпването на спусъка е довело до оглушителен трясък и много скоро някой ще дойде, за да види кой вдига цялата тази олелия.

Върховният Старши Учител обаче знаеше, че ги държи в ръцете си. Овце и агнета. След като не можеха да направят нищо по-лошо от това, което вече бяха направили, е, тогава можеха да продължат да мачкат и да рушат света, и да се преструват, че през цялото време точно това са искали. О, каква

радост... Само Брат Мазача беше наистина щастлив.

- Нека това бъде за урок на всички потисници-зарзаватчии - не спираше да повтаря той.

- Да, въъ - каза Брат Пазача. - Само че проблемът е в това, че, ами, нали няма никаква опасност случайно да призовем дракон тук, а?

- Аз... т.е. ние... го държим под пълен контрол - спокойно увери Върховният Старши Учител. - Силата е в нас. Уверявам ви.

Братството се пооживи.

- А сега - продължи Върховният Старши Учител, - стои въпросът с краля.

Братята придобиха тържествен вид, с изключение на Брат Мазача.

- Значи вече сме го открили? - попита той. - Ама че късмет.

- Ама ти никога не слушаш! - скастри го Брат Наблюдателна Кула. - Всичко беше обяснено миналата седмица, ние няма да обикаляме насам-натам да търсим някого, ние ще направим крал.

- Аз пък си мислех, че се предполага той да се появи. Тъй де, поради съдбата.

Брат Наблюдателна Кула се изкикоти.

- Е, ние един вид малко ще подпомогнем Съдбата.

Върховният Старши Учител се усмихна в дълбините на качулката си. Удивителна беше цялата тази мистична работа. Казваш им лъжа, а после, когато вече не ти е нужна, им казваш нова лъжа и ги уверяваш, че вървят напред по пътя към мъдростта. И тогава, вместо да се изсмеят, те следват още по-предано, с надеждата, че наред с всичките тези лъжи ще открият истината. И лъжичка по лъжичка приемат неприемливото. Удивително.

- Леле божке, това е много умно - каза Брат Пазача. - И как ще го направим, значи?

- Слушай, Върховният Старши Учител каза какво ще направим, откриваме някое красиво момче, което слуша, като му наредиш какво да прави, то убива дракона, и туй-то. Проста работа. Много по-интелигентно, отколкото да седим и да чакаме някакъв си там, т.нар. истински крал.

- Но... - Брат Мазача изглеждаше погълнат от трескава мозъчна дейност, - ако НИЕ контролираме дракона, и ако НАИСТИНА го контролираме, нали така? Тогава нямаме нужда от никого, който да го убива, ние просто ще престанем да го викаме, и всички ще бъдат доволни и щастливи, не е ли така?

- О, да - гадно рече Брат Наблюдателна Кула, - просто си го представям, а ти? Ей-тъй, просто ще излезем и ще кажем: "Е-хей, ние няма повече да ви палим къщите, колко сме добрички", така ли? Важното на цялата оная работа с краля е, че той ще е... един вид...

- Неоспоримо мощен и романтичен символ на абсолютната власт - спокойно произнесе Върховният Старши Учител.

- Точно така. Мощна власт.

- О, разбирам - каза Брат Мазача. - Добре. Ясно. Това ще бъде кралят.

- Точно така - повтори Брат Наблюдателна Кула.

- Никой няма да тръгне да спори с мощната власт, нали?

- Съвсем точно - рече Брат Наблюдателна Кула.

- Ама че късмет, тогава, че точно сега сме открили истинския крал - каза Брат Мазача. - Шанс едно на милион, наистина.

- Още не сме открили подходящия крал. Нямаме нужда от подходящия крал - отегчено каза Върховният Старши Учител. - За последен път! Само съм намерил едно момче, на което ми се струва, че короната му седи добре, разбира от заповеди и знае как да държи сабята. А сега само слушайте...

Държането, разбира се, беше важно. То нямаше почти нищо общо със

служенето. Служенето със сабя, както считаше Върховният Старши Учител, беше просто мръсната работа по династийната хирургия. Свеждаше се единствено до това да удрияш и да режеш. Докато един крал трябваше да може да държи сабята. Тя трябваше да улавя светлината точно по необходимия начин, като не оставя абсолютно никакво съмнение у наблюдаващите, че това тук е избраникът на Съдбата. Отдели много време да подготви сабята и щита. Беше се оказало много скъпо. Щитът блестеше като ясна месечина, а сабята... сабята беше великолепна...

Беше дълга и бляскава. Приличаше на нещо, което е направил някой гений на коваческото изкуство - някое от онези дребни Дзен момчета, дето работят само на предутринна светлина и могат да прековат двоен сандвич от огъната стомана в нещо с остротата на скалпела и с удържащата сила на сексуално възбуден носорог със стомашни киселини, - и който след това се е оттеглил в отшелничество, облян в сълзи, защото знае, че никога, ама съвсем никога, няма да направи отново нещо толкова добро. Тя имаше толкова много скъпоценни камъни по дръжката, че човек трябваше да я обвива в кадифе и да я гледа през тъмно стъкло. Самото ѝ докосване придаваше царственост. А колкото до момчето... той беше далечен братовчед, напорист и суетен, а така също и глупав по поносимо аристократичен начин. Към настоящия момент го пазеха в една далечна ферма, надлежно задоволен с пиене и с няколко млади дами, макар че онова, от което момчето най-много се интересуваше, май бяха огледалата. Вероятно става за герой, мрачно разсъждаваше Върховният Старши Учител.

- Предполагам, че той не е истинският наследник на трона? - осведоми се Брат Наблюдателна Кула.

- Какво искаш да кажеш? - попита Върховният Старши Учител.

- Ами, знаете как е. Съдбата си прави разни шегички. Ха-ха. Голям майтап ще падне, нали така - каза Брат Наблюдателна Кула, - ако се окаже, че това момче е истинският крал. След цялата тая разправия...

- Вече не съществува истински крал! - сръза го Върховният Старши Учител. - Какво очаквате? Някакви си хора, дето бродят из пустошта стотици и стотици години, като търпеливо си предават от поколение на поколение сабя и таен знак? Някаква магия? - Направо изплю думата. Той би използвал магия, с всички средства, целта оправдава средствата и т.н., но да повярва, че в нея имало някаква морална сила, някаква логика - от това се разтреперваше. - Божичко, човече, бъди логичен! Бъди разумен. Даже и да е оцелял някой от старото кралско семейство, кръвната линия вече ще е толкова размита, че сигурно ще се появят хиляди хора с претенции към престола. Дори... - Помъчи се да измисли най-малко вероятния претендент, - дори и някой като Брат Даникин. - Той се вгледа в насъбралото се Братство. - Не го виждам тук тази вечер, между другото.

- Смешна работа, станала с него - замислено каза Брат Наблюдателна Кула. - Не си ли чул?

- Какво?

- На път за вкъщи снощи го ухапал крокодил. Горкото старо момче.

- Какво?

- Шанс едно на милион. Сигурно е избягал от някоя менажерия, или нещо подобно, и се спотайвал в задния му двор. Отишъл да си вземе ключа изпод изтривалката, а онова го захапало.

Брат Наблюдателна Кула затършува под плаща си и измъкна мърляв кафяв плик.

- Пуснали сме подписа, да му купим малко грозде и прочее, не знам,

бихте ли желали да се, тъ...

- Запишете ме с три долара - каза Върховният Старши Учител.

Брат Наблюдателна Кула кимна.

- Чудна работа. Точно това направих вече.

Само още няколко нощи, помисли си Върховният Старши Учител. До утре хората ще са вече толкова отчаяни, че ще коронясат даже и еднокрак трол, стига да ги е отгървал от дракона. И ние ще си имаме крал, а той ще си има съветник, човек, на когото всички вярват, разбира се, а тази глупава пасмина може да върви обратно в канавките. Никакво дегизиране, никакви ритуали повече.

И никакво призоваване на дракони.

Мога да го преустановя, мислеше си той. Мога да го преустановя във всеки един миг, когато си пожелаея.

Улиците пред двореца на Патриция бяха претъпкани. Носеше се маниакалният лъх на карнавал. Ваймс плъзна обиграно око по множеството пред него. Обичайната Анкх-Морпоркская тълпа по време на криза.

Половината бяха тук, за да се оплачат, четвърт - да наблюдават другата половина, а останалите - да крадат, просят или продават хот-дог на другите. Бяха се появили обаче и няколко нови лица. Имаше известен брой сериозни мъже с големи саби, праметнати през раменете и с камшици, повесени на коланите им, които крачеха през блъсканицата.

- Новините се разпространяват бързо, а - отбеляза познат глас досами ухото му. - 'ро утро, Капитане.

Ваймс се озова срещу ухиленото, мъртвешко лице на Диблър "Сам Си Прерязвам Гърлото", доставчик на абсолютно всичко, което би могло да се продаде набързо от отворен куфар на оживена улица и за което се гарантираше, че е изпаднало от волска каруца.

- 'бро утро, Гърло - отнесено отвърна Ваймс. - Какво продаваш?

- Оригинален артикул, Капитане.

Гърлото се наведе по-наблизо. Беше от онези хора, от чиято уста "Добро утро"-то звучи като нечувано, невиджано и уникално предложение за търговия. Очите му заиграха напред-назад в очните гнезда, като двойка гризачи, които опитват да се измъкнат от капан.

- Не можеш да си позволиш да се лишиш от него - просъска той. - Анти-драконов крем. Лична гаранция: ако те изпепели, получаващ си парите обратно, без пазарлък.

- Това, което казваш - бавно започна Ваймс, - ако правилно разбирам думите ти, е, че ако бъда опечен жив от дракона, ти ще върнеш парите?

- Срещу лично заявление - отвърна Сам-Си-Прерязвам-Гърлото. Той отвъртя капака от ярко зелено мазило и го пхна под носа на Ваймс. - Направен е от над петдесет различни най-редки подправки и билки по рецепта, известна само на шепа стари монаси, дето живеят някъде на някаква планина. Един долар кутийката, и сам си прерязвам гърлото. Това е служба в името на обществото, на практика - набожно добави той.

- Голяма работа трябва да са тия стари монаси, щом така бързо са го сварили - рече Ваймс.

- Умни копелета - съгласи се Сам-Си-Прерязвам-Гърлото. - Сигурно е от медитацията и от яковото кисело мляко.

- Та, какво става, Гърло? - попита Ваймс. - Какви са всичките тия момчета с големите саби?

- Ловци на дракони, Капитане. Патрицият обяви награда от петдесет хиляди долара за онзи, който му донесе главата на дракона. Може и без останалото. Не е глупак той, да знаеш.

- Какво?

- Той така каза. Всичко е написано по плакатите.

- Петдесет хиляди долара!

- Не залага на дребно, а?

- По ми прилича на събиране на провизии за дракона - рече Ваймс. - Това ще докара неприятности, да ми помнят думата.

- Удивен съм, че още не си грабнал сабята и не си се присъединил.

- Аз съм по-скоро в това, което може да се нарече "обслужващ сектор".

Гърлото съзаклятнически се огледа наоколо, след което подаде парче пергамент на Ваймс.

Там пишеше:

Анти-драконови предпазни стъкла 500 А\$/бр. Подвижни детектори на леговища 250 А\$/бр. Пронизващи стрели срещу дракони 100 А\$/всяка Лопати 5 А\$, Кирки 5 А\$, Чували 1 А\$

Ваймс му го подаде обратно.

- А чувалите за какво са? - попита той.

- За съкровището - отговори Гърлото.

- О, да - мрачно рече Ваймс. - Разбира се.

- Знаеш ли какво, знаеш ли какво... За нашите момчета в униформа - десет процента отстъпка.

- И сам си прерязваш гърлото, нали, Гърло?

- За офицери - петнайсет процента! - скочи Гърлото, докато Ваймс се отдалечаваше. Причината за леката паника в гласа му скоро стана ясна. Имаше изобилна конкуренция.

Населението на Анкх-Морпорк не беше по природа героично, но търговията си му беше в кръвта. На разстояние от няколко стъпки Ваймс би могъл да си купи неограничен брой магически оръжия с "Оригиналин Сиртификат за Афтентичнос", наметало за невидимост - добра изработка, помисли си той, и беше наистина впечатлен от начина, по който сергиджията използваше огледало без стъкло, - и, като средство за по-леко успокоение, драконови бисквити, балони и хартиени колела на клечки. Медните гривни, облекчаващи при поява на дракони, бяха хубава идея.

Наоколо като че имаше точно толкова чували и лопати, колкото и саби.

Злато, това обясняваше всичко. Съкровището. Ха!

Петдесет хиляди долара! Един офицер от Нощната Стража изкарваше по трийсет долара на месец и трябваше сам да си плати, за да му изработят отличителните знаци.

Какво ли не би могъл да направи с петдесет хиляди долара...

Известно време Ваймс поразсъждава върху това, а след това поразсъждава върху нещата, които би могъл да направи с петдесет хиляди долара. Бяха много повече, като начало.

Той почти налетя на група мъже, скупчени около плакат, закован на стената. Съобщаваше, наистина, че главата на дракона, който тероризира града, е оценена на 50 000 А\$, които ще бъдат връчени на храбрия герой, когато я донесе в двореца.

Един от купчината - по ръста, снаряжението и начина, по който бавно проследяваше буква по буква с пръст, Ваймс го прецени като водещ герой - четеше на останалите.

- ...в де-ве-о...дво...ре-е-цъ-а. - довърши той.

- Петдесет хиляди - замислено рече един от тях, докато си търкаше брадичката.

- Стисната работа - каза интелгентът. - Далеч под тарифата. Би трябвало да е половината кралство и ръката на дъщеря му като зестра.

- Да, ама той не е крал. Той е Патриций.

- Е, ами половината от Патрицианството или каквото е там, тогава. Как изглежда дъщеря му?

Насъбралите се ловци не знаеха.

- Той не е женен - осмели се да се обади Ваймс. - И няма дъщеря.

Те се обърнаха и го изгледаха отгоре до долу. Прочете презрението в очите им. Сигурно всеки ден прегазваха по една дузина като него.

- Няма дъщеря? - изсумтя един от тях. - Искат хората да убиват дракони, а няма дъщеря?

Ваймс почувства, незнайно защо, че е редно да подкрепи господаря на града.

- Има малко кученце, което много обича - добави услужливо.

- Колко отвратително, да няма даже дъщеря - каза един от ловците. - И какво са петдесет хиляди долара в наши дни? Хвърляш толкова само за капаните.

- Точно тъй - потвърди друг. - Хората си мислят, че е състояние, но не си дават сметка, ами, че нямаш право на пенсия, и после всичките медицински разходи, трябва да си купиш и да поддържаеш собствени принадлежности...

- ...амортизации по девици... - кимна един дребен дебел ловец.

- Да, и после, съществува... какво?

- Моята специалност са еднорозите - обясни ловецът с притеснена усмивка.

- Аха, ясно. Времената са трудни - остро каза първият.

- И чудовищата стават по-нахални - намеси се още един. - Чух, че едно момче, ами, то си убило дракона там, в езерото, няма проблем, приковало му лапата над вратата...

- "Зъбелите дебне опасност" - изрече един от слушателите.

- Тъй, и знаете ли какво? Мамчето на онуй чудовище дойде и се оплака. Самата му майка дойде и се оплака на другия ден. Наистина се оплака. Това е почитта, която получаваш.

- Но най-лошото винаги са жените - мрачно вметна друг ловец. - Познавах онази кривогледата Горгона някога, о, истински ужас беше. Непрекъснато си превръщаше носа на камък.

- Не друго, а нашите задници са винаги на челно място - каза интелгентът. - Искам да кажа, де да ми бяха давали по един долар за всеки кон, дето са го изляли изпод мен!

- Точно така. Петдесет хиляди долара? Да си ги завре!...

- Аха.

- Така. Стипца.

- Да идем да пийнем по едно.

- Точно така.

Те кимнаха в справедливо съгласие и се отправиха с бодра стъпка към "Поправения Барабан", с изключение на интелгента, който притеснено се примъкна обратно към Ваймс.

- Какво куче? - попита той.

- Какво?

- Попитах - какво куче?

- Малък териер с къса козина, струва ми се - рече Ваймс.

Ловецът обмисли това известно време.

- Цъ - каза той накрая и забърза след останалите.

- Има и леля в Псевдополис, ако не се лъжа - извика Ваймс след него.

Отговор не последва. Капитанът от Стражата сви рамене, след което продължи през тълпата към двореца на Патриция...

...където Патрицията прекарваше неприятно времето за обяд.

- Господа! - остро каза той. - Аз наистина не виждам какво друго може да се направи!

Насъбралите се първенци сред гражданството замърмориха помежду си.

- В моменти като този по традиция се появява герой - каза Президентът на Гилдията на Убийците. - Който убива дракона. Къде е той, това искам да знам аз? Защо нашите училища не възпитават младежи с онези качества, необходими на обществото?

- Петдесет хиляди долара не ми се струват хич много - каза Председателят на Гилдията на Крадците.

- За теб може и да не са много, скъпи ми господине, но това е всичко, което градът може да си позволи - твърдо отсече Патрицията.

- Ако не си позволи повече от това, струва ми се, че много скоро въобще няма да има град - отвърна крадецът.

- Ами търговията? - попита представителят на Гилдията на Търговците. - Хората няма да се вдигнат да плават чак дотук с товар от редки храни, само за да бъдат изпепелени, нали така?

- Господа! Господа! - Патрицията вдигна ръце в помирителен жест. - На мен ми се струва - продължи той, възползвайки се от кратката пауза, - че това, пред което сме изправени тук, е съвсем магически феномен. Бих искал да чуя какво ще каже нашият учен приятел по този въпрос. Хмм?

Някой сръга Главния Ректор на Невидимия Университет, който беше задрямал.

- Ъ? Какво? - попита магьосникът, сепнат от внезапното събуждане.

- Чудехме се - високо произнесе Патрицията, - какво възнамерявате да направите вие с този ваш дракон?

Главният Ректор беше стар, но цял живот борба за оцеляване в света на конкурентното магьосничество и византийската политика на Невидимия Университет означаваша, че той може да изкара защитен аргумент за части от секундата. Човек не би могъл да остане Главен Ректор за дълго, ако оставеше подобна откровена забележка да премине покрай ушите му.

- Мой дракон? - рече той.

- Добре известно е, че големите дракони са измрели отдавна - безцеремонно се произнесе Патрицията. - И, освен това, тяхната естествена среда определено е била селска. Така че, на мен ми се струва, че този трябва да е маг...

- При цялото ми уважение, Лорд Ветинари - каза Главният Ректор, - често е било заявявано, че драконите са измрели, но настоящото доказателство, ако смея да твърдя, като че ли хвърля известни съмнения върху тази теория. А що се отнася до естествената среда, това, което виждаме тук, е просто промяна на модела на поведение, предизвикана от разпространението на градските територии върху селските райони, което е довело до това много до този момент селски създания да приемат, дори в много случаи на драго сърце да приветстват, един по-градски начин на съществуване, а много от тях дори процъфтяват при новите възможности, така

открити пред тях. Например, лисиците вечно ми събарят кошчетата за боклук.

Той засия. Беше съумял да извърви всички този път, без в действителност да се наложи да ангажира мозъка си с казаното.

- Да не би да казваш - бавно заговори убиецът, - че това, пред което сме изправени, е първият градски дракон?

- Това е то еволюцията - отвърна магьосникът щастливо. - Може и добре да му се отрази - добави той. - Изобилие на места за гнездене, а и предостатъчно материал за хранене.

Това изявление беше посрещнато с мълчание, докато не се обади търговецът:

- И с какво точно се хранят те?

Крадецът сви рамене.

- Май си спомням някакви приказки за девизи, приковани към огромни скали - рискува той.

- Тогава значи ще си умре от глад тука - каза убиецът. - Пък и сме на глиневата почва.

- Ходели са насам-натам и са си търсили плячка - сети се крадецът. - Не знам дали това е от някаква полза...

- Както и да е - обади се лидерът на търговците, - това май отново си е твой проблем, лорде мой.

Пет минути по-късно Патрицият крачеше по дължина на "Продълговатия кабинет" и гневно фучеше.

- Те ми се присмиваха. Личеше си!

- Предложи ли работна комисия? - попита Уанз.

- Разбира се, че предложих! Този път номерът не мина. Знаеш ли, наистина съм склонен да вдигна паричната награда.

- Не мисля, че това ще свърши работа, господарю. Всеки опитен убиец на чудовища знае тарифата за тази работа.

- Ха! Половината кралство - промърмори Патрицият.

- И ръката на дъщеря ви като зестра - каза Уанз.

- Дали някоя леля не е приемлива алтернатива? - попита Патрицият с надежда.

- Традицията изисква дъщеря, господарю мой.

Патрицият кимна мрачно.

- Може би ще успеем да се откупим - високо каза той. - Драконите интелигентни ли са?

- Мисля, че думата по традиция е "лукави", господарю мой - отвърна Уанз. - Но разбрах, че обичали злато.

- Наистина ли? И за какво им е?

- Спят върху него, господарю.

- Какво, искаш да кажеш вътре в матрака?

- Не, господарю. Върху него.

Патрицият запрехвърля този факт из главата си.

- Не им ли е много твърдо?

- И на мен така ми се струва, сър. Но не мисля, че някой някога ги е питал.

- Хмм. Могат ли да говорят?

- Очевидно са добри в тая работа, господарю.

- А! Интересно.

Патрицият мислеше: ако може да говори, значи може да се пазари. А щом може да се пазари, тогава ще го хвана изкъсо - за малките люспи, или за каквото има там.

- И разправят, че имали медени езици - каза Уанз.

Патрицият се облегна назад в стола си.

- Някаква си мед? - попита той.

Откъм коридора отвън долетя шум от приглушени гласове, след което вкараха вътре Ваймс.

- А, Капитане. Докъде стигнахте?

- Моля, господарю? - каза Ваймс, докато дъждът се отцеждаше от пелерината му.

- По задържането на дракона - натърти Патрицият.

- Блатната птица ли? - пожела да уточни Ваймс.

- Знаеш много добре какво имам предвид - остро каза Ветинари.

- Започнато е разследване - по навик отговори Ваймс.

Патрицият изсумтя.

- Единственото, което трябва да направите, е да откриете леговището му. Щом веднъж откриете леговището, имате и дракона. Това е очевидно. Като че половината град него търси.

- Ако съществува леговище.

Уанз вдигна остър поглед.

- Защо казваш това?

- Разглеждаме няколко версии - дървено отвърна Ваймс.

- Ако няма леговище, тогава къде си прекарва дните? - попита Патрицият.

- Провежда се разследване.

- Тогава проведете ги пъргаво. И открийте леговището - кисело каза Патрицият.

- Да, сър. Свободен ли съм да напусна, сър?

- Много добре. Но ще очаквам напредък до довечера, разбра ли ме?

Сега пък защо трябваше да се чудя дали има леговище? - помисли си Ваймс, когато прекрачи и излезе на дневната светлина и на претъпкания площад. Защото не изглеждаше истински, ето защо. Ако той не е истински, тогава не е необходимо да прави нищо от онова, което ние очакваме. Как може да излезе от улица, в която не е влизал?

След като човек изключи невъзможното, тогава останалото, колкото и невероятно да е, трябва да е истината. Проблемът беше да определи кое е невъзможното, разбира се. Точно в това се състоеше номерът.

Оставаше и странният инцидент с орангутана посред нощ...

Денем Библиотеката бръмчеше от живот. Ваймс неуверено се движеше из нея. Ако говорим съвсем точно, той можеше да отиде където пожелае в града, но Университетът винаги беше считал себе си за подвластен единствено на магическите закони, и той инстинктивно усещаше, че не би било много мъдро да си създава врагове там, където човек е късметлия да завърши битката при същата телесна температура, а какво остава пък за същата форма!

Откри Библиотекаря прегърбен над писалището си. Маймуната го изгледа с очакване.

- Още не сме я открили. Съжалявам. Разследванията продължават. Но ти можеш малко да ми помогнеш.

- Ууук?

- Ами, това е магическа библиотека, нали така? Искам да кажа, тези книги са един вид интелигентни, не съм ли прав? Така че, мислех си: обзалагам се, че ако вляза тук през нощта, те много скоро ще вдигнат

гюрултия. Защото не ме познават. Но ако ме познават от преди, то много вероятно е да нямат нищо против. Така че, който и да е бил този, който е взел книгата, той трябва да е бил магьосник, не е ли така? Или поне някой, който работи за Университета, във всеки случай.

Библиотекарят се огледа във всички посоки, след което сграбчи Ваймс за ръката и го въведе в закътаното пространство между няколко рафта с книги. Едва тогава той кимна с глава.

- Някой, когото са познавали?

Свиване на рамене, след което ново кимване.

- И затова ни каза на нас, нали?

- Ууук.

- А не на Университетския Съвет?

- Ууук.

- Някаква идея кой може да е?

Библиотекарят сви рамене, определено изразителен жест за едно тяло, което по начало представляваше чувал между двойка плешки.

- Е, и това е нещо. Ако се случи и друго необичайно, ще ме уведомиш, нали? - Ваймс вдигна поглед към грамадите рафтове. - Съвсем необикновено, имам предвид.

- Уук.

- Благодаря ти. Удоволствие е да срещнеш гражданин, който счита за свой дълг да подпомага Нощната Стража.

Библиотекарят го почерпи с банан.

Ваймс се почувства в странно приповдигнато настроение, когато отново излезе на градските пулсиращи улици. Той определено различаваше неща. Бяха само малки парченца от неща, като детски пъзел. Нито едно от тях нямаше самостоятелен смисъл, но всички те загатваха за една по-голяма картина. Само трябваше да намери ъгъл или поне крайче...

Беше съвсем сигурен, че не е бил магьосник, независимо какво си мислеше Библиотекарят. Не и същински магьосник, на когото се плаща. Такова нещо не беше в техния стил.

А оставаше, разбира се, и въпросът с леговището. Най-разумният ход би бил да почака и да види дали драконът ще се появи и тази вечер, и да се опита да види къде. Това означаваше някъде нависоко. Съществуваше ли някакъв начин за различаване на самите дракони? Той беше хвърлил едно око на драконовите детектори на Диблър "Сам-Си-Прерязвам-Гърлото", които се състояха единствено от парче дърво на метална пръчка. Когато пръчката прегореше, значи си намерил дракона. Като по-голямата част от изобретенията на "Сам-Си-Прерязвам-Гърлото", то беше напълно ефикасно по свой собствен специален начин, като едновременно с това беше и свършено безполезно.

Трябва да съществуваше и по-добър начин за откриване на нещото, отколкото да чакаш, докато ти изгори пръстите.

Залезващото слънце се разля на хоризонта като недопържено яйце на очи.

По покривите на Анкх-Морпорк стърчаха цял куп водоливници даже и при нормални обстоятелства, но сега те бяха оживели и с цял куп толкова призрачно страшни лица, каквито никога не бяха виждали извън дървените гравюри за злините, които причинява пиенето на джин сред некупуващите дървени гравюри слоеве от населението. Много от лицата бяха прикачени към тела, стиснали страховит набор от домашни оръжия, които са били предавани от поколение на поколение с векове, а често пъти и с известно насилие.

От мястото, на което беше кацнал върху покрива на Наблюдателницата, Ваймс виждаше как магьосниците се нареждат по покривите на Университета, а тълпите надяващи се търсачи на съкровища чакат по улиците с лопати в ръце. Ако драконът наистина имаше легло някъде в града, то утре щеше да спи на земята.

Някъде изотдолу долетя викът на Диблър "Сам-Си-Прерязвам-Гърлото", или на някой от колегите му, който продаваше топли наденички. Ваймс изпита внезапен прилив на гражданска гордост. Определено има нещо много хубаво у това гражданство, щом пред лицето на опасността се сеща да помисли и за наденичките, които да продава на участниците.

Градът чакаше. Показаха се няколко звезди.

Колън, Ноби и Керът също бяха на покрива. Колън се цупеше, тъй като Ваймс му беше забранил да използва лъка и стрелата си.

На употребата им не се гледаше с добро око в града, тъй като пускането на стрели от такъв голям лък можеше да ги изпрати през невинния страничен наблюдател, стоящ на стотина ярда разстояние оттам, вместо към невинния наблюдател, към когото е била отправена.

- Точно така - каза Керът, - Указът за Метателните Оръжия (Гражданска Безопасност), 1634 г.

- Я стига си цитирал всичките тия глупости - сопна му се Колън. - Нито един от тези закони не е в сила вече! Това е остаряла работа! Всичко е далеч по-... к'во му се вика сега. Прагматично.

- Със или без закон - намеси се Ваймс, - казах да го оставиш.

- Но, Капитане, голям специалист бях по тая част! - запротестира Колън. - Пък така или иначе - свадливо добави той, - много хора са с лъкове.

Това беше абсолютно вярно. Съседните покриви стърчаха остри като таралежи. Ако горкото създание решише да се появи, щеше да си помисли, че прелита през плътна дървена стена с прорези в нея. За малко да му станеше жал на човек.

- Казах, остави го - повтори Ваймс. - Няма да позволя хората ми да изпозастрелят гражданите. Така че, остави го.

- Много правилно - одобри Керът. - Тук сме, за да пазим и да служим, нали така, Капитане.

Ваймс го изгледа косо.

- Ъ? Ъхъ. Да. Точно така.

А върху покрива на къщата си горе на хълма Лейди Рамкин нагласи един доста неподходящ сгъваем стол връз керемидите, приготви телескопа, каничка с кафе и сандвичи на парапета пред себе си и се настани удобно да чака. С тетрадка на коленете.

Мина половин час. Сноп стрели приветстваха някакъв преминаващ облак, няколко злощастни прилепа и после, изгряващата луна.

- Копелетата провалиха цялата работа да си играят на война - каза Ноби, най-накрая. - Подплашили са го.

Сержант Колън свали пиката си.

- Така изглежда.

- А и става хладно тук горе - каза Керът. Той учтиво сръга Капитан Ваймс, който се беше тръшна до комина и мрачно зяпаше в пространството.

- Май вече трябва да слизаме, сър? Много хора вече си тръгват.

- Хммм? - рече Ваймс, без да си мръдне главата.

- Май се кани и да завали - добави Керът.

Ваймс не каза нищо. От известно време наблюдаваше Кулата на

Изкуствата, която представляваше центърът на Невидимия Университет и се славеше като най-старата постройка в града. Определено беше най-високата. Годишите, климатът и недоизпипаните ремонти ѝ бяха придали чепат и груб вид, като дърво, дето е било свидетел на твърде много гръмотевици.

Опитваше се да си спомни формата ѝ. Както е с много твърде познати неща, той в действителност не я беше поглеждал от години. Сега се опитваше да убеди самия себе си, че гората от малки кули и зъбери на върха ѝ тази вечер изглежда, каквато е била и вчера.

Това малко го затрудняваше.

Без да откъсва очи от нея, той сграбчи Сержант Колън за рамото и лекичко го насочи в правилната посока.

- Виждаш ли нещо странно на кубето на кулата?

Колън се вгледа известно време нагоре, след което се засмя нервно.

- Ами, изглежда като че отгоре седи дракон?

- Да. И на мен така ми се стори.

- Само че, само че, само че, когато се вгледаш добре, то... виждаш, че той просто се е образувал от сенките и бръшляна и прочее. Искам да кажа, ако си притвориш едното око, прилича на две старици и количка.

Ваймс го опита.

- Цъ. Пак си прилича на дракон. Огромен при това. Леко изгърбен и гледа надолу. Ето, можеш да видиш и крилата му как са сгънати.

- Моля да ме извините, сър. Това е само една счупена кула, която създава това впечатление.

Наблюдаваха я известно време. Тогава Ваймс заговори:

- Кажи ми, Сержант - питам от чисто любопитство - от какво мислиш, че се причинява ефектът от двойка огромни разперени крила?

Колън преглътна.

- Мисля, че се причинява от двойка огромни крила, сър - отвърна той.

- Съсредоточи се, Сержант.

Драконът падна. Не беше връхлитане. Той просто тупна от върха на кулата и полу-падна, полу-полетя право надолу, скривайки се от погледа зад сградите на Университета.

Ваймс се улови, че се ослушва за тупването.

И тогава драконът отново се появи пред погледа им, устремен като стрела, устремен като метеор, устремен като нещо, което по някакъв начин е превърнало падането с 32 стъпки за секунда на квадрат, в неудържимо връхлитане нагоре. Той се плъзна над покривите на малко повече от една глава височина, още по-ужасяващ и поради добавения шум, сякаш бавно и внимателно разпаряха въздуха на две.

Стражата се просна по очи. Ваймс успя да зърне нещо огромно, смътно наподобяващо кон, преди то да отлети нататък.

- Шибан задник такъв! - обади се Ноби някъде откъм улуците.

Ваймс учетвори силата, с която прегръщаше комина, и се вдигна на крака.

- В униформа си, Ефрейтор Нобс. - Гласът му почти не трепваше.

- Съжалявам, Капитане. Шибан задник такъв, сър.

- Къде е Сержант Колън?

- Тук долу, сър. Държи се за водосточната тръба, сър.

- О, за бога! Помогнете му да се изправи, Керът.

- Божичко! - възкликна Керът. - Вижте го как си отива!

Човек можеше да определи мястото на дракона по трещенето на стрелите из града, както и по писъците и хриптенето на всички онези, ударени от

неуспешните изстрели и рикошетите.

- Че той още не е плеснал с криле! - извика Керът, докато се опитваше да се изправи на капака на комина. - Вижте го как си отива!

Не би трябвало да е толкова голям, помисли си Ваймс, наблюдавайки как огромното туловище се вие над реката. Дълъг е като улица!

Над доковете избухна пламък и за един миг създанието закри луната. И тогава размаха крила, само веднъж, със звук като от мокрите кожи на расово стадо, изплющели върху скала.

Той се обърна с малък кръг, удари във въздуха няколко пъти, за да набере скорост, и се върна.

Когато мина над Наблюдателницата, той изкашля стълб от раздвоен бял огън. Плочите под него не просто се разтопиха, те изригнаха в нажежени до червено капки. Групичката комини експлодира и посипа дъжд от тухли през улицата.

Чудовищни криле разтредоха въздуха, когато създанието закръжи над горящото здание, а огнените филизи пронизваха това, което светкавично бързо се превръщаше в нажежена купчина. И тогава, когато остана само една разрастваща се локва от разтопени камъни с интересни поточета и мехурчета из нея, драконът се издигна с презрително перване на крилете и се зарея далеч и нагоре, над града.

Лейди Рамкин остави телескопа и бавно поклати глава.

- Това не е на добро - прошепна тя. - Това хич не е на добро. Не би трябвало да е способен на подобни неща.

Отново вдигна обектива и примижа, като се опитваше да види какво гори. Долу, под нея, в дългите си колибки, малките дракони виеха.

По традиция, когато човек се събуди от блажено безметежен припадък, той се пита: "Къде съм?". Това сигурно е част от расовото съзнание или нещо такова.

Ваймс го каза.

Традицията допуска избор на следващите думи. Ключов момент при селекционния процес е проверка да се види дали тялото си има всичките части, които си спомня, че е имало и вчера.

Ваймс провери.

После идва частта със залягването. Сега, когато снежната топка на съзнанието започва да се търкаля, дали то ще открие, че се събужда в едно тяло, проснато в канавката с нещо многократно, съществителното след прилагателно като "многократно" няма никакво значение, никога нищо добро не следва след "многократно"; или пък това ще е случай на чисти чаршафи, успокояваща ръка и една делова фигура в бяло, която дръпва завесите и пуска яркия нов ден? Всичко ли е свършило вече, и единственото, което те очаква сега е слаб чай, питателна каша, къси, укрепващи разходки в градината и може би кратък платоничен любовен роман с грижовен ангел, или пък всичко това е било само моментно изключване, а сега някое надвесило се над теб копеле се кани да се заеме със същинската работа с тъпия край на дръжката на кирката? Ще има ли кютек, това е което иска да научи съзнанието?

Точно в този момент някой външен стимул е много полезен.

"Всичко ще бъде наред" е най-любимият, докато "Някой записа ли му номера?" определено е лош знак; но пък е по-добър от "Вие двамата, извийте

му ръцете на гърба."

А всъщност някой каза:

- За една бройка си беше заминал там, Капитане.

Усещането за болка, което се бе възползвало от безсъзнанието на Ваймс, за да офейка за една метафорична бърза цигара, се втурна обратно.

Ваймс каза:

- Арргх.

И после отвори очи.

Видя таван. Това изключи един конкретен набор от неприятни алтернативи и беше най-сърдечно приветствано. Замъгленото му зрение също така разпозна Ефрейтор Нобс, което беше прието по-хладно. Ефрейтор Нобс нищо не доказваше; човек можеше да е мъртъв и пак да види нещо като Ефрейтор Нобс.

Анкх-Морпорк нямаше много болници. Всички Гилдии поддържаха собствени санаториуми, а имаше и няколко обществени, ръководени от по-странните религиозни организации, като Балансиращите Монаси, но като цяло медицинската помощ не съществуваше и хората трябваше да умират неквалифицирано, без помощта на лекари. По принцип се считаше, че съществуването на илачи поощрява разпуснатостта и във всеки случай най-вероятно противоречи на естествения ход на Природата.

- Попитах ли вече "Къде съм?" - едва-едва отрони Ваймс.

- Да.

- Получих ли отговор?

- Не знам къде е това място, Капитане. На някаква изискана женска е.

Каза да те донесем тук горе.

Макар че мозъкът на Ваймс май беше пълен с розов захарен петмез, въпреки това той сграбчи две нишки и ги настави една с друга. Комбинацията от "богата" и "тук горе" означаваше нещо. Както и странният химически мирис в стаята, успял дори да омаломощи по-ежедневните миризми, които се разнасяха от Ноби.

- Да не би случайно да говорим за Лейди Рамкин? - предпазливо попита той.

- Може и да си прав. Бая закръглено пиленце. Луда по дракони.

Гризачоподобната физиономия на Ноби се разплу в най-ужасното многозначително ухилване, което Ваймс някога беше виждал.

- В нейното легло си.

Ваймс се огледа наоколо, усещайки началните увертюри на смътна паника. Защото сега, когато можеше наполовина да се фокусира, успя да различи определената липса на мъжко присъствие на това място. Носеше се лек мирис на талк.

- Нещо като "бодоар" - каза Ноби с тон на познавач.

- Чакай, чакай малко. Спомням си дракона. Точно над нас...

Споменът се надигна и го удари като озлобено зомби.

- Добре ли си, Капитане?

...ноктите, щръкнали, широки колкото разперени ръце; бумтенето и трясъка на крилата, по-големи от платна; вонята на химикали, един бог само знае какви...

Бе се приближил толкова, че Ваймс видя даже и миниатюрните люспички по краката му и червения блясък в очите му. Нещо повече от очи на влечуго. Бяха очи, в които да се удавиш.

И дъхът му, толкова горещ, че изобщо не приличаше на огън, а нещо почти твърдо, което не изгаряше нещата, а ги взривяваше на парчета...

От друга страна, той беше тук и беше жив. Усещаше лявата си страна

сякаш са я ударили с желязо, но съвсем определено беше жив.

- Какво стана? - попита той.

- Младият Керът - обясни Ноби. - Сграбчи теб и сержанта и скочи от покрива, точно преди драконът да ни уцели.

- Едната страна ме боли. Трябва да ме е улучил - каза Ваймс.

- Не, мисля, че това беше, защото ти уцели покрива на клозета. А след това се претърколи и се удари в бъчвата с водата.

- Ами Колън? Той наранен ли е?

- Не е наранен. Не точно наранен. Той се приземи един вид по-меко. Нали е доста по-тежък, та мина през покрива. Говоря за кратък гейзер от...

- И после какво стана?

- Ами, един вид настанихме те удобно, и после всички се пръснахме напосоки да викаме и да търсим сержанта. Докато не открихме къде е, разбира се, после се спряхме по местата и пак викахме. И тогава притича тази жена и закрепя - каза Ноби.

- За Лейди Рамкин ли говориш? - хладно попита Ваймс. Ребрата вече го боляха страхотно.

- Аха. Голямо дебело парче - отвърна Ноби, без да се трогне. - Ама ха! Да знаеш как командва хората! "О, горкичкият ми човечец, трябва незабавно да го пренесете в къщата ми." Е, това и направихме. Пък и на спокойно място. Долу в града всички търчат нагоре-надолу като обезглавени пилци.

- Какви поразии е направил?

- Ами след като ти излезе от играта, магьосниците го поразиха с кълбовидни мълнии. Това хич не му хареса. Като че само му даде сила и го ядоса още повече. Унищожи цялото Криво, дето е Обратно на Часовниковата Стрелка на Университета.

- И?...

- Това е май. Подпали още няколко неща, а после трябва да е отлетял в целия тоя пушек.

- И никой не видя къде отива?

- Ако са видели, не щат да кажат. - Ноби се облегна назад и се ухили похотливо. - Наистина отворително, да живее в такава стая. Имала сандъци с пари, разправя сержантът, няма защо да живее в обикновени стаи. Каква е ползата да не искаш да си беден, ако на богатите им се разрешава да живеят в обикновени стаи? Би трябвало да е мрамор. - Той изсумтя. - Както и да е, поръча да съм я повикал, като се събудиш. Храни си драконите сега. Ама странни малки копеленца са това. Удивително, че са й позволили да ги задържи.

- Какво имаш предвид?

- Така де. Нали са от един дол дренки и прочее.

Когато Ноби се измъкна навън, Ваймс огледа стаята още веднъж. На нея наистина й липсваха златните врати и мрамора, които Ноби считаше за задължителни при хората с висок жизнен статус. Всички мебели бяха стари, а картините на стената, макар и без съмнение ценни, изглеждаха точно от онези картини, които се закачат в спалнята, защото хората не могат да измислят нито едно друго място, където да ги поставят. Имаше и няколко аматорски акварела на дракони. Общо взето, имаше вида на стая, която открай време се обитава от един човек и разсеяно се е оформила по неговия модел с течение на годините - същински стар костюм, но с таван.

Това съвсем ясно беше стаята на жена, която бодро и без никакви глупави депресии си живее живота, докато цялата онази съзливлива и романтична история се случваше на други хора някъде другаде, и която е адски доволна,

че всичко това ѝ е спестено.

Облеклото, което се виждаше, е било избрано заради разумни, държливи на тежки условия качества, може би от някое предишно поколение, ако се съдеше по вида им, а не заради употребата му като лека артилерия в борбата между половете. На тоалетката старателно бяха подредени шишенца и кутийки, но известна строгост на стила подсказваше, че на етикетите им сигурно ще пише неща като: "Да се втрива нощно време", отколкото "Само леко пръсване зад ухото". Човек можеше да си представи как обитателката на тази стая през целия си живот е спала в тази стая и как нейният баща ѝ е викал "малкото ми момиченце" чак до четиридесетата ѝ година.

Зад вратата висеше голям, съдържан халат. Ваймс знаеше, даже без да поглежда, че на джоба му има зайче.

Накратко, това беше стаята на жена, която никога не е очаквала, че мъж изобщо ще надникне в нея.

Нощната масичка беше отрупана с ръкописи. С чувство за вина, но правейки го все пак, Ваймс се вгледа в тях.

Темата бяха драконите. Имаше писма от Комитета за Пещерни Клубни Изложби и от Лигата на Дружелюбните Изригващи Пламъци Дракони. Имаше брошури и апели от Слънчевата Обител за Болни Дракони... "Огънят на горкичкия малък Вини почти се задуши след Пет години Жестока Употреба като Отстранител на Стара Боя, но сега..." Имаше и молби за дарения, и покани за беседи, и други неща, дето говореха за едно сърце, толкова голямо, че да побере целия свят, или поне онази част от него, която имаше крила и бълваше огън.

Ако човек оставаше съзнанието си по-задълго в стаи като тази, рискуваше да приключи цялата работа странно натъжен и изпълнен с необяснимо, отвлечено състрадание, което би го накарало да повярва, че може би не е никак лоша идеята да изтрие цялата човешка раса от лицето на земята и да започне всичко отначало с амеби.

До купчината хартия имаше книга. Ваймс се извъртя с болка и погледна към заглавието от страни. Пишеше: "Болести по драконите, от Сибил Дидре Олгивана Рамкин."

Той прелисти коравите страници с ужасено очарование. Те му откриха един нов свят, свят на доста шокиращи проблеми. Лепкаво гърло. Сух Дроб. Сторгус. Виене на свят. Астма, Сълзене. Камъни. Какво чудо, реши той, след като прочете няколко страници, ако някой блатен дракон изобщо доживее да види повторно утрото. Дори самото преминаване през стая трябваше да се счита за техен биологичен триумф.

От старателно изработените илюстрации моментално отмести поглед. И той му беше предостатъчен за всичките тези карангии.

На вратата се почука.

- Аз съм. В приличен вид ли сте? - весело избоботи Лейди Рамкин.

- Ъ-ъ...

- Донесох ви нещо адски питателно.

Ваймс незнайно защо си представи, че ще е супа. Беше чиния, отрупана с бекон, пържени картофи и яйца. Чу артериите си да се паникьосват само при вида ѝ.

- Направила съм и хлебен пудинг - каза Лейди Рамкин малко смутено. - Обикновено не готвя много, само за мен си. Знаете как е, да се грижиш само за един човек.

Ваймс си помисли за храненето в неговата квартира. По някакъв начин месото винаги беше сиво, със загадъчни нишки по него.

- Ъъ - започна той, несвикнал да се обръща към дами от легнало положение в собствените им легла. - Ефрейтор Нобс ми каза...

- О, какъв колоритен дребосък е този Ноби! - възкликна Лейди Рамкин.

Ваймс не беше сигурен, че може да се справи с това.

- Колоритен ли? - немошно попита той.

- Истински характер. Великолепно се разбираме.

- Така ли?

- О, да. Какъв страхотен запас от анекдоти има!

- О, да. За това няма проблеми.

Ваймс винаги се учудваше как Ноби се разбираше чудесно на практика с всички. Трябва, беше решил той, да има нещо общо с общия знаменател. В целия свят на математиката просто не можеше да съществува знаменател по-общ от Ноби.

- Ъъ - започна той и установи, че не може да се отърве от това ново средство за протакане, - и езикът му не ви се струва малко, ъъ, зрял?

- Солен - весело го поправи Лейди Рамкин. - Трябваше да чуете баща ми, когато се ядосаше. Както и да е, установихме, че имаме много общи неща. Това е удивително съвпадение, но моят дядо веднъж заповядал да бичуват неговия дядо за злонамерено просрочване.

Това трябва на практика да ги прави семейство, помисли си Ваймс. Ново внезапно бодване откъм ударената му страна го накара да потрепери.

- Натъртил сте се доста лошо и може би имате някое и друго счупено ребро - каза тя. - Ако се обърнете по корем, ще ви сложа още малко от това.

- Лейди Рамкин измъкна бурканче с жълт мехлем.

На лицето на Ваймс се изписа паника. Инстинктивно дръпна чаршафите до врата си.

- Не ставай глупав, човече. Няма да видя нищо, което вече не съм виждала. Всички задници са едни и същи. Само дето онези, които обикновено виждам, имат и опашки. А сега, обръщай се по корем и вдигай нощната риза. Беше някога на дядо ми, да ти кажа.

Не можеш да се съпротивляваш на такъв глас. Ваймс си помисли да поиска да извикат Ноби като помощник, но след това реши, че това ще е дори още по-лошо.

Кремът гореше като лед.

- Какво е това?

- Всякакви неща. Ще облекчи натъртването и ще подпомогне растежа на здрави люспи.

- Какво?

- Съжалявам. Сигурно не люспи. Не ме гледайте така уплашено. Почти съм сигурна за това. Браво, всичко свърши. - Тя го плесна по задника.

- Госпожо, аз съм Капитан от Нощната Стража - възропта Ваймс, давайки си сметка още докато го казваше, че това е най-глупавото нещо, което изобщо може да изрече.

- И полугол в леглото на дама - рече Лейди Рамкин, без ни най-малко да се трогне. - А сега се изправете и си изгълтайте чая. Трябва да ви укрепим и подсилим.

Погледът на Ваймс се изпълни с паника.

- Защо?

Лейди Рамкин бръкна в джоба на мърлявото си яке.

- Записах си някои бележки снощи - каза тя. - Относно дракона.

- О, дракона.

Ваймс се поотпусна. Точно сега драконът му се струваше доста по-

безопасна перспектива.

- Направих и някои изчисления. Само едно мога да ви кажа: това е много странен звяр. Не би следвало да може да лети.

- За това сте права.

- Ако е устроен като блатните дракони, трябва да тежи около два-сет тона. Два-сет тона! Това е невъзможно. Всичко се свежда до пропорциите в тежестта и размаха на крилето, нали разбирате.

- Видях го да пада от кулата като лястовичка.

- Знам. Би трябвало крилата му да се разкъсат и от него да остане една огромна кървава дупка в земята - непоколебимо каза Лейди Рамкин. - Не можеш да си правиш шегички с аеродинамиката. Не можеш просто да скочиш от малкото на голямото и така да си остане всичко, разбираш ли. Всичко е въпрос на мускулна сила и на вдигащи повърхности.

- Знаех си аз, че нещо не е наред. - Ваймс се поободри. - И пламъкът, и той. Нищо не може да съществува с такава горещина вътре в него. Как успяват да я понесат блатните дракони?

- О, това са само химикали - отвърна Лейди Рамкин като да се оправдае.

- Те просто дестилират нещо запалително от това, което са яли и запалват пламък точно когато излиза от трахеята. Те всъщност изобщо нямат огън вътре в тях, освен ако случайно не се задавят.

- И какво става тогава?

- Изчегъртваш дракон от пейзажа - весело отвърна Лейди Рамкин. - Опасявам се, че не са много добре конструирани създания, това драконите.

Ваймс слушаше.

Те изобщо не биха оцелели, добре че техните родни блатата бяха усамотени и липсваха хищници. Не че беше страхотна манджа да изядеш дракон, така или иначе - веднъж като му свалиш кожата и огромните летателни мускули, това, което оставаше, сигурно беше като да захапеш зле ръководена химическа фабрика. Нищо чудно, че драконите винаги бяха болни. Разчитаха на постоянни стомашно-чревни проблеми за доставката на гориво. По-голямата част от умствената им енергия отиваше за контролирането на обърканото им храносмилане, което можеше да дестилира даващи пламък горива от най-невероятни съставки. Те дори можеха да препоредят вътрешното си устройство за една нощ, за да се справят с трудните процеси. Живееха на един вид химично острие на бръснача през цялото време. Едно погрешно кихване и се превръщаха в география.

А когато въпросът опреше до избора на места за гнездене, женските имаха здравия разум и майчинския инстинкт като на тухла.

Ваймс се чудеше защо хората толкова са се притеснявали от драконите едно време. Ако в някоя пещера близо до теб имаше някой, трябваше само да почакаш, докато се самозапали, взриви се във въздуха или пък умре от болезнено лошо храносмилане.

- Вие наистина сте ги изучила, а? - каза той.

- Все някой трябваше да го направи.

- Ами големите?

- О, да. Те са голяма загадка, да ви кажа - рече тя, а изражението й стана крайно сериозно.

- Да, казахте го вече.

- Съществуват легенди. По всичко личи, че един вид дракони започнал да става все по-голям и по-голям и тогава... просто изчезнал.

- Измрял, искате да кажете?

- Не... появявали се от време на време. От някъде. Пълни със сила и

мощ. И един ден престанали да идват изобщо. - Тя дари Ваймс с победоносен поглед.

- Аз мисля, че са открили място, където наистина могат да бъдат.

- Наистина да бъдат какво?

- Драconi. Където могат наистина да изразходват потенциала си. Някое друго измерение или нещо такова. Където гравитацията не е толкова силна и прочее.

- Когато го видях, си помислих - започна Ваймс, - че не може да съществува нещо, което лети и има такива люспи.

Те се спогледаха.

- Трябва да го открием в леговището му - каза Лейди Рамкин.

- Никой скапан летящ тритон няма право да ми подпалва града.

- Само си помисли за приноса към познанията за драконите.

- Слушайте, ако някой някога подпали този град, това ще бъда аз.

- Това е удивителна възможност. Съществуват толкова много въпроси...

- За това сте права. - Една фраза от речника на Керът мина през главата на Ваймс. - Това може да ни помогне в разследването - предложи той.

- Но утре сутринта - каза Лейди Рамкин непоколебимо.

Изразът на горчива решимост се стопи от лицето на Ваймс.

- Ще спя долу, в кухнята - весело добави Лейди Рамкин. - Обикновено си разпъвам походно легло там долу, когато е време за снасяне на яйцата. Някои от женските винаги имат нужда от помощ. Не се притеснявайте за мен.

- Много ми помогнахте - промърмори Ваймс.

- Изпратих Ноби до града да помогне на останалите да възстановят щаб-квартирата ви - каза Лейди Рамкин.

Ваймс беше забравил напълно Наблюдателницата.

- Сигурно е пострадала много.

- Напълно разрушена. Само петно от разтопен камък. Така че отстъпвам ви място в "Двора на Псевдополис".

- Моля?

- О, баща ми имаше собственост из целия град. Съвсем безполезна за мен, всъщност. Затова наредих на агента си да даде на Сержант Колън ключовете от старата къща в "Двора на Псевдополис". Ще ѝ се отрази добре да я проветрят.

- Но този район... искам да кажа, на улиците има истински павета... без да броим наема, искам да кажа, Лорд Ветинари няма ли...

- Не се притеснявайте за това - тя го потупа приятелски. - А сега наистина трябва да поспите.

Ваймс лежеше в леглото, а мозъкът му препускаше. "Дворът на Псевдополис" беше от Анкхианската страна на реката, в един район с доста високи наеми. Гледката на Ноби или Сержант Колън, вървящи по улицата посред бял ден сигурно щеше да има същия ефект върху квартала, както и откриването на болница за чумави.

Той задрямва, като се унасяше и се сепваше от един сън, където гигантски драconi го преследваха, размахали бурканчета с мехлем...

И се събуди от шума на тълпата. Лейди Рамкин, която се изправя надменно в цял ръст, не беше гледка, която да забрави човек, макар че можеше и да се опита. Беше все едно наблюдаваш континентално течение наопаки, докато многобройните субконтиненти и острови се скупчваха, за да образуват една масивна, ядосана протожена.

Счупената врата на драконовата къща се люлееше на пантите си. Обитателите ѝ, вече с опънати нерви като арфа на амфетамини, се побъркваха.

Малки топки пламък избухваха срещу металните плочи, докато те тъпчеха в паника напред-назад в кошарите си.

- Какво означава това? - попита тя. Тълпата изпълни счупената врата.

Някои от тях размахваха най-различни остри инструменти с характерното за размирници движение "нагоре-надолу".

- К'ддъя - започна водачът, - драконът, вътре?

Последва хор на сподавено съгласие.

- Е, и какво от това? - попита Лейди Рамкин.

- К'ддъя. Той опожарява града. Те не летят надалеч. Ти имаш дракони тук. Може да е някой от тях, нали така?

- Бхъ.

- Точну тый.

- Така че, нещото, което шъ напрайм е, да ги премахнем.

- Точну тый.

- Бхъ.

- Pro bono publico.

Пазвата на Лейди Рамкин се вдигаше и спускаше като империя. Тя посегна и сграбчи вилата за разхвърляне на тор от куката ѝ на стената.

- Още една стъпка насам, предупреждавам те, и горчиво ще съжаляваш.

Водачът погледна през нея към обезумелите дракони.

- Тый ли? - рече той гадно. - И к'во шъ напрайш,а?

Устата ѝ се отвори и затвори веднъж-два пъти.

- Ще извикам Стражата! - каза тя най-накрая.

Заплахата нямаше ефекта, който очакваше. Лейди Рамкин никога не беше обръщала много внимание на онези части от града, които нямаха люспи по себе си.

- Ами, туй ще да е много лошо - каза водачът. - Това наистина си е за притеснение, а? Чак ми се разтреперват коленете, точно тый. - Той измъкна един дълъг сатър от колана си. - А сега просто се отдръпни, госпожо, защото...

Струя зелен огън избухна откъм дъното на навеса, профуча една стъпка над главите на тълпата и извая изпепелена розетка в дървенията над вратата.

След което се чу глас, който представляваше захаросаното мъркане на истинска смъртна заплаха.

- Това е Лорд Веселопланински Острозъб Зимни IV - най-горещият дракон в града. Може за секунда да ти стопи главата.

Капитан Ваймс пристъпи куцукайки откъм сенките.

Един малък и извънредно уплашен златен дракон беше приклещен здраво под мишницата му. Другата му ръка го държеше за опашката.

Въстаниците го наблюдаваха хипнотизирани.

- Сега знам какво си мислите - продължи Ваймс меко. - Чудите се, след всичкото това вълнение, дали му е останал достатъчно огън? И, знаете ли к'во, и аз самият не съм много сигурен...

Той се наведе напред, взирайки се между ушите на дракона, а гласът му забръмча като острието на нож:

- Това, което трябва да се запитате, е: "Аз късметлия ли съм?"

Политнаха назад, щом той тръгна напред.

- Е? Вие чувствате ли се късметлии?

В продължение на няколко секунди единственият звук беше от стомаха на Лорд Веселопланински Острозъб Зимни IV, който куркаше зловещо, докато горивото се вливаше в камерите за пламъка.

- Ама виж, тъ - започна водачът, а очите му бяха приковани в главата

на дракона, - няма нужда от такива ми ти неща...

- Всъщност, той може да реши просто така сам да си побълва пламъци. Трябва да го правят, за да спрат образуването на газове. А те се образуват, когато се нервират. А, как да ви кажа, струва ми се, че вие здравата сте ги нервирали всичките.

Водачът направи каквото се надяваше, че е неопределено помирителен жест, но за нещастие го направи с ръката, която все още държеше ножа.

- Пусни го - остро каза Ваймс, - или си история.

Ножът издрънча на плочите. В дъното на тълпата настъпи боричкане, тъй като доста хора, метафорично казано, се намираха доста надалеч и не знаеха какво става.

- Но преди всички вие, останалите примерни граждани, да се разпръснете тихичко и се заемете всеки с работата си - заплашително каза Ваймс, - предлагам ви да погледнете внимателно тези дракони. Случайно някой от тях да изглежда дълъг шейсет стъпки? Бихте ли могли да кажете, че те имат осемдесет стъпки размах на крилето? Колко горещ пламък могат да изригнат, какво ще кажете?

- Н'нам - отговори водачът.

Ваймс лекичко повдигна главата на дракона. Водачът изцъкли поглед.

- Н'нам, сър - поправи се той.

- Искате ли да разберете?

Водачът поклати глава. Но успя да си намери гласа.

- Ти кой си, обаче? - попита той.

Ваймс се изправи в цял ръст.

- Капитан Ваймс от Градската Стража.

Това бе посрещнато с почти пълно мълчание. Единственото изключение беше закачливият глас, някъде в дъното на тълпата:

- Нощна смяна, тъй ли?

Ваймс погледна надолу към нощната си риза. В бързината да се вдигне от леглото, той беше намъкнал набързо един чифт от пантофите на Лейди Рамкин. Чак сега видя, че те имаха розови помпони отгоре.

И точно това беше мигът, в който Лорд Веселопланински Острозъб Зимни IV реши да се оригне.

Не беше нов тласък от бучащ огън. Беше просто една почти невидима топка влажен пламък, който се отърколи над тълпата и опърли няколко вежди. Но определено направи впечатление.

Ваймс се повдигна величествено. Нямаше начин да са забелязали краткия момент на абсолютния му ужас.

- Това беше само за да привлече вниманието ви - каза той с безизразно лице. - Следващият ще е малко по-ниско.

- Ъъ - обади се водачът. - Прав си. Никакъв проблем. Ние тъй или иначе тъкмо тръгвахме. Тука няма големи дракони, съвсем вярно. Извинявайте, че ви обезпокоихме.

- А, не - победоносно рече Лейди Рамкин. - Няма да ви се размине толкова лесно! - Тя се пресегна към един рафт и извади тенекиена кутия. Тя имаше процеп на капака. Издрънча. От едната ѝ страна беше изписано: "Слънчевата Обител за болни дракони".

Първоначалната обиколка събра четири долара и трийсет и един пенса. След като Капитан Ваймс посочи многозначително с дракона, се зададоха като по чудо нови двайсет и пет долара и шестнайсет пенса. И тогава тълпата побягна.

- Излязохме с печалба от деня, все пак - каза Ваймс, когато отново

останаха сами.

- Това беше адски смело от ваша страна!

- Само да се надяваме, че няма да се разчуе - каза Ваймс, докато внимателно връщаше изтощения дракон обратно в кошарата му. Почувства се леко замаян.

Още веднъж усети поглед, вперен в него. Погледна настрани към дългото, изострено лице на Добродушния Биндъл Леки, изправил се на задните си крака в поза, най-добре описана в "Последното Кученце в Магазина".

За свое най-голямо учудване, той усети как се пресяга да го почеше зад ушите, или поне зад двете остри неща отстрани на главата му, които се предполагаше да са му ушите. Той му отвърна със странен шум, който прозвуча като сложен блокаж в пивоварна.

- Всичко е наред - обади се Лейди Рамкин. - Стомахът му къркори. Това ще рече, че те харесва.

За свое удивление, Ваймс установи, че това му е доста приятно. Доколкото можеше да си спомни, нищо през целия му живот досега не беше си помисляло, че той струва и пет пари.

- Мислех си, че ти, тъ... ще се отървеш от него.

- Предполагам, че ще се наложи - каза тя. - Знаеш как е, обаче. Като те погледнат с тези големи, одухотворени очи...

Последва кратко, споделено, неловко мълчание.

- Ами какво, ако аз...

- Не искаш да кажеш, че би искал... Те спряха.

- Това ще е най-малкото, което бих могла да направя - каза Лейди Рамкин.

- Но ти вече ни даде новата щаб-квартира и пр.!

- Това просто беше мое задължение като добра гражданка - отвърна Лейди Рамкин. - Моля те, приеми Биндъл като... като приятел.

Ваймс усети, че го изтиква над много дълбока бездна върху много тънка дъска.

- Аз дори не знам какво ядат те.

- Всъщност са всеядни - отвърна тя. - Ядат всичко, с изключение на метал и вулканични скали. Не можеш да си много придирчив, ако се раждаш в блато, нали.

- Но, но трябва ли да се извежда на разходка? Или да полети и прочее?

- Спи през повечето време. - Тя почеса грозното създание по люспестата глава. - Трябва да ти кажа, че той е най-спокойният дракон, който някога съм отглеждала.

- Ами, тъ... сещаш ли се? - Той посочи към вилата за разхвърляне на торта.

- Ами, основно са газове. Само го дръж някъде на проветриво място. Нямах много скъпи килими, нали? Най-добре да не му позволяваш да ти лиже лицето, но могат да бъдат научени и да си контролират пламъка. От голяма полза са за паленето на камината.

Добродушният Биндъл Леки се сви на кълбо сред бент от клокочеши шумове.

Имат осем стомаха, спомни си Ваймс; рисунките в книгата бяха много детайлни. А там вътре има и цял куп други неща, като тръби за частична дестилация и побъркани алхимични прибори.

Никой блатен дракон не би могъл някога да тероризира кралство, освен поради чиста случайност. Ваймс се замисли колко ли са били избити от предприемчиви герои. Ужасно жестоко беше да причиниш нещо подобно на

живинки, единственото провинение на които беше, че могат да се взривят по невнимание на парчета наред въздуха. Доста се ядоса, като си го помисли. Породата клетки слабаки, ето това бяха драконите. Родени, за да губят. Живей бързо, умри с размах. Всеядни или не, това, от което наистина живееш, май бяха нервите им, докато пърхаха извинително през света в смъртен ужас от собствената си храносмилателна система. Семейството тъкмо е успяло да се съвземе след експлодирането на бащата и някакъв си мискинин в доспехи вече е нагазил в блатото, за да си забие сабята в чувал с карантия, дето така или иначе е само на една крачка разстояние от самоунищожението.

Хм. Интересно би било да види как великите убийци на дракони от миналото биха се изправили пред големия дракон. Броня? По-добре без нея. Във всеки случай ще е все тая, но поне овъглените ти останки няма бъдат препакетирани в собственото им фолио.

Той гледаше и гледаше уродливото малко създание, а идеята, която през последните няколко минути тропаше на вратата на вниманието му, най-сетне бе пусната да влезе. Нямаше човек в Анкх-Морпорк, който да не искаше да открие леговището на дракона. Или поне да го открие празно. Някое дървено чучело нямаше да свърши работа, в това беше сигурен. Но, както се казва: пусни крадеца...*

[* Изразът "Пусни крадеца да хване крадеца" по това време (след упорити протести от страна на Гилдията на Крадците), вече беше изместил една много по-стара и типична Анкх-Морпоркска пословица, която гласеше: "Направи дълбока дупка, заредена с капани от страни, с метални щракащи уловки, въртящи се ножове, задвижвани от водна сила, строшено стъкло и скорпиони, за да хванеш крадеца."]

- Дракон може ли да подуши друг дракон? Искам да кажа, да проследи миризмата му?

"Скъпа мамо! (пишеше Керът) Да ти кажа за такава Случка, дето е Достойна за в Книгите. Снощи драконът изгори Щаб-квартирата ни и ето на, да видиш, дадоха ни по-добра, намира се на едно място, наречено "Дворът на Псевдополис", срещу Сградата на Операта. Сержант Колън каза, че сме се били Издигнали в Обществото и заръча на Ноби да не се опитва да продава мебелите. "Издигам се в обществото" е метафора, дето била като лъжата, но по-декоративна. Има нормални килими, на които да плюеш. Днес на два пъти групи от хора се опитаха да претърсят избите за дракона, което е удивително. И да се ровят из хорските клозети, и да надзъртат по таваните, като Чума е. Проблемът обаче е, че хората нямат време за нищо друго, и Сержант Колън казва, че като излезеш на Обиколка и извикаш: "Дванайсет Часа и Всичко Е Наред", докато точно в този момент драконът изпепелява улицата, се чувстваш малко нещо Глупак.

Изнесох се от дома на Г-жа Пам, защото тука има една дузина спални. Беше много тъжно и ми направиха торта, но мисля, че така е по-добре, макар че Г-жа Пам изобщо не ми е искала да плащам наем, което беше много мило от нейна страна, като се има предвид, че е вдовица с толкова много хубави дъщери, които трябва да отгледа плюс зестрата им и т.н.

Освен това се сприятелих с маймуната, която наминава оттук, за да види дали не сме открили книгата му. Ноби казва, че бил въшлив тъпак, защото му отмъкнал 18 жетона, докато играли на "Сакатия Г-н Лук", което е игра на късмет с карти и аз не я играя. Казах на Ноби за Декретите за Комар (Контролиране), а той ми каза да се разкарам, което мисля, че е нарушение

на Правилника за Благопристойното Поведение от 1389 г., но реших да прибягна до Благоразумието си.

Капитан Ваймс е болен и за него се грижи една Дама. Ноби казва, че било всеизвестно, че тя е Куку, но Сержант Колън казва, че това е само защото живеела в голяма къща с много дракони, но пък че струвала цяло Състояние и браво на Капитана, че си бил напъхал краката под масата. Не разбирам какво общо имат мебелите с това. Тази сутрин отидох на разходка с Рийт и ѝ показвах много интересни образци на коваческото изкуство, които могат да се намерят в града. Каза, че било много интересно. Каза, че съм бил съвсем различен от всички останали, които познавала. Твой любящ син, Керът.

PS. Надявам се, че Минти е добре."

Той сгъна внимателно листа и го пхна в плика.

- Слънцето залязва - каза Сержант Колън.

Керът вдигна очи от восъка, с който лепеше.

- Което ще рече, че скоро ще е нощ - продължи Колън педантично.

- Да, Сержант.

Колън прокара пръст по яката си. Кожата му беше забележително розова, в резултат на сутрешното търкане, но хората продължаваха да стоят на почтително разстояние.

Някои са родени да командват. Някои се домогват до командването. А на други им натрисат командите и сержантът понастоящем беше включен в тази категория и не беше особено щастлив от факта.

Всеки момент, знаеше си го, той трябваше да каже, че е време да излязат на проверка. Не искаше да излиза на проверка. Искеше да си намери някой хубав сутерен някъде. Но щом беше на служба, трябваше да го направи.

Не беше толкова самото командване, което го тормозеше. Беше командването, което жив го опичаше от тормоз, и което му създаваше проблеми.

Освен това беше съвсем сигурен, че ако много скоро не доложеха никакви новини относно тоя дракон, то Патрицията щеше да се натъжи. А когато Патрицията се натъжеше, той ставаше много демократичен. Откриваше сложни и болезнени начини да разпространи тази тъга възможно най-надалеч. Отговорността, помисли си сержантът, е ужасно нещо. Както и това да те измъчват страховито. Доколкото той можеше да види, двата факта скоростно се насочваха един към друг.

И затова изпита страхотно облекчение, когато една малка карета спря пред Двора. Беше много стара и очукана. На вратата ѝ имаше избелял герб. Изписано на гърба, и доста по-ново, се четеше: "Изцвили, ако обичаш дракони."

И от нея, като потрепери от болка, докато слизаше, се появи Капитан Ваймс. Следваше го жената, известна на сержанта под името Лудата Сибил Рамкин. И най-накрая, подскачайки послушно на каишка, се появи малък...

Сержантът беше твърде нервен, за да държи сметка за действителния размер.

- Е, мътните ме взели! Те са го хванали без мене!

Ноби вдигна очи от масата в ъгъла, където от доста време насам все не успяваше да научи, че е почти невъзможно да играеш на ловкост и блъфиране срещу противник, който непрекъснато се усмихва. Библиотекарят се възползва от отвличането на вниманието му, за да си помогне с няколко карти от дъното на колодата.

- Не ставай глупав. Това е само един блатен дракон - рече Ноби. - Много си е добре тя, Лейди Сибил. Истинска дама.

Другите двама стражи се обърнаха и се втренчиха в него. Това го беше казал Ноби.

- Вие двамата най-добре да престанете - каза той. - Защо пък да не мога да позная някоя дама, като я видя? Тя ми поднесе чай в чаша тънка като хартия със сребърна лъжица в нея - добави с тона на някой, който е надникнал над платото на социалното разделение. - А аз ѝ я върнах, така че можете да престанете да ме зяпате така!

- Ти какво точно правиш в свободните вечери? - попита Колън.

- Не ти влиза в работата.

- Ти наистина ли върна лъжицата? - попита Керът.

- Да, по дяволите, върнах я! - разгорещено отвърна Ноби.

- Внимание, момчета - каза сержантът с облекчение.

Останалите двама влязоха в стаята. Ваймс удостои хората си с обичайния си поглед на безропотно сливане.

- Взводът ми - смутолеви той.

- Чудесни мъже - отбеляза Лейди Рамкин. - Добрите стари редници и храбреци, а?

- Редници, поне - каза Ваймс.

Лейди Рамкин засия окуражаващо. Това предизвика странно раздвижване сред мъжете. Сержант Колън, благодарение на известно усилие, успя да накара гръдния си кош да изпъкне по-напред от корема му. Керът се изправи от обичайното си изгърбване. Ноби затрепера във войнишка стойка, прилепил здраво ръце до тялото, с палци, щръкнали право напред и с пилешки гърди, така издути, че рискуваше краката му да се отлепят от земята.

- Винаги съм мислела, че всички ние можем да спим по-спокойно в леглото, като знаем, че тези храбри мъже бдят над нас - каза Лейди Рамкин, докато обхождаше спокойно редицата, като галеон със злато, който се носи по вятъра. - А кой е това?

Трудно е да накараш един орангутан да застане мирно. Тялото му може и да се справи най-общо с идеята, но кожата му не може. Библиотекарят правеше каквото беше по силите му, обаче, застанал в един вид почтителна купчина в края на редицата и поддържаше онова сложно отдаване на чест, което може да се постигне само от ръка, дълга четири стъпки.

- Неформално облекло, госпожо - нагло отвърна Ноби. - Специални Човекоподобни Услуги.

- Много похвално. Наистина много похвално - каза Лейди Рамкин. - И от колко време си орангутан, човече?

- Ууук.

- Браво. - Тя се обърна към Ваймс, който съвсем определено изглеждаше стъписан. - Браво на вас. Чудесен екип от хора...

- Уук.

- ...антропоиди - поправи се Лейди Рамкин, почти без да променя тона.

За един миг съставът се почувства така, сякаш току-що са се завърнали от далечна провинция, която всеки сам поотделно е завладял. Почувстваха се, всъщност, страхотно насърчени, както почти със сигурност би се изразила Лейди Рамкин и което определено беше няколко пункта по-високо в скалата спрямо обичайния начин, по който се чувстваха. Дори и Библиотекарят се почувства зачетен и за пръв път остави обръщението "човече" без коментар.

Шумът от нещо, което капе, и силна химическа миризма ги накараха да се обърнат.

Добродушният Биндъл Леки клечеше с изражението на глуповата невинност до нещо, което беше не толкова петно на килима, колкото дупка. Няколко струйки дим се виеха нагоре по краищата.

Лейди Рамкин въздъхна.

- Не се притеснявайте, гос'жо - обади се Ноби весело. - Скоро ще го почистят.

- Опасявам се, че често правят така, когато са развълнувани.

- Чудесен екземпляр си имате, гос'жо - продължи Ноби, наслаждавайки се на новооткритото усещане от светското общуване.

- Не е мой - отвърна тя. - Сега вече принадлежи на капитана. Или на всички вас, може би. Един вид талисман. Казва се Добродушният Биндъл Леки.

Добродушният Биндъл Леки се изправи стоически под тежестта на името си, после подуши един от краката на масата.

- Прилича повече на брат ми Еърл - каза Ноби, залагайки на нахалната карта на веселото обично градско врабче. - Има същия вирнат нос, моля да ме извините, милейди.

Ваймс погледна към животинчето, което сега изучаваше новото си обкръжение, и осъзна, че то вече беше, безвъзвратно и завинаги, Еърл. Малкият дракон отхапа за проба част от масата, подъвка я няколко секунди, изплю я, сви се на кълбо и заспа.

- Нали няма да запали нищо, а? - притеснено попита сержантът.

- Не мисля. Май още не е разбрал за какво са му огнепроводите - отговори Лейди Рамкин.

- Но пък няма какво повече да учи по въпроса за успокояването - каза Ваймс. - Все едно, момчета...

- Уук.

- Не говорех на теб, сър. Какво търси това тук?

- Ъъ - обади се припряно Сержант Колън, - аз, ъъ... като те нямаше и така де, и като щяхме да сме по-малко хора... Керът тука вика, че всичко било според закона и че... накарах го да положи клетва, сър. Орангутана, сър.

- Накара го да положи клетва като какъв, Сержант? - попита Ваймс.

- Специален Полицай, сър - каза Колън, като се изчерви. - Знаете, сър. Един вид гражданска Стража.

Ваймс вдигна ръце във въздуха.

- Специален? Та той е уникален!

Библиотекарят дари Ваймс с широка усмивка.

- Само временно, сър. Докато трае, туй де - умоляващо рече Колън. - Добре би ни се отразила малко помощ, сър, и... ами, той май е единственият, който ни харесва...

- Аз мисля, че това е адски добра идея - каза Лейди Рамкин. - Браво на този орангутан.

Ваймс сви рамене. Светът така или иначе вече беше достатъчно сбъркан, какво би могло да го обърка повече?

- Добре. Добре! Предавам се. Чудесно! Дайте му значка, макар че проклет да съм, ако знам къде ще си я закачи! Чудесно! Да! Защо не?

- Добре ли сте, Капитане? - попита Колън много загрижено.

- Чудесно! Чудесно! Добре дошъл на новата Стража! - отяде се Ваймс, докато маршируваше разсеяно из стаята. - Страхотно! В края на краищата, плаща ни се с фъстъци, нали така, значи съвсем спокойно можем да назначим и една майму...

Ръката на сержанта плясна почтително Ваймс през устата.

- Ъъ, само едно нещо, Капитане - припряно каза Колън пред удивения поглед на Ваймс. - Не използвайте тази дума. Вдига му кръвното, сър. Нищо не може да направи по въпроса, губи самообладание. Като червено на... как му се викаше. "Човекоподобно" е наред, сър, но не и тази дума. Защото, сър, когато се ядоса, той не просто се цупи, сър, ако разбирате какво искам да кажа. Като изключим това, не създава абсолютно никакви проблеми, сър. Ясно? Само не му викайте маймуна. О, по дяволите!

Братството нервничеше.

Беше ги чул да си говорят. Нещата се развиваха твърде бързо за тях. Беше си мислил, че ги въвежда в съзаклятието стъпка по стъпка, като никога не им дава повече истина от онази, която малките им мозъчета можеха да храносмелят, но въпреки това пак ги беше надценил. Беше нужна твърда ръка. Твърда, но справедлива.

- Братя - каза Върховният Старши Учител, - Белезниците на Правдивостта подсилени ли са надлежно?

- Какво? - разсеяно попита Брат Наблюдателна Кула. - О! Белезниците. Ъхъ. Подсилени. Така.

- А Черните Птици на Повика, те съответно смъкнати ли са?

Брат Мазача трепна виновно.

- Аз? Какво? О! Чудесно, няма проблеми. Смъкнати. Да.

Върховният Старши Учител спря.

- Братя. Толкова сме близо. Само още веднъж. Само няколко часа. Още веднъж и светът е наш. Разбирате ли, Братя?

Брат Мазача повлече крак.

- Ами... Искам да кажа, разбира се. Да. Не се бой за това. Зад теб са сто и десет процента...

Сега ще каже "само че", помисли си Върховният Старши Учител.

- ...само че...

- Аха!

- ...ние, така де, всички, се чувстваме... странно, наистина, чувстваш се толкова различно, не е ли така, след призоваване на дракон, някакси...

- Ограбени - помогна му Брат Мазача.

- ...да, все едно като че нещо е... - Брат Наблюдателна Кула се забори със змиите на себеизразяването, - взело е нещо от теб...

- Пресушени - обади се Брат Мазача.

- Да, точно както той каза, а ние... ами, то май е малко опасно...

- Все едно страховити създания от Отвъдното изтръгват нещо от живия ти мозък - каза Брат Мазача.

- Аз самият бих казал по-скоро като страхотно главоболие - безпомощно промълви Брат Наблюдателна Кула. - Та ние се чудехме, така де, за цялата оная работа за космичния баланс и прочее, защото, ами, виж какво стана с горкичкия стар Даникин. Може да е нещо като възмездие. Ъъ.

- Беше просто един побъркан крокодил, скрит в градинската леха - отвърна Върховният Старши Учител. - Можеше да се случи на всекиго. Но разбирам чувствата ви все пак.

- Така ли? - попита Брат Наблюдателна Кула.

- О, да. Те са съвсем естествени. Всички най-велики магьосници се чувстват леко притеснени, преди да предприемат велико начинание като това. - Братството се изпъчи. Велики магьосници. Това сме ние. Йеее! - Но следброени часове всичко ще свърши, а аз съм сигурен, че кралят ще ви

възнагради както подобава. Бъдещето ще е величаво.

Това по принцип вършеше работа. Но този път май не проработи.

- Но драконът... - започна Брат Наблюдателна Кула.

- Няма да има никакъв дракон! Той няма да ни е нужен. Вижте - започна Върховният Старши Учител, - много е просто. Момчето ще има великолепно сабя. Всеки знае, че кралете имат великолепни саби...

- Това трябва да е великолепната сабя, за която ти ни разказваше, нали така? - попита Брат Мазача.

- И когато тя докосне дракона - каза Върховният Старши Учител, - той ще... буум!

- Ъхъ, така правят - обади се Брат Мазача. - Чичо ми ритна блатен дракон веднъж. Сварил го да му яде тиквите. Проклетата гадина за малко да му откъсне крака.

Върховният Старши Учител въздъхна. Още няколко часа, да, и после - край на всичко това. Единственото нещо, което още не беше решил, беше дали да ги остави на мира - кой ли би им повярвал, в края на краищата? - или да изпрати Кралската Стража да ги арестува за проявена глупост.

- Не - търпеливо каза той, - искам да кажа, че драконът ще изчезне. Ще го изпратим обратно. Край на драконите.

- Хората няма ли да станат малко подозрителни? - попита Брат Мазача. - Няма ли да очакват късове от дракон навсякъде наоколо?

- Не - победоносно отвърна Върховният Старши Учител, - защото едно докосване със Сабята на Истината и Справедливостта ще унищожи напълно Семето на Злото!

Братството го зяпна.

- Това е, което те ще повярват, поне - добави той.

- Можем да се погрижим за малко мистичен пушек, като му дойде времето.

- Страшно е лесен, това мистичният пушек - каза Брат Пръсти.

- Без парчета, значи? - попита Брат Мазача малко разочарован.

Брат Наблюдателна Кула се прокашля.

- Не знам дали хората ще приемат това. Звучи малко прекалено подредено, така да се каже.

- Слушайте - скара се Върховният Старши Учител, - те ще приемат всичко! Ще го видят да се случва! Хората ще са толкова нетърпеливи да видят, че момчето печели, че даже няма и да се замислят за това! Можете да разчитате на това! А сега... да започваме...

Той се съсредоточи.

Да, ставаше по-лесно. Всеки път все по-лесно. Усещаше люспите, усещаше яростта на дракона, когато той стигна до мястото, където се прибираха драконите и го облада.

Това беше мощ, а тя беше негова.

Сержант Колън се намръщи.

- Оуу!

- Стига си хленчил - ободри го Лейди Рамкин, докато притягаше превръзката с практикуваното умение, предавано безброй много поколения на женската част от рода Рамкин. - Той едва те докосна.

- И много съжالياва - остро каза Керът. - Покажи на сержанта колко съжالياваш. Хайде.

- Ууук - рече Библиотекаря глуповато.

- Не му позволявайте да ме целува! - изписка Колън.

- Мислиш ли, че сграбчването на някого за глезените и трясването на главата му в пода се вписва в глава "Удряне на Висшестоящ Офицер"? - попита Керът.

- Аз не предявям обвинения - припряно отрече сержантът.

- Можем ли да тръгваме? - нетърпеливо попита Ваймс. - Ще идем да видим дали Еърл може да надуши леговището на дракона. Лейди Рамкин смята, че може и да си струва да се опита.

- Искаш да кажеш да направиш дълбока дупка, заредена с капани отстрани, с метални щракащи уловки, въртящи се ножове, задвижвани от водна сила, строшено стъкло и скорпиони, за да хванеш крадеца, така ли, Капитане?

- попита сержантът със съмнение в гласа. - Уау!

- Да, не искаме да изгубим дирята - каза Лейди Рамкин. - Престани да се държиш като голямо бебе, Сержант.

- Брилянтна идея, да използвате Еърл, гос'жо, ако мога така да се изразя - рече Ноби, докато сержантът се изчерви под превръзката.

Ваймс не беше сигурен колко дълго ще може да понесе Ноби в качеството му социален катерач.

Керът нищо не каза. Той постепенно свикваше с факта, че може би не е джудже, но кръвта на джуджетата течеше във вените му в съответствие с известния принцип на морфичния резонанс, а гените, които беше придобил, му подсказваха, че нищо няма да е толкова просто. Намирането на съкровище, дори и когато драконът не си е у дома, беше доста рисковано. Все едно, той беше сигурен, че ще познае, ако има някое наоколо. Наличието на големи количества злато винаги караше ръцете на джуджетата да засърбят, а неговите не го сърбяха.

- Ще започнем от оная стена в "Сенките" - каза капитанът.

Сержант Колън погледна изпод вежди към Лейди Рамкин и установи, че му е невъзможно да прояви малодушие. Задоволи се само с:

- Това разумно ли е, Капитане?

- Разбира се, че не е. Ако бяхме разумни, нямаше да сме в Стражата.

- Я виж! Всичко това е страхотно вълнуващо - каза Лейди Рамкин.

- О, мисля, че вие не трябва да идвате, милейди... - започна Ваймс.

- ...Сибил, моля те!...

- ...това е квартал с много лоша слава, нали разбираш.

- Но аз съм сигурна, че ще бъда в абсолютна безопасност с хората ти.

Сигурна съм, че разбойниците просто се изпаряват, щом ви видят.

Това е от драконите, помисли си Ваймс. Те се изпаряват, щом видят драконите, и само сенките им остават по стените. Когато усетеше, че забавя ход, или че губи интерес, той си припомняше тези сенки и сякаш изсипваха жар върху гръбнака му. Не биваше да се допускат такива неща. Не и в града ми.

Всъщност "Сенките" не бяха проблем. Много от бърложаните им така или иначе бяха навън в търсене на съкровището, а онези, които бяха останали, имаха далеч по-малко желание от преди да се спотайват из тъмните улички. Освен това по-разумните от тях разбраха, че Лейди Рамкин, ако случайно я прикакаха из засада, най-вероятно щеше да им каже да си оправят смъкнатите чорапи и да не правят глупости, с тон, така свикнал да повелява, че те най-вероятно щяха да го направят, преди да са се усетили.

Още не бяха съборили стената и тя си стоеше със зловещия стенопис. Еърл подуши наоколо, изприпка веднъж-два пъти по уличката и заспа.

- Не стана - каза Сержант Колън.

- Но беше добра идея - лоялно възрази Ноби.

- Предполагам, че може да е от всичкия тоя дъжд и от хората, дето минават наоколо - рече Лейди Рамкин.

Ваймс вдигна дракона на ръце. Все едно, беше напразна надежда. Просто беше по-добре да правят нещо, отколкото нищо.

- Най-добре да се връщаме. Слънцето залезе.

Тръгнаха мълчаливо назад. Драконът е укротил дори и "Сенките", помисли си Ваймс. Обладан е целия град, даже и когато не е тук. Всеки момент хората ще започнат да връзват и девизи към скалите.

Този дракон е метафора на скапаното човешко съществуване. И отгоре на всичко е едно скапано огромно, горещо летящо нещо.

Извади ключа за новата щаб-квартира. Докато ръчкаше из ключалката, Еърл се събуди и започна да скимти.

- Сега, ей сега - каза Ваймс. Гърбът му прищрака. Нощта едва-що започваше, а вече се чувстваше страшно уморен.

Една керемиди се плъзна от покрива и се разби върху паветата до него.

- Капитане - изсъска Сержант Колън.

- Какво?

- На покрива е, Капитане.

Нещо от гласа на сержанта прониза Ваймс. Той не беше развълнуван. Не беше уплашен. Той просто съдържаше нотка на тъп, оловен ужас.

Той вдигна поглед. Еърл заподскача нагоре-надолу под мишницата му.

Драконът надничаше любопитно иззад улука. Само лицето му беше високо от човек. Очите му бяха с размерите на много големи очи, оцветени в тлеещо червено и пълни с интелигентност, нямаща нищо общо с човешките същества. Беше далеч по-стара, като начало. Това беше интелигентност, която далеч преди времето, когато група почти маймуни се е чудела дали ходенето на два крака е стъпка напред в кариерата, вече е била полята с лукавство и е била Маринована в хитрост. Беше интелигентност, която нито имаше нещо общо, нито дори разбираше, изкуството на дипломатията.

Нямаше да си играе с теб, нито да ти задава гатанки. Но тя разбираше напълно от арогантност и сила, и жестокост, и ако човек случайно успееше да се справи с нея, тя му изпепеляваше главата. Защото така й харесваше.

Точно в този момент беше дори още по-ядосан от обикновено. Усещаше нещо зад очите си. Миниатюрно, слабо, чуждо съзнание, подпухнало от самодоволство. Беше подлудяващо, като сърбеж там, където не можеш да се почешеш. Караше го да прави неща, които не искаше да прави... и го възпираше да прави неща, които много искаше да направи.

За момента тези очи бяха фокусирани върху Еърл, който обезумяваше. Ваймс си даде сметка, че единственото, което стои между него и милионите градуси горещина, беше смътният интерес на дракона към това защо Ваймс е гушнал по-малък дракон под мишницата си.

- Без резки движения - долетя гласът на Лейди Рамкин зад гърба му. - И не показвай, че те е страх. Винаги разбират кога те е страх.

- Дали не можеш да ми предложиш някой друг съвет сега? - бавно попита Ваймс, опитвайки се да говори, без да си мърда устните.

- Ами, да ги погъделичкаш зад ушите често помага.

- О! - немощно отрони Ваймс.

- Както и високо, остро "Не!" и да им вземеш купата с храната.

- А?

- И перване по носа с навита на руло хартия е нещото, което правя в

крайни случаи.

В бавния, ярко очертан, отчаян свят, в който сега се намираше Ваймс, и който сякаш се въртеше около скалистите ноздри на няколко метра разстояние от него, той долови лек, съскащ звук.

Драконът си поемаше дълбоко дъх.

Поглъщането на въздух спря. Ваймс погледна в мрака на огнепроводите и се зачуди дали ще види нещо, дали ще има някое миниатюрно бяло пламъче или нещо подобно, преди яростната забрава да го помете завинаги.

В този момент прозвуча тръба.

Драконът вдигна глава озадачено и нададе вой, който прозвуча леко въпросително, без по никакъв начин да прилича на дума.

Тръбата отекна отново. Звукът като че имаше цял куп еха, всяко от които водеше свой собствен живот. Прозвуча като предизвикателство. Ако това не беше каквото беше, тогава тръбачът много скоро щеше да си има неприятности, защото драконът изгледа Ваймс с премрежен злобен поглед, разпери огромните си криле, подскочи тежко във въздуха и, противно на всички закони на аеронавтиката, отлетя бавно по посока на звука.

Нищо на този свят не би могло да лети така. Крилата бухаха нагоре-надолу с шум като уловена гръмотевица, но драконът по-скоро лениво се носеше из въздуха. Ако престанеше да размахва крила, движението подсказваше, че просто ще се плъзне и ще спре. Плаваше, не летеше. За нещо с размерите на хамбар и с гръб на бронирани плочи, това беше доста хубав номер.

Премина над главите им като шлеп и се устреми към Площада на Счупените Луни.

- Последвай го! - изкрещя Лейди Рамкин.

- Това не е редно, да лети така. Съвсем сигурен съм, че в един от Законите по Магьосничество има нещо - каза Керът, докато си вадеше тетрадката. - И разруши покрива. Наистина трупата нарушение след нарушение, да знаете.

- Добре ли си, Капитане? - попита Сержант Колън.

- Погледнах право в носа му - замечтано проговори Капитан Ваймс. Очите му се фокусираха върху разтревоженото лице на сержанта. - Къде отиде? - попита той. Колън посочи нататък по улицата.

Ваймс погледна намръщено към силуета, който изчезваше над покривите.

- Последвай го! - каза той.

Тръбата прозвуча отново.

И други хора бързаха към площада. Драконът се носеше пред тях като акула, устремена към вятърничав надуваем дюшек, а опашката му плющеше бавно наляво-надясно.

- Някой луд ще се бие с него! - каза Ноби.

- Знаех си, че все някой ще се опита - рече Колън. - Горкият му кучи син ще се опече в собствената си ризница.

Това изглежда беше и мнението на тълпите, скупчени около площада. Населението на Анкх-Морпорк имаше прост, без излишни глупости подход към забавленията, и макар че очакваха с нетърпение да видят дракона убит, нямаха нищо против да се задоволят с гледката някой да бъде опечен жив в собствената си броня. На човек не му се удаваше случай всеки ден да види как някой се опича жив в собствената си броня. Щеше да е нещо, което да запомнят и да разказват на децата.

Тълпата се блъскаше и отскачаше от Ваймс, докато нови хора прииждаха на площада зад тях.

Тръбата изсвири трето предизвикателство.

- Това е охлювна хорна - авторитетно каза Колън. - Като камбана, само че с по-дълбок звук.

- Сигурен ли си? - попита Ноби.

- Аха.

- Тогава трябва да е бил адски голям охлюв, а?

- Фъстъци! Фигини! Хот-дог! - изскимтя един глас зад тях. - Здравейте, момчета! Привет, Капитан Ваймс! Всички на смъртта, а? Вземете си наденичка. Заведението черпи.

- Какво става, Гърло? - попита Ваймс, увисвайки на подноса на продавача, щом около тях се изсипа нова вълна от хора.

- Някакво хлапе е пристигнало в града и заявило, че ще убие дракона - отвърна Сам-Си-Прерязвам-Гърлото. - Имал вълшебна сабя, казва.

- А има ли вълшебна кожа?

- Никаква романтика няма в душата ти, Капитане - каза Гърлото, като свали много гореща дълга вилица от миниатюрния тиган на подноса му и я допря леко до буца на една едра жена пред него. - Отстранете се, госпожо, търговията е жизненият сок на града, много ви благодаря. Разбира се - продължи той, - по право трябва да има и девица, прикована към скала. Само че лелята се опънала. Това е то проблемът с някои хора. Никакво чувство за традицията. Това момче вика, че то било и законният насметник.

Ваймс поклати глава. Светът наоколо съвсем определено се побъркваше.

- Не те разбрах.

- Насметник - търпеливо повтори Гърлото. - Сещаш се. Насметник на трона.

- Какъв трон?

- Трона на Анкх.

- Какъв трон на Анкх?

- Сещаш се. Крале и прочее - Гърлото придоби замислен вид. - Де да знаех как му беше скапаното име. Поръчах в денонощната грънчарница на Игнеус Трола три каруци от халбите по коронацията и голяма работа ще падне, докато се изпишат всичките имена след това. Да те запиша ли за двама, Капитане? За теб деветдесет пенса, и с това сам си прерязвам гърлото.

Ваймс се предаде и си запровива път назад през тълпата, като използваше Керът за фар. Волнонаемният полицаи стърчеше над сборището, а останалата част от отряда се беше прикачила към него.

- Всички са се побъркали. Какво става, Керът?

- Има едно момче на кон на сред площада. Има лъскава сабя, да ви кажа. Като че не прави нищо особено в момента, обаче.

Ваймс си проби път на завет до Лейди Рамкин.

- Крале - каза задъхано той. - На Анкх. И Трон. Има ли?

- Какво? О, да. Имало е - увери го Лейди Рамкин. - Преди стотици години. Защо?

- Някакво хлапе казва, че било наследник на престола!

- Точно така - обади се Гърлото, който беше последвал Ваймс с надеждата, че ще изкрънка да му продаде нещо. - Произнесе голяма реч за това как ще убие дракона, ще отхвърли узурпаторите и ще поправи всички неправди. Всички се развеселиха. Горещи наденички, две за долар, направени от истинско прасе, защо не купиш една за даматата?

- Свиня ли имате предвид, сър? - предпазливо попита Керът, докато

оглеждаше лъскавите от мас цилиндърчета.

- Начин на изразяване, начин на изразяване - бързо каза Гърлото. -

Определено действителни свински продукти. Истинско прасе.

- Хората се развеселяват от всякакви речи в този град - изръмжа Ваймс.

- Това не означава нищо!

- Вземете си прасешки наденички, пет за два долара! - каза Гърлото, който никога не позволяваше на разговор да застане на пътя на търговията. - Може да е добре за бизнеса, това монархията. Прасешки наденички! Прасешки наденички! В хлебче! И да поправи всички неправди. На мен ми звучи като сериозна идея. С лук!

- Мога ли да ви предложа една гореща наденичка, гос'жо? - попита Ноби.

Лейди Рамкин погледна към подноса около врата на Гърлото. Хилядите години добро възпитание й се притекоха на помощ и в гласа й се долавяше само едва доловимо загатване за обзелия я ужас, когато тя каза:

- Ами, не изглеждат зле. Каква чудесна храна.

- И те ли са направени от монаси на някоя загадъчна планина? - попита Керът. Гърлото го изгледа странно.

- Не - търпеливо отвърна той, - от прасета.

- Какви неправди? - припряно попита Ваймс. - Хайде, кажи ми. Какви неправди ще поправи?

- Амиии... - рече Гърлото, - например, ами, данъци. Това е неправда, като начало. - Той има благоприличието да се позасрами малко. Плащането на данъци беше нещо, което в света на Гърлото се случваше само на другите хора.

- Точно така - обади се една възрастна жена до него. - И улукът на къщата ми тече ужасно, а хазяинът нищо не ще да направи. Това е неправда.

- И преждевременното оплешивяване - добави мъжът пред нея. - И то е неправда.

Ченето на Ваймс увисна.

- А! Кралете могат да го лекуват, знаете ли - рече учено един друг протомонархист.

- Всъщност - каза Гърлото, докато тършуваше из чантата си, - аз имам едно шишенце останало от онзи удивителен мехлем, направен... - той изгледа свирепо Керът, - от едни древни монаси, които живеят на една планина...

- И не ти се сопват, знаете ли - продължи монархистът. - По това ще ги познаеш, че са крале. Абсолютно неспособни са да го направят. Има общо с това да си снизходителен.

- Представи си - каза жената с течащия улук.

- И по парите - добави монархистът, възраждан от вниманието. - Не ги носят. Ето така винаги можеш да познаеш един крал.

- Защо? Не са чак толкова тежки - каза мъжът, останалата коса на когото се беше пръснала по голото кубе на главата му като останките от разгромена армия. - Аз мога да нося стотици долари, няма проблеми.

- Сигурно ти омекнат ръцете, като си крал - мъдро каза жената. - Сигурно от махането.

- Винаги съм си мислил - започна монархистът, като измъкна лула и започна да я пълни с тежкия вид на човек, който се кани да изнесе лекция, - че един от основните проблеми на това да си крал е опасността дъщеря ти да я бодне нещо.

Последва замислена пауза.

- И да заспи за сто години - упорито продължи монархистът.

- Ах! - рекоха другите, неимоверно облекчени.

- Пък и съществува амортизация и износване на граховите зърна - добави той.

- Е, сигурно има - измънка жената неуверено.

- Като трябва да спи върху тях през цялото това време - каза монархистът.

- А да не споменаваме стотиците матраци.

- Точно така.

- Така ли? Мисля, че мога да му ги доставя на едро - каза Гърлото. Той се обърна към Ваймс, който беше изслушал всичко това с оловно униние. - Виждаш ли, Капитане? А ти ще си в кралската гвардия, предполагам. С някое и друго перо на шлема.

- Вие всички сте луди! - изкрещя Ваймс. - Нищо не знаете за него, а и той даже не е победил още!

- Малка формалност, предполагам - каза жената.

- Това е огнедишащ дракон! - изпищя Ваймс, припомняйки си онези ноздри. - А той е само едно момче на кон, за бога!

Гърлото го ръгна лекичко в нагръдника.

- Ти нямаш душа, Капитане. Когато в града, под гнета на дракон, пристигне чужденец и го призове на двубой с бляскава сабя, амиии, съществува само един изход, не е ли така? Това може би е съдба.

- Гнет? - изкрещя Ваймс. - Гнет? Ах, ти, крадливо копеле, вчера продаваше пухкави дракони-кукли!

- Това беше просто бизнес, Капитане. Няма защо да се горещиш толкова - любезно каза Гърлото.

Ваймс се върна обратно при хората си в мрачна ярост. Каквото щете казвайте за хората на Анкх-Морпорк, но те винаги бяха оставали горди и независими, без да отстъпват никому правото си да крадат, мамят, да злоупотребяват и да убиват на равни начала. Това изглеждаше абсолютно справедливо за начина на мислене на Ваймс. Не съществуваше никаква разлика между най-богатия човек и най-бедния просяк, с изключение на това, че първият имаше много пари, храна, власт, хубави дрехи, и добро здраве. Но поне той не беше по-добре. Просто по-богат, по-дебел, по-властен, по-добре облечен и по-здрав. И така беше от стотици години.

- А сега им замириша малко на хермелинов плащ и всички се разлигавиха - промърмори той.

Драконът кръжеше бавно и предпазливо над площада. Ваймс проточи врат да види над главите пред него.

Както многобройните хищници имат силуета на пляката си почти програмиран в гените си, беше възможно и фигурата на някой на кон, стиснал сабя в ръка, да щракне няколко клапана в съзнанието на дракона. Той проявяваше силен, но не нахален интерес.

Отзад в тълпата Ваймс сви рамене.

- Даже не знаех, че сме били кралство.

- Е, от векове вече не сме - каза Лейди Рамкин. - Изхвърлихме кралете и адски добра работа свършихме. Понякога могат да са доста страшни.

- Но ти си, ами... от сой... от високопоставено семейство. Бих предположил, че си "за" кралете.

- Някои от тях бяха страшни келемета, да ти кажа. Навсякъде имаха съпруги, а и отсичаха главите на хората, водеха безсмислени войни, ядяха с ножа си, мяха недоизядени пилешки кълки през рамо, такива ми ти работи. Изобщо не бяха от нашата класа.

Площадът стихна. Драконът беше отлетял бавно до отсрещния край и

стоеше почти неподвижно във въздуха, ако не броим бавното пулсиране на крилата му.

Ваймс усети как нещо забива леко нокти в гърба му и тогава Еърл вече беше на рамото му, сграбчил го със задните си крака. Тантурестите му крила пулсираха едновременно с тези на по-големия екземпляр. Той съскаше. Очите му бяха фиксирани върху кръжащото туловище.

Конят на момчето танцуваше нервно по плочите на площада, когато то слезе от него, извади сабята и се обърна да посрещне далечния враг.

Той определено изглежда самоуверен, помисли си Ваймс. От друга страна, как така способността да убиеш дракон пасва на царствеността в наши дни?

Определено беше много бляскава сабя. Трябваше да го признае човек.

А сега вече беше два часа на следната утрин. И всичко беше наред, като изключим дъжда. Отново ръмзеше.

В мултивселената съществуват няколко града, които си мислят, че знаят как да имат хубаво време. Места като Ню Орлийнс и Рио смятат, че не само знаят как да организират работата по прекарването му, но и да го направят така, че да се запомни; но в сравнение с Анкх-Морпорк и при това без той да си прави много труд, те са просто едно уелско селце в два часа следобед през дъждовен неделен ден.

Фойерверки трещяха и искряха в мокрия въздух над мътната кал на река Анкх. Всякакви питомни животни се изпичаха по улиците. Танцьори се носеха от къща на къща, като често пъти успяваха да задигнат някой и друг хлабав орнамент в движение. Лееше се алкохол на големи глътки. Хора, които при нормални обстоятелства не биха си и помислили, че са способни да го направят, сега крещяха "Ураа!".

Ваймс крачеше мрачно из претъпканите улици и се чувстваше като единственият маринован лук в плодова салата. Беше пуснал хората си да почиват тази вечер.

Хич не се чувстваше роялист. Не смяташе, че има нещо против кралете като такива, но гледката на Анкх-Морпоркианците, развяващи знамена, необяснимо защо го разстройваше. Това беше нещо, дето го правеха само глупавите, поробени хора, и то в други страни. Освен това, самата идея за кралски пера на шапката му го отвращаваше. Винаги си беше имал едно наум за перата. Перата, един вид, ами, те предаваха, казваха на всички, че не принадлежиш сам на себе си. А той искаше да е като птичка. Това щеше да е последната капка.

Блуждаещите му крака го поведоха обратно към Двора. В края на краищата, къде другаде можеше да отиде? Квартирата му го потискаше, а хазайката му се оплакваше от дупките, които, въпреки всичкото крещене, Еърл продължаваше да прави на килима. И от миризмата, която излъчваше Еърл. А тази вечер Ваймс не можеше да иде и да пие в някоя кръчма, без да види неща, които щяха да го разстроят дори още повече от нещата, които обикновено виждаше, когато беше пиян.

Беше уютно и тихо, макар че през прозореца се чуваше далечният шум от пируването.

Еърл се смъкна от рамото му и се захвана да яде въглищата от огъня.

Ваймс се облегна назад и вдигна крака на масата.

Ама че ден! И какъв бой! Отклоняването на ударите, вплитането, кръсците на тълпата, младият мъж, изправен там дребен и уязвим, драконът, който си поема дълбоко дъх по начин, вече така познат на Ваймс...

И който не изригва пламъци. Това беше изненадало Ваймс. Беше изненадало тълпата. То определено беше изненадало и дракона, който се опита

да примижи срещу собствения си нос и впи отчаяно нокти в огнепроводите си. Беше останал изненадан така, точно до мига, когато момъкът се пхна под единия му нокът и заби сабята.

И последва гръм.

Човек би си помислил, че сигурно ще останат някое и друго парче от дракона.

Ваймс придърпа лист хартия към себе си. Погледна към бележките, които си беше записал вчера:

Пункт: Тежък дракон, ама все пак може дъ лети дубре;

Пункт: Огъня биде страшно горешт, и въпреки това придизвикан от едно живо Нешто;

Пункт: Блатните Дракони са ного Жалки Създания, ама тая чудовишна Форма е пораснала страхотно голяма;

Пункт: Отде иде никой не знай, нито где утива, нито къде е помежду туй;

Пункт: Защо изгаряше тъй пудредено?

Той придърпа писалката и мастилото към себе си и с бавен и кръгъл почерк добави:

Пункт: Може ли дракон да бъде унищожен в абсолютно нищо?

Помисли малко, после продължи:

Пункт: Зашто тогава той Експлодира тъй, че никой не може да го намери, колкото и да търси?

Мъчен въпрос беше тоя. Лейди Рамкин казваше, че когато експлодирал блатен дракон, навсякъде наоколо било покрито с парчета от дракон. А този беше адски голям. Честно казано, вътрешността му сигурно представляваше алхимичен кошмар, но гражданите на Анкх-Морпорк все още би трябвало да прекарват нощта в изриване на останките му от улиците. Явно никой не се бе притеснил от това. Но поне моравият дим беше доста внушителен.

Еръл привърши с кокса и се залови с машините. До настоящия момент тази вечер той беше изял три павета, една ръчка на врата, нещо неидентифицируемо, което откри в канавката и, за всеобщо учудване, три от наденичките на Сам-Си-Прерязвам-Гърлото, приготвени от истински свински органи. Хрущенето на вече погълната машина се смеси с трополенето на дъжда по прозорците.

Ваймс отново се вгледа в листа и после написа:

Пункт: Как могат кралете да се появят от ништото?

Дори не беше видял момчето отблизо. Изглеждаше доста представителен на външен вид, не точно много умен, но определено с оня профил, срещу когото човек не би имал нищо против да го вижда върху банкнотите. При това, след като уби дракона, той можеше да е и кривоглед таласъм. Тълпата го беше понесла триумфираща към двореца на Патриция.

Заклучиха Лорд Ветинари в собствените му подземия. Той не оказа голяма съпротива. Само се усмихваше на всички и вървеше кротко.

Какво щастливо съвпадение за града, че точно когато се нуждаеше от герой, който да убие дракона, се появи крал.

Ваймс отхвърли за известно време тази мисъл назад. После отново я изкара напред. Взе перото и написа:

Пункт: Каква щастлива случайност е това, за едно момче, да е Крал, че има Дракон, да бъде убит, за да докаже несъмнено "блъгуроднѝѝ си происхот".

Беше далеч по-добре от знаците по рождение и сабите, това беше абсолютно сигурно.

Той повъртя перото известно време, след което надраска:

Пункт: Драконът не беши Механично устройство, но сигурно е, че никой магьосник не притежава силата да създаде звяр от такава вел. вели. велич.

Размер.

Пункт: Защо в Решаващия Момент той не можа да изригне Пламък?

Пункт: Откъде дойде той?

Пункт: Къде отиде?

Дъждът заудря по-силно върху стъклото. Шумът от празненството стана отчетливо мокър, а после заглъхна напълно. Заромоли гръм.

Ваймс подчерта няколко пъти "отиде". След като помисли още малко, добави още две въпросителни:

"??"

Погледа резултата известно време, след което смачка листа на топка и я хвърли в огъня, където тя беше поета и погълната от Еръл.

Беше извършено престъпление. Усет, за който Ваймс не предполагаше, че го има, древен полицейски усет, накара космите по врата му да щръкнат и му съобщи, че е било извършено престъпление. Сигурно беше толкова странно престъпление, че не фигурираше никъде в книгата на Керът, но все пак беше извършено. Шепата високотемпературни убийства бяха само началото му. Той ще го разкрие и ще го назове.

После се изправи, откачи кожения си дъждобран от куката зад вратата и прекрачи в голия град.

Ето къде отиваха драконите.

Те лежат...

Не мъртви, нито заспали. Не чакаха, защото чакането предполага някакво нетърпение. Може би думата, от която се нуждаем тук, е...

...ядосани.

Той си спомняше усещането за истински въздух под крилата си, както и истинското удоволствие от пламъка. Над него бяха празните небеса, а под него- един интересен свят, пълен със странни бягащи същества.

Съществуването имаше различна структура там. По-добра.

И точно когато беше започнало да му харесва, бяха го осакатили, бяха го възпрели да изпепелява и го бяха отблъснали с удари, като някакво косматозаецо кученце.

Бяха му отнели света.

В драконовите синапси на съзнанието му се породиха идеята, че, само като вероятност, е възможно той да си възвърне света. Бяха го призовали, после позорно го бяха пропъдили отново. Но може би съществуваше следа, мирис, нишка, която да го отведе до небето...

Може би съществуваше пътека на самата мисъл... Припомни си съзнание. Свадливи глас, така зает със собствената си дребна значимост, съзнание почти като на дракон, но в миниатюрен, твърде миниатюрен мащаб. Аха! Той протегна криле.

Лейди Рамкин си направи чаша какао и се заслуша в дъжда, който клокочеше отвън.

Изхлузи омразните бални обувки, които дори и тя беше готова да признае, приличаха на двойка розови канута. Но така е с благородството, както би се изразил смешният дребен сержант, и в качеството си на последен

представител на една от най-старите Анкх-Морпоркски фамилии, тя се беше видяла принудена да отиде на бала в чест на победата, за да демонстрира добра воля.

Лорд Ветинари рядко организираше балове. Но сега вече само балове ги чакаха.

Тя не можеше да понася баловете. Колкото за едното развлечение, и дума не можеше да става то да се сравни с почистването на тора от драконите. Човек беше наясно с това, с изриването на тора на драконите. Човек не трябваше да се поти и черви, или пък да яде глупави неща на клечки, нито да носи рокли, дето го правеха да изглежда като облак, натъпкан с херувимчета. Малките дракони пет пари не даваха как изглеждаш, стига да държиш паница с манджа в ръцете си.

Смешно, наистина. Тя винаги си беше мислила, че са необходими седмици, месеци, за да се организира един бал. Покани, украса, наденички на пръчки, страховита пилешка смес, която да се натъпче във формите за сладкиши. Но всичко беше свършено за броени часове, да не повярва човек! Едно от чудесата на услугите, очевидно. Тя даже танцува с... поради липсата на по-добра дума - новия крал, който ѝ каза няколко учтиви реплики, макар че бяха доста неясни.

А утре - коронация. Човек би си помислил, че ще са нужни месеци да я подготвят.

Тя още разсъждаваше върху това, докато забъркваше среднощната храна на драконите от нефт и торф, със сяра за вкус. Не си направи труда да съблече балната си рокля, а само нахлузи тежката гумена престилка отгоре, надяна ръкавиците и шлема, смъкна забралото над очите и се втурна, стиснала баките с храната, през поройния дъжд към навеса.

Разбра го още щом отвори вратата. Обикновено пристигането на храната беше приветствано с бухане, подсвирване и кратко избухване на пламък.

Драконите, всеки в кошарата си, се бяха изправили в напрегнато мълчание, втречени през покрива.

Беше никак страшно. Тя издрънча кофите една в друга.

- Няма защо да се страхувате, няма го вече гадният, голям дракон! - бодро каза тя. - Хайде, съвземете се, деца!

Един-два от тях я погледнаха за миг, след което се върнаха отново към...

Какво? Те не изглеждаха уплашени. Само с много, много повишено внимание. Беше като бдение. Те очакваха нещо да се случи.

Гърмът изклокочи отново.

Няколко минути по-късно тя беше вече на път към мокрия град.

Съществуват някои песни, които никога не се пеят в трезво състояние.

"Нели Дийн" е една от тях. Такава е и всяка една песен, която започва с "Както си вървах..." В района около Анкх-Морпорк, най-любимата мелодия е "Магьосническият Жезъл Има Топка На Единия Край".

Отрядът беше пиян. Поне двама от тримата в отряда бяха пияни. Бяха придумали Керът да опита и хич не му беше харесало на вкус. Пък и не знаеше всичките думи, а много от онези, които знаеше, тях пък не ги разбираше.

- О, разбирам - най-сетне се сети той. - Това е един вид шеговитата игра на думи, нали така?

- Знаете ли - замечтано каза Колън, вглеждайки се в сгъстяващата се мъгла, която се кълбеше над Анкх, - понякога в такива моменти ми се иска стар...

- Не го казвай - рече Ноби, като се олюляваше леко. - Ти се съгласи,

че няма да го споменаваме, няма смисъл да говорим за това.

- Това беше любимата му песен - тъжно промълви Колън. - Той беше добър висок тенор.

- Стига, Сержант...

- Той беше добродетелен човек, нашият Гаскин.

- Нищо не бихме могли да направим - намусено рече Ноби.

- Можехме да тичаме по-бързо.

- Какво се е случило там? - попита Керът.

- Той умря - отвърна Ноби, - при изпълнение на служебния си дълг.

- Казвах му - рече Колън, като отпи глътка от бутилката, която си бяха взели, за да ги подкрепя в нощта, - казвах му. По-бавно, виках му. Ще си докараш някоя беля, виках му. Не знам какво го прихвана тогава, да се втурне така напред.

- Аз обвинявам Гилдията на Крадците - рече Ноби. - Да пускат така хора по улиците...

- Т'ва беше оня мръсник, дето го видяхме да краде една нощ - нещастно каза Колън. - Точно пред нас! А Капитан Ваймс, той рече: "Хайде!", и ние се втурнахме, само че проблемът е в това, че не трябва да бягаш твърде бързо, схващаш ли. Иначе може да ги хванеш. А това води до най-различни проблеми, да хващаш хората...

- Това не им се нрави - вметна Ноби.

Изклокочи гръм, после врхлетьа дъжд.

- Това не им се нрави - съгласи се Колън. - Но Гаскин взе, че го забрави, продължи да тича, сви зад ъгъла и, ами, онзи мръсник и няколко като него чакаха...

- Всъщност сърцето му го довърши - намеси се Ноби.

- Хубаво. Както и да е. И това беше всичко. Капитан Ваймс много се разстрои от това. В Нощната Стража не трябва да бягаш бързо, момче. Можеш да си или бърз страж, или стар страж, но не можеш да си бърз стар страж. Горкият стар Гаскин!

- Не би трябвало да е така - каза Керът.

Колън дръпна от бутилката.

- Да, но е така - рече той.

Дъждът тропаше по шлема му и се стичаше по лицето му.

- Но не би трябвало - спокойно каза Керът.

- Но е така - отвърна Колън.

Още някой в града имаше проблеми. Това беше Библиотекарят.

Сержант Колън му беше дал значка. Библиотекарят я премяташе отново и отново в големите си, внимателни ръце и се опитваше да я отхапе.

Не защото градът внезапно имаше крал. Орангутаните са традиционалисти, а по-традиционен от краля - здраве му кажи! Но те също така обичаха нещата да са подредени, а нещата не бяха. Или по-скоро, бяха твърде подредени. Истината и реалността никога не бяха толкова подредени. Внезапните наследници на стари корони не растяха по дърветата, това той го знаеше.

Освен това никой не търсеше неговата книга. Това са то, човешките приоритети.

Книгата беше ключът на проблема. Сигурен беше в това. Е, съществуваше само един начин да разбере какво има в книгата. Беше опасен начин, но Библиотекарят непрекъснато се движеше по опасен начин.

В тишината на спящата библиотека той отвори писалището си и взе от най-

скритите му дълбини един малък фенер, грижливо направен така, че да възпира случайния гол пламък. Трябваше много да се внимава с всичката тази хартия наоколо...

Той взе още плик с фъстъци и, след кратък размисъл, и голямо кълбо връв. Отхапа една къса нишка от него и я използва, за да провеси значката на врата си като талисман. После завърза единия край на кълбото за писалището и, след мигновено съзерцание, пое сред рафтовете с книги, като размотаваше кълбото след себе си.

Знанието е равно на сила...

Нишката беше важна. След малко Библиотекарят спря. Съсредоточи цялата си библиотечарска сила.

Силата е равна на енергия...

Хората бяха много глупави понякога. Те си мислеха, че Библиотеката е опасно място, поради всичките магически книги, което беше вярно, но това, което наистина я правеше едно от най-опасните възможни места, беше простият факт, че е библиотека.

Енергията е равна на материя...

Той кривна по алея от рафтове, която наглед беше дълга няколко стъпки и отривисто се разхожда около половин час по нея.

Материята е равна на маса.

А масата изкривява пространството. То се изкривява в поличастичното Б-пространство.

Така че каталожната система на Дюи може и да си има своите добри страни, но когато тръгне да търси нещо в мултиизмерните дебри на Б-пространството, това от което наистина се нуждае човек, е кълбо връв.

Сега дъждът полагаше големи усилия. Лъщеше по плочките на Площада на Счупените Луни, осеяни с разпокъсани флагчета и знамена, изпочупени бутилки и тук-там с нечия повърната вечеря. Наоколо още се носеха обилни гръмотевици, както и зелена, свежа миризма във въздуха. Няколко кълба парцалива мъгла от Анкх кръжеше над камъните. Скоро щеше да се съмне.

Стъпките на Ваймс отекваха мокро по околните сгради, докато си проправяше път през площада. Момчето беше стояло тук.

Той се взря през парцаливата мъгла към околните сгради, като се опитваше да се ориентира. Така, драконът кръжеше... той направи няколко крачки напред, - тук.

- И - каза Ваймс, - точно тук беше убит. Той затършува из джобовите си. Там имаше всевъзможни неща - ключове, парчета канап, тапи. Пръстът му се спря върху късче тебешир.

Коленичи. Еръл скочи от рамото му и се заклати нататък, за да инспектира останките от празненството. Той винаги душеше всичко преди да го изяде, беше забелязал Ваймс. Беше му доста чудно защо си правеше труда, щом тъй или иначе винаги го изяждаше. Главата му май беше, я да видим, тук. Той тръгна назад, прокарвайки тебешира по камъка, като напредваше бавно по мокрия, празен площад като древен богомолец, който броди из лабиринт. Тук крило, което извива назад към опашката, която стигаше до ТУК, смяна на ръцете, а сега към другото крило...

Когато свърши, той се приближи към центъра на очертаната фигура и прокара ръце по каменните плочи. Даде си сметка, че почти очаква да са топли.

Определено трябваше да има нещо. Някаква - ох, не знаеше - може би

някаква мас или нещо такова, някое и друго хрупкаво, изпържено драконово парче месо.

Еръл започна да дъвче счупена бутилка с всички признаци на задоволство.

- Знаеш ли какво си мисля? - рече Ваймс. - Мисля, че той е отишъл някъде.

Отново удари гръм.

- Добре, добре - промърмори Ваймс. - Само така си помислих. Не беше чак толкова драматично.

Еръл спря наред хрускането.

Много бавно, като че го бяха качили върху много гладки, добре смазани лагери, драконът обърна глава, за да погледне нагоре.

Това, в което той така внимателно се взираше, беше отрязък от празен въздух. Май нищо повече не можеше да се каже за него.

Ваймс потрепери в наметката си. Това беше тъпо.

- Виж какво, стига си се мотал. Там няма нищо.

Еръл започна да се тресе от страх.

- Това е само дъждът - рече Ваймс. - Хайде, довърши си бутилката. Хубава бутилка.

Тънък, притеснен звук се откъсна от устата на дракона.

- Аз ще ти покажа - рече Ваймс. Той се огледа и съзря една от наденичките на Гърлото, изхвърлена от някой гладен гуляйджия, който беше решил, че никога няма да огладнее чак толкова много. Взе я.

- Виж - каза той и я метна нагоре.

Беше сигурен, наблюдавайки траекторията ѝ, че би трябвало да падне обратно на земята. Не би трябвало да пропадне нанякъде, сякаш я беше хвърлил точно в някакъв тунел на небето. А тунелът не би трябвало да отвръща на погледа му.

Наситено моравя светкавица връхлетя от празното пространство и поразиха кърмата откъм близката страна на площада, плъзгайки се ниско по стените няколко ярда, преди да изгасне толкова внезапно, че това почти отрече някога изобщо да е била.

После избухна отново, но този път удари стената по посока на ръба. Светлината се пръсна в мрежа от пронизващи филизи, пълзящи по камъните.

Третият опит се отправи нагоре, образувайки стълб, който най-накрая се издигна петдесет или шестдесет стъпки във въздуха, видимо се стабилизира, и после бавно започна да се върти.

Ваймс почувства, че се изисква коментар. Каза:

- Арргх!

Докато светлината се въртеше, тя излъчваше тънки зигзаговидни серпантини, които пробягваха по покривите, като понякога попиваха, понякога се връщаха назад. Търсеха.

Еръл се покатери сред суматоха от нокти по гърба на Ваймс и здраво се прикрепил за рамото му. Мъчителната болка припомни на Ваймс, че има нещо, което точно сега трябваше да прави. Беше ли време да изпищи отново? Пробва с ново: "Арргх". Не, най-вероятно не.

Въздухът замириса като горящо тенеке.

Каретата на Лейди Рамкин изтрополи на площада с шум като от колелото на рулетка и се отправи директно към Ваймс, наби спирачките, при което колата се завъртя в полукръг и принуди конете или да се обърнат и те, или да си преплетат краката. Едно яростно видение в кожа с подпльнки, специални ръкавици, тиара и трийсет ярда мокър, розов тюл се наведе към него и

изкрещя:

- Хайде, скапан идиот такъв!

Една ръкавица го подхвана под отпуснатото рамо и го издърпа целия върху капрата.

- И престани да крещиш! - заповяда фантомът, съсредоточавайки поколения естествена власт във възможно най-малко срички. Нов вик пришпори конете от объркания им висок старт в пълен галоп.

Каретата заподскача нататък по каменните плочи. Един проучващ филиз проблясваща светлина закачи поводите за миг, след което изгуби интерес.

- Дали пък нямаш идея какво става? - изкрещя Ваймс в пращането на шеметния огън.

- И хабер си нямам!

Пълзящите линии се разпростряха като паяжина над града, като ставаха все по-слаби с разстоянието. Ваймс си ги представи как пълзят през прозорците и се промъкват под вратите.

- Изглежда сякаш търси нещо! - изкрещя той.

- Тогава да се изпарим оттук преди да го е открил ще е страхотна идея, какво ще кажеш?

Език от огън удари тъмната Кула на Изкуствата, плъзна се лениво надолу по обраслите ѝ в бръшлян страни и изчезна през купола на Библиотеката на Невидимия Университет.

Останалите линии угаснаха.

Лейди Рамкин закова каретата на място в дъното на площада.

- За какво му е Библиотеката? - попита тя намръщена.

- Може би иска да провери нещо?

- Не ставай глупав - сприхаво каза тя. - Там има само много книги. Какво би искала да прочете една светкавица?

- Нещо много кратко?

- Аз наистина мисля, че би могъл да положиш малко повече усилия.

Линията светлина експлодира в арка между купола на Библиотеката и центъра на площада, и увисна във въздуха, искряща ивица, широка няколко стъпки.

И тогава, внезапно, тя се превърна в огнена сфера, която бързо нарасна, за да обгърне почти целия площад, изчезна изведнъж и остави нощта, изпълнена със звънящи, виолетови сенки.

И площада, изпъден с дракон.

Кой би си го помислил? Толкова много сила и съвсем под ръка. Драконът усещаше как магията се влива в него, подмладявайки го с всяка изминала секунда, напук на всички досадни физични закони. Това не беше жалката храна, която му бяха дали преди. Това беше подобаващото нещо. Нямаше граници за това, което можеше да направи с такава сила.

Но най-напред трябваше да въздаде дължимото на определени хора...

Той подуши утринния въздух. Търсеше миризмата на мозъци.

Благородните дракони нямат приятели. Най-близкото подобие на тази идея за тях е враг, който още е жив.

Въздухът стана много тих, толкова тих, че човек почти можеше да чуе бавното падане на вятъра. Библиотекарят се клатушкаше на кокалчета между безкрайните книжни рафтове. Куполът на Библиотеката беше все още над главата му, но пък, той винаги си беше там.

На Библиотекаря му се струваше съвсем логично, че след като

съществуват пътеки, където рафтовете са отвън, тогава трябва да съществуват и други пътеки в пространството между самите книги, създадени от квантовите вълни от самата тежест на думите. Определено имаше някои странни звуци, които идваха от другата страна на някои рафтове, а Библиотекарят знаеше, че ако дръпне лекичко една-две книги, щеше да се озове пред съвсем различни библиотеки под различни небеса.

Книгите огъват времето и пространството. Една от причините, поради които собствениците на онези гореспоменати малко блуждаещи, сбутани антикварни книжарници винаги изглеждат леко свръхестествени и страшни, е, че много от тях наистина са, след като са свърнали в този свят след някой погрешен завой в собствените им книжарници в светове, където се счита за похвална бизнес практика да носиш непрекъснато домашни пантофи и да си отваряш магазина, само когато ти скимне. Човек се отклонява в Б-пространството на свой собствен риск.

Много старши библиотекари, обаче, след като веднъж докажат, че са достойни, посредством изпълнението на някой храбър акт на библиотекарството, ги приемат в един таен орден и ги обучават в суровите изкуства на оцеляването отвъд Рафтовете, Които Знаем. Библиотекарят беше високо квалифициран във всички от тях, но това, което опитваше да направи сега, не само щеше да му докара изхвърляне от Ордена, но може би дори и от самия живот.

Всички библиотеки, навсякъде, са свързани в Б-пространството. Всички библиотеки. Навсякъде. И Библиотекарят, като се водеше по книжни знаци, издълбани върху рафтовете от предишни изследователи, по миризмата, дори по примамливия шепот на носталгията, се беше упътил целенасочено към една много специална библиотека.

Имаше едно утешение. Ако сбъркаше, никога нямаше да го разбере.

По някакъв начин драконът беше по-страшен на земята. Във въздуха той беше първично създание, грациозно, дори и когато се опитваше да те изпепели до основи. На земята той беше просто едно адски голямо животно.

Огромната му глава се изправи на предутринната сивота и бавно се обърна.

Лейди Рамкин и Ваймс надникнаха предпазливо иззад една поилка. Ваймс стискаше с ръка муцуната на Ерьл. Малкият дракон скимтеше като ритнато кученце и се мъчеше да се изскубне.

- Великолепен звяр - каза Лейди Рамкин с глас, за който може би си мислеше, че е шепот.

- Много бих искал да престанеш да го повтаряш - рече Ваймс.

Последва стържение, когато драконът се помъкна по камъните.

- Знаех си аз, че не е убит - изръмжа Ваймс. - Нямаше части от него.

Твърде чисто беше. Обзалагам се, че беше изпратен някъде с някаква магия. Погледни го. Той е съвършено нереален! Нуждае се от магия, за да го държи жив!

- Какво искаш да кажеш? - попита Лейди Рамкин, без да откъсва поглед от бронираните хълбоци.

Какво искаше да каже? Какво наистина искаше да каже? Замисли бързо.

- Просто физически не е възможно, това искам да кажа. Нищо, което е толкова тежко, не би било редно да лети, нито да изригна огън така. Казах ти.

- Но той ми изглежда съвсем истински. Така де, човек би очаквал едно

магическо създание да е, ами, да е прозрачно.

- О, истински е. Съвсем истински - горчиво каза Рамкин.

- Но само ако предположим, че той се нуждае от магия, както ние се нуждаем от... слънчева светлина? Или пък храна.

- Че е тавмоядно, това ли искаш да кажеш?

- Просто мисля, че той яде магия, това е - отвърна Ваймс, който не беше получил класическо образование. - Искам да кажа, всичките тези блатни дракончета, винаги на границата на изчезването, я си представи, че някога там, в праисторическите времена, някои от тях са открили как да използват магията?

- Някога по тия места е имало доста естествена магия - замислено каза Лейди Рамкин.

- Ето ти го, значи. В края на краищата, животните използват въздуха и морето. Искам да кажа, ако наоколо съществува естествен източник, нещо ще го използва, нали така? Тогава проблемите с лошото храносмилане и тежестта, и размера на крилата и т.н. просто няма да съществуват, защото магията ще има грижата за това. Олеле!

Но щеше да е необходима в големи количества, помисли си той. Не беше сигурен колко магия е нужна на човек, за да промени достатъчно света, че да накара тонове бронирано туловище да пърха из небето като лястовичка, но можеше да се обзаложи, че няма да е малко.

Всичките тези кражби. Някой хранеше дракона.

Той погледна към силуета на Библиотеката от магически книги на Невидимия Университет - най-голямата колекция от дестилирана магическа енергия на Света на Диска.

А сега драконът се беше научил как да се храни.

За свой ужас той откри, че Лейди Рамкин се е преместила и вцепенен видя, че се е отправила към дракона, вирнала брадичка като наковалня.

- Какво, по дяволите, правиш? - високо прошепна той.

- Ако е произлязъл от блатните дракони, тогава може и да успее да го подчиня - отвърна тя. - Трябва да ги гледаш право в очите и да използваш непрекословен тон. Не могат да устоят на строгия човешки глас. Липсва им воля, нали разбираш. Те са просто едни големи глупачета.

За свой срам Ваймс усети, че краката му не се канят да имат нищо общо с какъвто и да било луд порив да я връща обратно. На гордостта му това не й се понрави много, но тялото му изтъкна, че не гордостта му е тази, дето я чака голяма вероятност да я размажат върху най-близката сграда. През уши, изгарящи от срам, той я чу да казва: "Лошо момче!"

Ехото от това строго нареждане отекна по площада.

О, богове, помисли си той, така ли се дресира дракон? Като му посочиш разтопеното петно на пода и го заплашиш, че ще му натриеш носа в него? Рискува да надникне иззад поилката. Драконът бавно извърщаше глава като въртящ се кран. Имаше малък проблем с фокусирането върху нея, точно под главата си.

Ваймс видя как огромните червени очи се присвиха, когато звярът се опита да примижи по протежение на собствения си нос.

Изглеждаше озадачен. Ваймс не се изненада.

- Седни! - изрева Лейди Рамкин с такъв нетърпящ възражение глас, че дори и Ваймс усети как краката му неволно омекват. - Браво, добро момче! Мисля, че май имам бучка кокс тук някъде... - Тя се потупа по джобовете.

Да го гледаш право в очите. Това беше най-важното. Тя наистина, помисли си Ваймс, дори и за миг не трябваше да свежда поглед.

Драконът вдигна нокът без ни най-малко усилие и я закова на земята.

Ваймс се привдигна в ужас, а Еърл се измъкна от ръцете му и прелетя над ведрото с един-единствен скок. Заподскача през площада в серия от разтрисащи крилата дъги, зинал с уста и с хъхреци оригвания, опитвайки се да изригне пламък.

Отговорът на това беше език от синьо-бял огън, който разтопи ивица клокочеща скала от около няколко ярда, но не успя да покоси дразнителя. Трудно беше да го засечеш във въздуха, защото, съвсем очевидно, дори и Еърл не знаеше къде ще се намира, нито пък как точно ще бъде, когато се озовеше там горе. Единствената му надежда в този момент беше в движението, и той подскачаше и се въртеше между все по-яростните огнени изригвания като уплашен, но изпълнен с решимост свободен електрон.

Огромният дракон се изправи на задните си крака с шума от една дузина котви, които са се стоварили накуп в някое къоше, и се опита да изтика противника си от въздуха.

В този миг краката на Ваймс се предадоха и решиха, че за известно време биха могли да си позволят да бъдат геройски крака. Той се втурна през разделящото ги пространство, стиснал сабя, готов за каквото и да беше нещото, за което тя можеше да послужи, сграбчи Лейди Рамкин за ръка и я метна на рамо.

Направи няколко стъпки преди да осъзнае абсолютната неразумност на това си действие.

Последва едно "Тупфффхф". Гръбначният стълб и коленете му се опитаха да се слоят в една буца. Морави точици заиграха пред очите му. Като връх на всичкото, нещо непознато, но очевидно направено от китова кост го ръгаше остро право в тила.

Успя да направи още няколко крачки по чиста инерция и с абсолютната увереност, че когато спре, ще бъде напълно размазан. Родът Рамкин не се грижеше за красотата, грижеше се за здрава маса и яки кости, и наистина бяха станали много добри в тая работа с течение на вековете.

Капка жив драконов огън изпука върху плочите на няколко стъпки разстояние.

По-късно той щеше да се чуди дали не си е измислил само, че е подскочил на половин стъпка във въздуха и че е покрил останалото разстояние до поилката в приличен бяг. Може би в екстремни ситуации всеки човек научаваше онзи вид незабавно действие, което на Ноби му беше втора природа. Така или иначе, поилката беше зад него, а Лейди Рамкин беше в ръцете му, или поне приковаваше ръцете му към земята. Успя да ги освободи и се опита да им върне малко живот с търкане. Какво следваше сега? Тя видимо не беше наранена. Той си припомни нещо за разхлабване на дрехите на човек, но в случая с Лейди Рамкин това можеше да се окаже опасно без специални сечива.

Тя разреши неотложния проблем като сграбчи ръба на поилката и се изправи на крака.

- Така - каза тя, - пантоф те чака тебе... - Очите й чак сега се фокусираха върху Ваймс за пръв път. - Какво по дяволите става... - започна отново и тогава съзря сцената зад гърба му. - О, мамка му! Моля да ме извиниш, разбира се.

Енергията на Еърл се изчерпваше. Тантурестите му крилца наистина бяха непригодни за същински полет и той съумяваше да се задържи във въздуха единствено като размахваше диво криле, също като пиле. А огромните нокти свистяха из въздуха. Един от тях закачи фонтана на площада и го разруши. Следващият довърши пък Еърл.

Той прелетя над главата на Ваймс в директна отвесна линия, удари се в един покрив зад него и после се плъзна надолу.

- Трябва да го хванеш! - изкрещя Лейди Рамкин. - Трябва! Жизнено важно е!

Ваймс се втрени в нея, след което се гмурна напред, щом крушовидното тяло на Еърл се отърколи от ръба на покрива и падна. Беше изненадващо тежък.

- Слава богу - рече Лейди Рамкин, изправяйки се с мъка на краката си. - Толкова лесно се взривяват, нали знаеш. Можеше да е много опасно.

Спомниха си другия дракон. Той не беше от ония, дето се взривяват. Беше от ония, дето убиват хора. Те се обърнаха. Бавно.

Звярът се надвеси над тях, подуши и тогава, сякаш те изобщо нямаха никакво значение, им обърна гръб. Подскочи тежко във въздуха и с едно-единствено бавно размахване на крилата, спокойно загреба нататък по площада и после се изгуби в мъглите, които се кълбяха над града.

Междувременно Ваймс се притесняваше повече за по-малкия дракон в собствените му ръце. Стомахът му заплашително клокочеше. Защо не беше обърнал повече внимание на книгата за драконите?! Дали един такъв стомах не беше белег, че се канят да експлодират, или пък работата беше в това, че човек трябва да внимава, точно когато клокоченето спре?

- Трябва да го последваме! - каза Лейди Рамкин.

- Какво стана с каретата?

Ваймс махна неопределено по посоката, в която, доколкото си спомняше, конете се бяха втурнали наред паниката.

Еърл кихна облак топъл газ, който миришеше даже по-зле и от нещо, дето са го зазидали в мазето, замахна слабо във въздуха, лизна Ваймс по лицето с език като кухненско ренде, измъкна се от ръцете му и изприпка нанякъде.

- Къде отиде? - избумтя Лейди Рамкин, изниквайки от мъглата, като теглеше конете след себе си. Те не искаха да идват, от копитата им прехвърчаха искри, но водеха една изгубена битка.

- Той все още се опитва да го предизвика! - каза Ваймс. - Човек би очаквал да се предаде, не е ли така?

- Бият се като хали - възрази Лейди Рамкин, когато той се качи на каретата. - Въпросът е да накараш противника си да експлодира, нали разбираш.

- Аз пък си мислех, че е съвсем естествено победеното животно просто да падне по гръб, за да покаже, че се предава, и това е всичко - каза Ваймс, докато трополыха след чезнещия вече блатен дракон.

- При драконите не става - каза Лейди Рамкин. - Ако някое тъпо създание падне по гръб, изкормваш го. Те така правят. Почти като хората, наистина.

Облаците се бяха скупчили гъсто над Анкх-Морпорк. Над тях бавната златна слънчева светлина на Света на Диска се разстилаше.

Драконът искреше в утрото, докато тъпчеше жизнерадостно въздуха и правеше невъзможни извъртания и премятания заради самото удоволствие. После си спомни работата, която го чака за деня.

Те бяха имали дързостта да го призват...

Под него стражата обхождаше от край до края Улицата на Малките Богове. Въпреки гъстата мъгла, тя започваше да се изпълва.

- Как им се вика на онея неща, дет'са кат' тънки стъп'ла? - попита Сержант Колън.

- Стълби - рече Керът.

- Много са тук наоколо - каза Ноби. Примъкна се до най-близкостоящата

и я ритна.

- Ой! - По нея се смъкна фигура, полуоплетена в наниз знаменца.

- Какво става тук? - попита Ноби.

Човекът със знамето го изгледа отгоре до долу.

- Кой се интересува, кърач? - рече той.

- Извинявай, но ние - каза Керът, изниквайки от мъглата като айсберг.

Мъжът се ухили нездраво.

- Ами, за коронацията, нали така. Трябва да подготвим улиците за коронацията. Трябва да окачим знамената. Трябва да свалим старата украса, нали така?

Ноби изгледа увисналите парцали с неприязън.

- На мен не ми изглежда чак толкова стара. Изглежда нова. Ами ония, торбестите неща там, на оня щит?

- Това са кралските хипопотами на Анкх - гордо каза мъжът. - Свидетелства за знатната ни традиция.

- Та откога имаме знатна традиция, значи? - попита Ноби.

- От вчера, разбира се.

- Не можеш да получиш знатна традиция за един ден - обади се Керът. - То трябва да продължи дълго време.

- Ако нямаме такава - каза Сержант Колън, - то, обзалагам се, че много скоро ще имаме. Жена ми остави бележка за това. Толкова много години, а накрая да се окаже, че била монархистка. - Той злобно изрита тротоара. - Ама-ха! - каза. - Човек трийсет години си съдира задника от работа, за да сложи парче месо на масата, а единственото, за което приказва тя, е някакво си момче, дето за пет минути става крал. Знаете ли какво ядох с чая си снощи? Сандвичи с говежда пача!

Това не оказа желания ефект върху двамата ергени.

- Божичко! - каза Ноби.

- Истинска говежда пача? - попита Керът. - Онази, с малките хрупкави парченца отгоре ли? И с лъскави петна мас?

- Даже не си спомням кога за последен път съм поглеждал коричката на паница пача - отплесна се Ноби в някакъв гастрономичен рай. - Само с малко солчица и чер пипер, чудна манджа за...

- Не смей да го казваш - предупреди Колън.

- Най-хубаво е когато забучиш ножа в нея и разрежеш мазнината и тогава цялата кафяво-жълта маса избулбука отгоре - продължи унесено Керът. - Един миг като тоя струва...

- Млъквай! Млъквай! - изкрещя Колън. - Ние сме само... какво по дяволите беше това?

Усетиха внезапната низходяща тяга, видяха как мъглата над главите им се нави на кълба, които се разбиха в стените на къщата. Струя от по-студен въздух прелетя през улицата и после изчезна.

- Беше все едно нещо се плъзна край нас, там някъде горе - каза сержантът. Замръзна. - Ей, не мислите ли... ?

- Видяхме как го убиха, нали така? - припряно попита Ноби.

- Видяхме как изчезва - напомни Керът.

Спогледаха се, сами и мокри наред забулената в мъгла улица. Там горе можеше да има всичко. Въображението насели влажния въздух с ужасни видения. А по-страшното беше увереността, че Природата може да се е справила по-добре и от него.

- Цъ - рече Колън. - Може би беше просто някой... някоя голяма блатна птица. Или нещо такова.

- Трябва ли да предприемем нещо? - попита Керът.
- Да - отговори Ноби. - Да се ометем бързо оттук. Спомни си Гаскин.
- Може би е друг дракон - каза Керът. - Трябва да предупредим хората

и...

- Не - разпалено отсече Сержант Колън, - защото, а/ те няма да ни повярват и, б/ сега вече си имаме крал. Т'ва си си негова работа, драконите.

- Точно така - съгласи се Ноби. - Той може наистина да се ядоса.

Драконите май са, така де, кралски животни. Като сърните.

- Кара те да се радваш, че си простак човек - каза Колън.
- Прост човек - поправи го Ноби.
- Това не е много достойно гражданско поведение... - започна Керът.

Прекъсна го Еръл.

Малкият дракон доприпка до средата на улицата, вдигнал високо къса опашка и с поглед, втренчен в облаците над него. Подмина стражата, без да им обърне ни най-малко внимание.

- Какво му е? - попита Ноби. Трополене иззад гърбовете им възвести каретата на Рамкин.

- Хора? - попита колебливо Ваймс, взирайки се през мъглата.
- Определено сме такива - каза Сержант Колън.
- Видяхте ли да минава оттук един дракон? Освен Еръл?
- Ами, тъъ - рече сержантът, като гледаше към другите двама. - Един вид, сър. Може би. Вероятно.

- Тогава не стойте там като някакви мухълъвци - каза Лейди Рамкин. - Качвайте се! Толкова място има вътре!

Наистина имаше. Когато са я построили, каретата най-вероятно е била атракцията на деня, цялата в плюш и позлата и окичена с пискюли. Времето, немарата и отпарянето на седалките, за да се облекчи честото ѝ използване за транспортиране на дракони по изложби, си бяха казали думата, но от нея все още лъхаше на привилегии, стил и, разбира се, на дракони.

- Какво си мислите, че правите? - попита Колън, когато тя изтрополи нататък в мъглата.

- Махаме - отвърна Ноби, докато грациозно жестикулираше към кълбата наоколо.

- Това наистина е отвратително - размишляваше Сержант Колън. - Някои да се разхождат в такива карети, когато има хора, дето нямат покрив над главата си.

- Това е каретата на Лейди Рамкин - каза Ноби. - За нея няма проблем.

- Е, да, ами предците ѝ, а? Не получаващ големи къщи и карети, без да си смукал потта на бедните поне малко.

- Просто те е яд, защото женичката ти си бродира корони по долните гащи.

- Това няма нищо общо - възмутено отвърна Сержант Колън. - Аз винаги много съм държал на правата на човека.

- И на джуджето - обади се Керът.

- Да, да - неувверено каза сержантът. - Но цялата тая работа с кралете и лордовете, това противоречи на основното човешко достойнство. Всички се раждаме равни. Гади ми се.

- Никога по-рано не съм те чувал да говориш така, Фредерик - каза Ноби.

- За теб съм Сержант Колън, Ноби.
- Съжалявам, Сержант.

Самата мъгла се оформяше в същинска Анкх-Морпоркска есенна супа от бамя.*

[* Като супник с грах, само че по-гъста, по-мътна и с разни неща, дето човек по-скоро би предпочел да не знае за тях.]

Ваймс се взря през нея, докато капчиците набиваха яко и го измокриха до кости.

- Едва го различавам. Свий сега наляво.

- Някаква идея къде се намираме? - попита Лейди Рамкин.

- Някъде в някой търговски район - кратичко отвърна Ваймс.

Еръл малко забави ход. Не спираше да гледа нагоре и да скимти.

- Нищо не виждам в тая скапана мъгла. Чудно дали...

Мъглата, сякаш в знак на съгласие, се озари. Някъде пред тях цъфна като хризантема и издаде нещо като "ууумф".

- Купите на Целостта разстлани ли са както подобава? - произнесе Брат Наблюдателна Кула.

- Да, изрядно разстлани.

- Водите на Света, Отречени ли са те?

- Да, отречени всесилно.

- О, не! - простена Ваймс. - Не отново!

- Демоните на Безкрая оковани ли са с много вериги?

- По дяволите! - каза Брат Мазача. - Винаги ще се намери нещо.

Брат Наблюдателна Кула се отпусна тежко.

- Щеше да е хубаво, ако поне веднъж успеем да извършим древните и вековечни ритуали, както си му е редът, не мислите ли? Най-добре се захващай на работа.

- Няма ли да стане по-бързо, ако следващия път просто го направя два пъти, а, Брат Наблюдателна Кула? - попита Брат Мазача.

Брат Наблюдателна Кула помисли неохотно върху това. Стори му се разумно.

- Добре - каза той. - А сега се връщай там долу при останалите. И трябва да ме наричате Изпълняващ Длъжността Върховен Старши Учител, ясно?

Това не срещна подобаващия и тържествен прием, който той очакваше, от братството.

- Никой нищо не ни е казвал, че ти ще изпълняваш Длъжността Върховен Старши Учител - промърмори Брат Пазача на Портата.

- Ами, всички го знаете, понеже точно аз по дяволите съм това, защото Върховният Старши Учител ме помоли да открия Ложата, тъй като ще се забави поради всичките разприии с коронацията сега - надменно каза Брат Наблюдателна Кула. - Ако това не ме прави Изпълняващ Длъжността на скапания Върховен Старши Учител, бих искал да знам кой е тогава, разбрахме ли се?

- Не виждам защо - промърмори Брат Пазача. - Не е необходимо да имаш чак толкова надута титла. Можеш просто да се наречеш нещо като, ами... Дежурен по Ритуалите.

- Тъх - обади се Брат Мазача. - Не разбирам защо трябва да си придаваш толкова важност. Ти дори не си научил древните и мистични загадки от монаси, нито нищо.

- И ние от сума ти часове се мотаем тук - каза Брат Пазача на Портата.
- Не е честно. Мислех си, че ще бъдем възнаградени...

Брат Наблюдателна Кула усети, че губи самообладание. Опита се да се измъкне дипломатично.

- Сигурен съм, че Върховният Старши Учител веднага ще дойде. Нека не разваляме всичко сега, а? Момчета? Устроихме цялата онази битка с дракона и прочее, всичко се нареди така чудесно, това беше нещо, нали така? През толкова много неща минахме вече, нали? Струва си да почакаме още мъничко само, а?

Кръгът от облечени в плащове и закачулени фигури се размърда с неохотно съгласие.

- Добре.

- Има право.

- Ъхъ.

- ОПРЕДЕЛЕНО.

- Добре.

- Щом така казвате.

Брат Наблюдателна Кула започна да го обзема усещането, че нещо не е наред, но не можеше съвсем точно да каже какво.

- Ъъ - започна той. - Братя?

Те също се поместиха притеснени. Нещо в стаята ги караше да настръхнат. Имаше атмосфера.

- Братя - повтори Брат Наблюдателна Кула, като се опитваше отново да завладее позиции, - всички сме тук, нали?

Последва разтревожен хор от съгласяващи се гласове.

- Разбира се, че сме.

- Какво има?

- Да!

- ДА.

- Да.

Ето я, появи се отново-една почти неуловима нередност в нещата, която човек не можеше точно да посочи с пръст, защото пръстът му беше прекалено уплашен, че да го направи. Но безпокойните мисли на Брат Наблюдателна Кула бяха прекъснати от драцене по покрива. Няколко буци мазилка паднаха в кръга.

- Братя? - нервно повтори Брат Наблюдателна Кула.

Сега последва един от онези тихи шумове - дълга, бръмчаща тишина от изключително съсредоточаване и може би само поемането на дъх в дробове с размера на купи сено. Последните плъхове от самоувереността на Брат Наблюдателна Кула побягнаха от потъващия кораб на смелостта.

- Брат Пазачо, дали не би могъл да отключиш портата на ужаса... - изрече с разтреперан глас.

И после се блисна светлина.

Без болка. Без време.

Смъртта отнема много неща, особено ако пристигне при температура, достатъчно висока, че да изпари желязо, а едно от тях са и илюзиите на човек. Безсмъртните останки от Брат Наблюдателна Кула проследиха с поглед как драконът отлетя в мъглата, после сведоха поглед към втвърдяващата се локва от камък, метал и всевъзможни други елементи, което беше всичко, останало от тайната щаб-квартира. И от нейните обитатели, даде си сметка той, с безразличието, което е част от това да си умрял. Цял живот живееш и накрая свършваш като нищо и никакво петно, дето се върти като сметана в

чашата с кафето. Каквито и да бяха играчките, дето си ги играят боговете, те се развиваха по адски загадъчен начин.

Той вдигна очи към закачулената фигура до себе си.

- Изобщо не сме искали това - немошно каза той. - Честна дума. Не се обиждай. Просто искахме това, което ни се полагаше.

Една кокалеста ръка го потупа по рамото, без грубост.

И Смърт каза:

- ПОЗДРАВЯВАМ ВИ.

Като изключим Върховния Старши Учител, единственият Проясен Брат, който отсъстваше по времето на дракона, беше Брат Пръсти. Бяха го изпратили да купи няколко пици. Брат Пръсти беше вечното момче за поръчки. Излизаше им по-евтино. Той така и не си беше направил труда да овладее изкуството да плаща за покупките.

Когато стражите се струпяха точно зад гърба на Еърл, Брат Пръсти тъкмо се беше изправил с купчина картонени кутии в ръце и с увиснало чене.

Там, където трябваше да се намира портата на ужаса, имаше разтопено петно от най-разнородни вещества.

- О, божичко! - рече Лейди Рамкин. Ваймс се смъкна от каретата и потупа Брат Пръсти по рамото.

- Извинете, господине, дали случайно и вие не виждате това...

Когато Брат Пръсти се обърна към него, лицето му беше лицето на човек, който е прелетял с планер над входа за Ада. Не спираше да отваря и затваря уста, но не издаваше нито звук.

Ваймс опита отново. Абсолютният ужас, смразил изражението на Брат Пръсти, започваше да му се предава.

- Бихте ли били така любезни да ме последвате до Двора - каза Ваймс, - имам основания да вярвам, че вие...

Той се поколеба. Не беше съвсем сигурен какво точно има основания да вярва. Но човекът очевидно беше виновен. Личеше си само като го погледнеш. Може бе не за нещо конкретно. Просто виновен в най-общ смисъл.

- Ммммммммммх - каза Брат Пръсти.

Сержант Колън учтиво повдигна капака на най-горната кутия.

- Какво е твоето заключение, Сержант? - попита Ваймс, като отстъпи назад.

- Тъ. Прилича на "Клацианска пикантна с аншоа", сър - рече Сержант Колън с глас на познавач.

- Имам предвид човека - отегчено каза Ваймс.

- Ннннннн - каза Брат Пръсти.

Колън се взря под качулката.

- О, аз го познавам, сър. Бенджи "Леката Стъпка" Богис, сър. Той е саро de monty в Гилдията на Крадците. Знам го от едно време, сър. Хитро малко копеле. Работеше в Университета.

- Какво, като магьосник? - попита Ваймс.

- Каквото му паднеше, сър. Градинарство, дърводелство и такива ми ти неща.

- О! Така ли?

- Дали не можем да направим нещо за горкия човек? - попита Лейди Рамкин.

Ноби енергично отдаде чест.

- Мога да го ритна в задника вместо вас, ако желаете, милейди.

- Ддддррр - каза Брат Пръсти, който започваше да се тресе неконтролируемо, докато Лейди Рамкин се усмихна с желязната, безизразна

усмивка на високопоставена дама, твърдо решена да не показва, че е разбрала онова, което току-що са ѝ казали.

- Качете го в каретата, вие двамата - каза Ваймс. - Ако не възразявате, Лейди Рамкин...

- ...Сибил... - поправи го Лейди Рамкин.

Ваймс се изчерви, след което продължи:

- Може би ще е добре да го задържим. Да го обвиним в кражбата на една книга, а именно: "Как да призоваваме дракони".

- Точно така, сър - каза Сержант Колън. - А и пиците ще изстинат. Знаете как се скапва сиренето, като изстине.

- И да не се рита - предупреди Ваймс. - Даже и по местата, които не се виждат. Керът, ти идваш с мен.

- Ддцдррраааа - обади се Брат Пръсти.

- И вземете Еръл - добави Ваймс. - Побърква се тук. Ербап дяволче, трябва да му се признае.

- Великолепно, като се замисли човек - рече Колън.

Еръл препускаше нагоре надолу пред опустошената сграда и виеше.

- Погледнете го - каза Ваймс. - Няма търпение да се сбие. - Погледът му беше привлечен като кукла на конци към кълбестите облаци на мъглата.

Там някъде е, помисли си той.

- Какво ще правим сега, сър? - попита Керът, когато каретата изтрополи нататък.

- Не те е страх, нали? - каза Ваймс.

- Не, сър.

Начинът, по който го каза, зачопли нещо в мозъка на Ваймс.

- Не, нали Предполагам, дължи се на това, че са те отгледали джуджета.

Нямаш въображение.

- Сигурен съм, че правя каквото мога, сър - твърдо каза Керът.

- Още ли изпращаш цялата си заплата вкъщи на майка си?

- Да, сър.

- Ти си добро момче.

- Дасър. Та, какво ще правим, Капитан Ваймс? - повтори Керът.

Ваймс се огледа наоколо. Направи няколко безцелни, гневни крачки.

Разтвори широко ръце, после ги пусна, прилепени до тялото.

- Откъде да знам? Ще предупредим хората, струва ми се. Най-добре да идем в двореца на Патриция. А след това...

В мъглата се чуха стъпки. Ваймс се вцепени, поднесе пръст към устните си и придърпа Керът под навеса на един вход.

От талазите изникна фигура.

Още една, помисли си Ваймс. Е, не съществува закон срещу носенето на дълги черни плащове и на дълбоки качулки. Могат да съществуват една камара съвършено невинни причини, поради които този човек носи дълъг черен плащ и дълбока качулка и стои пред разстопена до основи къща призори.

Може би бих могъл да го попитам за поне една от тях.

Той излезе на открито.

- Извинете, господине... - започна той. Качулката рязко се завъртя. Чу се свистенето на дълбоко поет дъх.

- Просто се чудя дали не бихте имали нещо против... след него, волнонаемен полицаи!

Фигурата имаше добър старт. Тя се спусна по улицата и вече беше стигнала до ъгъла, преди още Ваймс да стигне до средата. Той сви зад завоя точно навреме, за да види сянката ѝ, която изчезна по някаква уличка.

Ваймс усети, че бяга сам. Закова се задъхано на място и се обърна назад, тъкмо за да види как Керът свива зад ъгъла в спокоен ход.

- Какво има? - изхъхри той.

- Сержант Колън каза да не тичам - рече Керът. Ваймс го погледна с мътен поглед. После го озари бавно прозрение.

- О! Аз, въ, разбирам. Не мисля, че е имал предвид при всички случаи, момче. - Вгледа се обратно в мъглата. - Не че имахме много шансове в тази мъгла и по тези улици.

- Може да е бил просто някой невинен наблюдател, сър.

- Какво, В Анкх-Морпорк?

- Да, сър.

- Тогава трябваше да го хванем само заради тази му уникална характеристика - рече Ваймс и потупа Керът по рамото. - Хайде. Най-добре да тръгваме към двореца на Патриция.

- Двореца на Краля - поправи го Керът.

- Какво? - рече Ваймс. Влакът на мисълта му временно бе вкаран в глуха линия.

- Сега вече е Кралският дворец - каза Керът.

Ваймс примижа косо към него. Засмя се късо и нерадостно.

- Да, точно така - съгласи се той. - На нашия крал-драконоубиец. Браво на това момче. - Въздъхна. - Това няма да им хареса.

Наистина не им хареса. На никого не му хареса.

Първият проблем беше кралската гвардия.

Ваймс не ги обичаше. Те също не го обичаха. Добре де, простите войници може и да ги делеше само една крачка от дребните простаци, но пък, според професионалното мнение на Ваймс, дворцовата гвардия в наши дни я делеше само една-единствена крачка от това да е най-долната престъпна пасмина, която градът някога е раждал. Една крачка още по-надолу. Щеше да им се наложи да се попроменят малко, преди дори изобщо да си помислят, че е възможно да ги включат в списъка на "Десетте Най-нетърсени хора".

Те бяха груби. Бяха сурови. Те не бяха изметта на канавките, бяха онова, което все още оставаше полепнало по канавките, след като машините, които са ги измели, са предали богу дух от изтощение. Патрицията им плащаше изключително добре, а най-вероятно сега някой друг им плащаше изключително добре, защото, когато Ваймс се приближи до портите, двама от тях престанаха да се излежават, подпрени на стените, и се изправиха, като продължаваха да поддържат точно толкова количество физиологична отпуснатост, че да предизвикат максимална обида.

- Капитан Ваймс - каза Ваймс, вперил поглед право напред. - Да видя краля. От извънредна важност е.

- Тъй ли? Е, тъй ще трябва да е - рече стражът. - Капитан Слаймс, тъй ли беше?

- Ваймс - равнодушно каза капитанът. - С "В".

Единият от гардовете кимна към другаря си.

- Ваймс. С "В".

- Представи си, моля ти се - рече другият.

- Изключително спешно е - каза Ваймс, запазвайки дървено изражение.

Опита се да се премести напред.

Първият гард направи чевръсто крачка встрани и остро го ръгна в гърдите.

- Никой никъде няма да ходи. Кралски заповеди, ясно? Тъй че можеш да се омиташ обратно в дупката си, Капитан Ваймс с "В".

Не думите бяха тези, които подкокоросаха Ваймс. Беше начинът, по който другият се изкикоти гадно.

- Отдръпнете се.

Гардът се наведе към него.

- Кой ще ме принуди, - той почука по шлема на Ваймс, - а, тикво?

Има мигове, когато е същинско удоволствие да пуснеш бомбата начаса.

- Волнонаемен полицаи Керът, искам да арестуваш тези мъже - каза Ваймс.

Керът отдаде чест.

- Слушам, сър.

После се обърна и пъргаво изприпка назад по пътя, по който бяха дошли.

- Ей! - извика Ваймс, когато момчето изчезна зад ъгъла.

- Ето това обичам да виждам - каза първият гард, облягайки се на копието си. - Млади инициативни мъже като този. Умно момче. Не иска да спре тук и да му откъснат ушите. Това е един млад мъж, който ще стигне далеч, ако има някакъв ум в главата.

- Много разумно - потвърди другият страж и облегна копието си на стената. - От вас, това, Нощната Стража, ми иде да повърна - разговорчиво каза той. - Само сводничите за това-онова, и никога никаква работа не вършите. Как се беше наперил, все едно си голямата работа. Така че аз и Клерънс ще ви покажем какво означава наистина да пазиш, нали така?

С единия от двамата ще успее да се справя, помисли си Ваймс, докато отстъпи няколко крачки назад. Ако гледа на другата страна.

Клерънс подпря копието си на портата и си плю на ръцете.

Последва дълъг, ужасяващ вой. Ваймс с почуда установи, че не идва от него.

Изад ъгъла с устремен бяг се появи Керът. В двете си ръце държеше по една брадва.

Огромните му кожени сандали шляпаха по паветата, докато се носеше все по-наблизо и непрекъснато набираше скорост. И през цялото време се чуваше този вик "дийдахдийдахдийдах", като нещо, уловено в капан на дъното на двутонален ехтящ каньон.

Двамата дворцови стражи се смръзнаха от учудване.

- На ваше място аз бих залегнал - обади се Ваймс някъде около нивото на земята.

Двете брадви се откъснаха от ръцете на Керът и изсвистяха през въздуха с шум като от двойка яребици. Едната удари портата на двореца, като се заби наполовина в дървенията. Другата удари дръжката на първата и я разцепи. После пристигна Керът.

Ваймс отиде и поседна за малко на една съседна пейка, даже си сви цигара.

Най-после той каза:

- Струва ми се, че им стига толкова, полицаи. Мисля, че сега вече ще пожелаят да дойдат доброволно.

- Да, сър. В какво са обвинени, сър? - попита Керът, хванал по едно безжизнено тяло във всяка ръка.

- Нападение срещу офицер от Стражата при изпълнение на служебните му задължения и... о, да. Оказване на съпротива при арестуването им.

- В Раздел (VII) от Декрета за Обществения Ред от 1457 г. ли? - попита Керът.

- Да - тържествено отвърна Ваймс. - Да. Да, струва ми се.

- Но те не оказаха голяма съпротива, сър - изтъкна Керът.

- Е, тогава, за опит за оказване на съпротива. Аз просто бих ги оставил до стената, докато се върнем. Не очаквам, че биха пожелали да ходят където и да било.

- Имате право, сър.

- Не ги наранявай, обаче. Не трябва да се нараняват затворниците.

- Точно така, сър - каза Керът съзнателно. - Веднъж обвинени, затворниците имат права, сър. Така пише в Декрета за Достойнството на Човека (Граждански Права) от 1341 г. Все това повтарям на Ефрейтор Нобс. Те имат Права, викам му. Това ще рече, сиреч да не ги Ръгаш с Ботуша.

- Много добре казано, полицай.

Керът погледна надолу.

- Имате право да не говорите. Имате право да не се нараните, като падате надолу по стъпалата към килиите. Имате право да не скачате през високи прозорци. Не сте длъжни да казвате каквото и да било, нали така, но всяко едно нещо, което кажете, ами, ще съм длъжен да го запиша и може да бъде използвано срещу вас. - Той си извади тетрадката и наплюнчи молив. Наведе се още по-надолу. - Моля?

Вдигна очи към Ваймс.

- Как се пише "пъшкам", сър?

- П-Ъ-Ж-К-Ъ-М, струва ми се.

- Много добре, сър.

- О, и... полицай?

- Да, сър?

- Защо с брадви?

- Те бяха въоръжени, сър. Взех ги от ковачницата на Пазарната Улица, сър. Казах, че ще се върнете по-късно да платите за тях.

- Ами вика? - немощно попита Ваймс.

- Боеен вой на джуджетата, сър - отвърна гордо Керът.

- Хубав вик. - Ваймс внимателно подбираше думите. - Но бих ти бил признателен, ако първо ме предупреждаваш друг път, ясно?

- Разбира се, сър.

- Бих предпочел в писмена форма.

Библиотекарят продължаваше нататък с танцова стъпка. Напредваше бавно, тъй като имаше неща, които не изгаряше от желание да срещне. Раждат се създания, които да запълнят всяка една ниша в природата, а доста от онези в прашната необятност на Б-пространството най-добре да отбягваш. Те бяха далеч по-необичайни от обикновените необичайни създания.

Предпазваше се, като внимателно следеше дребните дървесни рачета, които безобидно пасяха в праха. Щом те се разбягваха, значи беше време да се крие. На няколко пъти му се наложи да се прилепи плътно до рафтовете щом някоя енциклопедия профучеше с гръм край него. Изчака търпеливо, докато пропълзя стадо Твари, захапало съдържанието на няколко подбрани книги и което оставяше зад гърба си купища малки тънки томчета с литературна критика. А имаше и други неща, от които той побърза да избяга и се опита да не се взира много-много в тях...

А трябваше да избягва клишетата на всяка цена.

Изяде и последния си фъстък на върха на една подвижна стълба, която хрупахе безразсъдно от най-горните рафтове.

Тази територия определено имаше позната атмосфера, или поне на него му се стори, че най-накрая ще му стане позната. Времето имаше различно

значение в Б-пространството.

Имаше рафтове, профилът на които той усещаше, че познава. Заглавията на книгите, макар и все още непонятни, съдържаха измамния намек за четливост. Дори и плесенясалият въздух имаше мирис, който му се струваше познат.

Затътри се бързо по една странична пътека, сви зад ъгъла и, с почти безпогрешно чувство за ориентация, се вмъкна в онази група измерения, която хората, тъй като не познават по-добри, считат за нормални.

Просто усети, че му става страшно горещо и че козината му щръква право нагоре, докато времевата енергия постепенно се освободи.

Намираше се в тъмното.

Протегна една ръка и опипа кориците на книгите до себе си. А! Сега вече знаеше къде е.

Беше си вкъщи.

Не си беше идвал вкъщи от цяла седмица.

Много важно беше да не оставя стъпки. Но това не беше проблем. Покатери се по страничното рамо на най-близката етажерка и, под звездната светлина на кубето, продължи бързо нататък.

Лупин Уанз вдигна свиреп и кръвясал поглед от купчината на писалището си. Никой в града нищо не разбираше от коронации. Налагаше се да учи в движение. Трябваше да има изобилие от неща, които да се размахват, това поне го знаеше.

- Да? - каза той рязко.

- Тъ, някакъв Капитан Ваймс иска да ви види - каза лакеят.

- Ваймс от Нощната Стража?

- Да, сър. Казва, че било от изключителна важност.

Уанз погледна надолу към списъка си с други неща, които също бяха от изключителна важност. Коронясването на краля, например. Всичките висши свещеници от петдесет и три религии си оспорваха тази чест. Щеше да стане меле. Пък и проблемът със скъпоценните камъни на короната.

Или по-скоро, липсата на скъпоценни камъни на короната. Някъде сред предходните поколения скъпоценните камъни от короната бяха изчезнали. Един бижутер от Улицата на Изкусните Занаятчийци правеше каквото беше по силите му за момента с позлата и стъкло.

Ваймс можеше да почака.

- Кажи му да дойде друг ден.

- Най-добре да ни видите сега - рече Ваймс, като изникна на вратата.

Уанз го изглежда ядосано.

- Е, след като сте тук... - започна той.

Ваймс тръшна шлема си върху писалището на Уанз по начин, който се стори оскърбителен на секретаря, и седна.

- Седнете - каза Уанз.

- Закусвали ли сте вече? - попита Ваймс.

- Всъщност не... - започна Уанз.

- Не се притеснявайте - весело каза Ваймс, - полицай Керът ще иде да види какво има в кухнята. Това момче ще му покаже пътя.

Когато излязоха, Уанз се надвеси през купчината хартия.

- Най-добре да съществува основателна причина за... - започна той.

- Драконът се върна - каза Ваймс.

Уанз се опули срещу него за известно време. Ваймс му отвърна със

същото. Сетивата на Уанз се завърнаха от каквито и да бяха краищата, в които се бяха забили.

- Пиеш напоследък, нали?

- Не. Драконът се върна.

- Слушай сега... - поде Уанз.

- Видях го - спокойно каза Ваймс.

- Дракон? Сигурен ли си?

Ваймс се наведе през писалището.

- Не! Може и да съм направил някоя шибана грешка! - изкрещя той. -

Може да е било нещо друго с адски големи нокти, огромни кожени крила и горещ, огнен дъх! Сигурно съществуват цял куп подобни неща!

- Но всички ние видяхме как го убиват! - каза Уанз.

- Не знам какво сте видели вие! - рече Ваймс. - Но знам аз какво съм видял!

Той се облегна назад разтреперан. Изведнъж се почувства страшно уморен.

- Както и да е - започна с по-спокоен тон, - подпали една къща на Опърпаната Улица. Също като другите.

- Някой измъкна ли се жив?

Ваймс хвана главата си в ръце. Помисли си кога за последен път беше спал, нормално спане, от онова с чаршафите. Или пък беше ял, ако е за въпрос. Снощи ли беше или пък предишната нощ? Изобщо, сега като се замислеше, беше ли спал въобще през целия си живот? Май не. Ръцете на Морфей бяха запретнали ръкави и удряха яки плесници в дъното на мозъка му, но част от него се съпротивляваше. Някой да се е измъкнал ли?...

- За кого питате, по-точно?

- За хората в къщата, разбира се - каза Уанз. - Предполагам, че вътре е имало хора. Нощем, това имам предвид.

- О? О! Да. Не беше обикновена къща. Струва ми се, че беше някакво тайно общество или нещо такова - успя да каже Ваймс. Нещо щракна в мозъка му, но той беше твърде уморен, за да се занимава с него.

- Магия, искаш да кажеш?

- Н'нам. Може би. Хора с наметала. Сега ще ми каже, че се престарavam, помисли си той. И ще има право, разбира се.

- Виж - започна Уанз много мило. - Хора, които се замесват с магия и не знаят как да я контролират, е, ами те могат да се вдигнат във въздуха и...

- Да се вдигнат във въздуха?

- А последните няколко дни бяха прекалено напрегнати за теб - продължи Уанз с успокояващ тон. - Ако и мен ме беше повалил дракон и насмалко ме беше изгорил жив, предполагам, че и аз щях само дракони да виждам пред погледа си.

Ваймс го зяпна, зинал уста. Не можа да се сети за нищо, което да му каже. Какъвто и опънат и навързан ластик да го беше движил през последните няколко дни, той се беше отпуснал съвършено.

- Дали не се престарavam, а? - попита Уанз.

А, помисли си Ваймс. Много добре.

И залитна напред.

Библиотекарят се наведе предпазливо от върха на етажерката и протегна ръка в тъмнината.

Ето я.

Дебелите му нокти сграбчиха обложката на книгата, дръпнаха я нежно от рафта и я повдигнаха. Той нагласи внимателно и фенера.

Нямаше съмнение. "Как да призоваваме дракони". Единствен екземпляр, първо издание, леко потъмняло и доста опърлено от дракони.

Той остави лампата до себе си и зачете първата страница.

- Мммм? - каза Ваймс, щом се събуди.

- Донесох ви хубава чаша чай, Капитане - каза Сержант Колън. - И фигинка.

Ваймс го погледна тъпо.

- Бяхте заспали - услужливо каза Сержант Колън. - Никакъв ви нямаше, когато Керът ви върна.

Ваймс огледа вече познатата обстановка на Двора.

- О...

- Аз и Ноби се занимаваме с малко разследване - каза Колън. - Нали се сещате за оная къща, дето се разтопи? Е, там никой не живее. Само стаи, дето се дават под наем. Е, ние открихме кой ги наема. Има пазач, който ходи там всяка вечер да прибере столовете и да заключи. Голяма гюрултия вдигна, че са я изпепелили. Знаете ги какви са пазачите.

Той се облегна назад, в очакване на аплодисменти.

- Браво - прилежно рече Ваймс, докато топеше фигинката в чая.

- Ами, използват я три общества - рече Колън. Той си извади тетрадката. - А именно, тъй, Анкх-Морпоркското Общество на Ценителите на Изящното Изкуство, хъм хъм, Морпоркският танцов и песенен ансамбъл, и Прояснените Братя на Абаносовата Нощ.

- Защо "хъм хъм"? - попита Ваймс.

- Ами, знаете. Изящно Изкуство. Т'ва са само някакви мъже, дето рисуват голи млади жени. Модели - обясни Колън осведомено. - Пазачът ми каза. Някои от тях нямат даже боя по четките, вика. Срамота.

Сигурно съществуват един милион приказки из града, помисли си Ваймс. Защо на мен винаги ми се пада да слушам такива?

- Кога се събират? - попита той.

- В понеделник, 7.30, десет пенса входна такса - отговори Колън незабавно. - А колкото до танцовия ансамбъл... ами, с тях няма проблем. Нали ти все се чудеше какво прави Ефрейтор Нобс във вечерите, когато не е на работа?

Физиономията на Колън се цепна, ухилена като ряпа.

- Не! - възкликна Ваймс, неспособен да повярва.

- Не и Ноби?

- Ама да! - каза Колън, възрадвайки се от резултата.

- Какво, подскача насам-натам със звънци по него и си развява кърпичката във въздуха.

- Той казва, че било важно да се съхраняват старите народни обичаи.

- Ноби? Господинчото с Метални Бомбета на Обувките? Той, дето вика "аз просто проверявах дръжката на вратата и тя сама се отвори?"

- Да! Странни работи стават по тоя свят, нали така? Много се засрами, като го разкрихме.

- Божичко! - възкликна Ваймс.

- Ето ти още едно доказателство, че човек никога не знае - рече Колън.

- Както и да е, пазачът каза, че Прояснените Братя винаги много разхвърляно

оставяли. Прашни тебеширени следи по пода, вика. И никога не подреждат столовете обратно както трябва, нито си измиват самовара. Напоследък много често се събирали, вика. Миналата седмица художниците на голите жени трябвало да се съберат някъде другаде.

- Какво направихте с нашия заподозрян? - попита Ваймс.

- Той ли? О, той стана беглец, Капитане - отвърна сержантът, видимо притеснен.

- Защо? Нямаше вид на способен да избяга където и да било.

- Ами, когато се върнахме тук, го оставихме до огъня и го завихме, щото непрекъснато трепереше.

- Надавам се, че не сте му изiali пиците.

- Еръл ги изяде. Заради сиренето, нали знаете, то съвсем се...

- Продължавай.

- Ами - смутено рече Колън, - не спираше да трепери, един вид, и мънкаше за дракони и такива ми ти неща. Дожаля ни за него, да си кажа право. И после той скочи на крака и побягна през вратата без абсолютно никаква причина.

Ваймс погледна към голямото, открито, нечестно лице на сержанта.

- Никаква ли?

- Ами, ние решихме да похапнем, тъй че изпратих Ноби до фурната, нали разбирате, и... ами, помислихме си, че затворникът и той трябва нещо да хапне...

- Да? - насърчително каза Ваймс.

- Ами, когато Ноби го попита дали не иска препечена фигинка, той просто изпищя и побягна.

- Само толкова? - попита Ваймс. - И не сте го заплашвали по никой начин?

- Честна дума, Капитане. Малко загадъчно, мен ако питаш. Непрекъснато повтаряше за някакъв си Върховен Старши Учител.

- Хммм. - Ваймс погледна през прозореца. Сива мъгла ограждаше света с мрачна светлина. - Колко е часът?

- Пет часа, сър.

- Добре. Така, преди да се е стъмнило...

Колън се прокашли.

- Сутринта, сър. Утре сме вече, сър.

- Оставили сте ме да спя цял ден?

- Сърце не ни даде да ви събудим, сър. Нямаше драконови действия, ако за това си мислите. Всъщност, мъртва тишина навсякъде наоколо.

Ваймс го изгледа кръвнишки и отвори прозореца със замах.

Мъглата се спусна навътре в бавен, обрамчен в жълто водопад.

- Струва ни се, че сигурно е отлетял - обади се гласът на Колън зад гърба му.

Ваймс се втренчи в тежките, кълбести облаци горе.

- Надявам се да се проясни за коронацията - продължи Колън разтревожено. - Добре ли сте, сър?

Не е отлетял, помисли си Ваймс. Защо му е да отлита? Ние не можем да го нараним, а тук си има всичко, което му е необходимо. Там някъде горе е.

- Добре ли сте, сър? - повтори Колън. Трябва да е там високо горе, в мъглата. Там има всякакви кули и подобни.

- В колко часа е коронацията, Сержант?

- По пладне, сър. А Г-н Уанз изпрати съобщение, че трябва да сте в най-хубавата си броня сред гражданските лидери, сър.

- О, така ли?
- А Сержант Хамък и дневният отряд ще патрулират маршрута, сър.
- Там горе е, Сержант - каза Ваймс. - Всъщност дори го подушвам.
- Да, сър - покорно рече Колън.
- Сега решава какво ще прави по-нататък.
- Да, сър?
- Не са глупави, да ти кажа. Просто не мислят като нас.
- Да, сър.
- Така че всякакво патрулиране на маршрута може да върви по дяволите.

Искам ви вас тримата горе на покривите, ясно?

- Да, съ... какво?
- Горе на покривите. Високо горе. Искам ние да сме първите, които да узнаят, веднага щом се раздвижи.

Колън се опита да посочи с изражението на лицето си, че ТОЙ пък не иска.

- Мислите ли, че това е добра идея, сър? - осмели се да попита.

Ваймс го погледна с празен поглед.

- Да, Сержант, така мисля. Моя беше - студено каза той. - А сега тръгвай и изпълнявай.

Когато Ваймс остана сам, той се изми и се избърсна със студена вода, после затършува из военния си сандък, докато не изрови церемониалния си нагръдник и червена пелерина. Е, пелерината е била червена някога, и все още беше, тук-там, макар че по-голямата част от нея наподобяваше малка мрежа, използвана много успешно за лов на молци. Имаше също така и шлем, предизвикателно без пера, от който дебелият една молекула пласт позлата много, много отдавна се беше олющил.

Беше започнал да спестява за ново наметало, някога. Какво ли се беше случило с парите?

В стаята нямаше никой. Еръл лежеше в останките от четвъртата касетка от плодове, която Ноби беше задигнал за него. Всичко останало беше или изядено, или разтопено.

В топлата тишина неспирното гълголене на стомаха му се чуваше особено силно. От време на време той изскимтяваше.

Ваймс го почеса безцелно зад ушите.

- Какво ти е, момчето ми? - попита той.

Вратата изскърца и се отвори. Влезе Керът, видя Ваймс, приклепнал до изпотрошената касетка, и отдаде чест.

- Малко се безпокоим за него, Капитане - обади се, без да го питат. - Не си е изял въглищата. Само лежи там и непрекъснато трепери и вие. Дали нещо не му е наред, как мислите?

- Възможно е - рече Ваймс. - Но нещо да не му е наред е доста нормално за дракон. Те винаги го преживяват. По един или друг начин.

Еръл го изгледа скръбно и отново затвори очи. Ваймс метна собственото си парцаливо одеяло върху него.

Чу се писукане. Той бръкна до треперещото тяло на дракона, измъкна малко гумено хипопотамче, зяпна го изненадан, след което го стисна един-два пъти за опит.

- Помислих си за нещо, с което да си играе - каза Керът, леко засрамен.

- Купил си му малка играчка?
- Да, сър.
- Колко мило.

Ваймс се надяваше, че Керът не е забелязал мъхнатата топка, затъкната в дъното на кутията. Беше доста скъпа. Обърна гръб и на двамата и излезе в света отвън.

Сега имаше още повече знамена. Хората започваха да изпълват главните улици, макар че оставаха часове за чакане. Пак беше много потискащо.

Като никога усети апетит, но този път само една-две чаши нямаше да му стигнат, за да се засити. Упъти се за закуска към "Къщата на Ребрата" на Харга по дългогодишен навик, и там го посрещна нова неприятна изненада. Обикновено единствената украса вътре беше по фланелата на Шам Харга, а храната представляваше нещо доста солидно за студените утрини, с много калории, мазнини, протеини, а може би някой и друг витамин, който тихичко плачеше, че е съвсем сам. А сега усърдно направени хартиени серпантини кръстосваха стаята и той се озова, изправен срещу едно изрисувано меню, на което думите "Коронатсия" и "Кралска" се срещаха някъде по всеки един криволичещ ред.

Ваймс посочи уморено най-горе на менюто.

- Какво е това?

Харга се вгледа в него. Бяха сами в покритото с мазнина кафе.

- Пише "Купети си Кралзки Срештъ", Капитане - гордо каза той.

- Какво ще рече това?

Харга се почеса с черпак по главата.

- Ще рече това, че ако кралят мине оттук, ще му хареса.

- А имаш ли нещо, дето не е толкова аристократично, като за мен, да хапна, а? - кисело попита Ваймс и си поръча филия плебейски препържен хляб и пролетарска пържола, толкова недопечена, че още се чуваше как квичи. Ваймс я изяде на бара.

Неопределим стържещ шум обезпокои мислите му.

- Какво правиш? - попита той.

Харга вдигна виновно очи от работата си зад тезгяха.

- Нищо, Капитане.

Опита се да скрие вещественото доказателство зад гърба си, когато Ваймс го изгледа свирепо над изстърганата с нож дървения.

- Хайде, Шам. На мен можеш да ми покажеш.

Мускулестите ръце на Харга се появиха неохотно.

- Просто изчегъртвах старата мазнина от тигана - смутолеви той.

- Разбирам. А от колко време се познаваме, Шам? - попита Ваймс ужасно любезно.

- От години, Капитане - рече Харга. - Идваш тук почти всеки ден, най-редовно. Един от най-добрите ми клиенти.

Ваймс се наведе над тезгяха, докато носът му не се изравни с пихтиестото, розово нещо наред лицето на Харга.

- И през всичкото това време някога изобщо да си сменял мазнината?

Харга се опита да отстъпи назад.

- Ами...

- Като приятел ми беше тая стара мазнина - продължи Ваймс. - Имаше едни малки черни парченца из нея, дето така добре си ги познавах и ги бях обикнал. Тя сама по себе си е блюдо. А си изчистил и кафеника, така ли е. Личи си. Това е някаква немощна и слаба помия, дето не може да се пие. Старото кафе, ами, то си имаше аромат.

- Е, рекох си, че е време...

- Защо?

Харга изпусна тигана от дундавите си пръсти.

- Ами, рекох си, ако случайно кралят влезе тук...

- Вие всички сте се побъркали!

- Но, Капитане...

Обвинителният пръст на Ваймс се заби чак до втората става в обемиестата фланела на Харга.

- Вие дори не знаете как се казва горкото момче! - изкрещя той.

Харга се окопоти.

- Аз знам, Капитане - заекна той. - Разбира се, че знам. Виждал съм го по украсата и прочее. Казва се Рекс Виват.

Много леко, като клатеше глава от отчаяние, а сърцето му плачеше заради абсолютното раболепие на човешкия род, Ваймс го пусна.

В едно друго време и на друго място Библиотекарят довърши четенето си. Беше стигнал до края на текста. Не края на книгата - оставаше още адски много от нея. Но тя беше опърлена до неузнаваемост.

Не че беше много лесно да прочете последните няколко неизгорени страници. Ръката на автора е треперела, пишел е бързо, а и много е драскал. Но Библиотекарят се беше преборил с не един и два ужасяващи текста в някои от най-страшно окованите книги, думи, които се опитваха да те прочетат, докато ги четеш, думи, които се гърчеха по страниците. Тези поне не бяха такива думи. Това бяха просто думите на човек, уплашен за живота си. Човек, който пише ужасно предупреждение.

Това беше една страница, малко преди изгорената част, която привлече погледа на Библиотекаря. Той седна и се вгледа в нея известно време. После се вгледа в тъмнината.

Това беше неговата тъмнина. Беше заспал там някъде. В нея насам се упътваше крадец, за да открадне тази книга. И после някой ще прочете тази книга, ще прочете тези думи, но въпреки всичко ще го направи.

Ръцете го засърбяха.

Единственото, което трябваше да направи, бе да скрие книгата, или да я изпусне върху главата на крадеца и да го обезвреди.

Той отново се вгледа в тъмнината...

Но това би било вмешателство в хода на историята. Можеха да се случат страшни неща. Библиотекарят знаеше всичко за тях, това беше част от нещата, които трябва да знаеш, преди да те допуснат в Б-пространството. Беше виждал картинки в старинни книги. Времето можеше да се раздвоява като крачолите на панталони. Човек можеше да се окаже в погрешния крачол, живеейки живот, който всъщност се случва на другия крачол, разговаряйки с хора, които не са в неговия крачол, блъскайки се в стени, дето вече не са там. Животът би могъл да е ужасен в погрешния крачол на Времето.

Освен това, то противоречеше на правилата на Библиотеката*.

[* Трите правила на Библиотекарите на Времето и Пространството са: 1) Мълчание; 2) Книгите трябва да бъдат върнати не по-късно от последната посочена дата; и 3) Не се намесвайте в природата на каузалността.]

Братството на Библиотекарите на Времето и Пространството сигурно щеше да има какво да каже по въпроса, ако той се захванеше да ръчка каузалността.

Внимателно затвори книгата и я пхна обратно на рафта. После лекичко се запремята от етажерка на етажерка, докато стигна до вратата. За един миг се спря и погледна към собственото си спящо тяло долу. Може би се почуди, за кратко, дали да не се събуди, да си поприказват малко, да си каже, че

има приятели и да не се тревожи. Дори и така да беше, реши да не го прави. Можеш сума ти неприятности да си навлечеш по този начин.

Вместо това се измъкна през вратата, после се спотаи в сенките, проследи забуления крадец, когато той излезе, притиснал книгата към себе си, и изчака близо до портата на ужаса в дъжда, докато Проясненото Братство не се събра и, когато и последният от тях си тръгна, го проследи до дома му, и си промърмори с антропоидна изненада...

И после се върна на бегом в Библиотеката си и по коварните пътеки на Б-пространството.

До средата на утрото улиците бяха вече претъпкани, Ваймс удържа една надница на Ноби за това, че е размахал флагче, а над Двора се възцари атмосферата на мрак в телени ограждения, също като голям черен облак със спорадични светкавици, пробягващи в него.

- "Качете се на високо място" - мърмореше Ноби.

- Много му е лесно да го каже.

- Очаквах с нетърпение ограждането на улиците - рече Колън. - Чудесно място за гледане щях да си намеря.

- Онази нощ разправяше за привилегиите и за правата на хората - обвинително каза Ноби.

- Да, ами, една от привилегиите и правата на този човек е да си намери чудесно място за гледане - каза сержантът. - Това е всичко, което мога да кажа.

- Никога не съм виждал капитана в толкова гадно настроение. По ми харесваше, когато пиеше. Струва ми се, че е...

- Знаете ли, мисля, че Еърл наистина е болен - обади се Керът.

Обърнаха се към кошницата от плодове.

- Много е горещ. А и цялата му кожа лъщи.

- Каква е нормалната температура на един дракон? - попита Колън.

- Ъхъ. Как се измерва? - попита Ноби.

- Мисля, че трябва да помолим Лейди Рамкин да го прегледа - каза Керът. - Тя ги знае тези неща.

- Не, тя сигурно се приготвя за коронацията. Не е редно да я безпокоим - възрази Колън. Той протегна ръка към треперещите хълбоци на Еърл. - Някога имах куче, което... аррргх! Това не е горещо, то направо ври!

- Давах му много вода, но той дори не я закача. Какво правиш с тоя чайник, Ноби?

Ноби го погледна невинно.

- Ами, помислих си, че няма нищо лошо, ако си направим по чаша чай, преди да излезем. Жалко да се губи...

- Свали го от него!

Дойде пладне. Мъглата не се вдигна, но се поразсея малко, за да пусне бледа жълта мараня там, където трябваше да се намира слънцето.

Макар че ходът на времето беше превърнал поста Капитан от Ношната Стража в нещо доста опърпано, то все още означаваше, че на Ваймс му се полага място при официални случаи. Вълчите закони го бяха преместили, обаче, така че сега той се намирал на най-ниския ред на скамейките, между Председателя на Сдружението на Просящите и шефа на Учителската Гилдия. Нямаше нищо против това. Всичко беше по-добро в сравнение с най-горния ред,

сред Убийците, Крадците, Търговците и всички останали, изплували на върха на обществото. Никога не знаеше за какво да си говори с тях. Както и да е, учителят беше кротка компания, тъй като не правеше нищо, освен че от време на време стискаше и отпускаше юмруци, и че хленчеше.

- Да не би нещо да не е наред с врата ви, Капитане? - учтиво го попита главният просяк, докато чакаха каретите.

- Какво? - отнесено рече Ваймс.

- Непрекъснато гледате нагоре.

- Хмм? О! Не. Всичко е наред.

Просякът се загърна в кадифеното си наметало.

- Дали случайно не бихте могли да заделите... - той млъкна, докато пресмяташе сумата съобразно статуса му, - около триста долара за граждански банкет с дванайсет блюда, а?

- Не.

- Имате право. Имате право - дружелюбно рече главният просяк.

Въздъхна. Не беше благодарна работа да си старши просяк. За теб оставаха само титлите. Долнопробните просяци преживяваха доста сносно от пенитата, които събираха, но хората винаги се обръщаха на другата страна, като ги врънкаш за резиденция с шестнайсет спални, в която да прекараш нощта.

Ваймс възобнови наблюдението си върху небето.

Горе на платформата Висшият Свещеник на Слепия Айо, който предишната нощ посредством сложен вселенски спор, а най-накрая и с бухалка с гвоздеи по нея, бе спечелил правото да короняса краля, се суетеше по приготвянията. До малкия подвижен жертвен олтар един завързан на въже козел кротко преживяше и вероятно си мислеше, на козешки: "Ама че късметлия козел съм, да ми се падне такава хубава гледка към процесията. Ето това ще е нещо, дето да го разказвам на козлетата."

Ваймс разгледа размитите очертания на най-близките сгради.

Далечно оживление подсказа, че церемониалната процесия вече е тръгнала.

Около платформата настъпи трескаво движение, щом Лупин Уанз подкара тълпа от слуги, които разстлаха морав килим надолу по стъпалата.

От другата страна на площада, сред редиците на поизбледнялата Анкх-Морпоркска аристокрация, Лейди Рамкин вирна лице нагоре.

Около трона, който набързо бяха сковали от дърво и златно фолио, известен брой по-низши свещеници, някои от тях с леки наранявания по главите, се наредиха по местата си.

Ваймс се размърда, долавяйки ударите на собственото си сърце, и се втренчи в маранята над реката.

...и видя крилата.

"Скъпи Майко и Татко! (пишеше Керът между прилежните взирания в мъглата)

Ами, градът е на крак за коронацията, което е нещо по-сложно, отколкото въщи, а сега аз съм и на Дневна служба. Жалко, защото щях да гледам Коронацията с Рийт, но няма смисъл да се оплаквам. Сега трябва да вървя, защото всеки миг очакваме един дракон, макар че той не съществува наистина. Ваш любящ син, Керът.

PS. Виждали ли сте Минти напоследък?"

- Ах ти, идиот такъв!

- Съжалявам - каза Ваймс. - Съжалявам.

Хората се катереха обратно нагоре по местата си, а много от тях го гледаха ядно. Уанз беше пребледнял от гняв.

- Как можа да си толкова глупав?

Ваймс се вгледа в собствените си пръсти.

- Стори ми се, че видях... - започна той.

- Беше гарван! Знаеш ли какво е това гарван? Трябва да ги има със стотици в града!

- В мъглата, нали разбирате, размерът не беше много лесно да го... - мънкаше Ваймс.

- А горкият Мastro Грийтлинг, да знаеш само какво му причиняват силните шумове! - Няколко любезни граждани се наложи да отведат шефа на Учителската Гилдия. - Да изкрешиш така! - продължаваше Уанз.

- Виж, казах, че съжалявам! Беше най-чистосърдечна грешка!

- Наложих се да спра процесията и всичко!

Ваймс нищо не каза. Усещаше стотиците развеселени или враждебни погледи върху себе си.

- Ами - промълви той, - аз най-добре да се връщам в Двора...

Уанз присви очи.

- Не - отсече той. - Но можеш да си вървиш вкъщи, ако искаш. Или където собственото ти въображение те отведе. Дай ми значката ти.

- Хъ?

Уанз протегна ръка.

- Значката ти - повтори той.

- Моята значка?

- Точно това казах. Искам да те предпазя от неприятности.

Ваймс го погледна удивено.

- Но това е моята значка!

- И ти ще ми я дадеш - мрачно каза Уанз. - По заповед на краля.

- Какво искаш да кажеш? Та той дори не знае! - Ваймс чу скимтенето в собствения си глас.

Уанз се намръщи.

- Но ще узнае. И не мисля, че дори ще си направи труда да ти назначи заместник.

Ваймс бавно откачи зеления меден кръг, поддържа го в ръката си, след което го метна към Уанз без нито дума.

За един миг си помисли да се примолви, но нещо у него възропта. Той се обърна и се отдалечи в тълпата.

Е, това беше всичко.

Толкова просто. След половин живот служба. Край на Градската Стража. Ха! Ваймс ритна тротоара. Сега вече щеше да е някаква си Кралска Гвардия.

С пера по скапаните им шлемове.

Е, беше му дошло до гуша. Така или иначе, това не беше нормален живот, там в Стражата. Не срещаш хората при най-добри обстоятелства. Трябва да има стотици други неща, които може да върши и ако му дадяха достатъчно дълго време да помисли, сигурно щеше да си спомни поне няколко от тях.

"Дворът на Псевдополис" не беше по пътя на процесията и когато се довлече до Наблюдателницата, до ушите му долитаха далечните възгласи отвъд покривите. В другия край на града биеха храмовите гонгове.

Сега удрят гонговете, помисли си Ваймс, но много скоро ще... ще... не

ще удрят гонговете. Не е кой знае какъв афоризъм, помисли си той, но може да поработи върху него. Имаше време, отсега нататък.

Ваймс забеляза неразборията.

Еръл отново беше започнал да яде. Беше погълнал по-голямата част от масата, кофата за въглища, няколко лампи и писукащото гумено хипопотамче. Сега отново лежеше в коша си, кожата му трепереше, а той скимтеше насън.

- Ама че каша си направил - озадачено рече Ваймс. Е, поне не на него щеше да се наложи да разтребва.

Той отвори чекмеджето на писалището си.

Някой беше ял и в него. Единственото, което беше останало, бяха няколко парченца стъкло.

Сержант Колън се вдигна върху парапета около Храма на Малките Богове. Твърде стар беше вече за такива работи. Би се включил в биенето на звънците, вместо да се мотае по високи места и да чака драконите да го открият.

Пое си отново дъх, после се взря в мъглата.

- Да има още някой друг човек тук? - прошепна той.

Гласът на Керът прозвуча мъртвешки и непознат в сивия въздух.

- Аз съм тук, Сержант.

- Само проверявах дали още си тук.

- Още съм тук, Сержант - рече Керът послушно.

Колън се присъедини към него.

- Само проверявам дали не са те изiali - каза той, като се опита да се ухили.

- Не са ме изiali.

- О! Добре, тогава.

Колън забарабани с пръсти по влажния зид с чувството, че трябва да изясни абсолютно собственото си положение.

- Само проверявам - повтори той. - Част от задълженията ми, нали разбираш. Обикаляне, такива неща. Не че ме е страх да стоя сам горе на покрива, нали разбираш. Мъгливо е тук горе, а?

- Да, Сержант.

- Всичко съвсем наред ли е?

Приглушеният глас на Ноби си проби път през гъстия въздух, последван скоро след това от собственика си.

- Да, Ефрейтор - каза Керът.

- Ти какво правиш тук горе? - попита Колън.

- Просто дойдох да видя дали Волнонаемен Полицай Керът е добре - невинно отвърна Ноби. - Ти какво правеше, Сержант?

- Всички ние сме добре - каза Керът със сияещ поглед. - Това е хубаво, нали?

Двамата Старши По Служба се размърдаха притеснено, като избягваха да се погледнат в очите. Пътят обратно до техните постове им се струваше много, много дълъг, през мокрите, облачни и, преди всичко, открити покриви.

Колън взе служебно решение.

- Да върви по дяволите! - каза той и намери едно парче паднала скулптура, върху което да седне. Ноби се облегна на парапета и измъкна един влажен фас от неописуемия пепелник зад ухото си.

- Чух процесията да минава - отбеляза той.

Колън си напълни лулата, после драсна клечка о камъка до него.

- Ако оня дракон още е жив - рече той, като изпусна стълб дим и превърна малка част от мъглата в смог, - тогава вече ще се е измъкнал оттук, казвам ви. Не е място за дракони това, градът - добави той с тона на човек, който бая зор вижда да убеди сам себе си.

- Ще се е изнесъл някъде, където има знатни и богати къщи, с много ядене, помнете ми думата.

- За богатите квартали ли говориш? - попита Керът.

- Затваряй си устата! - казаха другите двама в хор.

- Подай ни кибрита, Сержант - каза Ноби.

Колън метна стиската пагубни клечки с жълти главички през покрива. Ноби запали една, която незабавно изгасна. Ивици мъгла летяха край него.

- Вятърът се засилва.

- Хубаво. Не мога да понасям тази мъгла - каза Колън. - Какво казвах?

- Казваше, че драконът ще е вече на мили оттук - подсказа Ноби.

- О! Така. Ами, логично е, нали? Искам да кажа, аз не бих си губил времето тук наоколо, ако можех да отлети. Ако можех да летя, не бих седял на покрив върху някаква си сплута стара статуя. Ако можех да летя, бих...

- Каква статуя? - попита Ноби с цигара - на половината път до устата му.

- Тази - рече Колън и потупа камъка си. - И не се опитвай да ми се правиш на умен, Ноби. Знаеш, че има стотици плесенявали стари статуи горе по Малките Богове.

- Не, не знам. Това, което знам, е, че всичките ги свалиха миналия месец, когато препокриваха покрива. Сега е само покривът, куполът и толкоз. Трябва да обръщаш внимание на дребни неща като това, когато се занимаваш с разследване.

В мократа тишина Сержант Колън погледна надолу към камъка, върху който седеше. Имаше нещо тънко и остро, и шарка като люспи и някакво неопределимо опашкоподобно качество. После я проследи по дължина нагоре в бързо изтъняващата мъгла.

Върху купола на Малките Богове драконът вдигна глава, прозя се и разпери крила.

Разперването не беше проста операция. Тя като че ли продължи известно време, докато сложната биологична машинария от кости и кожа се разтвори. После, с протегнати крила, драконът се прозя, направи няколко крачки към края на покрива и се спусна във въздуха.

След известно време една ръка се появи през ръба на парапета. Тя опипва един миг наоколо, докато не се хвана както трябва.

Чу се ръмжене. Керът се издърпа отново върху покрива и измъкна и останалите двама след себе си. Проснаха се по очи върху покрива задъхани. Керът отбеляза начина, по който драконовите нокти бяха издълбали дълбоки бразди в метала. Нямаше начин да не забележиш такива неща.

- Дали - задъха се той, - дали не е най-добре да предупредим хората?

Колън се примъкна напред, докато не погледна надолу към града.

- Мисля, че няма защо да си правим труда. Мисля, че много скоро те ще разберат сами.

Висшият Свещеник на Слепия Айо се запъваше върху думите си. Никога не беше имало служба за официална коронация в Анкх-Морпорк, поне доколкото той можа да открие. Старите крале се бяха справяли доста добре с нещо в най-общ смисъл, като: "Ние взехме короната, вярвам, и ние ще убием всеки кучи син,

който се опита да ни я отнеме." Освен всичко останало, беше доста кратко. Той беше прекарал доста време, докато измисли нещо по-дълго и по-подходящо за духа на времето, а сега срещаше известни трудности да си го спомни.

Освен това пречееше му и козелът, който го наблюдаваше с предан интерес.

- Продължавай! - изсъска Уанз от мястото си зад трона.

- Всяко нещо с времето си - изсъска му в отговор свещеникът. - Това е коронация, да ви информирам. Бихте могли да се опитате да проявите малко уважение.

- Разбира се, че проявявам уважение! А сега продължавайте...

Чу се вик далече вдясно. Уанз се вгледа свирепо в тълпата.

- Това е онази Г-жа Рамкин. Какво я е прихванало?

Хората около нея сега крякаха развълнувано. Пръсти сочеха единодушно в една и съща посока като малка повалена гора. Чуха се един-два писъка, след което тълпата се понесе като вълна.

Уанз погледна по протежение на широката Улица на Малките Богове.

Онова там не беше гарван. Не и този път.

Драконът летеше бавно, само на няколко стъпки над земята, а крилата му загребваха грациозно въздуха.

Знамената, които кръстосваха улицата, бяха събрани и разкъсани като паяжина, събирайки се върху гърба на звяра и се развяваха назад по протежение на опашката му.

Той летеше, протегнал глава и врат, като че огромното му тяло бе влачено напред от шлеп. Хората по улицата крещяха и се блъскаха един друг, за да се доберат до безопасните входи. Той изобщо не им обръщаше внимание.

Трябваше да дойде с рев и тътен, но единственият шум беше от скърцането на крилата и плющенето на знамената.

Трябваше да дойде с рев и тътен. Не така, не бавно и преднамерено, оставяйки време на ужаса да назрее. Трябваше да дойде със заплаха. А не с обещание.

Трябваше да дойде с рев и тътен, а не да лети леко под акомпанимента на свистенето и дрънченето на празничната украса.

Ваймс издърпа другото чекмедже на писалището си и се вгледа гневно в хартията, каквато беше останала. Наистина не можеше да нарече по-голямата част от съдържанието му свое. Късче от пликче със захар му напомни, че дължи шест пенса на Кити Кафеджийката.

Странно. Още не беше ядосан. Щеше да се ядоса по-късно, разбира се. До вечерта щеше да е бесен. Пиян и бесен. Но сега още не. Още не беше го преглътнал и знаеше, че просто минава през действията като предпазна мярка срещу мисленето.

Еръл се размърда лениво в кутията си, вдигна глава и изскимтя.

- Какво има, момчето ми? - рече Ваймс и посегна към него. - Разстроен стомах, а?

Кожата на малкия дракон се движеше, сякаш вътре се развиваше тежка индустрия. В "Болести по Драконите" нямаше нито дума за нещо подобно. От подутия стомах се носеха звуци като далечна и сложна война в земетръсна зона.

Това със сигурност не беше наред. Сибил Рамкин казваше, че трябва да се обръща голямо внимание на драконовата диета, тъй като дори и най-дребното раздразване на стомаха му може да декорира стените и тавана с жалки късове люспеста кожа. Но през изминалите няколко дни... ами, бяха минали и студени пици, и пепелта от ужасните фасове на Ноби, и, общо взето, Еърл беше ял кажи-речи каквото си поиска. Кое то май беше всичко, ако се съди по стаята. Без да споменаваме съдържанието на най-долното чекмедже.

- Ние май наистина не се грижим много добре за теб, а? Отнасяме се с теб като с куче, наистина.

Той се зачуди какъв ли беше ефектът на писукащите гумени хипопотамчета върху храносмилането. Ваймс много бавно осъзна, че далечните радостни възгледи бяха преминали в писъци.

Погледна с блуждаещ поглед към Еърл, след което се усмихна невероятно зловно и се изправи.

Чуваше се панически шум и тропот от бягаща тълпа.

Той нахлупи очукания шлем на главата си и го потупа самодоволно. След това, тананикайки си дива къса мелодийка, излезе спокойно от сградата.

Известно време Еърл остана неподвижен, после с изключително усилие полуизпълзя, полуизпадна от кутията си. Странни съобщения идваха от масивната част на мозъка му, която контролираше храносмилателната система. Тя искаше някои неща, които той не можеше точно да назове. За щастие, можеше да ги опише с най-големи подробности на сложните рецептори в огромните си ноздри. Те се разшириха, подлагайки въздуха на стаята на най-интимен контрол. Главата му се завъртя, разделяйки пространството на триъгълници.

Той се примъкна по пода и започна да яде, с всички белези на задоволство, кутията вакса, с която Керът си лъскаше бронята.

Хора се шураха край Ваймс, докато вървеше нагоре по Улицата на Малките Богове. Пушек се вдигаше във въздуха от Площада на Счупените Луни.

Драконът клечеше наред него, върху онова, което беше останало от платформата за церемонията. Имаше самодоволен вид.

От трона нямаше и следа, нито пък от заемалия го доскоро, макар че не беше изключено сложна медицинска експертиза на малката купчинка въглени в опустошената и тлееща дървения да предложи някакви улики.

Ваймс се улови за изкуствения фонтан, за да се задържи, докато тълпата препускаше панически край него. Всяка една улица извън площада беше претъпкана с движещи се тела. Не вдигаха шум, забеляза Ваймс. Хората вече не си губеха дъха да пицят. Беше ги обзела само онази твърда, фанатична решимост да стигнат някъде другаде.

Драконът разтвори криле и ги размаха величествено. Хората в дъното на блъсканицата приеха това като сигнал да се покатерят по гърбовете на тези пред тях и да побегнат от глава на глава към спасението си.

За няколко секунди площадът се опразни, с изключение на глупците и на онези, които окончателно и завинаги се бяха същисали. Дори и лошо прегазените енергично пълзяха към най-близкия изход.

Ваймс се огледа наоколо. Изобилстваше от изпадали знамена, някои от които вече изядени от дъртия козел, който не можеше да повярва на късмета си. В далечината видя Сам-Си-Прерязвам-Гърлото на четири крака, който се опитваше да събере съдържанието на подноса си.

До Ваймс едно малко дете колебливо размаха флаг и извика "Ура".

После всичко стихна.

Ваймс се наведе.

- Мисля, че трябва да си вървиш вкъщи.

Детето примижа срещу него.

- Ти от Стражата ли си?

- Не - отвърна Ваймс. - И да.

- Какво стана с краля, Стража?

- Ъъ. Мисля, че се е оттеглил за почивка.

- Леля ми каза да не разговарям със Стражата.

- Не мислиш ли, че ще е много добра идея, ако се върнеш у дома и й кажеш какво послушно дете си, а? - предложи Ваймс.

- Леля ми каза, че ако не слушам, ще ме качи на покрива и ще извика дракона - сподели детето разговорчиво. - Леля ми каза, че те изяждало целия, като почва от краката, така че да виждаш какво става.

- Защо не си идеш вкъщи и не кажеш на леля си, че тя действа според най-добрите Анкх-Морпоркски традиции за отглеждане на деца? Хайде. Тръгвай.

- Схрусква ти всичките кости - щастливо продължи детето. - И когато стигне до главата ти, той...

- Виж, ей-там горе е! - изкрещя Ваймс. - Страхотният голям дракон, дето те схрусква! А сега - вкъщи!

Детето погледна нагоре към нещото, кацнало на потрошената платформа.

- Не съм го видял още никого да схруска - оплака се то.

- Разкарай се или ще опиташ опакото на ръката ми.

Това като че ли свърши работа. Детето кимна с разбиране.

- Добре. Мога ли да извикам "Ура" още веднъж?

- Щом искаш - отвърна Ваймс.

- Ураа.

Толкоз за охраняването на обществото, помисли си Ваймс. Той отново надзърна иззад фонтана. Един глас непосредствено над него избоботи:

- Кой каквото ще да казва, но аз се кълна, че това е великолепен екземпляр.

Ваймс плъзна поглед нагоре, докато не стигна ръба на най-горната топка на фонтана.

- Забелязал ли си - рече Сибил Рамкин, като се вдигна на крака с помощта на парче ерозирана статуя и скочи пред него, - как всеки път, когато се срещнем, се появява дракон? - Тя му се усмихна дяволито. - Това е нещо като "нашия сигнал". Или нещо от този род.

- Той просто седи там - припряно каза Ваймс. - Само се оглежда. Сякаш чака нещо да се случи.

Драконът примига с търпението на тектонична плоча.

Пътищата около площада бяха претъпкани от хора. Това е Анкх-Морпоркският инстинкт, помисли си Ваймс. Избягай, а после се спри да видиш дали няма да се случи нещо интересно на другите хора.

Из развалините близо до предния крак на дракона нещо се раздвижи и Висшият Свещеник на Слепия Айо се изправи с мъка на крака, а от плаща му полетяха прах и трески. В едната си ръка още държеше ерзац-короната.

Ваймс видя как старецът вдигна очи и се озова срещу двойка огнени червени очи на няколко стъпки от него.

- Драконите могат ли да четат мисли? - прошепна Ваймс.

- Сигурна съм, че моите разбират всяка една дума, която им кажа - изсъска Лейди Рамкин. - О, не! Този стар глупак му дава короната!

- Но това не е ли умен ход? - попита Ваймс. - Драконите обичат злато. Все едно хвърляш пръчката да я догони кучето, не е ли същото?

- О, боже! Може и да не е, да ти кажа. Драконите имат такива

чувствителни усти.

Огромният дракон примига срещу миниатюрния златен кръг. После, с изключителна деликатност, протегна еднометров нокът и измъкна предмета от треперещите пръсти на свещеника.

- Какво искаш да кажеш с това "чувствителни"? - попита Ваймс, докато гледаше как нокътът бавно се придвижва към дългото, конско лице на дракона.

- Наистина невероятен усет за вкус. Те са така, ами, химически ориентирани.

- Искаш да кажеш, че той може да опита златото? - прошепна Ваймс, докато гледаше как внимателно лизнаха короната.

- О, определено. И да я подуши.

Ваймс се зачуди какъв беше шансът короната да е била направена от злато. Не голям, реши той. Позлата върху медта, може би. Достатъчна, колкото да заблуди човешките същества. И после се зачуди каква ли би била човешката реакция, ако на някого му предложи захар, която се окажеше, след като вече си си сложил три пълни лъжици в кафето, че е сол.

С едно елегантно движение драконът свали нокът от устата си и перна висшия свещеник, който тъкмо се измъкваше оттам, с удар, който го метна високо във въздуха. Когато той пицеше точно в най-горната точка на полета си, чудовищната уста се приближи и...

- Божичко! - рече Лейди Рамкин. От тълпата се откъсна стон.

- Температурата на звяра! - каза Ваймс. - Искам да кажа, нищо не остана! Само струйка дим!

В отломъците се размърда още нещо. Още една фигура се изправи на крака и замаяно се облегна на счупена греда.

Беше Лупин Уанз под плътен слой сажиди.

Ваймс го видя как вдигна очи към чифт ноздри с размера на дренажни помпи.

Уанз се втурна да бяга. Ваймс се зачуди как ли се чувстваше човек, когато бяга от нещо подобно и очаква всеки миг до гърба му да достигне, много за кратко, температура някъде над точката на изпаряване на желязото. Можеше да се досети.

Уанз беше успял да стигне до средата на площада, преди драконът да се втурне напред с изненадваща подвижност за такова туловище и го сграбчи във въздуха. Пръстите продължиха замах нагоре, докато гърчещата се фигура не се озова на няколко стъпки от лицето на дракона.

Той видимо я разглежда известно време, като я премятеше насам-натам. После, като се движеше на трите си крака и от време на време пляскаше с крила, за да си помага за равновесие, той изприпка през площада и се запъти към... онова, което преди време беше дворец на Патриция. Към онова, което преди време беше дворец и на краля.

Той не обърна никакво внимание на уплашените зрители, които мълчаливо се притискаха към стените. Сводестата порта беше отбутната с рамо с потискаща лекота. Самите врати, високи, обковани в желязо, устояха изненадващи десет секунди, преди да се срутят в купчина нажежена пепел.

Драконът ги прекрачи.

Лейди Рамкин удивено се обърна. Ваймс беше започнал да се смее.

В смеха му имаше нотка маниакалност, а в очите му светеха сълзи, но все пак беше смях. Той се смя, и смя, докато се свлече леко до ръба на фонтана, а краката му се разкривиха пред него.

- Уураа, уураа, уураа! - кикотеше се той и за малко да се задави.

- Какво, за бога, искаш да кажеш?

- Опънете още знамена! Тряскайте цимбалите! Короновахме го! В крайна сметка, имаме си крал! Ама че работа!

- Ти да не си пиян? - скастри го тя.

- Още не! - изхихика Ваймс. - Още не! Но ще бъда!

Той продължи да се смее, сигурен, че в момента, в който спре, черното отчаяние ще го връхлети като оловен дъх. Но пък виждаше бъдещето, което се откриваше пред тях...

...в края на краищата, определено беше благороден. И не носеше пари у себе си, и не можеше да се сопне. А и определено можеше да направи нещо за западналите квартали. Като да ги изпепели до основи.

Ние наистина ще го направим, мислеше си той. Това е типично в стила на Анкх-Морпорк. Ако не можеш да го набиеш или да го корумпираш, преструваш се, че най-напред ти си се сетил за него.

Vivat Draco.

Усети, че малкото дете отново се е приближило. То размаха лекичко флагче към него и каза:

- Сега мога ли отново да извикам "Ура"?

- Защо не? - рече Ваймс. - Всички други ще го направят.

От двореца долетяха приглушените звуци на сериозно рушене...

Еръл помъкна с уста една метла по пода и, като скимтеше от усилието, я изправи. След далеч повече скимтене и няколко фалстарта той успя да вмъкне края ѝ между стената и голямото тенеке.

Спря за един миг, като дишаше тежко като духало, после бутна.

Тенекето се съпротивлява за миг, залюля се веднъж-два пъти, след което се преобърна върху плочките. Сурово, много лошо рафинирано масло се разля в черна локва.

Огромните ноздри на Еръл трепнаха. Някъде в дъното на мозъка му непознати синапен защракаха като телеграфни ключета. Огромни ивици информация потекоха по дебелата нервна нишка надолу към носа му, предавайки непонятна информация за тройни връзки, алкани и геометричен изомеризъм. Така или иначе, по-голямата част от нея обаче не уцели малката част от мозъка на Еръл, която беше свикнала, че е Еръл.

Единственото, което той разбра, беше, че изведнъж страшно много е ожаднял.

Нещо важно се случваше в двореца. Носеше се спорадичният трясък от разбиване на под или сгромолясване на таван...

В препълненото с плъхове подземие, зад една врата с повече ключалки от клапаните на основен напоителен канал, Патрицията на Анкх-Морпорк се отпусна назад и се ухили в тъмнината.

Отвън огньовете на открито лумтяха в здрача.

Анкх-Морпорк празнуваше. Никой не беше съвсем сигурен защо, но бяха се приготвили за празненство тази вечер, бяха пробии бъчви, говеда бяха набучени на шиш, по една книжна шапка и празнична чаша бяха приготвени за всяко дете и им се струваше срамота всичките тези усилия да отидат нахалост. Така или иначе, оказа се много интересен ден, а жителите на Анкх-Морпорк отдаваха голямо значение на забавленията.

- Така, както аз виждам нещата - говореше един от гуляйджиите, наскред огромна, мазна мръвка полусурово месо, - дракон в качеството му на крал

може и да не е чак толкова лоша идея. Като я проумееш, искам да кажа.

- Той определено изглеждаше много снизходителен - каза жената отдясно до него, като че ли изпробвайки идеята. - Малко, ами, мазен. Хубав и интелигентен. Стегнат. Сам по себе си излъчваше гордост. - Тя изгледа недоволно някои от по-младите гуляйджии по-нататък по масата. - Проблемът с хората в наши дни е, че нямат чувство за гордост.

- А има и външна политика, разбира се - вметна трети, посягайки към едно ребро. - Като се замисли човек.

- Какво искаш да кажеш?

- Дипломация - отвърна ядящият реброто, спокойно.

Помислиха върху това. После им пролича, как обърнаха идеята наопаки и как се помъчиха да я обмислят от другата страна, опитвайки се любезно да разберат какво по дяволите искаше да каже той.

- Н'нам - бавно каза експертът по монархиите. - Искам да кажа, това, истинският дракон има тия, основно, ами, два начина за преговаряне. Нали така? Искам да кажа, или те изпича жив, или не те изпича. Моля да ме поправите, ако греша.

- Точно това имам предвид. Искам да кажа, да речем, че посланикът на Клач дойде, знаете ги колко арогантни са тия, та, да предположим, че той каже: ние искаме това, искаме онова, искаме трето. Е - рече той, сияещ срещу тях, - това, което ние ще кажем, е, затваряй си устата, ако не искаш да те върнат у вас в урна.

Те изпробваха идеята в интелектуален напън. Определено съдържаше нещо.

- Имат голяма флота в Клач - неуверено каза монархистът. - Може да се окаже малко рисковано да печеш дипломати. Хората виждат, че шепа въглени се връщат с кораба и може да те погледнат малко накриво.

- А, тогава ние ще им кажем: "Ей, вие, тъпи Клачианци, кат' не ви харесва, един готин страхотен гущер, дето небето е негово, ще ви опече скапаните колиби от кал, преди още да се усетите."

- Наистина ли можем да кажем това?

- А защо не? И после ще им кажем: "Изпратете толкова-и-толкова лепта."

- Никога не съм ги обичала, тия Клачианци - твърдо каза жената. - Ама че храна ядат! Отвратителна е. И непрекъснато бръщолевят нещо на смотания им дивашки език...

В сенките припламна кибрит.

Ваймс събра ръце около пламъка, смукна от гадния тютюн, хвърли клечката в канавката и се помъкна по мократа, осеяна с локви уличка.

Ако съществуваше нещо, което да го потиска повече от собствения му цинизъм, то беше, че твърде често истинският живот беше по-циничен и от него самия.

От векове съжителстваме мирно и тихо с другите, мислеше си той. Мирното съжителстване на практика беше цялата ни външна политика. А струва ми се, току-що чух, че обявяваме война на древна цивилизация, с която винаги, кажи-речи, сме се спогаждали, независимо, че наистина говорят смешно. А след това - на света. Но което е най-лошото, най-вероятно ще победим.

Подобни мисли, макар и с различна перспектива, минаваха през главите на гражданските лидери на Анкх-Морпорк, когато на следващата сутрин всеки един от тях получи кратко съобщение, което им нареждаше да се явят на работен обяд в двореца.

Не се казваше по чия заповед. Нито пък, забелязаха и това, чий обяд.

Сега се бяха събрали в предверието.

А бяха настъпили и промени. Патрицият винаги беше споделял мнението, че ако накараш хората да се почувстват като у дома си, може да не поискат да си тръгнат после. Мебелировката се състоеше от няколко много стари стола и, покрай стените, портрети на някогашни градски управници, със свитъци и тем подобни в ръцете.

Столовете още бяха тук. Портретите ги нямаше. Или по-скоро, омазаните и попукани платна, бяха струпани в един ъгъл, но златните рамки бяха изчезнали.

Съветниците се опитваха да не се погледнат един друг в очите, седяха и потрепваха с пръсти по коленете си.

Най-накрая двама слуги с много притеснено изражение отвориха вратата към основната зала. През нея Лупин Уанз залитна напред.

Повечето от съветниците така или иначе цяла нощ не си бяха лягали, опитвайки се да формулират някаква политика по отношение на драконите, но Уанз изглеждаше така, сякаш не е спал от години. Лицето му имаше цвета на ферментирала бърсалка. Без някога да е бил особено пълен, сега приличаше на нещо, дето е излязло от пирамида.

- А - напевно произнесе той. - Добре. Всички ли сте тук? Тогава бихте ли минали насам, господа.

- Ъъ - рече старшият крадец, - в съобщението се споменавахе обяд?

- Да? - каза Уанз.

- С дракон?

- Божичко, нали не мислите, че ще ви изяде, а? - попита Уанз. - Ама че идея!

- Никога и през ум не ми е минавало - отрече старшият крадец, а облекчението се понесе през ушите му като пара. - Ама че идея. Ха-ха.

- Ха-ха - каза старшият търговец.

- Хо-хо - присъедини се главният убиец. - Ама че идея.

- Не, предполагам, че всички сте твърде жилави - рече Уанз. - Ха-ха.

- Ха-ха.

- А-ха-ха.

- Хо-хо. - Температурата спадна с няколко градуса.

- Така че ще бъдете ли така любезни да минете насам?

Голямата зала се бе променила. Като начало, беше станала доста по-голяма. Няколко стени бяха съборени към съседните стаи, а таванът и няколко етажа от горните стаи бяха отстранени напълно. Подът представляваше купчина зидария, с изключение на средата на стаята, която беше камара злато...

Е, златиста поне. Изглеждаше така, сякаш някой е преровил двореца за всяко едно нещо, дето блести или свети. Там бяха и рамките на картините, и златната нишка от гоблените, и сребро, и някоя случайна скъпоценност. Виждаха се също така супниците от кухнята, свещници, грейки, парчета от огледала. Всякакви искрящи неща.

Съветниците, обаче, не бяха в състояние да обърнат кой знае колко внимание на това, поради нещото, което висеше над главите им.

Приличаше на най-голямата зле свита пура във вселената, ако най-голямата зле свита пура във вселената имаше навика да виси, обърната наопаки. Едва-едва се виждаха два крака, стиснали тъмните греди горе.

На средата между лъскавата купчина и вратата беше поставена малка масичка. Без особена изненада съветниците забелязаха, че познатият старинен сребърен сервиз липсва. Имаше порцеланови чинии, както и прибори, които изглеждаха така, сякаш съвсем наскоро са били издялани от парчета дърво. Уанз зае място начело на масата и кимна към слугите.

- Моля, седнете, господа. Съжалявам, че нещата са малко... по-различни, но кралят се надява, че ще ги понесете, докато бъдат организирани по по-подходящ начин.

- Ъъ, той - започна старшият търговец.

- Кралят - повтори Уанз. Гласът му прозвуча на капка от лудостта.

- О! Кралят. Така. - каза търговецът. От мястото, където седеше, голямото висящо нещо се виждаше добре. Там като че нещо се движеше, нещо трепереше в огромните гънки, които го обвиваха. - Желая му дълъг живот, от мене - бързо добави той.

Първото блюдо беше супа с кнедли. Уанз не си взе. Останалите ядоха в ужасено мълчание, нарушавано само от тъпото трополене на дървото по порцелана.

- Съществуват определени въпроси за разрешаване, по които кралят мисли, че вашето съгласие ще бъде много полезно - каза Уанз най-накрая. - Абсолютна формалност, разбира се, и аз много съжалявам, че трябва да ви безпокоя за такива дребни подробности.

Огромният вързоп видимо се залюля на ветреца.

- Никакъв проблем - изписука главният крадец.

- Кралят великодушно желае да стане известно - започна Уанз, - че ще му бъде много приятно да получи подаръци от населението, по случай короноването си. Нищо сложно, разбира се. Просто всякакви благородни метали или скъпоценности, които то има и лесно може да мине и без тях. Трябва да наблегна, между другото, че това в никакъв случай не е задължително. Такава щедрост, каквато той със сигурност очаква, трябва да бъде напълно доброволен акт.

Главният убиец погледна тъжно пръстите на ръцете си, после въздъхна. Старшият търговец вече примирено разкопчаваше златната си служебна верижка от около врата.

- Ама, господа! - каза Уанз. - Това е толкова неочаквано!

- Хм - рече Главният Ректор на Невидимия Университет. - Вие ще... така де, сигурен съм, че кралят знае, че по традиция Университетът е освободен от всички градски повинности и данъци...

Той потисна прозявка. Магьосниците бяха прекарвали нощта, насочвайки най-добрите си магии срещу дракона. Беше като да опитваш да пробиеш мъглата.

- Скъпи мой господине, това не е повинност - запротестира Уанз. - Надявам се, че нищо от онова, което казах, не ви е накарало да очаквате нещо подобно. О, не! Не. Всяко принасяне в дар трябва де е, както вече казах, напълно доброволно. Надявам се, че е свършено ясно.

- Като кристал - каза главният убиец, гледайки свирепо към стария магьосник. - А тези напълно доброволни дарения, които ще направим, те отиват...?

- В съкровището - отвърна Уанз.

- А!

- Макар че съм съвсем сигурен, че хората в града наистина ще откликнат много щедро, в момента, в който напълно осъзнаят ситуацията - започна главният търговец, - сигурен съм, кралят ще разбере, че в Анкх-Морпорк има съвсем малко злато?

- Добра забележка - каза Уанз. - Но така или иначе, кралят възнамерява да предприеме силна и динамична външна политика, която да поправи това състояние на нещата.

- А! - отвърнаха съветниците в хор, доста по-ентузиасирано този път.

- Например - продължи Уанз, - кралят счита, че нашите законни интереси в Куирм, Сто Лат, Псевдополис и Тсорт сериозно са били нарушени през последните векове. Това ще бъде незабавно поправено и, господа, мога да ви уверя, че съвсем определено към града ще потекат съкровища от всички онези, които биха се постарали да си осигурят кралската закрила.

Старшият убиец хвърли поглед към съкровището. В главата му се оформи съвсем определена мисъл относно това къде ще се озовават всичките тези съкровища. Човек трябваше да се възхити на начина, по който драконите знаеха как да постигнат нещо. На практика беше почти човешки.

- О! - каза той.

- Разбира се, сигурно ще има и други придобивки под формата на земя, собственост и т.н., и кралят желае да бъде свършено ясно разбрано, че лоялните Лични Съветници ще бъдат щедро възнаградени.

- И, тъй - обади се главният убиец, който започваше да усеща, че е уловил здраво характера на умствените процеси в главата на краля, - без съмнение, те, тъй...

- Личните Съветници - каза Уанз.

- Без съмнение, те ще отговорят с още по-голяма щедрост по въпроса за, например, съкровището?

- Сигурен съм, че такива съображения изобщо не са минавали през главата на краля - каза Уанз, - но забележката е много добра.

- И аз така си помислих.

Следващото ястие беше тлъсто свинско, боб и картофи. Нямаше начин да не го забележат - още по-угояваща храна.

Уанз си взе чаша вода.

- Кое то ни отвежда до следващия въпрос, който е леко деликатен, но, сигурен съм, че такива опитни и широкомислещи господа като вас няма да срещнат никакви затруднения да го приемат - каза той. Ръката, държаща чашата, започна да трепери. - Надявам се, че той ще бъде разбран и най-общо от населението, особено след като кралят без съмнение ще е в състояние да допринесе по толкова много начини за благосъстоянието и сигурността на града. Например, сигурен съм, че хората ще си почиват много по-доволни в леглата, като знаят, че драк..., кралят неуморно ги пази от злото. Могат, обаче, да съществуват старинни... предразсъдъци... които да бъдат изкоренени само чрез постоянна работа... от страна на всички добронамерени хора.

Той спря и ги погледна. Главният убиец по-късно казваше, че бил поглеждал в очите много хора, които очевидно били съвсем близо до смъртта, но изобщо не бил виждал очи, които така явно и безпогрешно му отвърнали от склоновете на Ада. Надявал се никога - разправяше той, - ама никога повече да не му се налага да поглежда отново в такива очи.

- Имам предвид - каза Уанз, а всяка негова дума излизаше бавно на повърхността като мехурчета в плаващи пясъци, - въпроса за... кралското... меню.

Настъпи ужасна тишина. Те чуха лекото шумолене на крила зад себе си, а сенките по ъглите на залата станаха още по-тъмни и като че се приближиха.

- Меню - каза старшият крадец с глух глас.

- Да - отвърна Уанз.

Гласът му беше почти писък. Пот се стичаше по лицето му. Главният убиец някога беше чувал думата "риктус" и се беше чудил кога тя се използва правилно за описанието на нечие изражение, но сега вече знаеше. Точно в това се беше превърнало лицето на Уанз - ужасния риктус на някой, който се

опитва да не чува думите, произнасяни от собствената му уста.

- Ние, тъ, ние си помислихме - започна старшият убиец, много внимателно, - че драк... кралят, ами, сам си се е грижил за тия неща, през всичките тия седмици.

- А, но жалка работа, да ви кажа. Жалка работа. Случайни животни и т.н. - каза Уанз, като не откъсваше очи от масата. - Очевидно, като крал, подобни импровизации вече не са подходящи.

Тишината нарасна и придоби материален характер. Съветниците се замислиха силно, особено за храната, която току-що бяха изяли. Пристигането на огромна фруктова салата с обилна сметана отгоре им помогна само да съсредоточат мисълта си.

- Тъ - каза главният търговец, - колко често огладнява кралят?

- Непрекъснато - отвърна Уанз, - но яде веднъж в месеца. То наистина е церемония.

- Разбира се. Няма начин да не е.

- И, тъ - рече главният убиец, - кога за последен път, тъ, е ял кралят?

- Съжалявам, че трябва да го кажа, но не е ял както трябва, откакто е дошъл тук - отговори Уанз.

- О!

- Трябва да разберете - започна Уанз, като отчаяно премятеше дървените си прибори, - че просто да причаква хората, като някакъв си най-обикновен убиец...

- Моля да ме извините... - започна главният убиец.

- Някакъв най-обикновен престъпник, искам да кажа... в това няма никакво... удовлетворение. Цялата същност на храненето на краля е, че то трябва да бъде, ами... акт на спояване връзките между краля и неговите поданици. То е, то, може би, е жива алегория. Засилване на тесните връзки между короната и обществото - допълни той.

- Точният характер на менюто... - започна старшият крадец, като почти се задавяше на всяка дума. - Тука да не би да говорим за млади девици?

- Чисти предразсъдъци - каза Уанз. - Възрастта е без значение. Семейното положение, разбира се, е съществено важно. И общественият статут. Има някаква връзка с миризмата, струва ми се. - Той се наведе напред, и сега вече гласът му беше изпълнен с болка, припрян и - усетиха го - неговият истински глас за пръв път. - Моля ви да го вземете предвид! - изсъска той. - В края на краищата, само една на месец! В замяна на толкова много! Семействата на хора, които служат на краля, Личните Съветници, каквито сте вие самите, няма, съвсем естествено, да бъдат включени. А като си помислите за всички алтернативи...

Те не мислеха за всички алтернативи. Беше им достатъчно да си помислят само за една от тях.

Тишината замърка срещу тях, докато Уанз говореше. Те избягваха да се погледнат един друг в лицата, поради страха от онова, което може би щяха да видят отразено там. Всеки от тях си мислеше: някой от останалите скоро трябва да каже нещо, някакъв протест, и тогава аз ще промърморя в знак на съгласие, всъщност няма да кажа нищо, не съм чак толкова глупав, но определено ще промърморя много твърдо, така че останалите да са съвсем сигурни, че аз напълно не одобрявам това, защото в мигове като този, в интерес на всеки почтен човек е почти да се изправи и кажиречи да го чуят...

Но никой нищо не каза. Мамка им, страхливци, мислеше си всеки един от тях.

И никой не посегна към пудинга, нито към дебелиите като тухла шоколадови сладки, които сервираха след това. Просто слушаха в пламнал, мрачен ужас, докато гласът на Уанз продължаваше монотонно да бучи, и когато ги освободиха да си вървят, те се опитаха да напуснат колкото се може по-единично, за да не им се наложи да разговарят помежду си.

С изключение на главния търговец, всъщност. Оказа се, че той напуска двореца заедно със старшия убиец, и те крачеха един до друг, а мозъците им препускаха. Главният търговец се опита да погледне откъм веселата страна на нещата; той беше един от онези хора, които организират импровизирани концерти, когато нещата драстично се закучат.

- Виж ти. Та сега значи сме Лични Съветници. Представи си само.

- Хмм - рече убиецът.

- Чудя се каква е разликата между обикновените съветници и личните съветници?

Убиецът се намръщи срещу него.

- Май в това, че загазваш съвсем лично.

Той отново насочи поглед надолу към краката си. Това, което непрекъснато се въртеше из главата му, бяха последните думи на Уанз, докато стискаше отпуснатата ръка на секретаря. Чудеше се дали някой друг ги е чул. Едва ли... те бяха по-скоро форма, отколкото звук. Уанз просто беше раздвижил устни около тях, докато гледаше втренчено загорялото на лунна светлина лице на убиеца.

- Помогнете. Ми.

Убиецът потрепери. Защо той? Доколкото можеше да разбере, съществуваше само един-единствен вид помощ, която той беше квалифициран да окаже, и не бяха много хората, които сами се молеха за нея.

Всъщност, обикновено плащаха огромни суми тя да бъде връчена като подарък-изненада на други хора. Зачуди се какво ли ставаше с Уанз, щом го караше да си мисли, че всяка алтернатива е по-добра...

Уанз седеше сам в тъмната, порутена зала. Чакаше.

Можеше да се опита да избяга. Но той отново ще го намери. Той винаги ще е в състояние да го намира. Подушваше мозъка на секретаря.

Или пък щеше да го изпепели. Това беше по-зле. Точно като Братството. Може би мигновена смърт, изглеждаше мигновена, но нощем Уанз лежеше буден в леглото и се чудеше дали онези последни микросекунди по някакъв начин не се разтягаха в субективна, нажежена до бяло вечност, а всяка една микроскопична частичка от тялото ти - в най-обикновено петно плазма, а ти - жив, наред всичко това...

"Не и ти. Теб не бих те изгорил..."

Това не беше телепатия. Доколкото Уанз винаги я беше разбирал, телепатията беше като да чуеш глас в главата си.

Това беше като да чуеш глас в тялото си. Цялата му нервна система се опъна в отговор, като лък.

"Стани..."

Уанз се вдигна на крака, като събори стола и си удари краката в масата. Когато гласът говореше, той можеше да контролира тялото си точно толкова, колкото и водата - гравитацията.

"Ела..."

Уанз залитна по пода.

Крилата бавно се разтвориха, съпровождани от спорадично изскърцване, докато не изпълниха залата от край до край. Върхът на едното от тях размаза прозорец и се показа навън на следобедния въздух.

Драконът бавно, чувствено протегна врат и се прозина. Когато свърши, той завъртя глава и я поднесе едва на няколко инча пред лицето на Уанз.

"Какво означава доброволно?_"

- Бъ, то означава, че правиш нещо по свое собствено желание.

"Но те нямат право на собствено желание! Те ще увеличават съкровището ми, или ще ги изпепеля!"

Уанз преглътна.

- Да, но ти не трябва...

Безмълвният яростен рев го завъртя в кръг.

"Няма нищо, което аз да не трябва да правя!_"

- Не, не, не! - изписка Уанз, хващайки се за главата. - Нямах предвид това! Повярвай ми! Така е по-добре, това е всичко! По-добре и по-сигурно!

"Мен никой не може да ме победи!_"

- Това определено е така... Мен никой не може да ме контролира!

Уанз вдигна разперени пръсти в знак на помирение.

- Разбира се, разбира се. Но има начини, и начини, знаеш. Нали разбираш, цялото това бучене и изпепеляване, нямаш нужда от него...

"Глупава маймуна! Как иначе мога да ги накарам да изпълнят волята ми?_"

Уанз прибра ръце зад гърба си.

- Те ще го направят по собствено желание. А с времето ще повярват, че е било тяхна собствена идея. Ще стане традиция. Запомни го от мен. Ние, човечите, сме адаптивни създания.

Драконът впи в него продължителен, празен поглед.

- Всъщност - каза Уанз, като се опитваше да изхвърли треперенето от гласа си, - не след дълго, ако някой дойде и им каже, че крал-дракон е лоша идея, те собственоръчно ще го убият.

Драконът примижа.

За пръв път, доколкото Уанз можа да си спомни, той изглеждаше неуверен.

- Познавам хората, нали разбираш - каза Уанз простичко.

Драконът продължи да го пронизва с погледа си. "Ако лъжеш..." - помисли си той, най-накрая.

- Знаеш, че не мога. Не и теб.

"И те наистина се държат така?_"

- О, да. Непрекъснато. Това е основна човешка черта.

Уанз знаеше, че драконът може да прочете поне най-горните пластове на мозъка му. Двамата резонираха в страшна хармония. А той виждаше могъщите мисли зад очите пред себе си.

Драконът беше ужасен.

- Съжалявам - слабо каза Уанз. - Такива сме си. Всичко опира до оцеляването, струва ми се.

"И няма да има могъщи воители, изпратени, за да ме убият?_" - помисли си звярът, почти натъжен.

- Не бих казал. И никакви герои?

- Вече не. Твърде скъпо излизат.

"Но аз ще ям хора!_"

Уанз изскимтя.

Той усети ясно как драконът тършува из съзнанието му, опитвайки се да открие нещо, за което да се закачи и да го проумее. Той полувидя, полуусети проблясването на случайните образи, на дракони, на митичната възраст на влечугите и - и тук той усети най-искреното учудване на дракона, -на някои от най-малко похвалните сфери от човешката история, каквито бяха повечето

от тях. А след учудването дойде и безсилният гняв. На практика не съществуваше нищо, което драконът би могъл да направи на хората, и което те, рано или късно, да не са се опитвали да си причинят един на друг, често пъти и с ентузиазъм.

"Вие имате наглостта да сте придирчиви_" - обърна се той мислено към Уанз. - "Но ние бяхме дракони. Предполагаше се да сме жестоки, лукави, безсърдечни и ужасни. Но ето какво ще ти кажа, маймуно такава" - огромното лице се приближи още повече, така че Уанз се озова срещу безпощадните дълбини на очите му, - "ние никога не сме се изгаряли, измъчвали или разкъсвали един другото, наричайки това нравственост."

Драконът отново протегна крила, веднъж-два пъти, след което тупна тежко върху евтиния асортимент от умерено скъпоценни вещи. Ноктите му се заровиха в купчината. Той се усмихна презрително.

"Един трикрак гушер не би събрал такава купчина_" - помисли си той.

- Ще има и по-добри неща - прошепна Уанз, временно облекчен от смяната на посоката.

"За вас ще е по-добре._"

- Мога ли... - Уанз се поколеба, - мога ли да те попитам нещо?

"Питай._"

- Ти нямаш нужда да ядеш хора наистина, нали? Аз мисля, че от човешка гледна точка това е единственият проблем, нали разбираш - добави той, а гласът му се ускори до неясен брътвеж. - Съкровището и т.н., това няма да е никакъв проблем, но ако е въпрос само за, така де, протеините, тогава сигурно на могъщ интелект като твоя няма начин да не му е хрумвало, че нещо по-малко спорно, като крава, например, би могло...

Драконът издиша хоризонтален пласт огън, който калцинира отсрещната стена.

"Нужда? Нужда?_" - изрева той, когато звукът вече отмря. - "_Ти ми говориш за нужда? А не е ли в самата традиция най-добрите цветове на женствеността да бъдат изпращани на дракона, за да се гарантира мир и благоденствие?"

- Но, нали разбираш, ние винаги сме били сравнително миролюбиви и разумно благоденстващи...

"ИСКАШ ЛИ ТОВА СЪСТОЯНИЕ НА НЕЩАТА ДА ПРОДЪЛЖИ?_"

Силата на тази мисъл свлече Уанз на колене.

- Разбира се - успя да каже той.

Драконът пищно протегна нокти.

"Тогава не аз, а вие имате нужда_" - помисли той. - "_А сега се разкарай от погледа ми."

Уанз се строполи в момента, в който той напусна съзнанието му.

Драконът се плъзна над долнопробното съкровище, подскочи върху перваза на един от големите прозорци на залата и размаза цветното стъкло с глава. Многоцветният образ на някакъв праотец на града се срути сред останалия боклук на земята.

Дългият врат се протегна в ранния вечерен въздух навън, след което се задвижи като совалка. Из града никнеха светлини. Шумът от милиони хора, които живеят, издаваше приглушено, дълбоко дрънчене.

Драконът пое дъх дълбоко и радостно.

После измъкна останалата част от тялото си върху перваза, отърси се от останките от рамката на прозореца и скочи в небето.

- Какво е това? - попита Ноби.

Беше почти обло, дървесно на пипане и когато го удареха, издаваше звук сякаш са прокарали линия по ръба на маса.

Сержант Колън отново го потупа.

- Предавам се - каза той.

Керът гордо го повдигна от измачканата опаковка.

- Това е кейк - обясни, като пхна две ръце под нещото и го вдигна с известно усилие. - От майка ми. - Той успя да го сложи на масата, без да си премаже пръстите.

- Може ли да се яде? - попита Ноби. - Необходими са били месеци, докато стигне дотук. Човек би си помислил, че е станал корав.

- О, направен е по специална рецепта на джуджетата - каза Керът. - Кейковете на джуджетата не се втвърдяват.

Сержант Колън го почука яко още веднъж.

- Сигурно - съгласи се той.

- Невероятно питателен е - рече Керът. - На практика - вълшебен. Рецептата се е предавала от джудже на джудже от векове. Едно съвсем мъничко парченце от него и цял ден нищо друго няма да поискаш да хапнеш.

- Може би завинаги, а? - каза Колън.

- Едно джудже може да измине стотици мили с такъв кейк в раницата си - продължи Керът.

- Обзалагам се, че е така - мрачно каза Колън. - Обзалагам се, че през цялото време сигурно си мисли: "По дяволите, надявам се, че скоро ще намеря нещо друго за хапване, иначе отново ме чака скапаният кейк."

Керът, за когото думата ирония звучеше точно както думата "пирони", на която кой знае защо са й излязи "П"-то, вдигна копието си и след няколко внушителни рикошета, успя да среже кейка на приблизително четири парчета.

- Готово - весело каза той. - По едно за всеки от нас, и едно за капитана. - Осъзна какво е казал. - О, съжалявам.

- Да - равнодушно отрони Колън.

Един миг седяха в мълчание.

- На мен ми харесваше - рече Керът. - Съжалявам, че вече не е с нас.

Последва още мълчание, много наподобяващо предишното, но по-дълбоко и по-нагнетено с униние.

- Предполагам, че сега теб ще те направят капитан - каза Керът.

Колън се сепна.

- Мен? Не искам да ставам капитан! Не мога да се справя с мисленето.

Не си струва да се мориш с толкова много мислене за някакви си пикливи девет долара на месец.

Той забарабани с пръсти по масата.

- Това ли е всичко, което получаваше? - попита Ноби. - Аз пък си мислех, че офицерите са страшно богати.

- Девет долара на месец - рече Колън. - Веднъж видях фишовете за заплатите. Девет долара на месец плюс два долара полагаеми за перата. Само че той никога не ги е искал. Смешно наистина.

- Не беше от онези, дето обичат перата - отсъди Ноби.

- Прав си. Проблемът с капитана, да ви кажа, четох го веднъж в някаква книга... знаете, че всички ние съдържахме алкохол в телата си... един вид естествен алкохол? Даже никога през живота си да не пийнеш и капка, тялото ти така или иначе го произвежда... но Капитан Ваймс, нали разбирате, той е един от онези хора, тялото на които не го произвежда по естествен път. Като да кажем, че се е родил с две малки под нормата.

- Ама че работа - рече Керът.

- Да... така че, когато е трезвен, той наистина е трезвен. Викат му "пресъхнал". Нали знаеш как се буди човек, ако цяла нощ е бил дежурен по клозета, Ноби? Е, той непрекъснато се чувства така.

- Горкият човек. Никога не съм си давал сметка за това. Нищо чудно, че винаги е толкова мрачен.

- Така че той винаги се мъчи да си навакса, сещате ли се. Само дето не винаги улучва правилната доза. И, разбира се... - Колън хвърли поглед към Керът, - беше унижен от жена. Имайте предвид, него почти всичко го унижава.

- И какво ще правим сега, Сержант? - попита Ноби.

- А мислиш ли, че той ще има нещо против, ако изядем и неговото парче кейк? - замечтано попита Керът. - Срамота, ако го оставим да се втвърди.

Колън сви рамене.

По-възрастните мъже седяха в окаяно мълчание, докато Керът си пробиваше с мъка път през кейка като каменоломно водно колело във варовикова яма. Даже и най-лекото суфле да беше, пак нямаше да имат никакъв апетит.

Размишляваха върху живота си без капитана. Щеше да е мрачен, дори и без дракони. Кой каквото щеше да казва за Капитан Ваймс, но той имаше стил. Беше циничен, бачкаторски стил, но той го имаше, а те - не. Той можеше да чете дълги думи и да събира. Дори и това беше стил, един вид. Той дори се напиваше стилно.

Бяха се опитали да проточат минутите, да разтеглят времето. Но нощта беше дошла. Нямаше надежда за тях. Щеше да им се наложи да излязат по улиците. Беше шест часът. И нищо не беше наред.

- И Еръл ми липсва - каза Керът.

- Той си беше на капитана всъщност - рече Ноби. - Все едно, Лейди Рамкин ще знае как да се погрижи за него.

- Не че ние бихме могли да опазим нещо - каза Колън. - Искам да кажа, даже и газта за лампата. Той изпи даже газта за лампата.

- И нафталина - каза Ноби. - Цяла кутия нафталин. Защо му е на някой да яде нафталин? И чайника. И захарта. Истинска чума беше на захарта.

- Ама беше сладък - каза Керът. - Дружелюбен.

- О, няма съмнение - рече Колън. - Само че не е съвсем наред, наистина, домашно животинче, дето трябва да се криеш под масата всеки път, когато то кихне.

- Ще ми липсва мъничкото му личице - измрънка Керът.

Ноби си издуха носа високо.

Беше последван от тропане по вратата. Колън извърна глава. Керът стана и я отвори.

Няколко члена на кралската гвардия чакаха с арогантно нетърпение. Отстъпиха назад, щом видяха Керът, който бе принуден да се понаведе малко, за да погледне под трегера. Лошите новини като Керът се разпространяват бързо.

- Донесли сме ви прокламация - каза единият от тях. - Вие трябва да...

- Каква е цялата тази прясна боя върху нагръдниците ви? - учтиво попита Керът.

Ноби и сержантът надникнаха край него.

- Това е дракон - отвърна по-младият от гардовете.

- Драконът - поправи го старшият.

- Ъъ, аз те познавам - рече Ноби. - Ти си Скали Малтуун. Живееше на Кълцаната Улица. Майка ти правеше сладки против кашлица, нали, и падна в

сместа и умря. Никога не си купувам сладки, но винаги се сещам за майка ти.

- Здравей, Ноби - каза гардът без ентусиазъм.

- Обзалагам се, че майка ти би била много горда с теб, с тоя дракон на жилетката - разговорчиво рече Ноби.

Гардът го удостои с поглед, изпълнен с омраза и смущение.

- Пък и с нови пера на шапката - сладко добави Ноби.

- Това тук е прокламация, която ви се нарежда да прочетете - високо каза гардът. - Както и да я разлепите по улиците. По заповед.

- Чия? - попита Ноби.

Сержант Колън сграбчи свитъка в охранения си като бут юмрук.

- Като се вземе предвид - бавно зачете той, като следеше буквите неуверено с пръст, - Че И-Ма-Й-Ки У-До-Вол-С-Т-Вието Де-Ръ-А-Ка... драконът, Ка-Ръ-А... крал на кралете и А-Бе-Съ-О-Лъ-Ю... - пот ороси широкото розово възвишение на челото му, - абсолютен, тъй, Мъ-О-Нъ-А... монарх на... - Той изпадна в изтерзаното мълчание на просветлението, а пръстът му бавно се движеше надолу по пергамента. - Не - каза най-сетне. - Има някаква грешка, нали? Нали няма да изяде никого?

- Изконсумира - поправи го другият гард.

- Всичко е част от обществения... обществения договор - дървено рече помощникът му. - Малка цена, която да платим, сигурен съм, че ще се съгласите в замяна на сигурността и безопасността на града.

- От какво? - попита Ноби. - Ние никога не сме имали някой враг, когото да не можем да подкупим или корумпираме.

- Досега - мрачно каза Колън.

- Бързо схващаш - одобри гардът. - Така че, вие ще я разпространите.

Под страх от смъртно наказание.

Керът надникна през рамото на Колън.

- Какво е девица? - попита той.

- Неомъжено момиче - бързо отвърна Колън.

- Какво, като приятелката ми Рийт ли? - попита Керът ужасен.

- Ами, не - рече Колън.

- Тя не е омъжена, да знаеш. Нито едно от момичетата на Г-жа Пам не е омъжено.

- Ами, да - каза Колън.

- Ами, значи тогава - рече Керът с категоричен тон. - Няма да допуснем нищо подобно, надявам се.

- Хората няма да одобрят това - каза Колън. - Помнете ми думата.

Гардовете отстъпиха назад, далеч от обсега на нарастващия гняв на Керът.

- Както искат - каза старшият гард. - Но ако вие не я оповестите, можете да се опитате да обясните нещата на Негово Величество.

Побързаха да си тръгнат.

Ноби се втурна навън на улицата.

- Дракон на жилетката ти! - изкрещя той. - Ако старата ти майчица знаеше за това, щеше да се обърне в гроба, да се размотаващ насам-натам с дракон на жилетката!

Колън се приближи до масата и разгъна свитъка.

- Лоша работа - промълви той.

- Вече е убил хора - каза Керът. - В противоречие с шестнайсет различни Действащи Укази.

- Ами, да. Но то беше само като, така де, гюрултия за това-онова - заговори Колън. - Не че беше добро, искам да кажа, но хората един вид

участват, просто предават някакво си девойче и стоят наоколо, за да видят дали всичко е по реда и закона, това е далеч по-лошо.

- Предполагам, че всичко зависи от гледната точка - замислено рече Ноби.

- К'во искаш да кажеш?

- Ами, от гледна точка на някой, когото жив ще изгорят, може би няма кой знае какво значение - философски се произнесе Ноби.

- Хората няма да го одобряват, казах ви - рече Колън, без да му обърне внимание. - Ще видите. Ще се вдигнат и право в двореца, и какво ще прави тогава драконът, а?

- Ще ги изгори всичките - незабавно отвърна Ноби.

Колън изглеждаше озадачен.

- Не би направил това, нали? - каза той.

- Не виждам какво може да го спре, а ти? - каза Ноби. Той хвърли бегъл поглед през вратата. - Добро момче беше, онова. Изпълняваше поръчки за дядо ми. Кой би си помислил, че ще се помъкне с дракон на гърдите...

- Какво ще правим, Сержант? - попита Керът.

- Не искам жив да ме изгорят - отвърна Сержант Колън. - Жена ми ще ми почерни живота след това. Предполагам, че трябва, как му се викаше, да я оповестим. Но не се притеснявай, момче - каза той, потупвайки Керът по едната мускулиста ръка и като си повтаряше, сякаш и той самият не го беше повярвал от първия път: - няма да се стигне до това. Хората изобщо няма да се съгласят.

Лейди Рамкин прокара ръце по тялото на Еръл.

- По дяволите, ако знам какво става там вътре. - Малкият дракон се опита да я лизне по лицето. - С какво се е хранил?

- Последното нещо, струва ми се, беше чайник - отговори Ваймс.

- Чайник с какво?

- Не. Просто чайник. Едно такова черно нещо с дръжка и чучур. Сума ти време го души и накрая го изяде.

Еръл немощно му се ухили, после се оригна. И двамата залегнаха.

- О, и после го сварихме да яде сажиди от комина - продължи Ваймс, когато главите им отново се показаха над перилата.

Облегнаха се на подсиления бункер, който беше една от кошарите-лазарет на Лейди Рамкин. Трябваше да го подсилят. Обикновено едно от първите неща, които правеха болните дракони, беше да изгубят контрол върху храносмилателната си система.

- Не ми изглежда точно болен - каза тя. - Просто дебел.

- Много вие. И един вид можеш да видиш разни неща, дето се движат под кожата му. Знаеш ли какво си мисля? Нали ти каза, че те можели да си преподреждат храносмилателната система?

- О, да. Всичките им стомаси и панкреатични трошачки могат да се скачат по най-различни начини, разбираш ли. За да се възползват от...

- От всичко, което могат да открият, за да го превърнат в пламък - каза Ваймс. - Да. Струва ми се, че той се опитва да произведе някакъв много горещ пламък. Исква да се опълчи на големия дракон. Всеки път, когато онзи се понесе из въздуха, той просто застава и почва да вие.

- И не експлодира?

- Не сме забелязали. Искам да кажа, сигурен съм, че ако го беше направил, щяхме да забележим.

- И просто яде безразборно?

- Мъчно е да се каже със сигурност. Души всичко и яде повечето неща. Два галона газ за лампата, например. Както и да е, не мога да го оставя там долу. Не можем да се грижим за него както трябва. Пък и вече не е необходимо да търсим къде е драконът - горчиво добави той.

- Струва ми се, че реагираш малко глупаво по отношение на това - каза тя, докато водеше напред обратно към къщата.

- Глупаво? Уволниха ме пред всичките онези хора!

- Да, но всичко е било само едно недоразумение, сигурна съм в това.

- От моя страна нямаше никакво недоразумение!

- Е, аз пък мисля, че просто си разстроен, защото си импотентен.

Очите на Ваймс се изцъклиха.

- Какво?

- По отношение на дракона - продължи Лейди Рамкин, съвсем спокойно. - Нищо не можеш да направиш за това.

- Предполагам, че тоя шибан град и драконът просто са си lika-прилика.

- Хората са уплашени. Не можеш да очакваш кой знае колко от хората, когато са така уплашени.

Тя го докосна внимателно по ръката. Беше все едно наблюдаваш как съвършено управляват индустриален робот, за да го накарат лекичко да хване яйце.

- Не всички са храбри като теб - добави тя плахо.

- Като мен?

- Миналата седмица. Когато ги спря да убият драконите ми.

- О, онова ли. Това не е храброст. Както и да е, бяха просто хора.

Хората са по-лесни. Най-откровено ще ти кажа едно нещо: за нищо на света няма да погледна в ноздрите на онзи дракон отново. Будя се денем и все за това мисля.

- О! - Тя като че ли поохладня. - Е, щом си сигурен... имам много приятели, да знаеш. Ако имаш нужда от някаква помощ, само трябва да кажеш. Дукът на Сто Хелит си търси капитан на дворцовата стража, сигурна съм в това. Ще ти напиша препоръчително писмо. Ще ти харесат, много приятна млада двойка са.

- Не съм сигурен какво ще правя сега - каза Ваймс по-грубо, отколкото възнамеряваше. -Обмислям едно-две предложения.

- Е, разбира се. Сигурна съм, че ти най-добре знаеш.

Ваймс кимна.

Лейди Рамкин не спираше да премията кърпичката из ръцете си.

- Е, добре тогава.

- Добре - каза ѝ Ваймс.

- Аз, въ, предполагам, че ще искаш да си тръгваш тогава.

- Да, предполагам, че е най-добре да тръгвам.

Настъпи мълчание. После и двамата заговориха наведнъж.

- Беше много...

- Просто искам да кажа...

- Съжалявам.

- Съжалявам.

- Не, ти говореше.

- Не, съжалявам, та казваше?

- О! - Ваймс се поколеба. - Ще тръгвам тогава.

- О! Да. - Лейди Рамкин му се усмихна преbledняла. - Не можеш да караш всички онези предложения да те чакат, нали - каза тя.

Подаде му ръка. Ваймс внимателно я стисна.

- Е, ще тръгвам значи.

- Обаждай се - каза Лейди Рамкин вече по-суховато, - ако случайно отново минаваш насам. И т.н. Сигурна съм, че Еърл ще се радва да те види отново.

- Да. Добре. Довиждане, значи.

- Довиждане, Капитан Ваймс.

Той се измъкна с неуверена крачка през вратата и забърза по тъмната, обрасла пътека. Усещаше погледа ѝ върху гърба си, докато вървеше, или поне така си мислеше. Тя стои там, на вратата, почти закрила светлината. Стои и ме гледа. Но аз няма да се обърна назад, мислеше си той. Това би било наистина глупаво. Искам да кажа, тя е прекрасен човек, има много здрав разум и е страхотна личност, но наистина...

Няма да се обърна назад, дори ако ще тя да стои там, докато измина цялата улица. Понякога трябва да постъпиш жестоко, за да си добър.

Така че, когато чу, че вратата се затръшва, а той не бе изминал още половината отсечка, изведнъж се почувства много, много ядосан, така, сякаш току-що го бяха ограбили.

Той се спря неподвижно, стискаше и разпускаше юмруци в тъмнината. Той вече не беше Капитан Ваймс, той беше Гражданинът Ваймс, което означаваше, че сега може да прави неща, за които някога не би си и мечтал. Може би да иде и да разбие няколко прозореца.

Не, това с нищо няма да помогне. Той искаше повече от това. Да се отърве от този скапан дракон, да си върне работата, да пипне който и да стоеше зад всичко това, да се забрави поне веднъж и да удря някого, чак до прималяване...

Вгледа се в нищото. Далече долу градът представляваше маса пушек и пара. Но той не мислеше за това.

Той мислеше за един мъж, който бяга. И, още по-назад в обърканите мъгли на живота си, за едно момче, което бягаше, за да не изостава.

И под сурдинка той каза:

- Познаваме ли го, а?

Сержант Колън довърши прокламацията и огледа враждебната тълпа.

- Не винете мен. Аз само чета нещата. Не ги пиша.

- Това е човешко жертвоприношение, ето какво е - каза някой.

- Нищо лошо няма в човешките жертвоприношения - обади се свещеник.

- А, така си е - бързо каза първият. - Поради основателни религиозни причини. И като се използват осъдени на смърт престъпници и т.н.*

[* Значителен брой религии в Анкх-Морпорк още упражняваха човешко жертвоприношение, с тази разлика, че вече всъщност не беше необходимо да се упражняват повече, тъй като твърде добре се бяха усъвършенствали в него. Градският закон казваше, че трябва да се използват само осъдени на смърт престъпници, но в това нямаше нищо лошо, тъй като в повечето религии отказът от доброволна саможертва се считаше за престъпление, наказуемо със смърт.]

Но то е много по-различно, отколкото да те тикнат на дракона, само защото той бил малко гладен.

- Точно в това е смисълът! - каза Сержант Колън.

- Данъците са едно, а яденето на хора е свършено Друго.

- Добре казано!

- Ако всички ние кажем, че няма да се съгласим, какво може да направи драконът?

Ноби отвори уста. Колън тръшна ръка върху нея и вдигна победоносно юмрук във въздуха.

- Точно това и аз винаги съм казвал - рече той.

- Хора обединени, не ще бъдат никога възпламенени!

Настъпиха нестройни възгласи.

- Чакай малко - бавно заговори един дребен мъж. - Доколкото ние знаем, драконът е много добър само в едно нещо. Той лети из града и подпалва хората. Не съм съвсем сигурен какво точно се предлага, което ще го възпрепятства да направи това.

- Да, но ако всички ние протестираме... - обади се първият говоривш, гласът му леко променен от неувереността.

- Ще изгори всички ни - рече Колън. Той реши отново да изиграе новия си коз и добави, с гордост: - Хора обединени, не ще бъдат никога възпламенени! - Този път последваха далеч по-малко възгласи. Хората щадяха енергия за притесненията си.

- Не съм съвсем сигурен, че разбирам защо не. Защо да не може да изгори всички ни и да отлети в някой друг град?

- Защото...

- Съкровището - каза Колън. - Нуждае се от хора, които да му носят съкровища.

- Аха.

- Е, може би, но колко точно?

- Какво?

- Колко хора? От целия град, искам да кажа. Може би няма да има нужда да изпепели целия град, а само някои части. Знаем ли кои части?

- Вижте, почва да става глупаво - каза първият говоривш. - Ако тръгнем непрекъснато да търсим проблемите, никога нищо няма да свършим.

- Просто си струва първо да се обмислят нещата това е единственото, което казвам. Като например какво ще стане, ако ние дори успеем да победим дракона?

- О, хайде стига! - рече Сержант Колън.

- Ама, сериозно. Каква е алтернативата?

- Човешко същество, като начало!

- Както искате - надутو рече дребният мъж. - Но аз мисля, че по един човек на месец е много по-добре в сравнение с някои от управниците, които сме имали. Някой да си спомня Нерш Лунатика? Или Кикотещият се Лорд Сминс и Подземието му "Едноминутен Смях"?

Разнесе се значително мърморене от рода на "той има право".

- Но тях ги отхвърлихме! - каза Колън.

- Не, не е вярно. Бяха убити.

- Същата работа - рече Колън. - Искам да кажа, никой няма да може да убие дракона. Ще е необходимо нещо повече от тъмна нощ и наточен нож, за да се справи човек, сигурен съм в това.

Виждам какво има предвид капитанът, мислеше си той. Нищо чудно, че винаги си пийва по едно, след като размисли върху нещата. Ние винаги губим, още преди да сме започнали. Дай на който и да е Анкх-Морпоркианец една голяма тояга и той ще се озове накрая пребил сам себе си до смърт.

- Виж какво, омазан малък простако - каза първият говоривш, сграбчвайки дребния за яката свил свободната си ръка на юмрук, - аз случайно имам три дъщери и случайно не искам нито една от тях да бъде

изядена, много ти благодаря.

- Да, и хората обединени... не ще... бъдат... никога...

Гласът на Колън трепна. Осъзна как всички останали от тълпата са зяпнали нагоре.

Копеле такова, помисли си той, докато рационалността му пресъхваше. Сигурно има терлици на краката си.

Драконът се понамести на покрива на най-близката къща, размаха веднъж-два пъти крила, прозя се и тогава протегна врат надолу към улицата.

Мъжът, благословен с дъщери, стоеше, вдигнал юмрук, в центъра на един светкавично уголемяващ се кръг от голи павета. Дребният мъж се измъкна от смръзналата се схватка и се впусна към сенките.

Изведнъж се оказа, че като че ли в целия свят нямаше нито един човек, който да е по-самотен и по- без приятели.

- Ясно - тихо каза той. Той се намръщи срещу любопитното влечуго горе. Всъщност то не изглеждаше особено войнствено настроено. Наблюдаваше с нещо, граничещо с интерес.

- Не ме интересува! - изкрещя той, а гласът му отекна от стена на стена в тишината. - Ние се опълчваме срещу теб! Ако убиеш мен, можеш със същия успех да убиеш и всички останали!

Разнесе се известно притеснено влачене на крака сред онези части от тълпата, които не смятаха, че това е абсолютно аксиоматично.

- Ние можем да ти устоим, така да знаеш! - изръмжа мъжът. - Нали така, кажете всички. Какъв беше онзи лозунг за хората обединени, а, Сержант?

- Ъъ - рече Колън и усети как гръбначният му стълб се вледенява.

- Предупреждавам те, драконе, човешкият дух е...

Те никога не разбраха какво точно е бил, или поне какво мъжът си мислеше, че е бил, макар че не е изключено в тъмните часове на безсънните нощи, някои от тях да си спомняха последвалите събития и да стигнаха до доста хубавото и преобръщащо червата прозрение, а именно, че едно от нещата, които често пъти биваха забравяни за човешката природа, е, че макар и да е, при нормални обстоятелства, благородна, храбра и прекрасна, тя е и, когато се стигне до същината ѝ, ами, просто човешка.

Драконовият плам го уцели право в гърдите. За един миг той се виждаше като нажежен до бяло силует, преди скромните, черни останки да се свият до малка локвичка топящи се павета.

Пламъкът изчезна.

Тълпата беше застинала като статуи, без да знае как ще привлече повече внимание - дали ако остане на място или ако побегне.

Драконът се втренчи долу, любопитен да види какво ще е следващото нещо, което те ще направят.

Колън усети, че като единствен присъстващ представител на властта, от него се очаква да поеме в ръце ситуацията. Прокашля се.

- Добре тогава - каза той, опитвайки се да изхвърли писъка от гласа си. - Бихте ли се придвижили насам, дами и господа. Преместете се насам, така. Преместете се. Моля да се държите добре, ако обичате.

Той размаха ръце с неопределен професионален жест, докато хората нервно се заизнизваха. С крайчеца на окото си той видя червени пламъци зад покривите и искри, които се виеха в небето.

- Абе, вие нямате ли си къщи, където да си ходите? - изграчи дрезгаво той.

Библиотекарят изникна обратно в Библиотеката на нашето "тук и сега".
Всяко едно косъмче по тялото му беше щръкнало от ярост.

Той отвори вратата и се заклатушка из поразения град.

Някой там отвън щеше да открие, че най-страшният му нощен кошмар е един побеснял Библиотекар.

Със значка.

Драконът се носеше лениво напред-назад над среднощния град, като едва-едва размахваше криле. Нямаше нужда да го прави. Термичните течения му даваха нужната височина.

Навсякъде из Анкх-Морпорк имаше пожари. Толкова много човешки вериги с кофи се бяха образували между реката и многобройните горящи сгради, че кофите объркваха посоките и ги отвличаха по път. Не че в действителност човек се нуждаеше от кофа, за да вземе от мътните води на река Анкх-и мрежа вършеше чудесна работа.

Надолу по течението, отряди от опушени хора работеха трескаво, за да затворят огромните, корозирали порти под Месинговия Мост. Те бяха последната защита на Анкх-Морпорк срещу пожара, тъй като тогава Анкх оставаше без излаз и постепенно, капка по капка изпълваше пространството между стените. Човек би могъл да се задуши под нея.

Работниците на моста бяха онези, които не можех или пък не искаха да избягат. Много други се изливах през портите на града и се отправяха надалеч през хладните, обрамчени в мъгла равнини.

Но не за дълго. Драконът, като връхлиташе и с виеше грациозно над разрушенията, се плъзна над стените. След няколко секунди стражите видяха активния огън, който прониза мъглата. Човешката вълна потече назад, а драконът кръжеше над нея като овчарско куче. Огньовете на поразения град се отразяваха червени по вътрешната част на крилата му.

- Да имаш някакви предложения какво да правим сега, Сержант? - попита Ноби.

Колън не отговори. Де да беше тук Капитан Ваймс мислеше си. И той нямаше да знае какво да правим но имаше далеч по-добър речник, с който да го смутолеви.

Някои от огньовете изгаснаха, когато надигащите се води и обърканата плетеница от пожарникарски вериги свършиха работа. Драконът като че нямаше желание да подхваща нови. Беше постигнал целта си.

- Чудя се кой ще бъде - рече Ноби.

- Какво? - попита Керът.

- Жертвата, искам да кажа.

- Сержантът каза, че хората няма да се примирят с това - стоически отвърна Керът.

- Ами, да. Погледни го по този начин: ако кажеш на хората: какво избирате - да ви изгорят къщата до основи досами вас, или пък да бъде изядено някакво си момиче, дето най-вероятно никога не сте го и чували, ами, те може и да се позамислят малко. Такава е човешката природа, нали разбираш.

- Сигурен съм, че някой герой ще се появи тъкмо навреме - каза Керът. -

С някакво ново оръжие или нещо такова. И да го удари по уязвимото място.

Настъпи тишината от внезапно съсредоточено слушане.

- Като например? - попита Ноби.

- Място. Където той е уязвим. Дядо ми разказваше разни приказки. Удари

драконът в уязвимото му място, казваше той, и си го убил.

- Като да го ритнеш в как-му-се-викаше? - попита Ноби, заинтригуван.

- Н'нам. Предполагам. Макар че, Ноби, и преди съм ти казвал, че не е редно да...

- И като къде е това място?

- О, различно място за всеки отделен дракон. Изчакваш го, докато прелети над теб и си казваш, ето го уязвимото му място, и тогава го убиваш - обясни Керът. - Нещо подобно.

Сержант Колън се вгледа с празен поглед в пространството.

- Хмм - каза Ноби.

Погледаха известно време паническата панорама. После Сержант Колън попита:

- Сигурен ли си за уязвимото му място?

- Да. О, да.

- Де да не беше толкова сигурен, момче.

Те отново погледнаха към ужасения град.

- Знаеш ли - започна Ноби, - ти винаги си ми разказвал как си печелил награди за стрелба с лък в армията, Сержант. Казваше, че си имал стрела с късмет, винаги си имал грижата да си я прибираш обратно, казваше, че си...

- Добре! Добре! Но това не е същото, нали? Така или иначе, аз не съм герой. Защо пък аз да го правя?

- Капитан Ваймс ни плаща по трийсет долара на месец - каза Керът.

- Да - каза Ноби, като се ухили, - а ти получаваш пет долара допълнително, полагаеми за отговорността, която носиш.

- Но Капитан Ваймс вече го няма - нещастно каза Колън.

Керът го погледна строго.

- Сигурен съм, че ако беше тук, той щеше да е първият, който...

Колън му направи знак да млъкне.

- Всичко е много добре. Ами ако не уцеля?

- Погледни го откъм веселата му страна - рече Ноби. - Сигурно никога няма да го узнаеш.

Изражението на Сержант Колън премина в злобна и отчаяна усмивка.

- Ние никога няма да го узнаем, искаш да кажеш.

- Какво?

- Ако си мислиш, че ще се изправя на някой покрив сам-самичък, много се лъжеш. Заповядвам ти да ме придружиш. Така или иначе - добави той, - ти също получаваш по един долар допълнително за поетата отговорност.

Физиономията на Ноби се изкриви от паника.

- Не, не получавам! - изграчи той. - Капитан Ваймс каза, че ми ги удържа за пет години, защото съм бил позор за човешкия род!

- Е, най-добре да си ги получиш обратно. Така или иначе, ти знаеш всичко за уязвимите места. Виждал съм те да се биеш.

Керът енергично отдаде чест.

- Разрешение да се явя доброволец, сър. Пък и аз получавам само по двадесет долара на месец за обучението и нямам нищо против, сър.

Сержант Колън си прочисти гърлото. После си опъна нагръдника. Беше един от онези с удивително внушителни гръдни мускули, вдълбани в него. Гърдите и стомахът му пасваха в него по същия начин, по който желето пасва на формата за желе.

Какво би направил Капитан Ваймс сега? Ами, би си пийнал едно. Но ако не си пийнеше едно, какво би направил?

- Това, от което имаме нужда - бавно каза той, - е План.

Прозвуча добре. Само това единствено изречение прозвуча достойно за заплатата, която получаваше. Щом имаш План, вече наполовина си стигнал там.

А на него вече му се струваше, че различава възгласите на тълпите. Те се трупаха по улиците и хвърляха цветя, и го носеха триумфално на ръце из признателния му град.

Единственият проблем беше, както подозираше той, че го носеха в урна.

Лупин Уанз крачеше по ветровитите коридори към спалнята на Патриция. Това беше апартамент, който никога не се беше отличавал с разкош и в най-добрите случаи, и съдържаше едва едно тясно легло и няколко вехти шкафа. А сега изглеждаше даже още по-зле, без едната си стена. Сега само една крачка на сън и човек като нищо можеше да се озове право в огромната пещера, която понастоящем представляваше Голямата Зала.

Дори и така да беше, той затвори вратата зад себе си, заради самата идея за уединение. После, предпазливо и с многобройни нервни погледи към огромното пространство отвъд, той коленичи на средата на пода и откърти една дъска.

На бял свят се появи дълъг, черен плащ. Тогава Уанз бръкна още по-надолу в прашното пространство под пода и затършува из него. Продължи да рови още по-надолу. После легна по корем и пхна и двете си ръце в дупката и заопипва отчаяно.

Книга профуча през стаята и го халоса в тила.

- Това ли търсеше, а? - каза Ваймс.

Той прекрачи от сенките.

Уанз беше на колене, а устата му не спираше да се отваря и затваря.

Какво ли ще каже, мислеше си Ваймс. Сигурно ще е: "Знам какво е това", или пък: "Как влезе тук", или пък ще е: "Виж, аз мога всичко да обясня." Де да имах един зареден дракон в ръцете си точно сега.

Уанз каза:

- Браво. Колко умно, че си се сетил.

Разбира се, винаги имаше и непредвидена възможност, добави Ваймс наум.

- Под дъските на пода - високо каза той. - Първото място, където би потърсил човек. Доста глупаво, в интерес на истината.

- Знам. Предполагам, че той не си е и помислял, че някой ще тръгне да търси - каза Уанз, докато се изправяше и изтупваше праха от себе си.

- Извинявай, не разбрах? - любезно каза Ваймс.

- Ветинари. Знаеш го какъв беше по отношение на интригите и пр. Той беше замесен в повечето от най-големите заговори срещу самия себе си, така държеше неща под свой контрол. Доставяше му удоволствие. Очевидно той го е призовавал, но не е могъл да го овладее. Нещо, по-лукаво и от него самия.

- Та ти какво правеше? - попита Ваймс.

- Чудех се дали не би било възможно да върна магията. Или пък да призова друг дракон. Тогава те ще се сбият.

- Един вид изравняване на ужаса, това ли имаш предвид? - попита Ваймс.

- Може би си струва да се опита - ревностно отвърна Уанз.

Той се приближи с няколко стъпки.

- Виж, колкото до работата ти, знам, че тогава и двамата бяхме малко пренапрегнати, така че, ако си я искаш обратно, няма да има никакъв проб...

- Трябва да е било ужасно. Представи си какво ли му е минавало през главата. Извикал го е, а след това е разбрал, че това не е просто някакво си средство, а истинско същество със свое собствено съзнание. Съзнание

точно като неговото, само че без всякакви задръжки. Знаеш ли, на драго сърце бих се обзаложил, че в самото начало той наистина си е мислел, че това, което прави, е за добро. Трябва да е бил полудял. Рано или късно, във всички случаи.

- Да - дрезгаво каза Уанз. - Трябва да е било ужасно.

- И при все това, искам да ми падне в ръцете! През всичките тези години да го познавам и да не разбера...

Уанз нищо не каза.

- Бягай - меко каза Ваймс.

- Какво?

- Бягай. Искам да те видя да побегнеш.

- Неразбир...

- Видях как някой избяга, през нощта, когато драконът подпали онази къща. Спомням си как тогава си помислих, че той се движи смешно, все едно подскача. И после, оня ден, те видях да бягаш от дракона. Би могъл да е същият човек, така си помислих. Почти на подскоци. Като някой, който бяга, за да не падне. Да познаваме такъв, а, Уанз?

Уанз махна с ръка по начин, който може би си мислеше, че е небрежен.

- Това просто е смехотворно, това не е доказателство.

- Забелязах, че вече спиш тук - каза Ваймс. - Предполагам, че кралят обича да си му под ръка, а?

- Нямах абсолютно никакво доказателство - прошепна Уанз.

- Разбира се, че нямам. Начинът, по който някой тича. Припряният глас.

Това е всичко. Но няма никакво значение, нали така? Защото нямаше да има никакво значение, даже и ако наистина имах доказателство. Няма на кого да го дам. Пък и ти не можеш да ми върнеш службата.

- Мога! - каза Уанз. - Мога, а ти не заслужаваш да си просто един капитан...

- Ти не можеш да ми върнеш службата - повтори Ваймс. - Тя никога не е била във властта ти, че да ми я отнемаш. Аз никога не съм бил градски служител, нито служител на краля, нито пък на Патриция. Аз бях служител на закона. Може да е бил корумпиран и покварен, но беше закон, някакъв закон. Сега вече не съществува никакъв закон, с изключение на: "Ако не си отваряш очите, жив ще те опекаат." Къде е моето място в това?

Уанз се втурна напред и го сграбчи за ръката.

- Но ти можеш да ми помогнеш! Може би съществува начин да унищожим дракона, нали разбираш, или поне можем да помогнем на хората, да урегулируем нещата, че да смекчим най-страшното, по някакъв начин да намерим допирна точка...

Ударът на Ваймс го уцели по бузата и го завъртя.

- Драконът е тук - срязва го той. - Не можеш да го урегулируаш, нито да го убедиш, нито да се спазариш с него. С драконите няма примирие. Ти го докара тук и сега сме обречени на него, копеле такова.

Уанз свали ръка от ярката бяла следа, където го беше цапнал юмрукът.

- Какво ще правиш?

Ваймс не знаеше. Беше мислил върху една дузина начини, по които могат да се развият нещата, но единственият, наистина подходящ, беше да убие Уанз. А сега, в решаващия момент, не можеше да го направи.

- Това е проблемът с хора като теб - рече Уанз, като се изправяше. -

Вие винаги сте против всяко едно нещо, насочено към усъвършенстването на човешкия род, но никога нямате нито един сносен собствен план. Стража! Стража!

Той се ухили налудничаво срещу Ваймс.

- Не си очаквал това, нали? - каза той. - Още имаме гардове тук, нали знаеш. Не са толкова много, разбира се. Не са много хората, които искат да влязат.

В коридора отвън се чуха стъпки и четирима от дворцовата стража се появиха, извадили саби.

- На твое място не бих приел да се бия - продължи Уанз. - Те са отчаяни и неловки мъже. Но им се плаща много добре.

Ваймс нищо не каза. Уанз беше гадняр. Човек винаги имаше някаква надежда с такива като него. Стариият Патриций никога не беше постъпвал гадно, това поне трябваше да му се признае. Ако искаше някой да умре, човекът даже и не го разбираше.

Единственото, което трябва да направиш, когато си имаш работа с хора като Уанз, беше да играеш играта според правилата.

- Някога ще си платиш за това - каза той.

- Прав си. Съвършено прав си. Но някога е адски далече - напомни Уанз.

- Никой от нас не доживява чак толкова дълго, че да го направи. Ще имаш известно време, за да помислиш върху това - кимна към гардовете. - Хвърлете го в специалното подземие. После се заемете с онази, малката задача.

- Тъ - започна водачът на гардовете, после се поколеба.

- Какво има, човече?

- Вие, тъ, искате да го нападнем? - окаяно попита гардът.

Кралската гвардия може и да беше тъпа, но и те, като всички останали, разбираха от условности, а когато гардовете ги викат, за да се справят с някого при нажежени обстоятелства, значи лошо им се пише. Това копеле трябва да е герой, мислеше си той. Този страж не копнееше за бъдеще, в което да е мъртъв.

- Разбира се, идиот такъв!

- Но, тъ, той е сам - каза гвардейският капитан.

- И се усмихва - обади се мъж зад гърба му.

- Може би всеки един миг ще се метне на полюлея - предположи един от колегите му. - И ще преобърне масата, може би.

- Той дори не е въоръжен! - изкрещя Уанз.

- Това е най-лошото - отсече един от гардовете с дълбок стоицизъм. -

Как да ви кажа, те скачат и сграбчват някоя от декоративните саби зад капака над камината.

- Тъхъ - каза друг, подозрително. - И после запокитват стол срещу теб.

- Няма никаква камина! Няма никаква сабя! Само той! А сега, хванете го! - изпищя Уанз.

Двама гардове сграбчиха колебливо Ваймс за раменете.

- Няма да направиш нищо героично, нали? - прошепна единият от тях.

- Не знам откъде да започна - каза той.

- О! Добре.

Докато отвеждаха Ваймс, той чу как Уанз избухна в побъркан смях. Винаги така ставаше с гаднярите.

Но той имаше право за едно нещо. Ваймс нямаше план. Не беше мислил изобщо какво ще се случи след това. Колко глупаво от негова страна, мислеше си той, да реши, че просто трябва да се опълчиш и с това ще приключи всичко.

Чудеше се и каква беше другата задача.

Кралските гвардейци не продумваха, само гледаха право напред и го поведоха надолу, през разрушената зала, после през останките от друг един

коридор към една зловеща врата. Отвори я, хвърлиха го вътре и си заминаха.

И никой, абсолютно никой не забеляза тънкото, подобно на листо нещо, което се спусна плавно от сенките на покрива, премятайки се из въздуха като кедрово семе, преди да се приземи сред оплетените финтифлюшки на съкровището.

Беше черупка от фъстък.

Именно тишината разбуди Лейди Рамкин. Спалнята ѝ гледаше над кошарите на драконите и тя беше свикнала да спи под лекия съпровод на шумолящи люспи, спорадичния рев на някой дракон, който издишва плам насън, и оплакванията на бременните женски. Липсата на какъвто и да било шум беше като будилник.

Беше поплакала преди да заспи, но не много, защото нямаше никаква полза от това да сантименталничи и да унива. Запали лампата, намъкна гумените си ботуши, грабна тоягата, която можеше да се окаже всичко, което стои между нея и теоретичната загуба на добродетелността ѝ, и забърза надолу през тънестата в сенки къща. Докато пресичаше влажната морава към колибките им, смътно долови, че долу, в града става нещо, но го отхвърли като нещо, за което в момента не си струва да се мисли. Драконите бяха по-важни.

Тя отвори вратата.

Е, още си бяха там. Познатата воня на блатни дракони, наполовина езерна кал и наполовина химическа експлозия, се изниза във в нощта.

Всеки дракон се крепеше на задните си крака наред кошарата си, извил врат и втрънчен с яростна съсредоточеност в покрива.

- О! - рече тя. - Пак лети там горе, а? Перчи се. Не се тревожете за това, деца. Мама е тук.

Тя остави лампата на една висока полица и се приближи до кошарата на Еръл.

- Е, момчето ми - започна тя и млъкна.

Еръл се беше проснал настрани. Тънка струйка сив пушек излизаше от устата му, а стомахът му се надуваше и свиваше като мех. А кожата му надолу от врата беше почти чисто бяла.

- Струва ми се, че ако някога пренапиша "Болестите" отново, на теб ще ти отделя цяла една глава - тихо каза тя и отключи вратата към кошарата. - Я да видим дали онази гадна температура е спаднала, а?

Тя посегна да го погали по кожата и ахна. Бързо отдръпна ръка и видя как мехурите се вдигат по пръстите ѝ.

Еръл беше толкова студен, че пареше.

Докато го гледаше втрънчено, малките кръгли следи, които топлината ѝ беше разтопила, се покриха с тънък слой замръзнал въздух.

Лейди Рамкин приклекна назад.

- Но какъв дракон си ти?... - започна тя.

Чу се далечното потропване на входната врата на къщата. Тя се поколеба един миг, после угаси лампата, пропъзля тежко по протежение на кошарите и отмести парчето зебло от прозореца.

Първата утринна светлина откри силуета на страж на прага ѝ, а перата на шлема му се вееха на вятъра.

Тя паникьосано прехапа устни, хвърли се обратно към вратата, пробяга през моравата и се шмугна в къщата, като вземаше по три стъпала наведнъж.

- Колко глупаво, колко глупаво - мърмореше тя, давайки си сметка, че лампата ѝ е останала долу. Но нямаше време за това. За времето, докато идеше и я вземеше, Ваймс можеше вече да си е отишъл.

Опипом и по памет тя откри най-добрата си перука в мрака и я нахлупи на главата си. Някъде между мехлемите и драконовите лекарства на тоалетката си, се намираше нещо, наречено, доколкото си спомняше, "Росата на Нощта" или с някакво подобно неподходящо име, отдавнашен подарък от някакъв безмозъчен племенник. Тя опита няколко шишета преди да открие нещо, което, ако се съди по миризмата му, беше това, което търсеше. Дори и на нос като нейния, който много отдавна беше затворил по-голямата част от сензорния си апарат, изправен пред всеобемащата воня на драконите, това му се стори, ами, по-силно, отколкото си спомняше. Но очевидно на мъжете такива неща им харесваха. Или поне така беше чела. Адска глупост, наистина. Тя изкриви горния край на внезапно станалата ѝ твърде практична нощница до положение, което - както се надяваше, - разкриваше, без всъщност да разголва, и се втурна обратно надолу по стълбите.

Спря се пред вратата, пое си дълбоко дъх, завъртя дръжката и още докато отваряше вратата, си даде сметка, че е забравила да си събуе гумените ботуши...

- О, Капитане - чаровно каза тя, - та значи ето... КОЙ ПО ДЯВОЛИТЕ СИ ТИ?

Шефът на дворцовата стража отстъпи няколко крачки назад и, тъй като той беше от селски произход, направи няколко скрити жеста, за да се предпази от духа на сатаната. Те очевидно не помогнаха. Когато отново отвори очи, нещото си стоеше там, все още наежено от ярост, все още вонящо на нещо гадно и ферментирало, все още нахлупило накриво купчина къдри и все още забучено заплашително над една тресяща се пазва, която накара небцето му да пресъхне...

Беше чувал за такива неща. Харпии, така се наричаха. Какво ли беше станало с Лейди Рамкин?

Но видът на гумените ботуши го беше пообъркал. Легендите за харпиите нищо не споменаваха за гумени ботуши.

- Давай, приятелче - избоботи Лейди Рамкин, като си подръпна нощницата по-благоприлично около врата. - Не стой така там с тая зинала уста. К'во искаш?

- Лейди Сибил Рамкин? - каза стражът не с учтивия тон на някой, който търси просто потвърждение, а с невярващия тон на някой, комуто се струва невероятно трудно да приеме, че отговорът може да бъде "да".

- Използвай очите си, млади човече. Коя друга мислиш, че съм?

Гардът се окопоти.

- Само че аз имам призовка за Лейди Сибил Рамкин - неуверено каза той. Гласът ѝ беше унищожителен.

- Какво искаш да кажеш с това "призовка"?

- Да се яви в двореца, нали разбирате.

- Изобщо не мога да си представя защо ще бъде необходимо по това време на нощта - каза тя и понечи да затръшне вратата. Не можа да се затвори, обаче, тъй като върхът на сабята се пхна в нея в последния момент.

- Ако не дойдете - каза гардът, - заповядано ми е да предприема мерки.

Вратата се стрелна назад, а лицето ѝ се притисна в неговото, почти поваляйки го в безсъзнание с миризмата на гниещ розов цвят.

- Ако си мислиш, че ще ме докоснеш... - започна тя.

Погледът на гарда се втурна встрани, само за един миг, към кошарите на

драконите. Лицето на Сибил Рамкин пребледня.

- Не би го направил! - изсъска тя.

Той преглътна. Макар и страховита, тя беше само човек. Можеше само да ти откъсне главата, в метафоричния смисъл на думата. Съществуваха, каза си той, далеч по-лоши неща от Лейди Рамкин, макар че, честно казано, точно в този момент те не бяха на три пръста от носа му.

- Да предприема мерки - повтори той грачещо.

Тя се изправи и проследи с поглед редицата стражи зад гърба му.

- Разбирам - каза хладно. - Така било значи? Шестима от вас срещу една крехка жена. Много добре. Ще ми позволите, разбира се, да си взема палто. Малко е хладно.

Тя затръшна вратата.

Дворцовите стражи тъпчеха с крака в студа и се опитваха да избягват погледите си. Това очевидно не беше начинът, по който се арестуваха хора. На тях не им се позволяваше да те карат да ги чакаш на вратата, не така се предполагаше да действа светът. От друга страна, единствената алтернатива беше да влязат там вътре и да я измъкнат навън, но никой от тях не можеше да събере достатъчно ентузиазъм да го направи. Освен това гвардейският капитан не беше сигурен, че разполага с достатъчно хора, за да замъкне Лейди Рамкин където и да било. Щяха да са му необходими хилядни отряди, с дървени валяци.

Вратата отново изскърца и се отвори, разкривайки само плесенялия мрак на салона вътре.

- Така, момчета... - каза капитанът, неловко.

Появи се Лейди Рамкин. Той успя да я зърне за кратко и неясно, как излетя през вратата с вой и това може би щеше да е последното нещо, което да запомни, ако един от хората му не бе запазил достатъчно самообладание, че да й подложи крак, както летеше надолу по стълбите. Тя се просна по корем, като проклинаше, зарови се в избуялата морава, удари си главата в ронещата се статуя на някакъв античен Рамкин и се строполи на място.

- Леле майчице! - каза той с глас, преливащ от ужас и страхопочитание.

- И драконът иска да изяде НЕЯ?

- Отговаря напълно - отвърна капитанът. - Тя като че ли е най-високопоставената дама в града. Дали е девица - не знам - добави той, - и точно в този момент нямам намерение да мисля за това. Някой да отиде и да докара каруца.

Той опипа ухото си, леко одраскано от върха на сабята. По природа не беше груб човек, но в този момент беше сигурен, че би предпочел дебелината на драконовата кожа между себе си и Сибил Рамкин, когато тя се събуди.

- Не се ли предполагаше да й убием домашните дракони, сър? - попита друг гард. - Струва ми се, че Г-н Уанз спомена нещо да убием всички дракони.

- Това беше само заплаха, с която да си послужим.

Гардът сбърчи чело.

- Сигурен ли сте, сър? Аз пък си мислех...

На капитана му беше дошло до гуша. Крещящи харпии и мечове, издаващи шум, все едно цепят коприна досами ухото му, жестоко бяха съсипали способността му да погледне от гледната точка на другия.

- О, ти си мислел, така ли? - изръмжа той. - Ти си бил голям мислител, бе? А не мислиш ли, че ще си много подходящ за някое друго назначение тогава, а? Градски страж, може би? Те всичките са мислители там.

Останалите гардове се изкикотиха смутено.

- Ако беше помислил - саркастично добави капитанът, - щеше да се сетиш, че кралят едва ли би пожелал някой друг дракон да умре, нали така? Те най-вероятно са далечни роднини, или нещо такова. Искам да кажа, той не би поискал да ходим да избиваме собствения му вид, а?

- Ами, сър, хората го правят, сър - кисело рече гардът.

- Е, добре - отвърна капитанът. - То е друго нещо. - Той многозначително се потупа отстрани по шлема. - Т'ва е 'щото ние сме интелигентни.

Ваймс се приземи в мокра слама и в черна като рог тъмнина, макар че след известно време очите му привикнаха с мрака и той различи стените на подземие.

Не го бяха построили за удобен живот. В общи линии то представляваше просто пространство, съдържащо всички колони и сводове, на които се крепеше дворецът. В далечния му край една малка решетка високо в стената пропускаше само лекото подобие на мърлява, долнопробна светлина.

На пода имаше още една квадратна дупка. Също с решетка. Железата й бяха доста ръждясали, обаче. На Ваймс му мина през ума, че може би най-накрая би могъл да ги поразшири, а после единственото, което трябваше да направи, бе да отслабне толкова, че да успее да се провре през дупка широка една стъпка.

Това, което липсваше в подземие, бяха плъхове, скорпиони, хлебарки или змии. Някога беше имало змии, наистина, защото сандалите на Ваймс изхрусваха върху малки, дълги, бели скелети.

Той пропълзя предпазливо покрай влажната стена, като се чудеше откъде ли идваше ритмичният стържещ звук. Заобиколи една тумбеста колона и откри.

Патрицият се бръснеше, взирайки се в къс огледало, подпряно на колоната, за да улавя светлината. Не, не подпряно, даде си сметка Ваймс. Държано, всъщност. От един плъх. Беше огромен плъх с червени очи.

Патрицият му кимна без видима изненада.

- О! Ваймс, нали така? Чух, че си на път за насам. Много добре. Най-добре да кажеш на хората от кухнята... - и точно тук Ваймс осъзна, че човекът говори на плъха, - че за обяд ще бъдем двама. Искаш ли бира, Ваймс?

- Какво? - рече Ваймс.

- Предполагам, че искаш. Каквото дал господ, обаче. Народецът на Скрп е доста умен, но като че ли стават съвсем слепи като опре до етикетите по бутилките.

Лорд Ветинари потупа лицето си с кърпа и я пусна на пода. Една сива фигура се стрелна от сенките и я повлече по решетката на пода.

- Много добре, Скрп. Можеш да си вървиш.

Плъхът шавна мустаци срещу него, облегна огледалото на стената и се отдалечи.

- Обслужват ви плъхове? - попита Ваймс.

- Помагат в беда, нали знаеш. Наистина не са много ефективни, за съжаление. Заради лапите им е.

- Но, но, но... - заекна Ваймс. - Искам да кажа, как?

- Предполагам, че имат тунели, които се простират чак до Университета - продължи Лорд Ветинари. - Макар че, струва ми се, те май още от самото начало са си били доста умни.

Поне тази част Ваймс я разбираше. Всеизвестно беше, че тавмичните радиации се отразяваха на животните, живеещи около корпуса на Невидимия

Университет, подтиквайки ги понякога към дребни аналогии на човешката цивилизация и дори предизвиквайки мутацията на някои от тях в съвършено нови и специализирани видове, като например книжният червей калибър 0.303 и стенната риба. И, както човекът беше казал, от самото начало плъховете са си били доста умни.

- Но те ви помагат? - каза Ваймс.

- Взаимно е. Плащам им за предоставяните услуги, както можеш да се изразиш - отвърна Патрицият, като седна върху нещо, което Ваймс нямаше начин да не отбележи, беше малка кадифяна възглавничка. На ниска поличка, така че да бъдат подръка, се намираха бележник и стройна редица от книги.

- Как можете вие да помагате на плъховете, сър? - слабо попита той.

- Със съвети. Съветвам ги, да ти кажа. - Патрицият се облегна назад. - Това е проблемът с хора като Уанз - каза той. - Не знаят кога да спрат. Плъхове, змии и скорпиони. Беше същинска лудница, като дойдох. А плъховете бяха най-зле.

А на Ваймс му се стори, че започва да зацепва.

- Искате да кажете, че един вид сте ги дресирали? - попита той.

- Посъветвах ги. Посъветвах ги. Предполагам, че се иска малко чалъм - скромно отвърна Лорд Ветинари.

Ваймс се зачуди как ли е станало това. Дали плъховете са се съюзили със скорпионите срещу змиите, а после, когато змиите са били победени, не са поканили скорпионите на празнично царско ястие и не са ги изляли? Или пък някои отделни скорпиони са били наети с огромни количества - каквото и да беше нещото, дето го ядяха скорпионите - за да се промъкнат тайно до отбрани главни змии през нощта и да ги ужилят?

Спомни си как веднъж беше чул за някакъв мъж, който, заключен с години в килия, дресирал малки птички и си изградил един вид свобода. Помисли си и за древните моряци, откъснати от морето поради възрастта и старческата немощ, как прекарваха дните си, като правеха големи кораби в малки бутилки.

После си помисли за Патриция, лишен от града си, седнал с кръстосани крака на сивия под в мрачното подземие, който го пресъздава около себе си, насърчавайки в умален мащаб всички дребни съперничества, премервания на силите и раздори. Помисли си за него като за мрачна, унила статуя сред паветата, оживели с прокрадващи се сенки и внезапна, политическа смърт. Може би е било по-лесно, отколкото управлението на Анкх, който притежаваше по-голяма сган, дето нямаше нужда да използва и ръцете си, за да носи нож.

По тръбата горе се понесе дрънчене. Появиха се половин дузина плъхове, като теглеха нещо, увито в парцал. Предадоха си го един на друг през решетката и с много усилия го примъкнаха до краката на Патриция. Той се наведе и развърза възела.

- Май имаме сирене, пилешки кълки, кервиз, парче доста твърд хляб и хубава бутилка... О! Хубава бутилка, очевидно от "Много известния кафяв сос на Меркле и Стингбат". Казах бира, Скрп. -Плъхът-шеф шавна с нос към него. - Съжалявам за това, Ваймс. Не могат да четат, нали разбираш. Като че не могат да схванат идеята на начинанието. Но са много добри в слушането. Носят ми всички новини.

- Виждам, че тук ви е много удобно - немощно каза Ваймс.

- Никога недей да строиш подземие, в което няма да ти е приятно ти самият да прекараш нощта - каза Патрицият, докато разстилаше храната на покривката. - Светът щеше да е далеч по-щастливо място, ако повече хора не забравяха това.

- Ние всички си мислехме, че сте построили тайни тунели и други

подобни - каза Ваймс.

- Не виждам защо - отвърна Патрицият. - Човек трябва непрекъснато да бяга. Толкова безрезултатно. Докато тук съм в центъра на нещата. Надявам се, че разбираш това, Ваймс. Никога не се доверявай на владетел, който залага на тунели и бункери и пътища за бягство. Шансовете са, че той много-много не е за тая работа.

- О!

Той е в подземие в собствения си дворец, а един побеснял лунатик се разпорежда горе, дракон изпепелява града, а той си мисли, че е докарал света там, където е искал. Трябва да е нещо, свързано с високите постове. Височината кара хората да се побъркват.

- Вие, въобще, дали нямате нищо против, ако поразгледам наоколо? - каза той.

- Чувствай се като у дома си - отвърна Патрицият.

Ваймс премина подземията по дължина и провери вратата. Беше яко залостена и закована, а заключалката беше масивна.

После той почука стените за вероятни кухни. Нямаше никакво съмнение, че това е едно много добре построено подземие. Беше от онези подземия, карачи ви да се почувствате добре, ако затворите в тях опасните престъпници. Разбира се, при тези обстоятелства бихте предпочели в него да няма капаци, скрити тунели или тайни пътища за бягство.

Но сега не бяха такива обстоятелствата. Удивително беше какво можеха да направят няколко стъпки масивен камък на чувството за перспектива.

- Кралската стража влиза ли тук? - попита той.

- Почти никога - отвърна Патрицият, като размаха кокоши крак. - Не се грижат да ме хранят, нали разбираш. Идеята е, че човек трябва да се разложи. Всъщност - каза той, - до съвсем неотдавна се приближавах до вратата и стенех по малко от време на време, само за да ги карам да се чувстват щастливи.

- Но те са длъжни да влязат и да проверят, обаче? - обнадеждено попита Ваймс.

- О, не мисля, че трябва да търпим това - каза Патрицият.

- Как ще ги спрете?

Лорд Ветинари го изглежда огорчен.

- Скъпи ми Ваймс - каза той. - Аз пък си мислех, че си наблюдателен човек. Погледна ли вратата?

- Разбира се, че я погледнах - каза Ваймс, после добави: - сър. Адски е масивна.

- Може би е редно да я погледнеш отново?

Ваймс зяпна срещу него, после прецапа пода и се вгледа ядосано във вратата. Беше един от видовете известни порти на ужаса, цялата в решетки, прегради и железни пики и масивни панти. Колкото и дълго да я гледаше, от това тя нямаше да стане по-малко масивна. Ключалката беше една от онези главоблъсканици, дето ги измисляха джуджетата, за които трябваша години, докато я отключиш. В общи линии, ако човек трябваше да си избере символ на нещо свършено неподвижно, тази врата беше точно нещото, от което имаше нужда.

Патрицият се появи до него в сковаващо сърцето мълчание.

- Нали разбираш - каза той, - винаги така става, не си ли съгласен? Чешом градът е превзет с мощно гражданско неподчинение, бившият управник се хвърля в подземията? За определен вид съзнания това е далеч по-задоволително, отколкото най-обикновена екзекуция.

- Добре, но не разбирам... - започна Ваймс.

- И ти гледаш тази врата и това, което виждаш е наистина здрава килийна врата, нали?

- Разбира се. Трябва само да погледнеш резетата и...

- Знаеш ли, наистина съм доволен - тихо каза Лорд Ветинари.

Ваймс се втренчи във вратата, чак докато веждите го заболяха. И тогава, точно както случайните шарки в облак изведнъж, без по никакъв начин да са се променили, се превръщат в конска опашка или в кораб в открито море, той видя какво точно е наблюдавал през цялото това време.

Обзе го чувство на ужасено възхищение.

Зачуди се какво ли беше в мозъка на Патриция. Целият леден и бляскав, помисли си той, целият тъмна стомана и лостчета, и малки колелца, които щракат като огромен часовник. Такъв мозък, който внимателно ще обмисли собственото си падение и ще го превърне в предимство.

Това беше съвсем обикновена врата на подземие, но всичко зависеше от чувството за перспектива на гледащия я.

В това подземие Патрицията можеше да отстрани света.

Всичко, което беше отвън, беше ключалката.

Всички резета бяха отвътре.

Отрядът се катереше с мъка по мокрите покриви, докато утринната мъгла се топеше на слънцето. Не че днес въздухът щеше да е по-чист - лепкави ивици пушек и мръсна пара обрамчваха града и изпълваха въздуха с тъжния мирис на мокри въглени.

- Какво е това място? - попита Керът, като помагаше на останалите по една мазна пътека.

Сержант Колън се огледа към гората от комини наоколо.

- Точно над фабриката за дестилиране на уиски на Джимкин Беърхагър сме - каза той. - По права линия, ясно, между двореца и площада. Трябва да прелети ей оттук.

Ноби погледна замислено през ръба на сградата.

- Бил съм нек'га там. Проверих вратата в една тъмна нощ и тя просто се оказа отворена в ръката ми.

- Най-накрая, предполагам - кисело каза Колън.

- Е, трябваше да вляза вътре, нали така, за да проверя, че не вършат нищо престъпно. Удивително място. Само тръби и такива ми ти работи. И миризмата!

- Всяка бутилка остарява максимум седем минути - цитира Колън. - "Отпийте капка преди да тръгнете" - така пише на етикета. Адски са прави. Отпих веднъж една капка и после цял ден никакъв ме нямаше.

Той коленичи и разви дългия пакет от зебло, който носеше неловко по време на катеренето им. Оттам се показва голям лък със старинна конструкция и колчан със стрели.

Той бавно вдигна лъка с благоговение и прокара дундавите си пръсти по него.

- Знаете ли - тихо промълви той, - страшно добър бях в тая работа.

Капитанът трябваше да ми позволи да се опитам миналата нощ.

- Непрекъснато все това ни разправяш - каза Ноби с хладно равнодушие.

- Е, печелех награди. - Сержантът разви нова тетива, върза я около единия край на лъка, изправи се, стисна, изръмжа леко...

- Ъъ. Керът? - каза той, леко задъхан.

- Да, Сержант?

- Случайно да разбираш нещо от опъване на лък?

Керът сграбчи лъка, огъна го без никакво затруднение и пхна другия край на тетивата на мястото му.

- Това е добро начало, Сержант - каза Ноби.

- Не ставай саркастичен с мен, Ноби! Не е в силата работата, остро око и здрава ръка се искат. А сега ми подай стрела. Не тази!

Пръстите на Ноби замръзнаха наред сграбчването на стрела.

- Това ми е стрелата-късмет! - запелтечи Колън. - Никой от вас да не е посмял да ми докосва стрелата-късмет!

- На мен ми прилича на всички останали скапани стрели, Сержант - меко каза Ноби.

- Това е онази, която ще използвам за същинското как-му-се-викаше, смъртнишки удар - каза Колън. - Никога не ме е оставяла стрелата-късмет. Удряше всяко едно нещо, по което съм стрелял. Почти не трябваше да се прицелвам. Ако тоя дракон има някакви уязвими части, то стрелата ще ги открие.

Той избра съвършено същата на вид, но предполагаемо по-малко късметлийска стрела и я сложи на тетивата. После огледа пресметливо покривите.

- Най-добре да го изпробвам - промълви той. - Разбира се, веднъж като се научиш, никога не забравяш, то е като да караш... да караш... да караш нещо, дето никога не забравяш, че можеш да го караш.

Той опъна тетивата назад към ухото си и изръмжа.

- Така - изхриптя той, докато ръката му трепереше от натиска като клон в ураган. - Виждате ли покрива на Гилдията на Убийците, ей-там?

Те се взряха в мърлявия въздух.

- Така, добре - каза Колън. - А виждате ли ветропоказателя на него? Виждате ли го?

Керът погледна към острието на стрелата. Трептеше в поредица от осморки.

- Много е далеч, Сержант - каза Ноби със съмнение в гласа.

- Ти за мен не се грижи, гледай само ветропоказателя - изпъшка сержантът.

Кимнаха. Ветропоказателят беше във формата на пълзящ човек в голямо наметало; протегнатият му кинжал беше насочен вечно да пронизва вятъра. От такова разстояние, обаче, изглеждаше съвсем мъничък.

- Окей - изпухтя Колън. - А сега виждате ли окото на човека?

- О, хайде де - рече Ноби.

- Млъквай, млъквай, млъквай! - изпъшка Колън.

- Виждате ли го, попитах?

- Мисля, че аз го виждам, Сержант - лоялно каза Керът.

- Така. Така - каза сержантът, олюлявайки си напред-назад от усилието.

- Така. Добро момче. Окей. А сега го дръжте под око, ясно?

Той изръмжа и пусна стрелата.

Няколко неща се случиха толкова бързо, че ще се наложи да бъдат възпроизведени под черта в текста. Може би, първото беше, че тетивата перна меката вътрешна част на китката на Колън, от което той изпищя и изпусна лъка. Това не се отрази по никакъв начин на пътя на стрелата, която вече летеше право към водоливника на покрива точно отсреща през пътя. Уцели го по ухото, отскочи, рикошира о една стена на шест стъпки оттам, след което се насочи обратно към Колън, видимо с леко повишена скорост, профучавайки

край ухото му със сребърно жужене.

Изчезна по посока на градските стени.

След известно време Ноби се прокашля и дари Керът с погледа на най-невинно любопитство.

- Приблизително колко големи са уязвимите части на драконите, най-общо казано?

- О, то може да е и едно съвсем мъничко местенце - услужливо обясни Керът.

- Малко се боях точно от това - каза Ноби. Той се приближи до края на покрива и посочи надолу. - Има едно езеро точно там, долу - каза той. - Използват го за охлаждане на вода във фабриката. Предполагам, че е доста дълбоко, така че след като сержантът стреля в дракона, можем да скочим в него. Вие какво ще кажете?

- О, не е необходимо да правим това - възрази Керът. - Защото стрелата-късмет на сержанта ще е улучила мястото и драконът вече ще е мъртъв, така че няма за какво да се тревожим.

- Дадено, дадено - припряно каза Ноби, като гледаше намръщеното лице на Колън. - Но за всеки случай, така де, ако в един на милион случая, той не улучи... не казвам, че точно това ще направи, обръщам ви внимание, просто трябва да помислите за всички възможности. Ако поради невероятен лош късмет той не съвсем успее да нарани смъртоносно уязвимото му място, тогава нашият дракон ще побеснее, нали така, и може би няма да е хич лоша идея да не сме тук. Труден изстрел е, знам. Наречете ме страхопъзльо, ако щете. Това е всичко, което искам да кажа.

Сержант Колън надменно си оправи бронята.

- Когато наистина най-много се нуждаеш от него - изрече той, - шансът едно на милион винаги се пада. Всеизвестен факт.

- Сержантът е прав, Ноби - хрисимо рече Керът.

- Знаеш, че точно когато съществува само една възможност, която може да проработи... ами, то става. Иначе не би имало... - той понижи глас, - искам да кажа, логично е, ако последните най-отчаяни шансове не са проработили, нямаше да има... ами, боговете не биха допуснали да е другояче. Не биха.

Като по команда и тримата се обърнаха и погледнаха през навъсеното небе към центъра на Света на Диска, на хиляди мили разстояние. Сега въздухът беше сив от стария дим и парцаливата мъгла, но в ясни дни беше възможно да се види Кори Селести - домът на боговете. Мястото на дома на боговете, поне. Те живееха в Дънманифестин, украсената с гипсови орнаменти Валхала, където се изправяха срещу вечността с такива съзнания, че не можеха да решат дори какво да направят, че да прекарат един дъждовен следобед прилично. Играеха със съдбите на хората, или така поне разправяха. Точно каква игра си мислеха, че играят в този момент, беше трудно да се каже.

Но, разбира се, правила съществуваха. Всеки знаеше, че съществуват правила. Те просто трябваше да се надяват, че и боговете знаят правилата.

- Трябва да стане - промълви Колън. - Ще си използвам стрелата-късмет и прочее. Прави сте. Последните безнадеждни шансове трябва да проработят. Иначе нищо друго няма смисъл. По-добре да не си жив тогава.

Ноби отново погледна към езерото долу. След един миг колебание, Колън се присъедини към него. Имаха съсредоточените изражения на хора, които са видели много неща и знаят, че, макар човек, разбира се, би могъл да разчита на герои, крале и в крайна сметка, на богове, несъмнено може да разчита на

гравитацията и на дълбоката вода.

- Не че ще ни потрѣбва - примирено каза Колън.

- Не и със стрелата ти късмет - рече Ноби.

- Точно така. Но, просто от любопитство, колко високо се намираме, как мислите? - попита Колън.

- Около трийсет стъпки, бих казал.

- Трийсет стъпки. - Колън кимна бавно. - И аз така бих казал. И е дълбоко, а?

- Чувал съм, че е много дълбоко.

- Осланям се на думите ти. Изглежда доста мръсно. Ще ми е неприятно, ако се наложи да скачам в него.

Керът го плясна весело по гърба, като за малко не го събори, и каза:

- Какво има, Сержант? Вечно ли искаш да живееш?

- Н'нам. Попитай ме пак след петстотин години.

- Много хубаво, че имаме стрелата ти късмет тогава! - каза Керът.

- Хмм? - каза Колън, който май се намираше в свой собствен окаян кошмарен свят.

- Искам да кажа, много хубаво, че имаме последен шанс едно на милион, на който да се осланяме, или наистина здравата сме я загазили!

- О, да - тъжно каза Ноби. - Печени късметлии сме.

Ваймс скръцна със зъби и продължи да разбива. От другата страна на малката решетка се намираше мръсен вътрешен двор, съвсем малко по-светъл от килията. В единия ъгъл имаше бунище, но в този момент то изглеждаше много привлекателно. Във всички случаи по-привлекателно от подземие. Едно открито бунище беше за предпочитане пред начина, по който се развиваха нещата в Анкх-Морпюрк напоследък. Може би беше алегорично или нещо подобно.

Той чукаше и чукаше и чукаше. Острието на ножа звънтеше и трепереше в ръката му.

Патрицият се облегна назад. Двойка плъхове примъкнаха възглавница под главата му.

- Нещата отвън са доста зле, доколкото разбирам.

- Да - горчиво отвърна Ваймс. - Прав сте. Вие сте човекът на най-безопасното място в града.

Той вклини още един нож в цепнатина между камъните и внимателно изпробва тежестта си, докато Лорд Ветинари го наблюдаваше с интерес. Беше успял да се вдигне на шест стъпки от пода и се беше изравнил с нивото на решетката.

Сега започна да троши хоросана около решетките.

Патрицият го наблюдава известно време, после взе една книга от малката полица до него. Тъй като плъховете не можеха да четат, библиотеката, която бе успял да събере, беше малко чудновата, но той не беше човек, дето ще се откаже от ново знание. Откри отметката си в "Плетенето на дантела през вековете" и прочете няколко страници.

След известно време му се наложи да изтръска няколко буци хоросан от книгата си и погледна нагоре.

- Успяваш ли? - учтиво попита той.

Библиотекарят се почеса замислено под мишниците. Беше изправен пред свои си проблеми.

Беше дошъл тук, изпълнен с ярост срещу крадците на книги и тази ярост още гореше. Но го беше осенила и бунтарската мисъл, че, макар че престъпленията срещу книгите да бяха най-лошият вид престъпления, отмъщението може би трябваше да бъде отложено.

Хрумна му, че, макар, разбира се, на него му беше все тая какво си правят хората един на друг, съществуват и определени действия, които трябва да бъдат прекратени, за да не би извършителите им да се самозабравят и да започнат да причиняват такива неща и на книгите.

Библиотекарят отново се вгледа в значката си и лекичко я захапа, воден от оптимистичната надежда, че се е превърнала в нещо, дето може да се изяде. Нямаше никакво съмнение, той имаше Дълг пред капитана.

Капитанът винаги се беше отнасял добре с него. А и капитанът имаше значка.

Да.

Има моменти, когато една маймуна трябва да постъпи така, както трябва да постъпят хората...

Орангутанът отдаде чест по сложния начин, който му беше достъпен, и се понесе в тъмнината.

Слънцето се издигна още по-високо, търкаляйки се през мъглата и мръсния пушек като откъснал се балон.

Отрядът седеше в сянката на няколко комина, докато чакаше и убиваше времето всеки по своему. Ноби замислено изследваше съдържанието на едната си ноздра, Керът пишеше писмо до вкъщи, а Сержант Колън се притесняваше.

След известно време той се раздвижи тежко и каза:

- Сетих се за един проблем.

- К'во има, Сержант? - попита Керът.

Сержант Колън изглеждаше много нещастен.

- Амиии, какво ако шансът не е едно на милион?

Ноби се опули срещу него.

- Какво искаш да кажеш?

- Ами, добре де, последният, отчаян шанс едно на милион винаги преработва, така, няма проблеми, но... ами, много е как му се вика, специфично. Това искам да кажа, нали така?

- Ти ще кажеш - отвърна Ноби.

- Ами какво, ако е само шанс едно на хиляда? - рече Колън измъчено.

- Какво?

- Някой някога да е чувал за изстрел, който улучва при шанс едно на хиляда?

Керът погледна нагоре.

- Не ставай глупав, Сержант - каза той. - Никой никога не е виждал да се падне шанс едно на хиляда. Шансовете срещу това са... - устните му се раздвижиха, - едно на милиони.

- Да. Милиони - съгласи се Ноби.

- Така че, ще стане само, ако наистина е шанс едно на милион - каза сержантът.

- Предполагам, че е така - каза Ноби.

- Значи едно на 999 943, например... - започна Колън.

Керът поклати глава.

- Никаква надежда. Никой никога не е казвал: "Шансът е 999 943 на едно, но може пък и да проработи".

Те се вгледаха в града пред себе си в тишината на яростно умствено пресмятане.

- Това може да се окаже истински проблем - най-накрая каза Колън.

Керът бясно се захвана да драци по листа. Когато го запитаха, той им обясни надълго и нашироко как се намира лицевата повърхност на дракон и после се опита да изчисли шансовете стрела да го улучи някъде изобщо.

- Да го уцели, обърни внимание - каза Сержант Колън. - Аз се целя.

Ноби се прокашля.

- В такъв случай трябва да е далеч по-голям от шанс едно на един милион - пресметна Керът. - Може да е едно на сто. Ако драконът лети бавно, а мястото е голямо, то той може да е почти сигурен.

Устните на Колън се оформиха около фразата: "Сигурно е, но може и да стане." Той поклати глава.

- Е, това, което трябва да направим тогава - бавно произнесе Ноби, - е да нагласим шансовете...

Сега в мазилката близо до средната пръчка имаше плитка дупка. Не беше нищо особено, Ваймс го знаеше, но беше началото.

- Дали случайно нямаш нужда от помощ? - попита Патрицият.

- Не.

- Както желаш.

Хоросанът беше полуизгнил, но решетките бяха пъхнати дълбоко в камъка. Под ръждивия им горен слой все още беше останало много желязо. Беше дълга работа, но нещо, с което да се занимава и изискваше благословено отсъствие на мисъл. Не можеха да му я отнемат. Беше хубаво, директно предизвикателство; знаеше, че ако продължи да дълбае, най-накрая ще стигне отатък.

Именно в това "най-накрая" беше проблемът. Най-накрая Великата А'Туин щеше да стигне до края на вселената. Най-накрая звездите щяха да изгаснат. Най-накрая Ноби можеше да се изкъпе, макар че това най-вероятно щеше да доведе до радикално преосмисляне на характера на Времето.

Той така или иначе продължи да разбива хоросана и изведнъж спря, щом нещо малко и бледо изпадна навън, съвсем бавно.

- Черупка от фъстък? - каза той.

Лицето на Библиотекаря се появи обърнато наопаки в преградения отвор, и го дари с усмивка, която не ставаше по-малко ужасна поради изкривеното си положение.

- Ууук?

Орангутанът се строполи от стената, сграбчи няколко решетки и задърпа. Мускули заиграха напред-назад по туловището му в сложната лавина на напъна. Устата, пълна с жълти зъби, зина в безмълвно съсредоточение.

Последваха няколко тъпи пукота, щом решетките поддадоха и се измъкнаха. Маймуната ги отмести настрани и посегна в зейналата дупка. После най-дългите ръце на Закона сграбчиха смаяния Ваймс под мишници и го измъкнаха през нея с едно-единствено движение.

Отрядът разгледа произведението си.

- Добре - рече Ноби. - Така, какви са шансовете човек, застанал на един крак с обърната назад шапка и с носна кърпа в устата да уцели уязвимото място на дракон?

- Ммммф - каза Колън.
- Шансовете са значителни - каза Керът. - Но ми се струва, че с
кърпата е малко прекалено, обаче.
Колън я изплю.
- Вие решете - каза той. - Докато не ми е изтръпнал кракът.

Ваймс се вдигна от калните павета и се облеци срещу Библиотекаря. В
момента изживяваше нещо, което беше връхлитало като шок много хора,
обикновено при далеч по-неприятни обстоятелства, като например, кавга,
започнала в "Поправения Барабан", когато маймуната е искала малко
спокойствие и тишина, за да се наслади на някоя съзерцателна халба бира; и
се свеждаше до следното: Библиотекарят може и да изглежда като натъпкан
гумен чувал, но това, с което беше натъпкан, бяха мускули.

- Това беше удивително - можа да каже. Той погледна към извитите
железа долу и усети, че мозъкът му се затъмнява. Сграбчи огънатия метал. -
Дали случайно не знаеш къде е Уанз, а? - добави той.

- Ииик! - Библиотекарят пхна един съдран пергамент под носа му. -
Ииик!

Ваймс прочете думите.

"Имам удоволствие... като се вземе предвид... точно по пладне...
истинска девица, при това с високо потекло... сближаване между владетеля и
поданиците..."

- В моя град! - изрева той. - В моя собствен град!

Той награби Библиотекаря посредством две шепи косми по гърдите и го
вдигна до височината на очите.

- Колко е часът? - извика той.

- Уук!

Една дълга, с червени косми ръка се вдигна нагоре. Ваймс проследи с
поглед насочения пръст. Слънцето определено имаше вида на небесно тяло,
което е почти на гребена на орбитата си и което очаква дълго, мързеливо
спускане към диплите на здрача...

- Няма да го допусна, по дяволите, разбра ли? - изкрещя Ваймс, като
друсаше маймуната напред-назад.

- Уук - изтъкна Библиотекарят търпеливо.

- Какво? О, извинявай.

Ваймс пусна маймуната, която много мъдро не го направи на проблем, тъй
като един човек, ядосан дотолкова, че да вдигне сто и петдесет килограмов
орангутан, без да го забележи, сигурно е човек, дето си има бая грижи.

Сега той оглеждаше вътрешния двор.

- Има ли някакъв изход оттук? Без да се катерим по стените, искам да
кажа.

Не дочака отговор, а се затича покрай стените, докато не стигна до
тясна, оцапана врата и я отвори с крак. Тя така или иначе не беше
заклучена, но той все пак я ритна. Библиотекарят се помъкна след него, като
се олюляваше на глезените си.

Кухнята от другата страна на вратата беше почти пуста, тъй като
персоналът най-накрая беше изгубил търпение и беше решил, че всички
благоразумни главни готвачи се въздържат да работят в учреждение, където
гърлото е по-голямо и от тях самите. Двойка дворцови стражи ядяха студен
обяд.

- А сега - започна Ваймс, когато се привдигна на крака, - не искам

да ми се налага да...

Те като че не искаха да слушат. Един от тях посегна към арбалета си.

- О, по дяволите. - Ваймс сграбчи един месарски нож от някаква дъска до него и го хвърли.

Съществува изкуство за хвърлянето на ножове и човек се нуждае от точния вид нож. В противен случай прави точно това, което направи и Ваймс, а именно - изобщо не уцели.

Гардът с арбалета се наклони настрани, възстанови равновесието си и установи, че един морав пръст нежно препречва спусъка. Огледа се. Библиотекарят го фрасна точно по върха на шлема.

Другият гард се сви назад, като обезумял размахваше ръце.

- Не, не, не! - викаше той. - Това е недоразумение! Какво беше дето казахте, че не искате да ви се налага да правите? Каква хубава маймунка!

- О, божичко - каза Ваймс. - Грешка!

Той пренебрегна ужасените писъци и затършува из отломките в кухнята, докато не се появи с един сатър. Никога не се беше справял много добре със сабите, но сатърът - това беше друго нещо. Един сатър имаше тежест. Имаше предназначение. Сабята може и да притежаваше известно благородство, освен ако не беше онази, която принадлежеше на Ноби и която се осланяше на ръждата, за да не се разпадне, но нещото, което притежаваше сатърът, беше страхотната му способност да разсича. Откри една подходяща врата и се спусна през нея. Това отново го изведе навън, на голямата павирана територия, която ограждаше двореца. Сега той можеше да се ориентира, можеше да...

Нещо избумтя във въздуха над него. Вихър полетя надолу и го събори.

Кралят на Анкх-Морпорк, разперил крила, се плъзна по небето и се спря за един миг върху портата на двореца, а ноктите му дълбаеха дълги резки в камъка, докато пазеше равновесие. Слънцето блестеше по извития му гръб, когато той протегна врат, избулва лениво кълбо пламък и после отново се вдигна във въздуха.

Ваймс издаде животински - по-точно на бозайник, - звук в дъното на гърлото си и побягна по празните улици.

Тишина изпълваше наследствения дом на фамилията Рамкин. Входната врата се люлееше напред-назад на пантите ѝ, пропускайки обикновения, зле възпитан вятър, който бродеше из опустелите стаи, като отвяваше и търсеше прах по повърхността на мебелите. Той изви нагоре по стълбите и връхлетя през вратата на спалнята на Сибил Рамкин, събаряйки шишетата по тоалетната ѝ масичка и разлиствайки страниците на "Болести по драконите".

Един наистина бързо четящ човек би научил симптомите на всичко, от Слабите Пети, та до Зигзаговидното Гърло.

А ниско долу, в малкия, топъл и вонящ на гадно навес, където се помещаваха блатните дракони, като че Еърл ги беше хванал всичките. Сега седеше наред кошарата си, олюляваше се и тихичко стенеше. От ушите му бавно се низеше бял пушек и се носеше към пода. Някъде от дълбините на подутия му стомах се носеха сложни, експлозивни хидравлични шумове, като че отчаяни отряди гноми се опитваха да прокарат канал през скала по време на гръмотевична буря.

Ноздрите му се разшириха, и се раздвижиха кажи-речи по свое собствено желание.

Останалите дракони проточиха вратове над преградите на кошарите си и

го наблюдаваха предпазливо.

Долетя нов далечен, стомашен рев. Еръл се помръдна болезнено.

Драконите се спогледаха. После, един по един, те внимателно легнаха на земята и закриха очи с лапите си.

Ноби наклони глава на една страна.

- Изглежда многообещаващо - критично каза той. - Май почти сме успели. Смятам, че шансовете на човек със сажди по лицето, с изплезен език, изправен на един крак и който пее Песента на Таралежа, изобщо да улучи уязвимото място на дракона, са... ти какво ще кажеш, Керът?

- Едно на милион, струва ми се - кротко каза Керът.

Колън ги изгледа ядно.

- Слушайте, момчета, изобщо не можете да ме убедите.

Керът погледна към площада под тях.

- О, по дяволите - меко каза той.

- К'во има? - припряно попита Колън, като се огледа наоколо.

- Приковават една жена за скала!

Групичката се втрени над парапета. Огромната мълчалива тълпа, която изпълваше площада, също се беше втренила в една бяла фигура, която се бунтуваше сред половин дузина дворцови стражи.

- Чудно откъде са намерили скалата? - каза Колън. - Тук сме на глинещата почва, нали знаете.

- Страхотно яко момиче, която и да е тя - с одобрение каза Ноби, докато един от гардовете се присви, преплете крака и се строполи на земята.

- Ето едно момче, дето няма да знае какво да прави вечер за няколко седмици. Коварно дясно коляно има тая.

- Да е някоя, която познаваме? - попита Колън.

Керът примижа.

- Това е Лейди Рамкин! - каза той, а ченето му увисна.

- Не може да бъде!

- Той е прав. По нощница - добави Ноби.

- Кучите му синове! - Колън сграбчи лъка си и затърси стрела. - Ще им дам аз едно уязвимо място! Изискана дама като нея, това е позор!

- Тъ - отрони Керът, който беше надникнал иззад рамото му. - Сержант?

- Ето докъде я докарахме! - промърмори Колън. - Една почтена жена не може да мине по улицата, без да я изядат! Така, копелета такива, вече сте... география...

- Сержант! - настойчиво повтори Керът.

- История, не география - натърти Ноби. - Това трябва да кажеш.

История. "Вие сте история!" трябва да кажеш.

- Е, каквото ще да е - сопна му се Колън. - Да видим как...

- Сержант!

Ноби също гледаше назад.

- О, по дяволите...

- Няма начин да не уцеля - промърмори Колън, докато се прицелваше.

- Сержант!

- Млъквайте, вие двамата, не мога да се съсредоточа като крещите...

- Сержант, той идва!

Драконът продължаваше да набира скорост.

Покривите на Анкх-Морпорк се замъглиха, щом той мина над тях, крилата му - играещи си с въздуха. Вратът му се протегна право напред, пилотните пламъци от ноздрите му се проточиха зад него, а шумът от полета му се разстла из небето.

Ръцете на Колън затрепериха. Драконът сякаш се устремяваше към гърлото му, а се движеше твърде бързо, твърде, твърде бързо...

- Това е то! - каза Керът. Той стрелна поглед към Центъра, в случай, че някои богове бяха забравили за какво са там, и добави бавно и отчетливо:

- Това е шанс едно на милион, но все пак може да стане!

- Стреляй по гада! - изпищя Ноби.

- Избирам си целта, момче, избирам си целта - с разтреперан глас отвърна Колън. - Не се притеснявайте, момчета, казах ви, че това ми е стрелата-късмет. Първокласна стрела е тази, имам я откакто бях момче, ще се изненадате по какви неща съм стрелял с нея, хич да не ви е грижа.

Той млъкна, щом кошмарът го връхлетя на крила от ужас.

- Ъъ, Керът? - хрисимо каза той.

- Да, Сержант?

- Дали пък старият ти дядо не ти е казвал някога как изглежда уязвимото му място?

И тогава вече драконът не се приближаваше, той беше там, минавайки на няколко стъпки над главите им, шуртяща мозайка от люспи и шум, изпълваща цялото небе.

Колън стреля. Видяха как стрелата се вдигна устремена и нагоре.

Ваймс полупробяга, полуприпълзя по мокрите павета, без дъх и изгубил представа за времето.

Не може да бъде така, диво мислеше той. Героят винаги малко късно разбира, но винаги стига в решителния момент. Само дето решителният момент май беше преди пет минути.

И аз не съм герой. Не ставам за нищо, и имам нужда да си пийна и иолучавам шепа долари на месец, без полагаемите се за перата. Това не е геройско заплащане. Героите получават кралства и принцеси, и се упражняват редовно, а когато се усмихнат, светлината проблясва по зъбите им със звън. Копелета такива!

Пот зашипа очите му. Притокът на адреналин, който го беше изстрелял вън от двореца, се беше изразходвал и сега настояваше за неизбежния си данък.

Той се закова на място и сграбчи една стена, за да се задържи на крака, докато си поемаше дъх. И именно така видя фигурите на покрива.

- О, не! - помисли си той. - Те също не са герои! На какво си мислят, че си играят?

Това беше шанс едно на милион. И кой можеше да каже, че някъде из милионите други вероятни вселени, е нямало да стане?

Това беше нещо, което наистина им харесваше на боговете. Но Шансът, който понякога може да надхитри дори и боговете, има 999, 999 гласа при гласуването.

В тази вселена, например, стрелата отскочи от една люспеста плоча и издрънча нанякъде в небитието.

Колън се облещи, когато щръкналата опашка на дракона премина над главата му.

- Тя... не улучи... - промълви той.

- Но няма начин да не е улучила! - Той изгледа с кръвясал поглед другите двама. - Това беше шибаният, последен, отчаян шанс едно на милион!

Драконът изви крила, залюля огромното си туловище около една точка във въздуха, след което се спусна върху покрива.

Керът сграбчи Ноби около кръста и сложи ръка върху рамото на Колън.

Сержантът виеше от ярост и безсилие.

- Последен отчаян, скапан, шибан шанс едно на милион!

- Сержант...

Драконът изстреля плам.

Беше красиво контролирана линия плазма. Мина през покрива като масло.

Проряза стълбището.

Изпраща в древните дъски и ги набръчка като хартия. Раздробя се на ивици.

Прониза етаж след етаж като юмрука на разярен бог и най-сетне стигна до голямата медна цистерна, съдържаща хиляда галона пресен, зрял, подобен на уиски спирт.

Горя и в него.

За щастие, шансовете някой да оцелее в последвалата експозия наистина бяха едно на милион.

Кълбовидната мълния се издигна като... ами, роза. Огромна, оранжева роза, набраздена с жълто. Отнесе покрива със себе си и го уви около удивения дракон, вдигайки го високо във въздуха във врящ облак от изпочупено дърво и парчета тръби.

Тълпата гледаше слисана, докато свръхнагорещеният въздушен поток го запокити в небето и почти не забеляза Ваймс, който си пробиваше път, като хъхреше и викаше, през пресата от тела.

Мина покрай редица дворцови стражи и се понесе възможно най-бързо по каменните плочи. В този момент никой не му обръщаше никакво внимание.

Той спря.

Не беше скала, защото Анкх-Морпорк се намираше върху глинеста почва. Това беше просто някаква огромна останка от хоросанена зидария, вероятно отпреди хиляди години, някъде от основаването на града. Анкх-Морпорк беше толкова стар, че това, върху което беше построен, най-общо беше пак Анкх-Морпорк.

Бяха завлекли този къс на центъра на площада, а към него бяха приковали Лейди Сибил. Тя май беше по нощница и с огромни кожени ботуши. Ако се съдеше по вида ѝ, беше се борила, и Ваймс моментално изпита състрадание към който и да беше другият участник в двубоя. Тя го изгледа с най-откровена ярост.

- Ти!

- Ти!

Той размаха неопределено сатъра.

- Но защо ти?...

- Капитан Ваймс - остро каза тя, - много ще ви бъда задължена, ако не размахвате това нещо насам-натам, а започнете да го използвате по предназначение!

Ваймс не я слушаше.

- Трийсет долара на месец! - промълви той. - За това умряха те!

Трийсет долара! А аз удържах няколко на Ноби. Трябваше да го направя, нали така? Искам да кажа, този човек можеше да накара и пъпеш да ръждяса!

- Капитан Ваймс!

Той се съсредоточи върху сатъра.

- О! - каза той. - Да. Така!

Беше хубав, стоманен сатър, а веригите бяха старо и доста ръждясало желязо. Той започна да разбива, като изкарваше искри от зидарията.

Тълпата наблюдаваше мълчаливо, но няколко дворцови стражи се втурнаха към него.

- Какво по дяволите правиш? - каза един от тях, който нямаше много голямо въображение.

- Какво по дяволите си мислиш, че правиш ТИ? - изръмжа Ваймс, като вдигна очи.

Те се облешиха срещу него.

- Какво?

Ваймс удари още веднъж по веригите. Няколко халки издрънчаха на земята.

- Така, сам си го изпро... - започна единият от гардовете.

Лакътят на Ваймс го уцели под ребрата; преди той да се срути, кракът на Ваймс ритна другия яко в капачката, като го накара да си наведе брадичката, готова за нов удар с другия лакът.

- Така - разсеяно каза Ваймс. Разтърка си лакътя. Адски го болеше.

Премести сатъра в другата си ръка и отново зачука по веригите, улавяйки с дъното на съзнанието си, че се стичат още гардове, но с онова специфично бягане, характерно за гардовете. Добре му беше известно. Бягаха така, сякаш казваха: "Ние сме една дузина, нека някой друг да стигне първи там." Казваха още: "Той изглежда решен да убива, на мен никой не ми плаща да ме убиват, може би ако тичам достатъчно бавно, той ще избяга..."

Няма никакъв смисъл да си разваляш хубавия ден, като залавяш някого.

Лейди Рамкин се освободи. Дочуха се нестройни възгласи и започнаха да набират мощ. Дори и в настоящото състояние на духа, населението на Анкх-Морпорк винаги беше готово да оцени безплатното представление.

Тя сграбчи веригата и я усука около един дундест юмрук.

- Някои от тези гардове не знаят как да се държат с...

- Няма време, няма време - каза Ваймс, хващайки я за ръката. Беше като да местиш планина.

Възгласите спряха внезапно.

Зад Ваймс се чу шум. Не особено силен. Просто имаше изключително гаден тежкотоварен характер. Беше щракването на четири комплекта нокти, които едновременно се удрят в каменните плочи.

Ваймс се огледа наоколо и нагоре.

Сажди висяха по кожата на дракона. Няколко парчета овъглено дърво се бяха заклещили тук-там и още тлееха. Величествените бронзови люспи бяха опръскани с черно.

Той наведе глава, докато Ваймс не се озова на няколко стъпки от очите му и се опита да се фокусира върху него.

Може би не си заслужава да бягам, помисли Ваймс. Не че и без друго имам енергия.

Той усети как ръката на Лейди Рамкин поглъща неговата.

- Браво - каза тя. - Почти стана.

Овъглени и пламтящи отломки валяха около спиртната фабрика. Езерото представляваше блато от боклуци, покрито със слой пепел. От него, като по телесата му се стичаше кал и тиня, се изправи Сержант Колън.

Израпа до брега и се изправи, като някаква обитаваща моретата форма на живот, която няма търпение да превземе целия път на еволюцията наведнъж.

Ноби вече беше там, проснат като жаба, а от него се отцеждаше вода.

- Ти ли си, Ноби? - загрижено попита Сержант Колън.

- Аз съм, Сержант.

- Радвам се за това, Ноби - пламенно каза Колън.

- Де да можеше да не съм аз, Сержант.

Колън изля водата от шлема си, после млъкна.

- Ами младият Керът? - попита той.

Ноби се приповдигна на лакти зашеметено.

- Н'нам. Не беше казвал. Няма много къде да плуваш, горе в планините.

Като се замислиш.

- Но може би е имало кристални сини езера и дълбоки планински потоци - обнадеедено каза сержантът. - И ледени малки вирчета в скрити долини и пр. Да не говорим пък за подземните езера. Няма начин да не се е научил. По цял ден се е плацикал из водата, предполагам.

Те се вгледаха в мръсната сива повърхност.

- Сигурно е заради онзи Предпазител - рече Ноби. - Може би се е напълнил с вода и го е завлякъл на дъното.

Колън кимна мрачно.

- Аз ще ти държа шлема - каза Ноби, след малко.

- Но аз съм ти старши по чин!

- Да - разсъдливо рече Ноби, - но ако се заклешиш там долу, ще имаш нужда от най-добрия си човек тук горе, готов да те спаси, нали така?

- Това е... логично - най-накрая каза Колън. - Това е добър аргумент.

- Добре, тогава.

- Но проблемът, обаче, е...

- Какво?

- ...че аз не мога да плувам - каза Колън.

Ноби сви рамене.

- Аз пък по природа се нося само по повърхността.

Погледите им още веднъж се насочиха към пастта на езерото. После Колън се вгледа в Ноби, който много бавно си откопча шлема.

- Никой не е останал там вътре, нали? - каза Керът зад гърба им.

Те се обърнаха. Той изрови малко кал от ухото си. Зад него останките от пивоварната димяха.

- Помислих си, че най-добре е да отскоча бързо дотам, да видя какво става - бодро каза той, като посочи портата, водеща извън двора. Висеше само на една панта.

- О! - немошно рече Ноби. - Много добре.

- Там отвън има една уличка.

- На нея няма дракони, нали? - попита Колън с подозрение.

- Нито дракони, нито хора. Никой няма наоколо - нетърпеливо отвърна Керът. Той извади сабята си. - Хайде!

- Накъде? - попита Ноби. Беше измъкнал един мокър фас иззад ухото си и го гледаше с най-дълбоко съжаление. Очевидно за нищо вече не ставаше. Опитва да го запали все пак.

- Искаме да се бием с дракона, нали? - попита Керът.

Колън се размърда неловко.

- Да, но не ни ли се полага да си идем първо до вкъщи да се преоблечем?

- И да изпием по едно загреващо? - рече Ноби.

- И да хапнем - каза Колън. - Една пълна чиния...

- Как не ви е срам! Една дама е в беда, драконът е тук и някой трябва да се бие с него, а единственото, за което вие мислите, е храна и пиене!

- О, аз не само мисля за храна и пиене - каза Колън.
- Може би ние сме единственото, което стои между града и тоталното унищожение!
- Да, но... - започна Ноби.
Керът извади сабя и я размаха над главата му.
- Капитан Ваймс би тръгнал! Всички за един!
Той ги изглежда свирепо, после се втурна навън през двора.
Колън изглежда глуповато Ноби.
- Това е то днешната младеж.
- Всички за един какво? - попита Ноби.
Сержантът въздъхна.
- Хайде, тогава.
- О, добре.
Те се измъкнаха тромаво на уличката. Беше пуста.
- Къде ли е отишъл? - попита Ноби.
Керът излезе от сенките, ухилен до уши.
- Знаех си аз, че може да се разчита на вас. Последвайте ме!
- Има нещо странно у това момче - каза Колън, докато куцукаха след него. - Винаги успява да ни накара да го последваме, забелязал ли си?
- Всички за един какво? - повтори Ноби.
- Нещо в гласа му, струва ми се.
- Да, но всички за един какво?

Патрицията въздъхна и, като отбеляза внимателно докъде е стигнал, остави книгата настрана. Ако се съдеше по шума, там навън трябва да имаше ужасно вълнение. Крайно неправдоподобно беше някой дворецов страж да мине насам, което беше още по-добре. Гардовете бяха изключително добре обучени мъже и щеше да е жалко да се губят нахалост.

Щяха да му потриват по-нататък.

Той се приближи до стената и бутна един камък, който изглеждаше точно като всички останали камъни. Нито един друг малък камък, обаче, не би накарал цяла плоча да се отмести тежко настрани.

Вътре се намираще внимателно подбран асортимент от вещи - неприкосновен запас, резервни дрехи, няколко малки сандъчета със скъпоценни метали и бижута, инструменти. Имаше и един ключ. Никога недей да строиш подземие, ако не можеш да излезеш от него.

Патрицията взе ключа и се отправи към вратата. Когато изрезите на ключалката се наместиха обратно в добре смазаните им жлебове, той отново се зачуди дали не беше редно да каже на Ваймс за ключа. Но човекът изглеждаше така доволен, че е успял да се измъкне навън. Най-вероятно щеше да е абсолютно погрешно, ако му беше казал за ключа. Така или иначе, това щеше да разруши възгледа му за света. Той имаше нужда от Ваймс и от неговия възглед за света.

Лорд Ветинари отвори широко вратата и тихичко прекрачи сред развалините на собствения си дворец.

Те потрепериха, когато, за втори пореден път в течение на няколко минути, градът се разлюля.

Кошарите на драконите експлодираха. Прозорците изхвърчаха. Вратата остави стената пред огромна вълна черен пушек и се отнесе във въздуха,

премятайки се бавно, за да се зарови в рододендроните.

Нещо много енергично и горещо ставаше в тази сграда. Изля се още пушек, дебел, мазен и тежък. Една от стените се огъна от само себе си, след което друга една се срути бавно върху моравата.

Блатните дракони изскочиха целеустремено от развалините като тапи на шампанско, пърхайки обезумели с криле.

Пушекът продължаваше да се разгръща. Но там вътре имаше нещо, някаква точка от жестока бяла светлина, която леко се надигаше.

Тя изчезна от погледа, когато мина през един разбит прозорец, и тогава, с парче керемиди, което още се въртеше на главата му, Еръл се издигна над собствения си пушек и се възвиси в небесата на Анкх-Морпорк.

Слънчевата светлина проблясваше по сребърните люспи по кожата му, докато той кръжеше на около стотина стъпки височина, като се въртеше бавно и балансираше красиво върху собствения си пламък...

Ваймс, очаквайки смъртта си на площада, осъзна, че ченето му е увиснало. Затвори го отново.

Сега в града цареше абсолютна тишина, с изключение на шума от издигането на Еръл.

Те могат да пренагласят цялата оная канализация вътре, самовгълбено си мислеше Ваймс. Според обстоятелствата. Беше я направил да работи наопаки. Но оная му работа, гените му... той определено трябва вече да е бил наполовина променен. Нищо чудно, че малкото дяволче има такива набити крила. Тялото му трябва да е знаело, че те няма да са му нужни, освен като кормило.

Божичко. Виждам първия съществувал някога дракон, който издиша пламък назад.

Той рискува и погледна непосредствено над себе си. Огромният дракон беше замръзнал, а огромните му кръвясали очи се съсредоточаваха върху миниатюрното създание.

С предизвикателен тътен от плам и струя въздух Кралят на Анкх-Морпорк се вдигна, напълно забравил простите човешки същества.

Ваймс се обърна рязко към Лейди Рамкин.

- Как се бият? - настойчиво попита той. - Как се бият драконите?

- Аз... ами, те просто пърхат един срещу друг и бълват огън. Блатните дракони, де. Искам да кажа, някой някога да е виждал благороден дракон да се бие? - Тя се потупа по нощницата. - Трябва да си запиша някои неща, тук някъде ми беше тефтерчето...

- В нощницата ти?

- Удивително как ти идват разни идеи в леглото, винаги това съм казвала.

Пламъци избуяха в пространството, където беше стоял Еръл, но него вече го нямаше там. Кралят се опита да се завърти напред въздуха. Малкият дракон кръжеше в лека поредица от димни пръстени, като сякаш оплиташе конец в небето, а огромният му противник се въртеше безпомощно в средата. Още пламъци, по-горещи и по-продължителни, се целеха и не улучваха.

Тъпата наблюдаваше, безмълвно притаила дъх.

- 'драсти, Капитане - каза един подкупващо мек глас.

Ваймс погледна надолу. Малко, застояло езеро, дегизирано като Ноби, му се ухили глуповато.

- Аз пък си мислех, че умряхте!

- Не сме - каза Ноби.

- Е, добре. - Май нямаше какво повече да каже.

- Та какво мислиш за битката, значи?

Ваймс отново погледна нагоре. Следи от пушек се виеха над града.

- Опасявам се, че няма да стане - рече Лейди Рамкин. - О! Здравсти, Ноби.

- Добър ден, госпожо - каза Ноби, докосвайки нещото, което си мислеше, че е перчемът му.

- Какво искаш да кажеш с това "няма да стане"? - попита Ваймс. - Виж го, че си отива! Кралят още не го е ударил!

- Да, но пламъкът на Еърл го докосна на няколко пъти. Като че ли няма никакъв ефект. Не е достатъчно горещ, струва ми се. О, той добре отбягва ударите. Но трябва да има късмет всеки път. А на големия му е нужно да има късмет само веднъж.

Значението на това проникна в съзнанието му.

- Искаш да кажеш - започна Ваймс, - че всичко това е... просто шоу? Той го прави просто, за да ни впечатли?

- Не е виновен той - каза Колън, материализирайки се зад тях. - Като с кучетата е, нали така? На горкото малко зверче изобщо не му минава през акъла, че се е изправило срещу някой по-голям. То просто е готово за сбиване.

И двата дракона като че си дадоха сметка, че битката се превръща в добре известното Клячианско противостояние. С още един димен кръг и вълна от бял пламък те се разделиха и се оттеглиха на няколкостотин метра. Кралят кръжеше, като махаше бързо с криле. Височина. Това беше. Когато дракон се биеше с дракон, винаги това беше въпросът...

Еърл се крепеше на пламъка си. Той умуваше.

После небрежно хвърли къч със задните си крака така, сякаш да се крепиш върху собствените си стомашни газове беше нещо, дето драконите са го овладели преди милиони години, праметна се презглава и избяга. За един миг той се виждаше като сребърна черта, след което излезе над градските стени и изчезна.

Последва го стон. Изтръгна се от десет хиляди гърла.

Ваймс вдигна ръце.

- Хич не се притеснявай, началство - бързо каза Ноби. - Той... той сигурно отиде да пийне нещо. Или нещо подобно. Може би това е краят на първи рунд. Или нещо такова.

- Искам да кажа, той ни изяде и чайника, и всичко - неуверено каза Колън. - Не би избягал просто така, след като е изял чайника. Логично е. Някой, който може да изяде чайник, няма да избяга от нищо.

- И ваксата за бронята ми - рече Керът. - Струваше почти цял долар кутийката.

- Това е то значи - ободри се Колън. - Както ви казах.

- Вижте - започна Ваймс, колкото можеше по-търпеливо. - Той е хубав дракон, на мен ми харесваше точно, колкото и на вас, много добро малко приятелче. Но просто направи най-разумното нещо, за бога, той няма да се остави да го възпламенят на парчета, само за да спаси нас. Животът просто не е такъв. Най-добре да го приемете.

Над главите им огромният дракон се репчеше във въздуха и подпали една съседна кула. Беше победил.

- Никога по-рано не съм виждала такова нещо - каза Лейди Рамкин. - Драконите обикновено се бият до смърт.

- Най-сетне се е пръкнал един, който е поне малко разумен - мрачно възрази Ваймс. - Да бъдем честни: шансовете на дракон с размерите на Еърл

да победи нещо толкова голямо са едно на милион.

Настъпи едно от онези смълчавания, които настъпват след някоя ясна и умна забележка и светът спира.

Стражите се спогледаха.

- Едно на милион? - небрежно попита Керът.

- Определено - каза Ваймс. - Едно на милион.

Стражите отново се спогледаха.

- Едно на милион - отбеляза Колън.

- Едно на милион - съгласи се Ноби.

- Точно така - каза Керът. - Едно на милион.

Последва нова силна тишина. Съставът на отряда се чудеше кой ли ще бъде първият, който ще го каже. Сержант Колън си пое дълбоко дъх.

- Но може пък да се падне.

- За какво говорите вие? - сръза го Ваймс. - Няма...

Ноби настойчиво го сръга в ребрата и посочи към равнините.

Там, далеч се виждаше стълб от черен пушек.

Ваймс примижа. Носещ се пред пушека, ускорявайки се над зелевите поля и приближавайки се бързо, се виждаше сребърен куршум.

Огромният дракон също го беше видял. Той припламна презрително и се издигна за допълнителна височина, като мачкаше въздуха с огромните си крила.

Сега вече пламъкът на Еръл се виждаше, толкова горещ, че беше сякаш почти син. Пейзажът прелиташе под него с невъзможна скорост, а той продължаваше да се ускорява.

Пред него кралят протегна нокти. Почти се хилеше.

Еръл ще го удари, помисли си Ваймс. Господ да ни е на помощ, ще станат такива мълнии.

Нещо странно ставаше в полята. Малко зад Еръл земята като че ли сама се разораваше и изхвърляше зелени кочани във въздуха. Стена от жив плет изригна в дъжд от стърготини...

Еръл премина тихо над градските стени, вдигнал високо нос, крилата - прибрани в мънички перки, тялото му - източено в най-обикновен конус с пламък в единия край. Противникът му проводи огнен език. Ваймс наблюдаваше Еръл, който с почти незабележимо тръсване на късичко крило се изплъзна с лекота от пътя му. И после вече го нямаше, ускорявайки се далеч към морето в същата тайнствена тишина.

- Той не улучи... - започна Ноби.

Въздухът се разкъса. Безкраен гръм от шумове разцепи града, като трошеше керемиди, събаряше комини. Насред въздуха, кралят беше уловен, приплескан и завъртян като пумпал в акустичния прилив. Ваймс, с ръце на ушите, видя как звярът избухна отчаяно, докато се въртеше, и се превърна в център на спирала от подивял огън.

Магия запраща по крилата му. Той пишеше като изтормозена сирена. После, като клатеше смаяно глава, започна да се плъзга в широк кръг.

Ваймс простена. Драконът беше оцелял в нещо, което взривяваше зидарията. Какво трябваше да се направи, за да бъде победен? Не можеше да се бие с него, мислеше си той. Не можеше да го изгори, не можеше да се смачка. Нищо не можеше да се направи.

Драконът се приземи. Не беше спокойно кацане. Едно спокойно кацане не би разрушило цял ред къщи. Беше бавно и като че ли продължи дълго и отцепи значителна отсечка от града.

Като размахваше безцелно крила, извиваше врат и пускаше спорадични

пламъци, той си проби път през останки от греди и слама. Няколко огъня избухнаха по следата на разрушението.

Най-накрая той се заби на място в края на браздата, почти невидим под купчина вече бивша архитектура.

Тишината, която той остави, се нарушаваше единствено от виковете на някой, който се опитваше да организира още една жива верига от реката, за да потушат огньовете.

После хората се размърдаха.

Откъм въздуха Анкх-Морпорк сигурно приличаше на мравуняк под тревога, с потоци от тъмни фигури, стигащи се към останките от дракона.

Повечето от тях имаха някакво оръжие.

Много от тях имаха копия.

Някои имаха саби.

Всички те имаха една цел.

- Знаете ли какво? - високо каза Ваймс. - Това ще бъде първият демократично убит дракон в света. Всеки човек - по един удар.

- Тогава трябва да ги спрем. Не можете да ги оставите да го убият! - каза Лейди Рамкин.

Ваймс примигна срещу нея.

- Моля? - каза той.

- Той е ранен!

- Госпожо, точно това беше целта, нали? Както и да е, само е зашеметен - каза Ваймс.

- Искам да кажа, не можете да ги оставите да го убият така - настойчиво каза Лейди Рамкин. - Горкичкият!

- Какво искаш да направим тогава? - попита Ваймс, овладявайки се. - Да му дадем подсилваща доза черна смола и хубава удобна кошница пред камината?

- Това е клане!

- Много ми харесва!

- Но това е дракон! Той прави просто това, което прави всеки дракон! Никога не би дошъл тук, ако хората не го бяха закачали!

Ваймс си помисли: той се канеше да я изяде, а тя все още е способна да мисли така. Поколеба се. Може би това наистина ѝ даваше право на мнение...

Сержант Колън се приближи, докато те се гледаха свирепно пребледнели, и заподскача отчаяно от единия си смазан крак на другия.

- Най-добре веднага да дойдеш, Капитане - каза той. - Ще има адско убийство!

Ваймс му махна с ръка.

- Що се отнася до мен - промълви, като избягваше дивия поглед на Сибил Рамкин, - той си го изпроси.

- Не е това - рече Колън. - Керът е. Арестувал е дракона.

Ваймс помълча.

- Какво искаш да кажеш с това "арестувал"? Нямах предвид това, което си мисля, че имаш предвид, нали?

- Може би, сър - неуверено каза Колън. - Може би. Появи се като светкавица на камъните, сър, сграбчи го за крилото и каза: "Пипнахме те, миличък", сър. Не можах да повярвам, сър. Сър, проблемът е...

- Е?

Сержантът продължаваше да подскача от крак на крак.

- Нали вие казахте, че затворниците не трябвало да се тормозят, сър...

Това беше доста голяма и тежка греда, и се срина доста бавно през

въздуха, но когато удари хората, те се прекатуриха назад и си останаха ударени.

- Слушайте сега - каза Керът, като я опря на земята и отметна шлем назад, - не искам да ми се налага да повтарям, ясно?

Ваймс си проби път през гъстата тъппа, втренчен в тромавата фигура върху могилата от отломки и дракона. Керът бавно се обърна, стиснал гредата от покрива като пръчка. Погледът му беше като лъч на фар. Там, където паднеше, хората сваляха оръжие и придобиваха просто кисело и притеснено изражение.

- Трябва да ви предупредя - продължи Керът, - че възпрепятстването на полицаи при изпълнение на служебния му дълг е сериозно престъпление. И ще се стоваря като един тон тухли върху първия човек, който отново хвърли камък.

Един камък отскочи от задната част на шлема му. Разнесе се вълна от подигравки.

- Пусни ни!

- Точно така!

- Не искаме никакви стражи да се разпореждат!

- Долу скапания страж?

- Да? Добре!

Ваймс придърпа сержанта към себе си.

- Иди и се погрижи за въже. Много въже. Колкото се може по-дебело. Предполагам, че можем... ох!, да му завържем крилата, може би, и да му стегнем устата, че да не може да бълва огън.

Колън се взря в него.

- Сериозно ли говорите, сър? Наистина ли ще го арестуваме?

- Изпълнявай!

Вече е арестуван, помисли си той, докато си пробиваше път напред. Лично аз бих предпочел да беше паднал в морето, но вече е арестуван и сега трябва да се погрижим за него или да го пуснем да си върви.

Усети как собствените му чувства към гадния звяр се изпаряват пред лицето на тъпката. Какво можеше да се направи с него? Да се осъди справедливо, помисли си той, след което да се екзекутира. Не да се убие. Това го правят героите там, някъде в пустошта. В градовете не можеш да мислиш по този начин. Или по-скоро, можеш, но ако ще го правиш, тогава би могъл да изгориш и целия град до основи начаса и да започнеш отначало. Трябваше да го направиш... ами, според закона.

Точно така. Ние опитахме всичко останало. Сега бихме могли да опитаме и да го направим според закона.

Както и да е, добави той наум, това там горе е градски страж. Трябва да се поддържа. Никой друг няма да ни подкрепи.

Една широкоплещеста фигура пред него протегна ръка назад, стиснала парче от тухла.

- А си хвърлил тая тухла, а си вече мъртъв - каза Ваймс, след което се наведе и си проби път през пресата от човешки тела, докато потенциалният нападател се огледа смаяно наоколо.

Керът приповдигна заплашително бухалката си, докато Ваймс се покатери по каменната купчина.

- О, здравейте, Капитан Ваймс - каза той и я отпусна, - трябва да доложя, че арестувах този...

- Да, виждам. Да имаш случайно някакви предложения какво да правим сега?

- О, да, сър. Трябва да му прочета правата, сър.

- Имам предвид, освен това.

- Всъщност не, сър.

Ваймс погледна към онези части от дракона, все още видими под отломките. Как можеше да се убие животно като него? Щеше цял ден да е нужен.

Буца скала рикошира от нагръдника му.

- Кой го направи?

Гласът изплющя като камшик. Тълпата се смълча.

Сибил Рамкин се покатери върху развалините, с пламнали очи и изгледа бясно масата.

- Попитах кой го направи? Ако човекът, който го направи, не си признае, страшно ще се ядосам! Как не ви е срам всички!

Беше привлякла цялото им внимание. Няколко човека, държащи камъни и други неща, тихичко ги пуснаха на земята.

Лекият вятър развяваше останките от нощницата ѝ, когато Нейно Благородие зае нова ораторска позиция.

- Ето го храбрият Капитан Ваймс...

- О, божичко - тихо възкликна Ваймс и нахлупи шлем връз очите си.

- ...и неговите неустрашими мъже, които днес си направиха труда да дойдат и да спасят вашите...

Ваймс стисна Керът за ръката и го отведе към далечния край на купчината.

- Добре ли сте, Капитане? - попита волнонаемният полицаи. - Целият сте се зачервил.

- Не започвай и ти - сопна му се Ваймс. - Достатъчно е зле с всичките тези злобни усмивки от Ноби и от сержанта.

За свое учудване Керът го потупа дружески по рамото.

- Знам как е - състрадателно каза той. - Имах си едно момиче у дома, казваше се Мини, и баща ѝ...

- Слушай, за последен път го казвам, няма абсолютно нищо между мен и... - започна Ваймс.

До тях се чу трясък. Малка лавина от мазилка и слама се изсипа надолу. Купчината се надигна и отвори едно око. Една голяма черна зеница, плувнала в кръвясал огън, се опита да се фокусира върху тях.

- Сигурно сме луди - каза Ваймс.

- О, не, сър. Съществуват множество прецеденти. През 1135 г. една кокошка е била арестувана за това, че е кудкудякала в Четвъртъка с Кейк Душа. А по време на режима на Психоневротичния Лорд Снепкейс една колония прилепи е била екзекутирана заради постоянно нарушаване на полицейския час. Това е било през 1401 г. Август, струва ми се. Велики дни за закона, такива са били - замечтано каза Керът. - А пък през 1321 г. един малък облак е бил даден под съд за скриване на слънцето точно във връхната точка на церемонията по инвеститурата на Обезумелия Граф Харгат.

- Надявам се Колън да се поразмърда... - Ваймс млъкна. Трябваше да разбере. - Как? - попита той. - Какво би могло да се направи на един облак?

- Графът го осъдил да бъде пребит с камъни - каза Керът. - И, както изглежда, трийсет и един човека загинали в суматоката. - Той си извади тетрадката и впи сърдит взор в дракона. - Мислите ли, че ни чува?

- Предполагам.

- Добре тогава. - Керът прочисти гърло и отново се обърна към сащисаното влечуго. - Мое задължение е да те предупредя, че ще бъде

заведено дело срещу теб по обвинение в някои от следните или всички тези точки, а именно: Едно (Едно) и, че на или около 18 Груни т.г., на място, известно като Улицата на Влюбените, в "Сенките", ти незаконно си изригнал пламък по начин, твърде вероятен да причини сериозна телесна вреда, в нарушение на Клауза Седма от Декрета за Индустриалните Процеси, 1508 г.; А ТАКА СЪЩО В ТОВА: Едно (Едно) ии, че на или около 18 Груни т. г., на място, известно като Улицата на Влюбените, в "Сенките", си причинил или си причинил причиняването на смъртта на шест човека, неизвестни...

Ваймс се зачуди колко ли дълго отломките ще задържат звяра под себе си. Щяха да са необходими няколко седмици, ако изобщо се съдеше по дължината на обвинителния лист.

Множеството се смълча. Дори и Сибил Рамкин беше застинала удивена.

- Какво има? - рече Ваймс на вдигнатите лица. - Никога ли по-рано не сте виждали да арестуват дракон?

- ...Шестнайсет (Три) две, в нощта на 24 Груни т. г. ти си възпламенил или причинил възпламеняването на постройките, известни като "Старата Наблюдателница", Анкх-Морпорк, оценени на двеста долара; Шестнайсет (Три) три, в нощта на 24 Груни т. г., при задържането ти от офицер от Стражата при изпълнение на служебния му дълг...

- Мисля, че трябва да побързаме - прошепна Ваймс. - Става доста неспокоен. Всичко това необходимо ли е?

- Ами, струва ми се, че може да се резюмира - каза Керът. - При изключителни обстоятелства, съгласно Правилата на Брег за...

- Може много да те изненада, но тези са именно изключителни обстоятелства, Керът - каза Ваймс. - И ще се окажат наистина удивително изключителни, ако Колън не побърза с онова въже.

Още камънаци се размърдаха, когато драконът се напъна да се изправи. Чу се силно тупване, щом една тежка греда беше отхвърлена настрани. Тълпата се втурна да бяга.

Точно в този момент Еръл се завърна над покривите с поредица от мънички експлозии, оставяйки следа от димни кръгчета зад себе си. Като се гмурна надолу, той прелетя ниско над тълпата и запокити предната редица назад.

Освен това виеше като сирена.

Ваймс сграбчи Керът и се запрепъва надолу по купчината, докато кралят отчаяно задращи, за да се освободи.

- Върнал се е за убиването! - извика той. - Сигурно всичкото това време му е било нужно само, за да намали ход!

Сега Еръл кръжеше над падналия дракон и фучеше така пронизително, че можеше да пръсне бутилка.

Големият дракон вирна глава сред водопад от надробена мазилка. Отвори си устата, но, вместо копието от бял огън, което Ваймс напрегнато очакваше, той просто издаде звук като малко котенце. Наистина, котенце, което креши в ламаринена баня на дъното на пещера, но все пак котенце.

Изпочупени греди се разхвърчаха встрани, когато огромният звяр се изправи несигурно на крака. Страхотните крила се отвориха, обсипвайки околните улици с прах и късчета слама. Част от него издрънча по шлема на Сержант Колън, който се връщаше на бегом с нещо, което приличаше на къс простор за пране, навит около ръката му.

- Оставяш го да се изправи! - изкрещя Ваймс, като бутна сержанта на безопасно място встрани. - Не трябва да го оставяш да се изправи, Еръл! Не му позволявай да се изправи!

Лейди Рамкин се намръщи.

- Нещо не е наред - каза тя. - Те никога не се бият така. Победителят обикновено убива победения.

- Давай напред! - извика Ноби.

- А освен това, така или иначе експлодират от възмущението.

- Слушай, аз съм! - крещеше Ваймс, докато Еърл кръжеше равнодушно над пейзажа. - Донесъл съм ти мъхнатата топка! Онази, със звънчето в нея! Не можеш да постъпиш така с нас!

- Не, чакай малко - каза Лейди Рамкин, като постави ръката си върху неговата. - Не съм сигурна, че сме схванали правилно нещата тук...

Големият дракон подскочи във въздуха и стовари крилата си с такъв трясък, че изравни още няколко сгради със земята. Огромната глава се завъртя встрани, а замъглените му очи съзряха Ваймс.

През тях като че ли течеше някаква мисъл.

Еърл се изви през небето и закръжи пред капитана, за да го предпази, като се изправи срещу звяра долу.

За един миг той изглеждаше така, сякаш могат да го превърнат в малка, летяща овъглена бисквитка, и тогава драконът сведе поглед леко смутен и започна да се издига.

Той се носеше в широка спирала нагоре, като набираше скорост в движение. Еърл тръгна с него, като обикаляше около огромното тяло като влекач около лайнер.

- Той... той като че се суети около големия - каза Ваймс.

- Смачкай го, копелето! - ентусиазирано крещеше Ноби.

- Искаш да кажеш "Довърши го", нали, Ноби? - поправи го Колън.

Ваймс усети погледа на Лейди Рамкин в тила си. Погледна изражението ѝ. Осени го прозрението.

- О! - каза той.

Лейди Рамкин кимна.

- Наистина ли? - попита Ваймс.

- Да. Наистина трябваше да се сетя по-рано за това. Беше такъв горещ пламък, разбира се. Пък и те винаги си пазят територията по-свирепо, отколкото мъжкарите.

- Защо не се биеш с кучия му син! - крещеше Ноби към чезнещите дракони.

- Кучка, Ноби - тихо каза Ваймс. - Не кучи син. Кучка.

- Защо не се би... какво?

- Представител е на женския пол - обясни Лейди Рамкин.

- Какво?

- Искане да кажем, че ако опитах любимия си номер, няма да мине, Ноби - каза Ваймс.

- Момиче е - преведе Лейди Рамкин.

- Но той е огромен! - каза Ноби.

Ваймс се прокашля настойчиво. Миштите очи на Ноби се плъзнаха встрани към Сибил Рамкин, която се изчерви като залез.

- Чудесна фигура за драконка, исках да кажа - бързо добави той.

- Ъъ. Широки, удобни за мътене бедра - притеснено каза Сержант Колън.

- Величествена като статуя - пламенно добави Ноби.

- Млъквай - заповяда Ваймс. Той изтупа праха от останките от униформата си, оправи наклона на нагръдника си и си изправи шлема. Потупа го здраво. Не тук свършваше всичко, знаеше го. Оттук се започваше.

- Вие, момчета, елате с мен. Хайде, бързичко! Докато всички още ги

наблюдават.

- Ами кралят? - попита Керът. - Или кралицата? Или каквото там е сега?
Ваймс се вгледа в бързо смаляващите се фигури.

- Наистина не знам. Зависи от Еърл, предполагам. Имаме други неща да вършим.

Колън отдаде чест, като все още не успяваше да си поеме дъх.

- Къде отиваме, сър? - успя да попита.

- В двореца. Някой от вас да има все още сабя?

- Можете да използвате моята, Капитане - каза Керът.

- Така - тихо каза Ваймс. Изглежда ги страшно. - Да вървим.

Стражите се мъкнеха след Ваймс по опустошените улици.

Той ускори крачка. Стражите преминаха в лек тръс, за да не изостават.

Ваймс премина в тръс, за да остане най-отпред.

Стражите преминаха в бърз тръс.

После, като по неизречена команда, те се втурнаха да тичат.

После в галоп.

Хората се отдръпваха бързо встрани, когато те профучаваха. Огромните сандали на Керът бяхтеха по паветата. Искри изхвърчаха от налчетата по ботушите на Ноби. Колън тичаше тихо за толкова дебел мъж, както често правят дебелия хора, а лицето му беше склучено в съсредоточена гримаса.

Те изтрополиха по Улицата на Изкусните Занаятчийи, свиха по Уличката на Свинския Гръб, появиа се на Улицата на Малките Богове и влязоха с гръм и трясък в двореца. Ваймс едва-едва се открояваше най-отпред, със съзнание временно изпразнено от всичко друго, освен нуждата да бяга и пак да бяга.

Или поне от почти всичко друго. Но главата му бръмчеше и резонираше маниакално с главите на всички останали градски стражи, навсякъде, с всички трамбоващи паветата глупаци в мултивселената, които поне веднъж, съвсем случайно, се бяха опитали да направят онова, което е Редно.

Далече пред тях шепа дворцови стражи изтеглиха саби, погледнаха по-внимателно, поразмислиха, втурнаха се обратно през стената и наченаха да затварят портите. Точно когато Ваймс пристигна, те се затръшваха.

Той се поколеба, задъхан, после погледна към масивните неща пред себе си. Онези, които драконът беше изгорил, бяха заменени с дори още по-внушителни и страшни порти. Иззад тях долетя шумът от спуснати резета.

Не беше време за половинчати мерки. Той беше капитан, по дяволите. Офицер. Такива неща не представляваха проблем за един офицер. Офицерите имаха изпитан и проверен начин за разрешаване на подобни проблеми. Казваше се сержант.

- Сержант Колън! - отсече той, а съзнанието му още бучеше със световното полицейство, - простреляй ключалката!

Сержантът се поколеба.

- Какво, сър? С лък и стрела ли, сър?

- Искам да кажа... - Ваймс се поколеба. - Искам да кажа, отвори тази порта!

- Сър! - отдаде чест Колън. Той се втренчи за един миг в портата. -

Така! - излая той. - Волнонаемен полицай, Керът, една крачка напред, хо-дом марш! Волнонаемен полицай Керът, яви се не-за-бав-но! Отвори тази порта!

- Да, сър!

Керът пристъпи напред, отдаде чест, сви една огромна ръка в юмрук и... лекичко почука по дървенията.

- Отворете - каза той, - в името на Закона!

От другата страна на портата се дочу шепот и най-накрая едно малко прозорче някъде по средата на портата се откряна едва-едва и един глас попита:

- Защо?

- Защото ако не го направите, това ще бъде Възпрепятстване на Офицер от Нощната Стража при Изпълнение на Служебните Му Задължения, което е наказуемо с глоба от не по-малко от трийсет долара, едномесечен затвор, или задържане до събиране на противни сведения след обществено разследване и половин час нажежен до червено ръжен - каза Керът.

Последва още малко сподавен шепот, звук от дърпане на резета, след което портата се отвори наполовина.

От другата страна не се виждаше никой.

Ваймс приближи пръст към устните си. Тикна Керът към едната порта и примъкна Ноби и Колън към другата.

- Бутайте - прошепна той. Напънаха силно. Иззад дървенията долетя внезапен изблик на болезнени ругатни.

- Бягайте! - извика Колън.

- Не! - изкрещя Ваймс. Той заобиколи вратата. Четирима полуразмазани дворцови стражи го изгледаха застрашително.

- Не - каза той. - Никакво бягане повече. Искam тези мъже арестувани.

- Няма да посмееш - каза един.

Ваймс се взря в него.

- Това не е ли Клерънс, а? С "К". Добре, Клерънс с "К", следи внимателно устните ми. Това, което можеш да получиш е или обвинение в Подстрекателство и Подбуда, или... - той се наведе още по-наблизо и многозначително се озърна към Керът, - брадва.

- Завърти се насам, трътлеста буцо! - добави Ноби, като подскачаше от крак на крак в злобен пристъп.

Малките свински очички на Клерънс се ококориха срещу застрашителното туловище на Керът, после и срещу лицето на Ваймс. Там не срещна абсолютно никаква милост. Той като че стигна до неохотно решение.

- Много добре - каза Ваймс. - Заключете ги в портиерната, Сержант.

Колън извади лъка си и изправи рамене.

- Чухте Шефа - изрева той. - Едно погрешно движение и сте... сте... - опита се да налучка отчаяно изрази, - сте Домашна Икономика!

- Да! Затвори ги в панделата! - извика Ноби. Ако червеите можеха да се въртят, то Ноби се сучеше със скорост, от която и те да се поучат. - Разплути мекотели! - подвижна подигравателно той към отдалечаващите им се гърбове.

- Подстрекателство и Подбуда към какво, Капитане? - попита Керът, когато невъоръжените стражи де отдалечиха. - Трябва да подстрекаваш и да подбуждаш към нещо.

- Мисля, че в този случай ще е просто най-общо подстрекаване - отвърна Ваймс. - Постоянно и дръзко подстрекаване.

- Аха - каза Ноби. - Не понасям подстрекателите. Подлизурковци!

Колън подаде ключа от портиерната на Капитан Ваймс.

- Не е много сигурно там вътре, Капитане. Най-накрая ще успеят да избягат.

- Надявам се - каза Ваймс, - защото ти ще пуснеш ключа още в първия канал, до който стигнем. Всички ли са тук? Добре. Последвайте ме.

Лупин Уанз бързаше по разрушените коридори на двореца, с "Как да призоваваме дракони" под едната мишница и с бляскавата кралска сабя, стисната несигурно в другата ръка.

Той се спря, задъхан, пред една врата.

В настоящия момент онази част от съзнанието му, в достатъчно нормално състояние, че да мисли както трябва, не беше особено голяма, но пък малката част, която все още беше в ред, настояваше, че не е възможно да е видяла онова, което беше видяла, или да е чула това, което беше чула.

Някой го следваше.

И беше видял Ветинари да върви из двореца. Знаеше, че той съвсем сигурно е затворен. Ключалката беше напълно неразгадаема. Спомни си как Патрицията беше настоявал абсолютно категорично тя да е неразгадаема, когато я поставяха.

Усети движение сред сенките в дъното на коридора. Уанз изломоти нещо нарезбираемо, помота се малко с ръчката на вратата до него, втурна се вътре, затръшна вратата и се облегна на нея, мъчейки се да си поеме дъх.

Отвори очи.

Намираще се в старата частна приемна. Патрицията седеше на старото си място, кръстосал крака един върху друг, и го наблюдаваше с кротък интерес.

- А, Уанз - каза той.

Уанз подскочи, задращи по дръжката, изскочи в коридора и побягна, чак докато не стигна до главното стълбище, издигащо се сега над руините от централния дворец като самотен тирбушон. Стълби - височина - високо място - отбрана. Затича нагоре, като прескачаше по три наведнъж.

Единственото, от което имаше нужда, бяха няколко минути спокойствие. Тогава той ще ги научи.

Горните етажи бяха дори още по-пълни със сенки. Това, което им липсваше, беше структурна сила. Колоните и стените бяха разпокъсани от дракона, когато той си правеше пещерата. Стаи бяха зинали патетично на ръба на пропастта. Увиснали парцали стенна украса и килими се развяваха на вятъра от изпотрошените прозорци. Подът подскачаше и се тресеше като акробатична мрежа, щом Уанз се втурна по него.

Той си проби път до най-близката врата.

- Това беше похвално бързо - каза Патрицията.

Уанз затръшна вратата в лицето му и побягна с писъци по един коридор.

Нормалността надделя за кратко. Той се спря до една статуя. Нямахе никакъв шум, нито бързаци стъпки, нито бръмчене на скрити врати. Той погледна подозрително статуята и я ръгна със сабята.

Когато тя отказа да помръдне, той отвори най-близката врата и я затръшна след себе си, намери стол и го ръгна. Това беше една от високопоставените стаи, сега лишена от по-голямата част от мебелировката ѝ и останала без четвъртата си стена. Там където трябваше да се намира тя, зееше просто пастта на пещерата.

Патрицията излезе от сенките.

- Сега си извън собствения си свят... - каза той.

Уанз рязко се завъртя, вдигнал сабя.

- Ти не съществуваеш наистина. Ти си... призрак или нещо подобно.

- Сигурен съм, че случаят не е такъв - отвърна Патрицията.

- Ти не можеш да ме спреш! Имам още малко останала магия, имам книгата! - Уанз извади кафява кожена чанта от джоба си. - Ще докарам друг! Ще видиш!

- Призовавам те да не го правиш - меко каза Лорд Ветинари.

- О, мислиш си, че си толкова умен, че така добре контролираш нещата, че ги държиш толкова ИЗКЪСО, само защото аз имам сабя, а ти - не! Е, аз имам повече от това, ще го разбереш - победоносно каза Уанз. - Да! Дворцовата стража е на моя страна! Те са с мен, а не с теб! Никой не те обича, да знаеш. Никой никога не те е обичал.

Той извъртя сабята така, че острият ѝ връх се озова на една стъпка от тънката брадичка на Патриция.

- Така че очаква те отново килията. Но този път ще се погрижа да си останеш там. Стража! Стража!

Отвън се разнесе тропот. Вратата изтрещя, столът се заклати. Настъпи моментна тишина и тогава и вратата, и столът се раздробиха на трески.

- Отведете го! - изкрещя Уанз. - Донесете още скорпиони! Хвърлете го в... вие не сте...

- Хвърли сабята - каза Ваймс, докато зад гърба му Керът вадеше трески от юмука си.

- Ъхъ - обади се Ноби, надничайки иззад капитана. - Прав до стената и разперени, майчин сине!

- Ъ? Какво да разпери? - прошепна Сержант Колън притеснено.

Ноби сви рамене.

- Н'нам - рече той. - Всичко, струва ми се. Така е най-сигурно.

Уанз невярващо се вгледа в стражите.

- А, Ваймс - каза Патрицият. - Ти ще...

- Затваряйте си устата - спокойно каза Ваймс. - Волнонаемен полицаи Керът?

- Сър!

- Прочети на затворника правата му.

- Да, сър. - Керът извади тетрадката си, наплюнчи палец, прелисти страниците.

- Лупин Уанз... понастоящем живущ в жилището, известно като Двореца, Анкх-Морпорк, мое задължение е да ви информирам, че сте арестуван и че ще бъдете обвинен в... - Керът погледна измъчено Уанз, - значителен брой престъпления за убийство посредством тежък предмет, а именно дракон, и много последващи престъпления за най-общо подстрекаване, които ще бъдат конкретизирани по-късно. Имате право да запазите мълчание. Имате право да не ви хвърлят директно в езеро с риби пираня. Имате право на божи съд чрез ордалия. Имате...

- Това е лудост - спокойно каза Патрицият.

- Мисля, че ви казах да мълчите! - сръза го Ваймс, като се завъртя и размаха пръст под носа му.

- Кажи ми, Сержант - прошепна Ноби, - мислиш ли, че ще ни хареса в ямата със скорпионите?

- ...да не кажете нищо, ъъ, но всяко едно нещо, което кажете, ще бъде записано, ъъ, тук, в тетрадката ми и, ъъ, може да бъде използвано като свидетелство срещу...

Гласът на Керът заглъхна.

- Е, добре, щом тази пантомима ви доставя удоволствие, Ваймс - най-накрая каза Патрицият, - отведете го долу в килията. Ще се разправа с него утре сутринта.

Уанз не издаде никакъв звук. Нито писък, нито вик. Той просто се втурна към Патриция, вдигнал сабя.

Варианти пробляснаха през съзнанието на Ваймс. Най-напред се появи

идеята, че да стои настрана ще е добър план, нека Уанз да го направи, ще го обезоръжи след това, нека градът да се изчисти. Да. Хубав план.

И следователно, за него остана пълна загадка защо тогава реши да се втурне напред, като вдигна сабята на Керът в необмислен опит да парира удара...

Може би това имаше нещо общо с действията съгласно закона.

Чу се звън. Не особено силен. Усети нещо ярко и сребърно, което профуча покрай ухото му и се удари в стената.

Ченето на Уанз увисна. Той изпусна остатък от собствената си сабя и отстъпи, стиснал книгата за призоваването.

- Ще съжалявате - изсъска той. - Всички много ще съжалявате!

Той заломоти нещо под носа си.

Ваймс почувства, че се разтреперва. Беше съвсем сигурен, че знае какво беше профучало покрай главата му, а самата мисъл за това караше ръцете му да се потят. Беше дошъл в двореца готов да убива и беше настъпила онази минута, само една-единствена минута, когато поне веднъж светът като че работеше както трябва и той отговаряше за това, а сега, сега единственото, което искаше, беше да пийне. И една седмица да се наспи като хората.

- О, я се предай! - каза той. - Ще дойдеш ли с добро?

Мърморенето продължи. Той усети въздуха горещ и сух.

Ваймс сви рамене.

- Това е всичко, тогава - каза той, после се обърна. - Хвърли закона срещу него, Керът.

- Добре, сър.

Ваймс се усети твърде късно.

Джуджетата имат проблеми с метафорите.

Освен това имат много добър мерник.

"Законите и Военните Порядки в Анкх и Морпорк" уцелиха секретаря в челото. Той примижа, олюля се и отстъпи назад.

Това беше най-дългата стъпка, която някога беше правил. Поради една-единствена причина - продължи през целия остатък от живота му.

След няколко секунди го чуха да се приземява, пет етажа по-надолу.

След още няколко секунди лицата им се появиха над крайчеца на разрушения под.

- Ама че начин да си идеш - каза Сержант Колън.

- Факт е - каза Ноби, посягайки към ухото си за фас.

- Убит от как му се викаше. Метафора.

- Н'нам - рече Ноби. - На мен ми прилича на под. Имаш ли огънче, Сержант?

- Правилно постъпих, нали, сър? - притеснено попита Керът. - Вие казахте да...

- Да, да - каза Ваймс. - Не се тревожи. - Той посегна с трепереща ръка надолу, вдигна чантата, която преди това държеше Уанз и изсипа купчина камъни. Всеки един имаше дупка - Защо? - зачуди се той.

Метален шум зад гърба му го накара да се огледа. Патрицията държеше остатъците от кралската сабя. Пред погледа на капитана, мъжът изтръгна другата половина на сабята от отсрещната стена. Беше се счупила като по конец.

- Капитан Ваймс - каза той.

- Сър?

- Сабята ви, ако обичате?

Ваймс я предаде. Не можа, точно в този момент, да се сети за нищо

друго, което да направи. Най-вероятно го очакваше специална яма със скорпиони само за него.

Лорд Ветинари внимателно разгледа ръждясалото острие.

- Откога я имаш, Капитане? - меко попита той.

- Не е моя, сър. На Волнонаемен полицаи Керът е, сър.

- Волно?...

- Аз, сър, ваша милост - каза Керът и отдаде чест.

- А!

Патрицията бавно заобръща острието, заковал поглед в него като омагьосан. Ваймс усети как въздухът се сгъстява, сякаш историята се скупчваше около тази една точка, но да пукнеше, ако можеше да се сети защо. Това беше една от онези точки, където Панталоните на Времето се раздвояваха, и ако не внимаваше човек, можеше да влезе в погрешния крачол...

Уанз се вдигна в един свят от сенки, а в съзнанието му се изливаше ледено объркване. Но единственото, за което можеше да мисли в момента, беше високата, закачулена фигура, надвесена над него.

- Аз пък си мислех, че всички вие сте мъртви - промълви той. Беше необичайно тихо, а цветовете около него изглеждаха избелели и приглушени. Нещо съвсем не беше наред. - Ти ли си това, Брат Пазачо на Портата? - опита той.

Фигурата посегна.

- МЕТАФОРИЧНО КАЗАНО - каза тя.

...а Патрицията подаде сабята на Керът.

- Браво, млади момко - каза той. - Капитан Ваймс, предлагам да дадете почивка на хората си до края на деня.

- Благодаря ви, сър. Окей, момчета. Чухте негова светлост.

- Но не и ти, Капитане. Трябва да си поговорим малко.

- Да, сър? - невинно попита Ваймс.

Стражите се измъкнаха навън, поглеждайки към Ваймс със състрадание и тъга.

Патрицията се приближи до края на пода и погледна надолу.

- Горкият Уанз - каза той.

- Да, сър. - Ваймс се втренчи в стената.

- Но бих предпочел, ако беше останал жив, обаче.

- Сър?

- Заблуден, да, но полезен човек. Главата му можеше да ми е от полза по-нататък.

- Да, сър.

- Останалото, разбира се, можеше да изхвърлим.

- Да, сър.

- Това беше шега, Ваймс.

- Да, сър.

- Той никога не схвана идеята за тайните проходи, да ти кажа.

- Не, сър.

- Онова младо момче. Керът, така ли го нарече?

- Да, сър.

- Усърдно момче. Харесва ли му в Стражата?

- Да, сър. Чувства се като у дома си, сър.
- Ти ми спаси живота.
- Сър?
- Ела с мен.

Той тръгна напето през разрушения дворец, а Ваймс го следваше по петите, докато не стигнаха до "Продълговатия Кабинет". Беше доста подреден. Беше се отървал при опустошенията единствено с допълнителен пласт прах. Патрицият седна и изведнъж всичко беше така, сякаш никога не е напускал. Ваймс се зачуди дали наистина го беше правил.

Взе сноп хартия и го изтръска от мазилката.

- Тъжно - каза той. - Лупин беше такъв акуратен човек.

- Да, сър.

Патрицият събра ръце и погледна Ваймс над тях.

- Нека те посъветвам нещо, Капитане.

- Да, сър?

- Може да ти помогне да разбереш поне малко света.

- Сър.

- Вярвам, че животът ти се струва такъв голям проблем, защото си мислиш, че съществуват добрите хора и лошите хора - каза той. - Грешниш, разбира се. Съществуват, винаги и само, лошите хора, но някои от тях са на противната позиция.

Махна с тънката си ръка по посока на града и се приближи до прозореца.

- Огромно, бушуващо море от зло - каза той почти със собственическо чувство. - По-плитко на някои места, разбира се, но по-дълбоко, о, толкова по-дълбоко на други. Но хора като теб сглобяват малки салове от правила и неопределени добри намерения и казват: "Това е обратното, това ще възтържествува най-накрая. Удивително!" - Той тупна доброжелателно Ваймс по гърба. - Там долу - продължи, - има хора, които ще последват който и да било дракон, ще почитат всеки бог, ще пренебрегнат всяка неправда. Всичкото поради някаква банална, делнична лошотия. Не истински възвишената, творческа гадост на великите грешници, а някаква масово произведена тъмнина на душата. Грях, може би ще кажеш ти, без и следа от оригиналност. Те приемат злото, не защото казват "да", а защото не казват "не". Съжалявам, ако това те обижда - потупа капитана по рамото, - но всички вие, мойто момче, наистина имате нужда от нас.

- От вас ли, сър? - тихо попита Ваймс.

- О, да. Ние сме единствените, които знаем как да накараме нещата да станат. Нали разбираш, единственото нещо, в което добрите хора са добри, е да отхвърлят лошите хора. И ти си добър в това, гарантирам ти го. Но проблемът е, че то е единственото нещо, в което сте добри. Единия ден камбаните бият и лошият тиранин е паднал, а на следващия вече всички са седнали да се оплакват, че откак тиранинът е паднал, никой не извозва боклука. Защото лошите хора знаят как да планират. Това е част от спецификацията, както можеш да се изразиш. Всеки лош тиранин има план как да владее света. На добрите хора това май не им се удава.

- Може би. Но вие грешите по отношение на останалите! - каза Ваймс. - То е само защото хората се страхуват и...

Млъкна. Прозвуча му адски неубедително, дори и на самия него. Сви рамене.

- Те са просто хора. Те просто правят онова, което правят хората. Сър.

Лорд Ветинари му се усмихна дружелюбно.

- Разбира се, разбира се. Сигурно го вярваш и аз ценя това. Иначе щеше

да се побъркаш. Иначе би си помислил, че стоиш върху тънък като перце мост над бездната на Ада. Иначе самото съществуване би било една мрачна агония и единствената надежда би била, че няма живот след смъртта. Разбирам те напълно. - Той погледна към писалището си, после въздъхна. - А сега има толкова много неща за вършене. Страхувам се, че горкичкият Уанз беше добър слуга, но некадърен господар. Така че можеш да си вървиш. Наспи се добре. О, и да не забравиш да си доведеш хората утре. Градът трябва да им засвидетелства признателността си.

- Трябва да направи какво? - попита Ваймс.

Патрицият се вгледа в един свитък. Гласът му вече беше придобил отчуждения тон на човек, който организира, планира и контролира.

- Признателността си. След всяка величествена победа трябва да има герои. Съществено важно е. Тогава всички ще знаят, че всичко е било направено, както трябва.

Той хвърли поглед към Ваймс над ръкописа.

- Всичко е част от естествения ход на нещата.

След малко той си отбеляза на няколко пъти нещо с молив върху хартията пред себе си и вдигна очи.

- Казах, че можеш да си вървиш.

Ваймс се спря на вратата.

- Вярвате ли във всичко това, сър? В безкрайното зло и абсолютната чернота?

- Наистина, наистина - отвърна Патрицият, като прелисти страница. - Това е единственото логично заключение.

- Но вие всяка сутрин ставате от сън, сър?

- Хмм? Да? Какво искаш да кажеш?

- Просто бих искал да знам защо, сър.

- О, хайде върви си, Ваймс. Ти си добро момче.

В тъмната и ветровита пещера, отсечена от сърцето на двореца, Библиотекарят се кълчеше и олюляваше по пода. Той се покатери по останките от тъжното съкровище и погледна към разкривеното тяло на Уанз долу.

После посегна, много, много внимателно, и откърти "Как да призоваваме дракони" от вкочаняващите се пръсти. Издуха праха от нея. Погали я нежно, сякаш беше уплашено дете.

Обърна се, за да слезе от купчината, после се спря. Наведе се отново и внимателно измъкна още една книга от блестящите отломки. Не беше от неговите, освен в най-общ смисъл, че всички книги са негова територия. Внимателно прелисти няколко страници.

- Пази я - каза Ваймс зад гърба му. - Вземи я. Сложи я някъде.

Орангутанът кимна към капитана и затрополи надолу по купчината. Потупа нежно Ваймс по капачката на коляното, отвори "Как да призоваваме дракони", прелисти през опустошените страници, докато не откри точно онази, която търсеше, и мълчаливо вдигна книгата нагоре.

Ваймс примижа срещу нечетливото писмо.

"И все пак драконите не са като еднорозите, твърдя. Те обитават някакво Царство, определено от Фантазията на Волята и, по този начин, може да се окаже, че този, който ги е призовавал, и им е посочил пътеката към този свят, е извикал своя Собствен дракон на Съзнанието.

И въпреки това, предполагам, че Чистият по Сърце също може да призове Дракон на Силата като Вестител на Доброто в този свят, и в тази единствена

нощ Великото Дело ще започне. Всичко е подготвено. Потрудох се усилено, за да бъда Полезно Средство..."

Царство на въображението, помисли си Ваймс. Ето къде отивали, значи. Във въображението ни. И когато ги извикваме обратно, ние им придаваме форма, все едно изливаме тесто във формата за кейк. Само че не се получава курабийка-човече, получава се това, което си ти. Собствената ти тъмнина, придобила форма...

Ваймс го прочете отново, после погледна и следващите страници.

Не бяха много. Останалата част от книгата беше овъглена маса.

Ваймс я подаде обратно на маймуната.

- Какъв човек е бил Малахит? - попита той.

Библиотекарят помисли върху отговора, както се полагаше на някой, който знае "Градски Биографичен Речник" наизуст. После сви рамене.

- Изключително свят? - попита Ваймс.

Маймуната поклати глава.

- Е, забележително лош, тогава?

Маймуната сви рамене, после отново поклати глава.

- На твое място - рече Ваймс, - бих прибрал тази книга някъде на много сигурно място. И Книгата на Закона заедно с нея. Твърде опасни са.

- Ууук.

Ваймс се протегна.

- А сега - рече той, - да идем да пийнем по едно.

- Ууук.

- Но малко.

- Ууук.

- И ти плащаш.

- Ииик.

Ваймс се спря и се вгледа в голямото, мило лице.

- Кажи ми... Винаги ми е било любопитно да разбера... по-добре ли е да си човекоподобно?

Библиотекарят помисли малко.

- Ууук - отвърна.

- О! Наистина ли? - попита Ваймс.

Беше нов ден. Стаята беше изпълнена от край до край с градски величия. Патрицията седеше на строгия си стол, заобиколен от Съвета. Всички присъстващи носеха грейналите восъчни усмивки на добронамерени хора.

Лейди Сибил Рамкин стоеше на една страна, облечена в няколко акра черно кадифе. Семейните бижута на рода й блестяха по пръстите, шията и по черните къдри на модната перука. Общият ефект беше поразителен като небесна сфера.

Ваймс прекара хората си в центъра на залата и се закова на място, стиснал шлем под мишница, според правилата. Беше се удивил, когато видя, че дори и Ноби се беше постарал - намек за лъскав метал можеше да се съзре тук-таме по нагръдника му. А Колън беше придобил изражението на почти запечена важност. Бронята на Керът светеше.

Колън отдаде чест като по учебник за пръв път в живота си.

- Всички са тук и в ред, аз! - излая той.

- Много добре, Сержант - хладно каза Ваймс. Той се обърна към Патриция и учтиво вдигна вежди. Лорд Ветинари махна лекичко с ръка.

- Отпуснете се, или каквото и да се казва там на момчетата. Сигурен

съм, че тук не е нужно да съблюдаваме церемонията. Ти какво ще кажеш, Капитане?

- Както кажете, сър - каза Ваймс.

- А сега, господа - Патрицият се наведе напред, - до нас достигнаха забележителни сведения за страхотните ви усилия в защита на града...

Ваймс пусна съзнанието си на воля, докато златните празни приказки летяха покрай него. Известно време той се позабавлява да наблюдава лицата на Съвета. Цяла поредица изразения премина през тях, докато Патрицият говореше. Разбира се, беше жизнено важно да има такава церемония. Така цялата работа ще се подреди и установи. И ще бъде забравена. Просто още една глава в дългата и вълнуваща история на и т.н., и т.н. Анкх-Морпорк беше много добър по отварянето на нови глави.

Провлеченият му поглед падна върху Лейди Рамкин. Тя му намигна. Очите на Ваймс отново се стрелнаха напред, а изражението му изведнъж стана дървено като талпа.

- ...знак на нашата признателност - довърши Патрицият и се облегна назад.

Ваймс усети, че всички него гледат.

- Моля?

- Казах, че се опитваме да измислим някаква подобаваща компенсация, Капитан Ваймс. Многобройни родолюбиви граждани... - погледът на Патриция обходи Съвета и Лейди Рамкин, - и, разбира се, аз самият, смятаме, че ви се полага подобаваща награда.

Ваймс все още гледаше тъпо и неразбиращо.

- Награда? - рече той.

- Традиционна за такова геройско поведение - обясни Патрицият малко раздражено.

Ваймс отново се обърна напред.

- Наистина не съм мислил за това, сър. За хората си, обаче, не мога да кажа, разбира се.

Настъпи неловко мълчание. С крайчеца на окото си Ваймс долови, че Ноби ръга сержанта в ребрата. Най-сетне Колън пристъпи напред и отдаде отново чест.

- Моля за разрешение да кажа, сър - промълви той.

Патрицият кимна великодушно.

Сержантът се прокашля. Той си свали шлема и извади лист хартия.

- Ъъ... Ние, като зачитаме присъствието на ваша чест, ние мислим, така де, като сме спасили там града и прочее, или един вид, или, искам да кажа... ние просто опитахме, сещате се, хора на място и такива ми ти неща... значи, ние мислим, че ние имаме право. Ако разбирате какво искам да кажа.

Насъбралото се множество кимна. Точно така трябваше да бъде.

- Продължавай - подкани го Патрицият.

- Така че ние, напънахме си мозъците. Малко нещо кофти, знам...

- Моля, продължавай, Сержант - каза Патрицият. - Няма защо да спираш. Всички ние добре съзнаваме значимостта на въпроса.

- Така, сър. Ами, сър. Първо, за заплатите.

- Заплатите?

Лорд Ветинари се облещи срещу Ваймс, който се блещеше в нищото.

Сержантът вдигна глава. Изражението му беше решителната гримаса на човек, който ще устои докрай.

- Да, сър - каза той. Трийсет долара на месец. Не е редно. Ние

мислим... - той облиза устни и хвърли поглед назад към другите двама, които правеха някакви неясни окуражаващи го знаци, - ние мислим, ами, за основна ставка от, въ, трийсет и пет долара? На месец? - Той се вгледа в каменното изражение на Патриция. - С нарастване за званията? Мислехме за по пет долара.

Той отново облиза устни, обезкуражен от изражението на Патриция.

- Под четири няма да слезем. И това е окончателно. Съжалявам, ваше Височество, но това е.

Патрицията погледна към невъзмутимото лице на Ваймс, после отново към стражите.

- Това ли е всичко?

Ноби прошепна нещо в ухото на Колън, след което се втурна назад. Потящият се сержант стисна шлема си така, сякаш беше единственото истинско нещо на тоя свят.

- Има още едно нещо, ваше благородие.

- А! - Патрицията се усмихна свойски.

- Чайникът. Той така или иначе не беше много хубав, но пък Еръл го изяде. Струваше почти два долара. - Той преглътна. - Бихме искали нов чайник, ако не възразявате, ваша светлост.

Патрицията се наведе напред, стиснал облегалките на стола си.

- Искам да сме наясно по този въпрос - с леден глас каза той. - Трябва ли да ви повярваме, че вие молите за някакво си мизерно увеличение на заплатите и за един кухненски прибор?

Керът зашепна в другото ухо на Колън.

Колън обърна две изпъкнали, воднисти очи към сановниците. Краят на шлема му минаваше през пръстите му като воденично колело.

- Ами - започна той, - понякога, тъй де, помислихме си, когато имаме почивка за вечеря, или пък, когато е, тъй значи, понякога в края на дежурството може би, и ни се прииска да си починем малко, знаете как е, да поразпуснем... - Гласът му заглъхна.

- Да?

Колън си пое дълбоко дъх.

- Дали пък една мишена за мятане на стрелички е съвсем невъзможна?...

Гръмовната тишина, която последва, беше нарушена от пресекиливо сумтене.

Шлемът на Ваймс падна от треперещата му ръка. Нагръдникът му заподскача, когато сподавяният смях от много, много години избухна на огромни, неконтролируеми тласъци. Той обърна лице към редицата съветници и се смя, и се смя, чак докато не му потекоха сълзи.

Смя се на начина, по който те се изправиха, съвсем объркани и с оскърбено достойнство.

Смя се на внимателно премереното неподвижно изражение на Патриция.

Смя се за света и за спасението на душите. Смя се и се смя, и се смя, чак докато не му потекоха сълзите.

Ноби протегна врат, за да стигне до ухото на Колън.

- Казвах ви - изсъска той. - Казвах ви, че никога няма да се съгласят.

Знаех си, че играта със стреличките е прекалено. Сега ги разстроихте всичките.

"Скъпи майко и татко! [пишеше Керът], Изобщо не можете да си представите, в Нощната Стража съм едва от няколко седмици, а вече ще ставам

пълен Полицай. Капитан Ваймс каза, че самият Патриций казал, че съм щял да бъда Такъв, и че освен това се надявал, също така че ще имам дълга и успешна кариера в Стражата, и, че щял да я следи със специално внимание. Освен това, заплатата ми ще се увеличи с десет долара, а получихме специален бонус от двайсет долара, дето сам Капитан Ваймс го изплати от собствения си джоб, тъй каза Сержант Колън. Прилагам ви парите. Ще задържа малко, обаче, защото искам да видя Рийт, а Г-жа Пам каза, че всички момичета също следели кариерата ми със Страхотен Интерес и че в свободните си от дежурство вечери да съм идел на вечеря. Сержант Колън ми разправя как да започна да ухажвам, което е много интересно и по всичко личи, не е никак сложно. Арестувах един дракон, но той избяга. Надявам се, че Г-н Варнеши е добре.

Щастлив съм, колкото може да е щастлив човек на този свят.
Ваш син, Керът."

Ваймс почука на вратата.

Забеляза, че бяха направили опит да попритегнат голямата фамилна къща. Плъзналите свободно храсти безжалостно бяха окастрени. Един възрастен работник на стълба заканваше гипсовата мазилка обратно по стените, докато друг един, с лизгар, доста произволно определяше линията, където свършва моравата и където започваха старите цветни лехи.

Ваймс пхна шлем под мишница, приглади коса назад и почука. Беше си мислил да помоли Сержант Колън да го придружи, но бързо отхвърли идеята. Не би могъл да понесе кикотенето. Както и да е, от какво толкова имаше да се страхува? Беше поглеждал смъртта в устата три пъти; четири, ако се броеше и това, дето каза на Лорд Ветинари да си затваря устата.

За негово учудване най-накрая вратата се отвори от един прислужник, който беше толкова стар, че не беше изключено да го беше възкресил с чукането.

- Да сър?

- Капитан Ваймс, Градската Стража.

Мъжът го огледа от глава до пети.

- О, да - каза той. - Нейно благородие казваше нещо. Мисля, че нейно благородие си е при драконите - каза той. - Ако желаете да я изчакате вътре, ще...

- Знам пътя - каза Ваймс и пое покрай прорасналата пътека.

Кошарите бяха в развалини. Най-различни изпотрошени дървени кутии лежах под мушамено покривало. От дълбините им няколко тъжни блатни дракона изсвистяха за поздрав към него.

Няколко жени се движеха целенасочено между кутиите. Дами, по-скоро. Бяха твърде немарливи, за да бъдат просто жени. Нито една обикновена жена не би и сънувала, че може да изглежда толкова развлечена; човек се нуждаеше от свършената самоувереност да знае кой е бил пра-пра-пра-пра-дядо му, преди да надене подобни дрехи. Но те бяха, както Ваймс забеляза, невероятно добри дрехи, или някога са били; дрехи, купени от нечии родители, но толкова скъпи и с такова добро качество, че никога не се износваха и се предаваха от поколение на поколение като стария порцелан, сребърните прибори и подаграта.

Развъждат дракони, помисли си той. Личи им. Има нещо у тях. По начина, по който си носят сребристите шалчета, старите сака от туид и дядовите си ботуши за езда. И миризмата, разбира се.

Дребна жилава жена с лице като стара кожа за седла го зърна.

- Аха, вие трябва да сте галантният капитан. - Тя пхна свободен кичур бяла коса под шала си и протегна една кафява, с изпъкнали жили ръка към него. - Бренда Родли. Това е Роузи Деван-Молей. Ръководи "Слънчевата Обител", знаете, нали.

Другата жена, която имаше телосложение на човек, дето може да вдигне впрегатни коне на една ръка, и да ги подкове с другата, му се усмихна дружелюбно.

- Самюел Ваймс - слабо каза Ваймс.

- Баща ми също беше Сам - отбеляза Бренда. - Винаги можеш да разчиташ на един Сам, казваше той. - Тя отпрати един дракон обратно в кошарата му. - Тъкмо помагахме на Сибил. Стари приятелки, сещате се. Колекцията се пръсна, разбира се. Из целия град са, малките дяволи. Сигурна съм, обаче, че ще се върнат, щом огладнеят. Ама че генетични дадености, а?

- Не ви разбрах?

- Сибил смята, че бил страхотен, но аз съм сигурна, че ще успеем да отгледаме такъв след три-четири поколения. Известна съм с расовите си животни, да знаете - каза тя. - Това вече ще бъде нещо. Цял нов вид дракон.

Ваймс си помисли за свръхзвукови ледени капки, кръжащи из небето.

- Ъ - каза той. - Да.

- Е, ние трябва да тръгваме.

- Ъ, Лейди Рамкин не е ли тук? - попита Ваймс. - Получих съобщение, много важно било, пишеше тя, да съм дойдел тук.

- Трябва да е някъде вътре - каза Мис Родли. - Каза, че трябвало да се погрижи за нещо важно. О, моля те, внимавай с онзи, Роуз, ама че глупаво момиче!

- По-важно от драконите? - попита Ваймс.

- Да. Не знам какво я е прихванало. - Бренда Родли затършува из джоба на гигантска жилетка. - Радвам се, че се запознахме, Капитане. Отбивайте се винаги, когато минавате покрай нас, за мен ще бъде истинско удоволствие да ви разведа наоколо. - Тя измъкна една мърлява визитна картичка и му я тикна в ръката. - Сега трябва да тръгвам, чухме, че някои от тях се опитвали да си свият гнезда на Университетската кула. Не можем да го допуснем. Трябва да ги свалим преди да се е стъмнило.

Ваймс се взря във визитната картичка, докато жените затрополиха надолу по пътеката, понесли мрежи и въжета.

Пишеше: "Бренда, Лейди Родли. Наследствената Вила, Двореца на Куирм, Куирм." Коего ще рече, осъзна той, че, отдалечавайки се със стегната крачка надолу по пътеката, като одушевена сергия за вехтории, беше вдовицата и Дукеса на Куирм, която притежаваше повече земя, отколкото човек можеше да види от най-високата планина в най-ясния ден. Ноби не би го одобрил. Като че ли съществуваше един специален вид бедност, който само много, много богатите можеха да си позволят...

Ето как трябваше да се държи човек, за да успее, помисли си той. Изобщо пет пари не даваш за това кой какво мисли и никога, ама изобщо не се съмняваш в нищо.

Той се върна в къщата. Една врата беше отворена. Водеше в голям, но тъмен и плесения хол. Високо в мрака главите на мъртви животни населяваха стените. Родът Рамкин изглежда беше застрашавал повече животински видове, отколкото цял ледников период.

Ваймс премина безцелно под друг махагонов свод.

Беше трапезария, съдържаща такава маса, че хората в другия ѝ край са и

в друга часова зона. Единият край беше колонизиран от сребърни свещници.

Беше наредена за двама. Батарея от прибори беше строена до всяка чиния. Старинни чаши за вино искряха на светлината от свещите.

Ужасно предчувствие обзе Ваймс в същия момент, в който полъх от "Покоряване" - най-скъпият парфюм, който изобщо можеше да се намери в Анкх-Морпорк, прелетя край него.

- Ах, Капитане. Толкова мило, че дойдохте.

Ваймс бавно се обърна, без краката му видимо да помръднат.

Там стоеше Лейди Рамкин. Величествено.

Ваймс най-общо разпозна лъскава синя рокля, която искреше на светлината от лампите, маса коса с цвета на кестени, леко притеснено лице, което подсказваше, че цял баталион изкусни художници и декоратори току-що са свалили скелето си и са си тръгнали, както и леко скърцане, което говореше, че под всичко това един нещастен корсаж е подложен на напрежение, по-често срещано в сърцевината на големите звезди.

- Аз, въ. Ако вие, въ. Ако бяхте казали, въ. Щях, въ. Да се облека по-подходящо, въ. Изключително, въ. Много. Въ.

Тя го връхлетя като припламваща обсадна машина.

В някакъв сън той се остави да го сложат да седне. Трябва да беше ял, защото слуги изникнаха от нищото с неща, натъпкани с други неща, и се върнаха по-късно и отсервираха. Икономът се съживяваше от време на време, за да пълни чаша след чаша с непознати вина. Горещината от свещите беше достатъчна да сготви човек на нея. А през цялото време Лейди Рамкин говореше бодро и ясно - за големината на къщата, задълженията по огромното имение, усещането, че вече е време човек да приеме Положението си в Обществото По-Сериозно, докато залязващото слънце изпълваше стаята с червенина, а главата на Ваймс започна да се върти.

Обществото, успя да си помисли той, не знаеше какво ще му се изсипе върху главата. Драконите не бяха споменати нито веднъж, макар че след известно време нещо под масата сложи главата си върху коляното му и потекоха лиги.

Ваймс откри, че му е невъзможно да направи каквото и да било принос към разговора. Чувстваше се надхитрен, обсаден. Направи един опит за пробив, с надеждата може би да стигне до кота, от която да избяга в изгнание.

- Къде мислите, че са отишли?

- Къде какво? - каза Лейди Рамкин, временно възпряна.

- Драконите. Сещате се. Еръл и жена му... женската, де.

- О, някъде на спокойно и скалистото място, предполагам - отвърна Лейди Рамкин. - Любимите места на драконите.

- Но той... тя е магическо създание. Какво ще стане, когато магията си отиде?

Лейди Рамкин му се усмихна свенливо.

- Повечето хора успяват да се справят.

Тя се пресегна през масата и го докосна по ръката.

- Хората ти смятат, че имаш нужда някой да се грижи за теб - кротко каза тя.

- О! Така ли? - каза Ваймс.

- Сержант Колън каза, че според него щели сме да се разбираме като "maison en Flambe".

- О! Така ли е казал?

- А каза и нещо друго. Какво беше? А, да: "Шансът е едно на милион. Но

може и да излезе".

Тя му се усмихна.

И тогава Ваймс го осени и тресна мисълта, че в нейната собствена, специална категория, тя беше доста красива; това беше категорията на всички жени, в целия му живот, които някога изобщо си бяха помисляли, че той заслужава поне да му се усмихнат. По-зле тя не можеше и да бъде, но, пък, в края на краищата, и той не можеше да бъде по-добре. Така че, може би нещата се балансираха. Тя по-млада нямаше да стане, но, в края на краищата, кой ставаше? А тя имаше и стил, и пари, и здрав разум и самоувереност, и всички други неща, които той нямаше, и тя си беше отворила сърцето, и ако я оставеше, тя можеше да го погълне. Жената беше цял град.

В края на краищата, под обсада човек прави онова, което Анкх-Морпорк винаги беше правил - отлоства вратите, пуска завоевателите вътре и ги обладава.

Как се започваше? Тя като че ли очакваше нещо.

Той сви рамене, после вдигна чашата си с вино и потърси някаква фраза. Една пропълз в диво резониращото му съзнание.

- За твоє здраве, маце - каза той.

Гонговете на всевъзможни нощи отмериха края на стария ден.

(...а още по-нататък към Центъра, където Планините Рамтоп се сливаха с мрачните върхове на централния масив, където странни космати създания бродеха из вечните снегове, където виелици виеха около смръзналите се върхове, светлините на самотен будистки манастир се разливаха над високите долини. Във вътрешния двор двама монаси в жълти наметала, наредиха и последния пакет от малки зелени бутилки върху шейна, готови за първия пробег на едно невероятно трудно пътуване надолу, към далечните равнини. На кутията имаше етикет, изписан с внимателни движения на четката: "Гспн Диблър, С.С.П.Г., Анкх-Морпорк".

- Знаеш ли, Лобзанг - каза единият от тях, - не мога да спра да се чудя какво ли прави с това.)

Ефрейтор Нобс и Сержант Колън се мотаеха в сенките близо до "Поправения Барабан", но се изправиха, щом се появи Керът с поднос в ръцете. Детритъс, тролът, почтително отстъпи настрана.

- Готово, момчета. Три халби. Заведението черпи.

- Божичко, изобщо не вярвах, че ще го направиш - промълви Колън, като сграбчи една дръжка. - Какво му каза?

- Просто му обясних, че е задължение да всички съвестни граждани по всяко време да подпомагат стражата - невинно сподели Керът, - и му благодарих за сътрудничеството.

- Ъхъ, и всичко останало - изсумтя Ноби.

- Не, това беше всичко, което му казах.

- Тогава трябва да имаш много убедителен глас.

- Ами, трябва да се възползваме от него, щом го имаме - каза Колън.

Отпиха замислено. Беше един миг на върховно спокойствие, няколко минути, откъснати от реалностите на живота. Беше малка хапка от откраднат плод и му се насладиха като такъв. Никой в целия град май не се биеше, не ръгаше с нож, нито се караше и, точно и само сега, беше възможно да повярваш, че това прекрасно състояние на нещата може да продължи.

А дори и да не продължеше, е, тогава, съществуваха спомени, които да им помогнат. За бягства и за хора, които се отдръпват от пътя. За изражението върху лицата на ужасените дворцови стражи. И когато всички крадци, герои и богове са се провалили, ние сме тук. И почти правим нещата, както трябва.

Ноби ръгна халбата върху един удобен перваз, поразтърка малко краката си и си духна на пръстите. След кратко ровене из тъмните гънки на ухото си, измъкна парче цигара.

- Ама че време, а? - доволно каза Колън, когато кибритената клечка ги освети и тримата.

Останалите кимнаха. Вчера им се струваше на един живот разстояние, дори и сега. Но човек никога не можеше да забрави нещо подобно, без значение кой друг го правеше, без значение какво щеше да се случи отсега нататък.

- Даже до края на вечността да не видя повече друг скапан крал, пак ще ми е рано - каза Ноби.

- Така или иначе не мисля, че той беше подходящ за крал - отбеляза Керът. - Като говорим за крале, някой да иска пържени картопки?

- Няма подходящи крале - отсече Колън, но без много злоба. С десет долара повече на месец щеше да настъпи голяма разлика. Г-жа Колън се отнасяше много различно към мъж, който носеше по десет долара отгоре на месец. Бележките ѝ върху кухненската маса бяха станали далеч по-дружелюбни.

- Не, но искам да кажа, няма нищо специално в това да имаш старинна сабя - продължи Керът. - Или пък белег по рождение. Искам да кажа, погледнете ме. Аз имам белег по рождение на ръката.

- И брат ми има - каза Колън. - Във формата на лодка.

- Моят по-прилича на корона - каза Керът.

- Охо, това те прави крал тогава - ухили се Ноби. - Логично е.

- Не разбирам защо. Моят брат да не е адмирал - разсъдливо каза Колън.

- И имам сабя - каза Керът.

Той я извади. Колън я пое от ръката му и я запремята на светлината от блясъка над вратата на "Барабана". Острието беше тъпо и късо, и извито като коса. Беше направена добре и някога върху нея може и да беше имало надпис, но много отдавна беше станал нечетлив единствено от употреба.

- Хубава сабя - замислено проточи той. - Добре балансирана.

- Но не и подходяща за крал - каза Керът. - Сабите на кралете са големи и лъскави и вълшебни, а и имат скъпоценности по тях, а като ги размахаш, те улавят светлината и правят "звън".

- Звън - повтори Колън. - Да. Предполагам, че така трябва да е, наистина.

- Просто искам да кажа, че не можеш да тръгнеш да раздаваш тронове на хората заради нещо такова - каза Керът. - Точно това каза и Капитан Ваймс.

- Хммм?

За миг Колън се беше изгубил в един малък свят от размишления. Истинските крале имаха лъскави саби, очевидно. С изключение на това, че... че може би истинският истински крал от, тъй де, едно време, той сигурно е имал сабя, дето ни най-малко не е лъщяла, но пък е била адски добра за рязане на разни неща. Просто мисъл.

- Казвам, че да си крал е хубава служба - подметна Ноби. - Къс работен ден.

- Аха. Ама и дните не са много - напомни Колън.

Той погледна замислено към Керът.

- Има го и това в занаята, разбира се.

- Както и да е, баща ми казва, че да си крал приличало много на тежкия труд - каза Керът. Той си пресуши халбата. - Това не е нещо за хората като нас. Нас... - той ги изгледа гордо, - стражите. Добре ли си, Сержант?

- Хмм? Какво? О. Да. - Колън сви рамене. Какво от това, така или иначе? Може би нещата се наредиха за добро. Той си довърши бирата. - Най-добре да тръгваме. Колко е часът?

- Около дванайсет часа.

- Нещо друго?

Керът помисли малко.

- И всичко е наред? - каза той.

- Така. Просто проверявам.

- Знаеш ли - обади се Ноби, - както ТИ го казваш, момче, човек може почти да повярва, че е истина.

Нека сега отново се отдалечим... Това е Дискът, свят и огледало на светове, носен през пространството върху гърба на четири гигантски слона, които стоят на гърба на Великата А'Туин - Небесната Костенурка. Около Ръба на този свят океанът се излива безкрайно в нощта. В Центъра му се издига високата десет мили кула на Кори Селести, върху искрящия връх на която боговете си играят игрички със съдбата на хората...

...ако човек знаеше какви са правилата и кои са играчите.

В далечния край на Диска изгряваше слънце. Утринната светлина потече по мозайката от морета и континенти, но го правеше толкова бавно, защото светлината е мудна и леко натежала в присъствието на магическо поле.

В тъмния полукръг, където старата светлина на залеза още не беше успяла напълно да се изцеди от най-дълбоките долини, две песъчинки, едната голяма, другата малка, излязоха от сянката, плъзнаха се ниско над вълните на океана на Ръба, и поеха целеустремено над съвършено непроницаемите, осеяни със звезди дълбини на пространството.

Може би магията щеше да устои. А може би не. Но дори и така да е, кой е вечен?